

PLA LOCAL DE JOVENTUT DE VILADECANS

2020-2023

GENER 2020

AJUNTAMENT DE
VILADECANS

VILADECANS
JOVE

Índex

PRESENTACIÓ.....	PÀG. 03
PLANTEJAMENT DEL PLJ.....	PÀG. 05
MARC TERRITORIAL I ANÀLISI INICIAL.....	PÀG. 11
→ Marc territorial.....	PÀG. 12
→ Anàlisi demogràfica.....	PÀG. 13
→ Lloc d'origen de la població.....	PÀG. 17
ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL PER EIXOS TEMÀTICS.....	PÀG. 21
(cada eix inclou l'Anàlisi de la Realitat Juvenil -ARJ- i l'Anàlisi de les Polítiques de Joventut -APJ-)	
→ Habitatge.....	PÀG. 22
→ Treball i ocupació.....	PÀG. 32
→ Educació.....	PÀG. 45
→ Salut.....	PÀG. 64
→ Igualtat.....	PÀG. 77
→ Cultura, oci i esport inclusiu.....	PÀG. 84
→ Participació i cohesió social.....	PÀG. 100
PROGRAMES ACTUALS DEL PLA JOVE.....	PÀG.114
→ Relació d'accions que es realitzen actualment des del servei de joventut.....	PÀG. 115
OBJECTIUS DEL PLJ.....	PÀG. 134
→ Objectius generals.....	PÀG. 135
→ Objectius específics.....	PÀG. 147
PROGRAMES I NOVES ACTUACIONS 2020-23.....	PÀG.150
METODOLOGIA D'AVUACIÓ.....	PÀG.178

PRESENTACIÓ

3

Avui en dia, la joventut és un repte per la major part d'ajuntaments del nostre país, ja que es tracta d'un col·lectiu poc donat a la participació política i, en conseqüència, molt desconegut des del punt de vista de les seves necessitats, demandes i preferències. La creixent desafecció política d'amplis segments juvenils constitueix un dels principals reptes de totes les administracions públiques, però el caràcter de proximitat i la vocació d'atenció directa que caracteritza els ajuntaments fan de l'àmbit local l'escenari en què les exigències dels joves esdevenen més palmàries. En aquest sentit, són necessàries i convenients actuacions que donin resposta a una demanda de noves formes de participació i implicació de la ciutadania en la presa de decisions.

Els nous temps han conduït la societat cap a la multiplicació de les activitats quotidianes, l'ampliació i des-uniformització dels horaris laborals, l'eclosió de noves modalitats d'oci i la diversificació de costums i valors, una tendència que a la pràctica s'està traduint en una progressiva sofisticació en matèria d'hàbits i necessitats de tots els col·lectius i, molt especialment, dels i les joves. És per això que cal aprofundir en la cerca de noves fórmules per introduir una major flexibilitat i adaptabilitat en els instruments i les eines de governança, que en el cas de Viladecans ja existeix un bagatge gràcies a l'impuls de diverses polítiques en aquest àmbit.

En aquest sentit, no és possible abordar les polítiques juvenils sense la realització prèvia d'un esforç important en matèria de diagnosi, captació rigorosa de demandes i planificació acurada. És per això que des de l'Ajuntament de Viladecans s'ha decidit elaborar un nou Pla Local de Joventut. Mitjançant la utilització combinada de tècniques d'investigació quantitativa i qualitativa, les properes pàgines dibuixen un retrat de la realitat juvenil del municipi i defineixen un conjunt d'actuacions que volen donar resposta a les necessitats més importants d'aquest col·lectiu quant als diferents àmbits que conformen la seva vida quotidiana, com ara l'habitatge, la mobilitat, el treball, l'oci, la salut, etc.

El present document pauta, estructura i descriu les polítiques de joventut a executar a Viladecans durant el període 2020-23 i és, en ell mateix, l'eina que ha de permetre afrontar amb rigor, organització i legitimitat el repte d'atendre les demandes juvenils i els seus escenaris de vida. Entès així, el PLJ no només constitueix un estudi de la realitat juvenil i un compendi d'actuacions de car al futur, sinó també un compromís sincer amb el benestar i la qualitat de vida del col·lectiu juvenil de Viladecans.

PLANTEJAMENT DEL PLJ

CONTEXT NORMATIU

El Pla Nacional de Joventut de Catalunya (PNJCat) es defineix com a pla sectorial de coordinació en matèria de joventut que té la finalitat d'assegurar la coherència metodològica en l'actuació de les diverses institucions públiques que duen a terme polítiques de joventut, de conformitat amb la legislació de règim local. A més a més és l'instrument que determina les línies, els eixos i els objectius de les polítiques de joventut a Catalunya, i l'aplicació preferent per part de les administracions públiques catalanes en l'exercici de les seves funcions, en tot allò que pugui afectar directament les persones joves.

Es objectius de màxims del PNJCat 2011-2020 són:

- Una societat on els i les joves puguin desenvolupar els seus projectes de vida i les seves expectatives (educatives, culturals, laborals, familiars...).
- Una societat socialment més justa, on l'origen social no determini les expectatives i les possibilitats a l'hora de desenvolupar el projecte de vida.
- Una societat on la joventut s'impliqui i tingui un paper protagonista en el desenvolupament del seu entorn.

Els dos aspectes fonamentals que configuren la missió última del PNJCat 2011-2020 són:

1. Facilitar la realització del projecte de vida de les persones joves atenent la diversitat de formes i models de vida.
2. Apoderar al jove com a agent de canvi social, impulsant el seu paper actiu com a ciutadà en el conjunt de la societat, oferint espais per a la seva participació en la presa de decisions, així com oportunitats per donar rellevància a la seva visió del món.

Els set grans reptes que el PNJCat 2011-2020 vol abordar són:

- **REPTE 1:** Aconseguir l'èxit en la trajectòria educativa de les persones joves.
- **REPTE 2:** Aconseguir l'èxit en la trajectòria laboral de les persones joves.
- **REPTE 3:** Aconseguir l'èxit en transició domiciliària de les persones joves.
- **REPTE 4:** Promoure una vida saludable de les persones joves.

- **REpte 5:** Avançar cap a l'autonomia, el desenvolupament personal i la participació en allò col·lectiu de les persones joves.
- **REpte 6:** Universalitzar la cultura entre la població juvenil: treballar perquè l'oferta cultural respongui als objectius educatius i socialment de cohesió.
- **REpte 7:** Avançar cap a un nou model de país i de societat cohesionada, vertebrada territorialment, sostenible i innovadora en els formes d'organització col·lectiva.

Els principis rectors del PNJCat 2011-2020 que hauran d'orientar el disseny, la implementació i l'avaluació de les polítiques de joventut són: **la participació, la transformació, la integralitat i la qualitat.**

Pel que fa la Llei 33/2010 de polítiques de joventut de Catalunya, la LPJ fa dues conceptualitzacions en relació a la joventut. La primera de caràcter teòric parla de les persones joves com aquell col·lectiu majoritàriament immers en processos formatius, d'inserció laboral i d'emancipació domiciliària, de les quals es deriven unes identitats i actituds similars. Tot i la seva aparent homogeneïtat, la diversitat i les desigualtats socials fan que no hi hagi una joventut sinó diverses. Malgrat això, les persones joves incorporen la circumstància comuna de trobar-se subjectes a desigualtats per raó d'edat. Conformen un col·lectiu que es defineix, entre d'altres, per unes circumstàncies que dificulten el ple exercici de la ciutadania, i és per això que té la necessitat de veure garantit l'accés als recursos socials, polítics, econòmics i culturals necessaris per a exercir-la.

La segona conceptualització, de caràcter pràctic-administratiu, estableix un tram d'edat de referència per definir a les persones joves. Vinculant les polítiques de joventut principalment a garantir que els joves puguin definir i construir el seu propi projecte de vida i participar en els projectes col·lectius (finalitat última de la LPJ), es fixa aquest tram d'edat a partir dels 16 anys. Es recull aquesta edat inicial perquè suposa coincidir amb l'edat civil d'emancipació, l'edat en què es poden incorporar al món laboral i començar a triar itineraris formatius de manera voluntària, així com el moment en que s'abandona l'ensenyament obligatori. És per això que aquest concepte administratiu de joves opta per establir el tram d'edat entre els 16 i els 29 anys, llevat dels casos en què calgui establir altres edats de referència, amb la finalitat d'aplicar polítiques de joventut concretes.

Ara bé, cal tenir en compte que, per tal que les persones joves puguin construir amb garanties el seu propi projecte de vida, cal atendre a les implicacions derivades de determinades trajectòries. En aquest sentit, cal posar de manifest que la trajectòria de vida

d'una persona no s'inicia en un moment determinat o en una edat determinada. Certs patrons de comportament o implicacions vinculades a la cohesió social determinen, des de l'adolescència, les trajectòries futures en la joventut. La joventut no és un període que comenci de zero quan s'arriba a una determinada edat de partida i, sovint, intervenir d'una manera integral en matèria de joventut voldrà dir treballar amb franges d'edat més pròpies de l'adolescència.

En relació a la positivització dels continguts es pot dir que la LPJ emfatitza que els poders públics de Catalunya han de promoure actuacions orientades a: afavorir l'emancipació, facilitar la formació i accés al món laboral, garantir la igualtat de condicions per a l'accés a l'habitatge, promoure la salut i els hàbits saludables, fomentar la participació i l'associacionisme, facilitar l'accés a la cultura i a la seva producció, defensar i fomentar la llengua i la cultura del país en general i com a eina d'integració dels joves nouvinguts en particular, fomentar la integració social de joves amb discapacitat i dels col·lectius amb risc d'exclusió, dur a terme actuacions encaminades a evitar relacions abusives, fomentar la mobilitat dels joves.

Els 3 principis rectors de les polítiques de joventut són segons la Llei: **la integralitat, la transversalitat i la territorialitat**. Referent a la integralitat, les polítiques de joventut han de respondre a una perspectiva que interrelacioni els diversos àmbits de la vida del jove, i que s'articuli sobre la base de plantejament de xarxa i coordinació transversal. En relació a la transversalitat, han d'incorporar les diferents escales territorials d'actuació, les diferents òptiques de treball sectorial, i les dinàmiques associatives i comunitàries pròpies de les persones joves, promovent el treball coordinat entre els departaments, institucions, entitats i agents que intervenen en polítiques de joventut. I pel que fa a la territorialitat s'ha de garantir l'equitat entre els diferents àmbits territorials a partir de la pròpia realitat.

Els principis d'actuació que han de seguir els poders públics són, d'acord amb la LPJ: la universalitat, la igualtat d'oportunitats, l'atenció a la diversitat, la participació, la coresponsabilitat, la innovació i l'aprenentatge social, la proximitat, la descentralització i la desconcentració, el interès juvenil, l'eficàcia, l'eficiència i la gestió responsable, la coordinació, la cooperació i la planificació.

ESTRUCTURA I METODOLOGIA DE TREBALL

a) Fase preliminar: disseny del procés de diagnosi

La fase preliminar va començar a principis de 2019 amb la reunió d'inici de servei. Les entrevistes exploratòries que s'hi van dur a terme amb l'equip de Can Xic i la Regidoria de Joventut van permetre efectuar una primera recollida d'informació, planificar el procés de diagnosi i requerir la documentació necessària. Cal dir que al llarg del procés d'elaboració del PLJ es van produir canvis a l'Ajuntament, tant a nivell polític (al mes de juny hi va haver unes eleccions municipals i la persona responsable de la Regidoria de Joventut va canviar) com a nivell tècnic.

b) Recopilació documental

Després de les primeres reunions exploratòries, es va procedir a la recopilació de tota la documentació relacionada amb Joventut susceptible d'esdevenir d'utilitat en el procés de diagnosi, principalment dades secundàries provinents d'altres departaments/serveis de l'Ajuntament. Cal dir que aquest treball no va concloure en aquesta fase, sinó que es va prolongar al llarg de tot el procés d'elaboració de la part de diagnosi del PLJ.

c) Diagnosi (I): treball de camp

Un cop dibuixada una primera panoràmica de la realitat de Viladecans es va procedir a fer el treball de camp de la Diagnosi, destinat a recollir informació de primera mà sobre les necessitats i demandes del col·lectiu juvenil del municipi. En aquest sentit, es van impulsar un seguit de grups de discussió, tallers participatius i altres eines participatives adreçats al propi jovent i a altres agents amb capacitat per opinar/aportar informació rellevant sobre la realitat juvenil.

Descripció de les accions participatives realitzades:

- Enquesta juvenil adreçada al jovent major de 18 anys (102 respostes). Àmbits objecte d'anàlisi: oci, cultura, esport, habitatge, ocupació, educació, hàbits, mobilitat, salut i participació.
- Enquesta juvenil adreçada al jovent menor de 18 anys (357 respostes). Àmbits objecte d'anàlisi: oci, cultura, esport, educació, hàbits, mobilitat, salut i participació.

- 2 grups de discussió amb joves menors de 18 anys (31 de maig i 26 de juny)
- 2 grups de discussió amb joves majors de 18 anys (30 de maig i 26 de juny)
- Entrevistes en profunditat amb tècnics i tècniques de l'Ajuntament per conèixer i analitzar les polítiques juvenils o adreçades a joves que s'estaven executant des de cada departament. Es van celebrar 14 entrevistes.
- Taula de treball amb els representants de les seccions juvenils o joventuts dels grups polítics municipals.

d) Diagnosi (II): elaboració de l'Informe de Diagnosi

Un cop finalitzades les sessions participatives diagnòstiques es va procedir a l'elaboració de l'Informe de Diagnosi, construït a partir de la informació recollida en les fases precedents, document que va ser lliurat i validat per l'Ajuntament en tant que punt de partida a partir del qual articular el futur PLJ complet. En aquest document s'estructurà i es dotà de coherència la multitud d'informació recollida, tot traçant una fotografia de la realitat juvenil del municipi degudament vertebrada i estructurada per tal de servir com a marc per a la posterior elaboració d'un Pla Local de Joventut que respongués de forma fidel i fidedigna a les necessitats i demandes reals del col·lectiu de joves del municipi. Tant és així que, a banda d'explotar i interpretar la informació generada, l'Informe de Diagnosi conclou amb un seguit d'objectius estratègics o línies generals d'actuació i els conseqüents objectius específics que se'n deriven, autèntic embrió del PLJ subsegüent.

Tot seguit s'enumeren les principals fonts d'informació emprades per a la confecció de l'Informe de Diagnosi, que, gràcies a la multiplicitat de fonts i al ric encreuament de dades que es va poder fer, presenta una gran transversalitat.

Fonts d'informació principals

- ☒ Pla Local d'Inclusió Social de Viladecans 2015-18
- ☒ Pla Local per la Igualtat de Gènere i els Drets del Col·lectiu LGTBI 2017-21
- ☒ Pla Local per a la Millora de l'Èxit Educatiu (2014)
- ☒ Pla Local de Prevenció de Drogodependències 2012-16
- ☒ Protocol Marc d'Abordatge de les Agressions Sexistes i LGTBIfòbiques als espais públics de Viladecans (2019)
- ☒ Pla Local de Joventut 2015-18

- ☑ Anuari Estadístic Viladecans 2018
- ☑ Memòria Viladecans Jove 2018

e) Elaboració del PLJ (I): definició dels programes i noves actuacions de futur

Un cop aprovada la Diagnosi, es va procedir a confeccionar un primer esborrany de les polítiques públiques que conformarien la part operativa del Pla Local de Joventut. Aquestes actuacions van encaminades a la satisfacció dels objectius generals i específics establerts en l'Informe de Diagnosi, però sempre atenent a les possibilitats econòmiques de l'Ajuntament. Per acada programa o actuació es va dissenyar una fitxa de treball que inclou els següents camps:

- Objectius generals
- Objectius específics
- Descripció
- Destinataris
- Agents implicats
- Indicadors d'avaluació associats
- Cost estimat de l'actuació

f) Elaboració del PLJ (II): calendarització

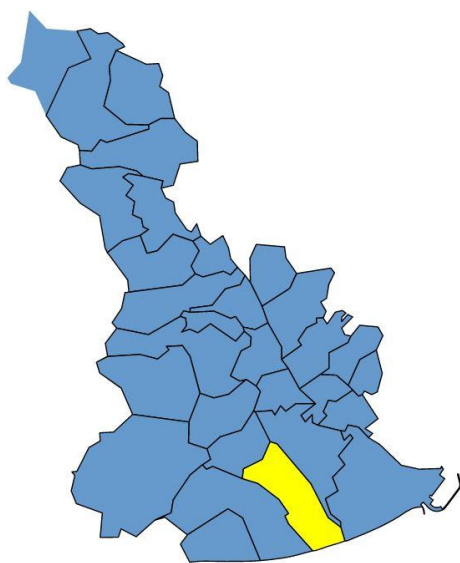
Un cop definides totes les actuacions i programes es va procedir a calendaritzar-ne la seva execució, tot tenint en compte condicionants com els recursos disponibles per part de l'Ajuntament, els temps del mandat, les prioritats de l'equip de govern i el nivell d'urgència o necessitat detectat.

MARC TERRITORIAL I ANÀLISI INICIAL

El present apartat constitueix una aproximació quantitativa a la realitat sociodemogràfica dels i les joves de Viladecans a partir del recull i l'explotació de dades secundàries procedents de fonts oficials com l'IDESCAT, Diputació de Barcelona, Programa Hermes, etc. A fi d'enriquir la fotografia social i econòmica dels i les joves, aquesta anàlisi incorpora no només un estudi dels valors actuals de les diferents variables abordades, sinó també un breu seguiment de la seva evolució temporal més recent.

L'objectiu d'aquesta anàlisi quantitativa és obtenir un retrat en xifres de la situació dels i les joves del municipi, un marc referencial des del qual abordar i interpretar les conclusions de l'anàlisi qualitativa.

ANÀLISI GEOGRÀFICA

Font: IDESCAT

Viladecans és un municipi situat al sud de la comarca del Baix Llobregat, entre les serres del Montbaig i de Miramar i el mar Mediterrani. El terme municipal limita al nord amb el de Sant Climent de Llobregat, a l'est amb el de Sant Boi de Llobregat, al sud amb el d'El Prat de Llobregat i a l'oest amb el de Gavà. Forma part dels 36 municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Per la seva situació geogràfica i la seva proximitat i connectivitat amb Barcelona,

Viladecans és una ciutat que està plenament inserida en les dinàmiques socials, econòmiques i territorials metropolitanes i té un paper cabdal en la planificació metropolitana. Aquest fet condiona en gran mesura el seu paper en l'entorn metropolità i comarcal, però també la seva fisonomia urbana. Travessen el municipi diverses infraestructures viàries com una autopista, una autovia, quatre carreteres, una línia ferroviària i part del terme municipal és propietat de l'ens gestor aeroportuari AENA.

Gràcies a l'accés a l'autopista C-32 i a l'autovia C-31 es troba connectada directament amb el centre de Barcelona a escassos 15 minuts amb cotxe, i també té una ubicació molt

propera al nus viari del Llobregat que connecta amb l'autovia A-2, que uneix l'oest del Barcelonès amb la resta de vies per arribar arreu de Catalunya. A més, es troba a escassos deu minuts de distància amb cotxe de l'Aeroport Josep Tarradellas Barcelona – El Prat. Pel que fa al transport públic, està connectada ferroviàriament a la xarxa de Rodalies de Catalunya, concretament a la línia R2 Sud que uneix Barcelona i El Vendrell. Disposa de dues línies d'autobusos urbans regulars i disset línies d'autobusos interurbans regulars, que connecten les ciutats del sud del Baix Llobregat amb Sant Boi de Llobregat, Cornellà de Llobregat, L'Hospitalet de Llobregat, Barcelona i l'Aeroport.

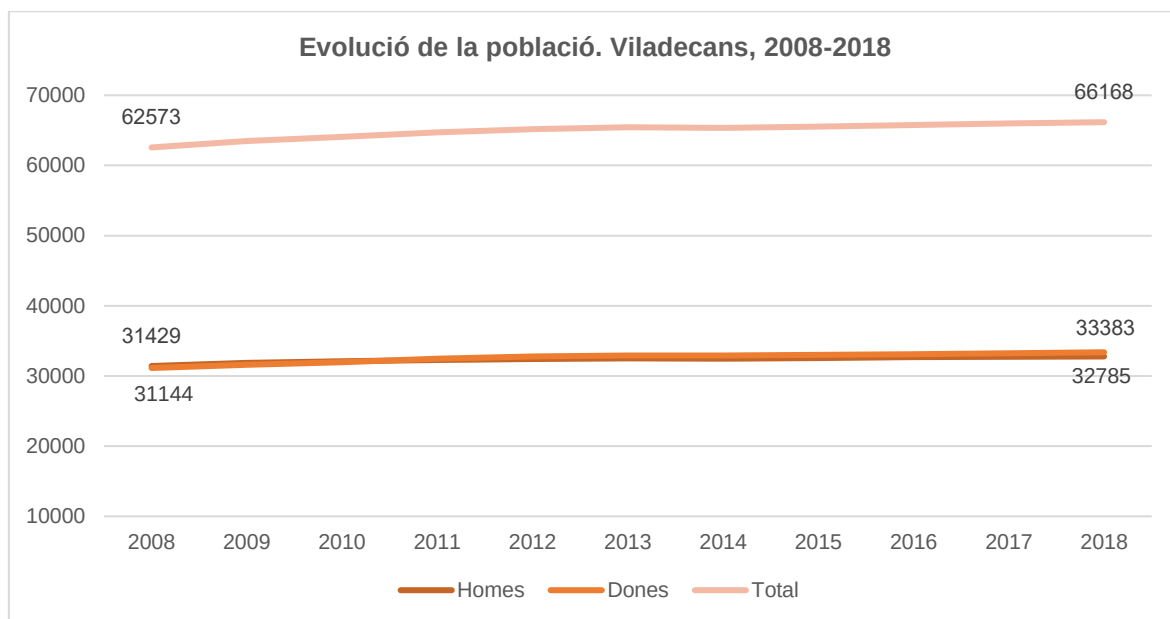
L'extensió del municipi és de 20,4 km² i té una població de 66.168 habitants (segons dades de l'IDESCAT 2018). Viladecans és una ciutat compacta i densa (3.243,5 hab/km²), atès que la seva ubicació li ha impedit créixer urbanísticament per diverses raons i tenir, per exemple, nuclis disseminats de població. Per una banda, la proximitat amb l'Aeroport provoca l'existència de tota una àrea d'influència a la qual no hi està permès el creixement urbà. Per altra banda, Gran part del terme municipal forma part del Parc Agrari del Baix Llobregat, una zona fèrtil destinada a cultius que ocupa tota la Vall Baixa fins el Delta del Llobregat. Per últim, Viladecans compta al seu terme municipal amb zones naturals protegides com els aiguamolls del Remolar - Filipines i la platja, que pertanyen als Espais Naturals del Delta del Llobregat.

Tots aquests fets provoquen que el municipi, en origen exclusivament agrari, hagi patit una transformació progressiva -en especial al llarg del segle XX- cap a una ciutat orientada primer a la indústria i darrerament als serveis, amb una trama urbana compacta on les infraestructures, els polígons industrials i els termes municipals de les ciutats veïnes fan de límit de les zones residencials. Viladecans està dividida administrativament en 3 districtes i 13 barris censals: Barri Antic, Barri de Sales, Grup Sant Jordi, Torre Roja – Campreciós, L'Eixample Centre, La Montserratina, El Ginestar, Can Sellarès, El Poblat Roca, Can Palmer-Can Batllori, El Torrent Ballester, L'Alba-Rosa – Can Guardiola i El Mas Ratés.

ANÀLISI DEMOGRÀFICA

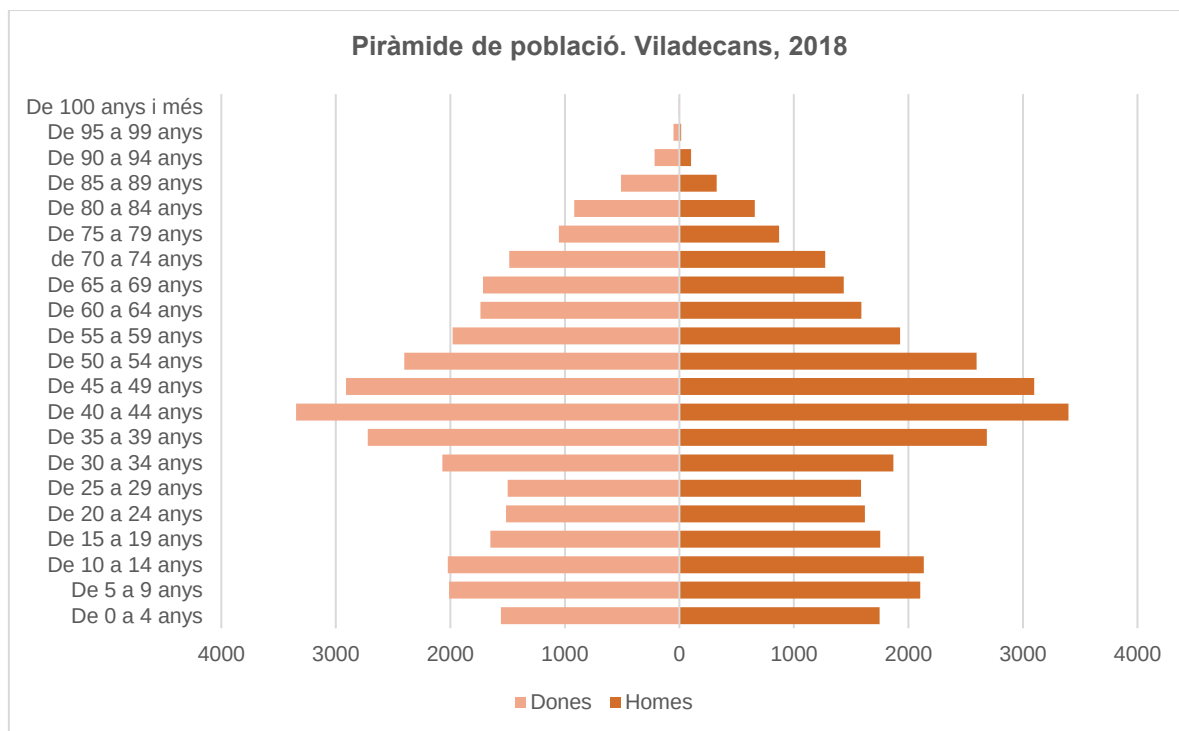
Tal i com hem esmentat anteriorment, el municipi té, amb dades de 2018, un total de 66.168 habitants, dels quals 33.383 són dones i 32.785 són homes. En el període 2008-2018 Viladecans experimenta un creixement de la població constant i lent, que representa una

variació d'un 5,75% des del 2008 fins al 2018, en sintonia amb el poc creixement registrat al conjunt de Catalunya en el mateix període (4,5%).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

Respecte a la distribució de la població, Viladecans presenta una piràmide demogràfica de tipus regressiu, pròpia dels països desenvolupats, el que implica la tendència a l'envelliment de la població i caracteritzada per una baixa natalitat.

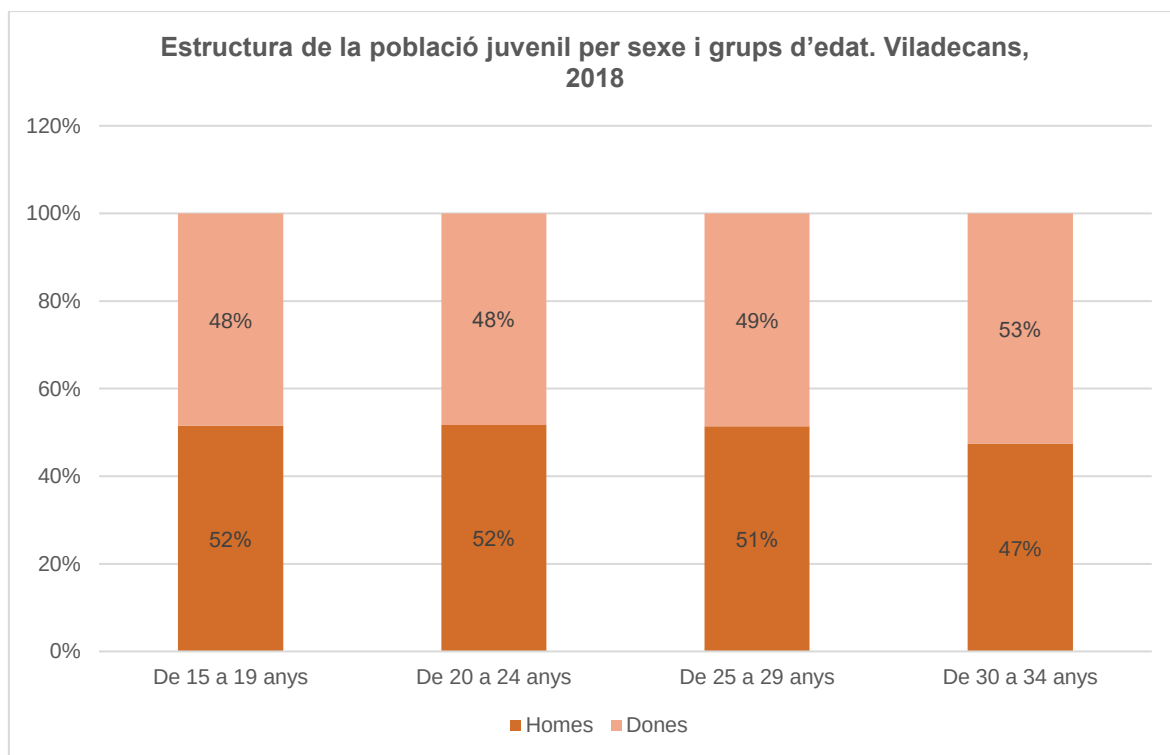

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

La piràmide d'edats també permet observar l'estructura demogràfica del municipi, en la qual podem situar la població jove (de 15 a 34 anys). Així doncs, veiem que els grups d'edat juvenils són aquells que mostren un menor gruix de població respecte els grups d'edat corresponents a les edats adultes.

Del total de població de Viladecans, **13.562 persones tenen entre 15 i 34 anys i representen el 20,5% de la població total del municipi**. Si s'inclouen els adolescents entre 10 i 14 anys, aquest percentatge augmenta fins al 26,8%. El grup d'edat juvenil amb major representació són els joves entre 30 i 34 anys, on es troba el 29% de la població jove del municipi. Després el segueix el grup d'edat més jove, els de 15 a 19 anys, que suposen el 25,1% del total. Després trobem el grup de 20 a 24 anys (23,1%) i per últim els de 25 a 29 anys (22,8%).

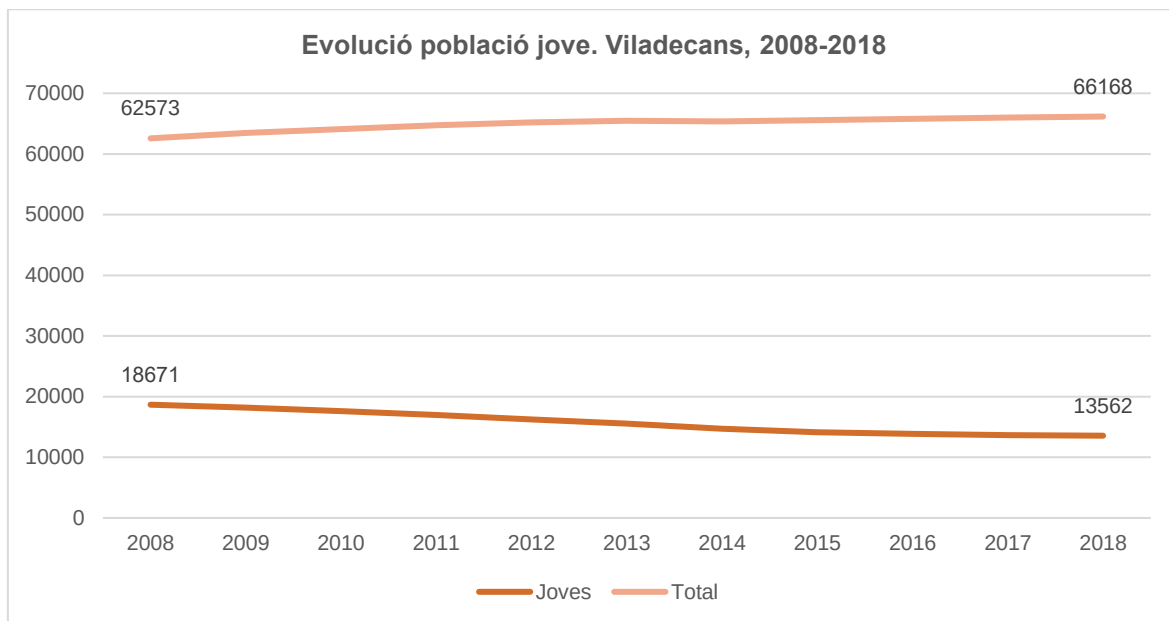
Pel que fa a la distribució entre nois i noies també podem observar com aquesta és prou equilibrada, però amb més presència de noies entre els 30 i 34 anys, i més presència de nois entre els 15 i els 29 anys.

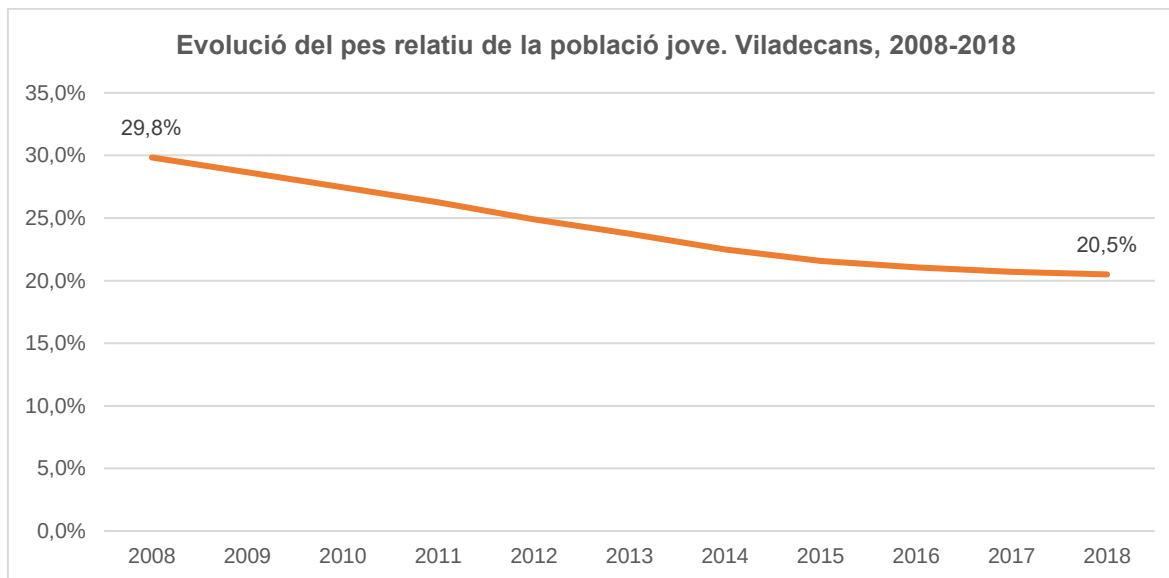
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

L'evolució de la població juvenil al llarg del període comprès entre els anys 2008 i 2018 ha estat negativa, disminuint en prop de 5.109 persones. Aquest fet contrasta amb l'augment sostingut de la població total en el mateix període, resultant en una pèrdua de

pes de la població jove del municipi respecte al conjunt de la població de pràcticament del 10% respecte el 2008.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

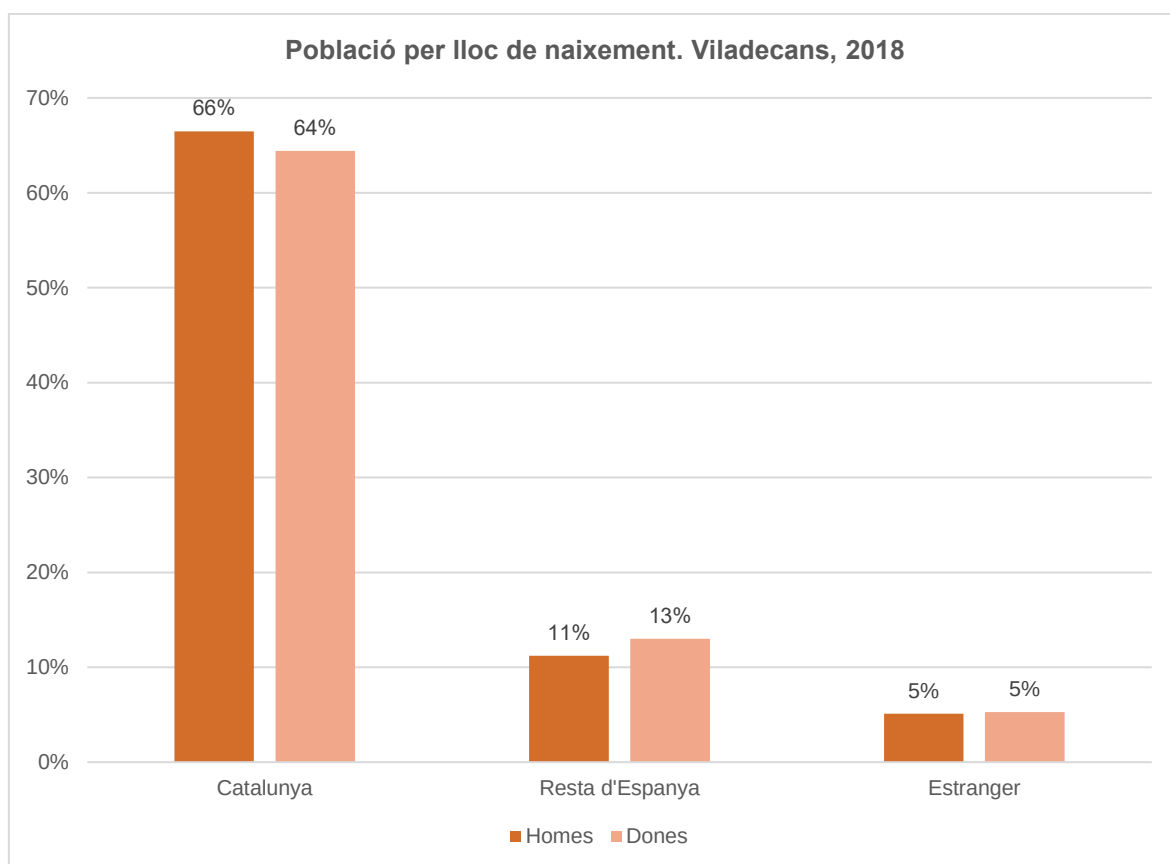
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

LLOC D'ORIGEN DE LA POBLACIÓ

Pel que fa a les característiques sociodemogràfiques de la població, observem que a Viladecans els nascuts fora de Catalunya representen un 34% del total, dels quals un 24% són nascuts a l'Estat espanyol i un 10% són nascuts en altres països. Per sexe, el repartiment és relativament equitatiu amb diferències no gaire rellevants, tot i que els homes representen un percentatge superior entre les persones nascudes a Catalunya i, les dones, per sobre pel que fa a les persones nascudes a la resta de l'Estat.

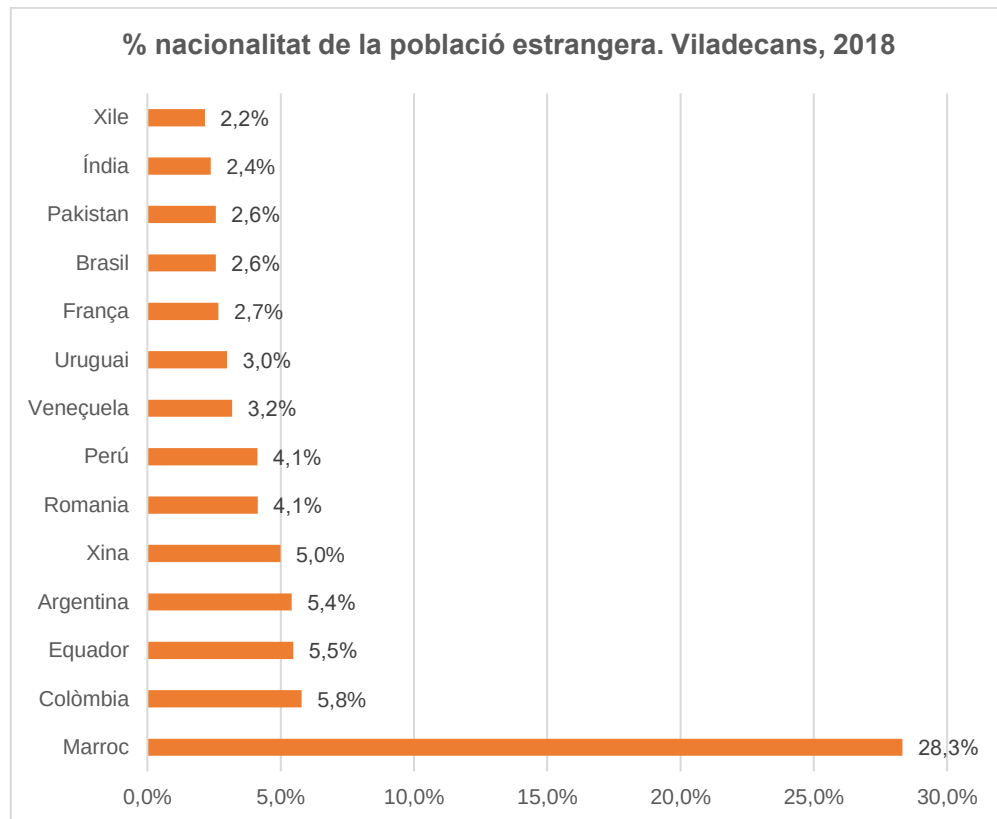
17

Aquestes dades s'assimilen a les del conjunt del Baix Llobregat, amb una població nascuda a la resta de l'Estat una mica per sobre de les nascudes a l'estranger. Pel que fa amb la comparació amb Catalunya les dades també difereixen lleugerament, ja que a nivell català la població nascuda a la resta de l'Estat representa el 17%. En canvi, la població nascuda fora de l'Estat representa el 18%.

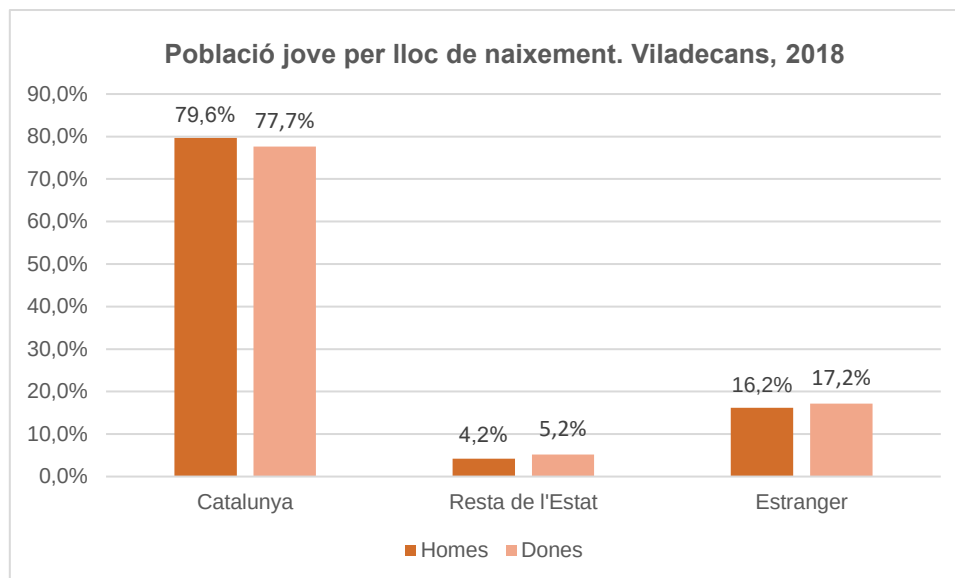
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

Entre la població d'origen estranger total, les nacionalitats més nombroses són la marroquina (28,3%) i en menor mesura la colombiana (5,8%) i l'equatoriana (5,5%).

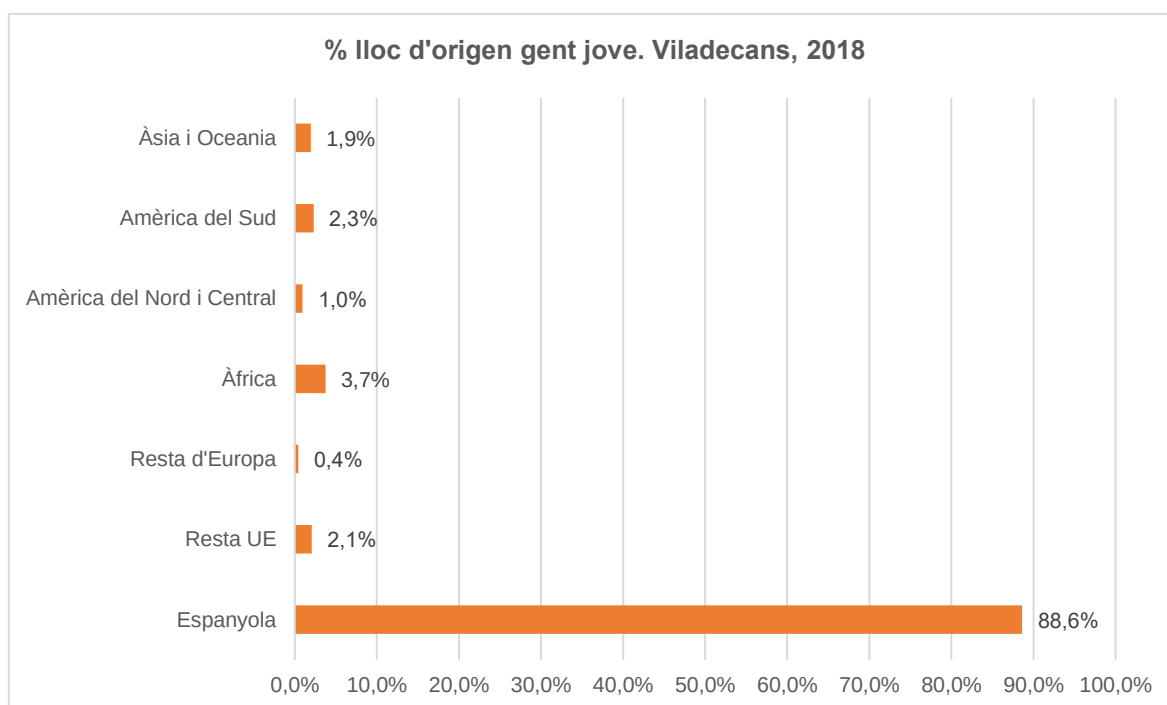
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

Pel que fa a la població juvenil i la seva estructura per lloc de naixement, també s'observa una preeminència dels i les joves nascudes a Catalunya (78%), però una clara major presència de joves nascuts a l'estranger (16%) que joves nascuts a la resta de l'Estat (4%).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

L'origen dels i les joves nascudes a l'estranger és variat però majoritàriament són de països africans (3,7%) i d'Amèrica del Sud (2,3%), coincidint amb els països d'origen de la població estrangera total. En menor mesura de països de la resta de la UE (2,1%) i asiàtics (1,9%).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

Així doncs, es pot afirmar que a Viladecans, en termes relatius, hi ha un nombre similar de joves nascuts a l'estranger que a la resta de la comarca, però inferior del conjunt de Catalunya (27%). Com es pot observar, no són variacions rellevants com per afirmar que la tendència a Viladecans és diferent a la dels municipis que l'envolten, però sí és convenient tenir en compte les petites particularitats a l'hora d'analitzar les altres dades i plantejar les polítiques que s'han de dur a terme.

ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL SEGMENTADA PER EIXOS TEMÀTICS

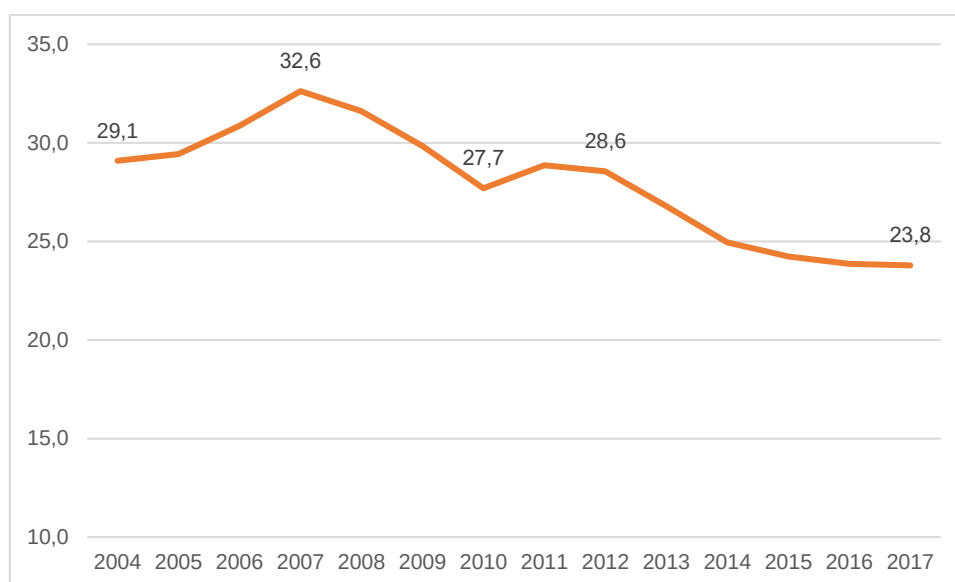
EIX 1. HABITATGE

ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL EN MATÈRIA D'HABITATGE

És sabut per tothom que el retard en l'edat d'emancipació i les dificultats per abandonar el domicili familiar representen des de fa temps un dels problemes més importants que han d'afrontar els i les joves majors en edat emancipatòria de tota Catalunya. No obstant, en la darrera dècada aquestes dificultats s'han vist agreujades per la situació derivada de la crisi econòmica iniciada el 2008.

22

Taxa d'emancipació jove, Catalunya (2004-2017)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Català de la Joventut

Les dades de l'*Enquesta de Població Activa* així ens ho demostren: la taxa d'emancipació dels i les joves catalans entre 16 i 29 anys és del 23,8%, la més baixa des de 2003 (25,6%), i patint una davallada constant des del 2007, quan assolí el punt més alt (32,6%).

El retard en l'edat d'emancipació és una realitat flagrant que respon a diversos factors, entre els quals destaca, per sobre dels altres, la precarietat del mercat de treball. De fet, les condicions econòmiques de la joventut són el principal fre a l'emancipació dels i les joves a tot el territori català. Com mostren les dades de l'*Enquesta a la Joventut de Catalunya*, la situació econòmica dels i les joves, degut a la precarietat o la dificultat d'accés al mercat de treball, és el principal motiu (54%) per no marxar de la llar d'origen.

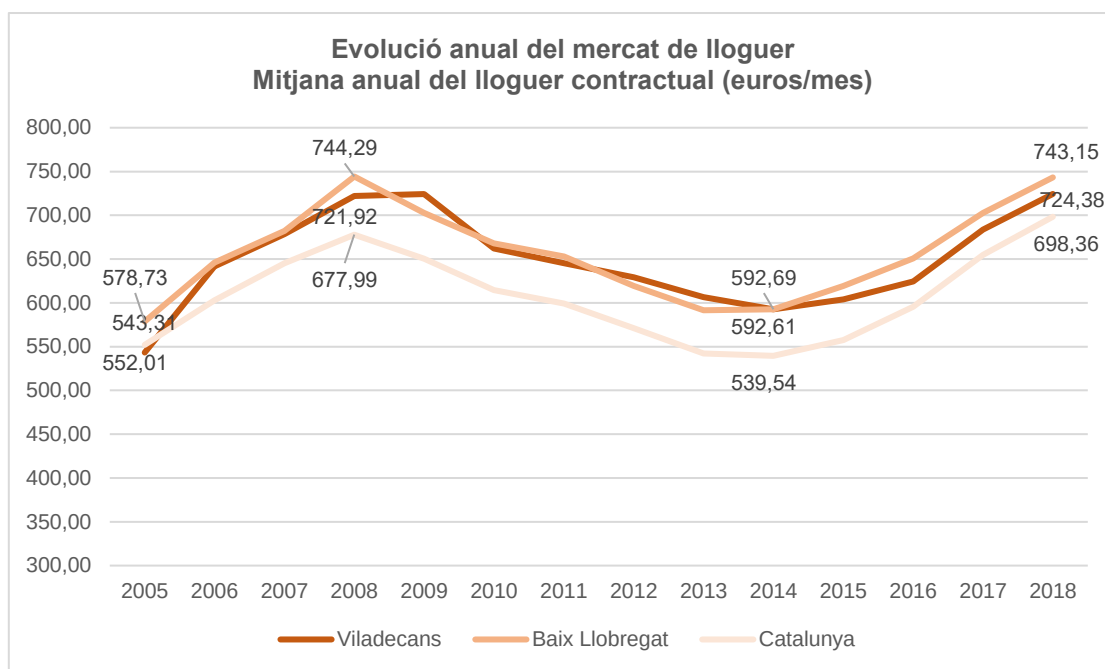
El salari mitjà d'un jove espanyol d'entre 16 i 29 anys se situava el 2017 en no gaire més d'11.000 euros, una xifra superior per al col·lectiu de 30 a 34 anys, que era aproximadament de 15.000 euros, segons el Consell de la Joventut d'Espanya. Amb aquests sous, l'endeutament d'un jove per a comprar-se un habitatge s'enfilaria fins al 60% (en el cas dels més joves de 29 anys) i superaria el 40% entre els que tenen entre 30 i 34 anys, unes xifres molt superiors als índexs d'endeutament tolerable, que se situen prop del 30% del salari net.

Tanmateix, aquest fenomen molt present al conjunt del país té les seves particularitats en cada territori. En el cas de Viladecans, es pot observar una tendència similar a les del Baix Llobregat i Catalunya: una clara tendència alcista dels preus de lloguer fins al 2008 seguida d'una disminució progressiva que assoleix el seu punt més baix l'any 2014. A partir d'aquell moment els preu es recuperen, seguint una tendència similar a la dels anys anterior a la crisi.

Viladecans es troba immersa en l'onada alcista dels preus del lloguer i de compra que impulsa la ciutat de Barcelona per les dificultats de la capital per absorbir la demanda habitacional, atès l'escàs parc d'habitatges del què aquesta disposa i la irrupció de fenòmens com l'habitatge turístic, que fan que part dels pisos estiguin exclosos del mercat. D'aquesta manera, la primera corona de l'Àrea Metropolitana està rebent cada cop més demanada i es troba que, per efecte de la crisi, tampoc hi hagi massa disponibilitat d'habitatges nous.

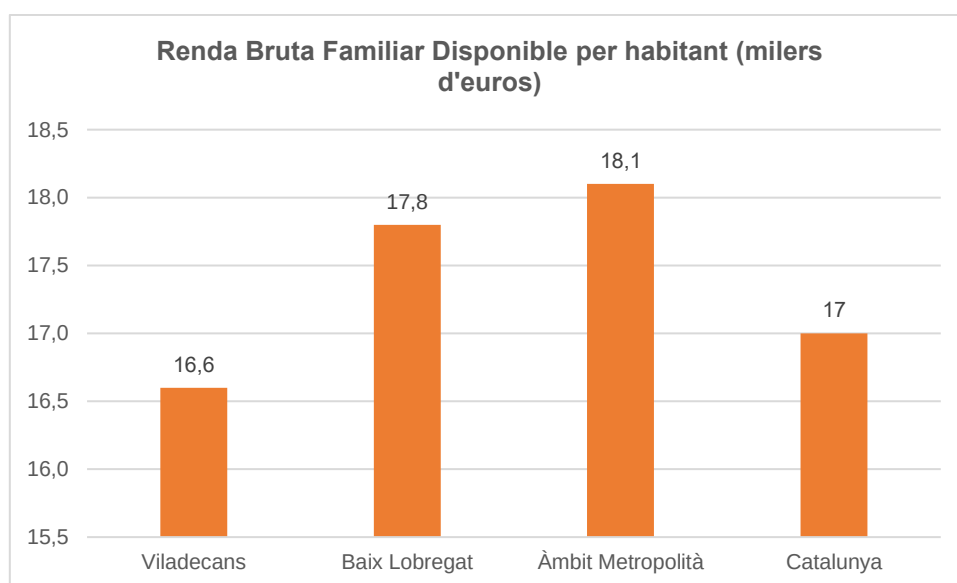
D'aquesta manera, Viladecans compta amb un preu mig del lloguer d'habitatges estructuralment superior al del conjunt de Catalunya, i circumstancialment per sota de la mitjana comarcal, ja que els municipis limítrofs amb el Barcelonès (Esplugues de Llobregat o Sant Just Desvern, per exemple) i els municipis turístics costaners (Gavà i Castelldefels) impulsen l'augment d'aquesta mitjana respecte els municipis del centre i nord de la comarca.

Per tant, respecte l'any 2014 el preu mitjà dels lloguers a Viladecans s'ha encarat un 22%, convertint-lo així en un dels municipis de la província amb els preus d'accés a l'habitatge de lloguer més alts per als i les joves, amb una mitjana de preu superior als 720 euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.

No obstant, per tal d'avaluar la capacitat emancipatòria d'un/a jove qualsevol, no n'hi ha prou amb fixar-se en el preu de lloguer mitjà de l'habitatge, sinó que també cal posar aquesta dada en relació als ingressos mensuals de la persona en qüestió. Així ho recull l'*Enquesta de la Joventut a Catalunya*, que situa l'accés al mercat laboral i les precàries condicions d'aquest com a principals impediments a l'emancipació habitacional del jovent català. I en aquest terreny, Viladecans és un municipi especialment afectat, veient com a l'alça dels preus de lloguer ja analitzada se li suma una renda econòmica també baixa.

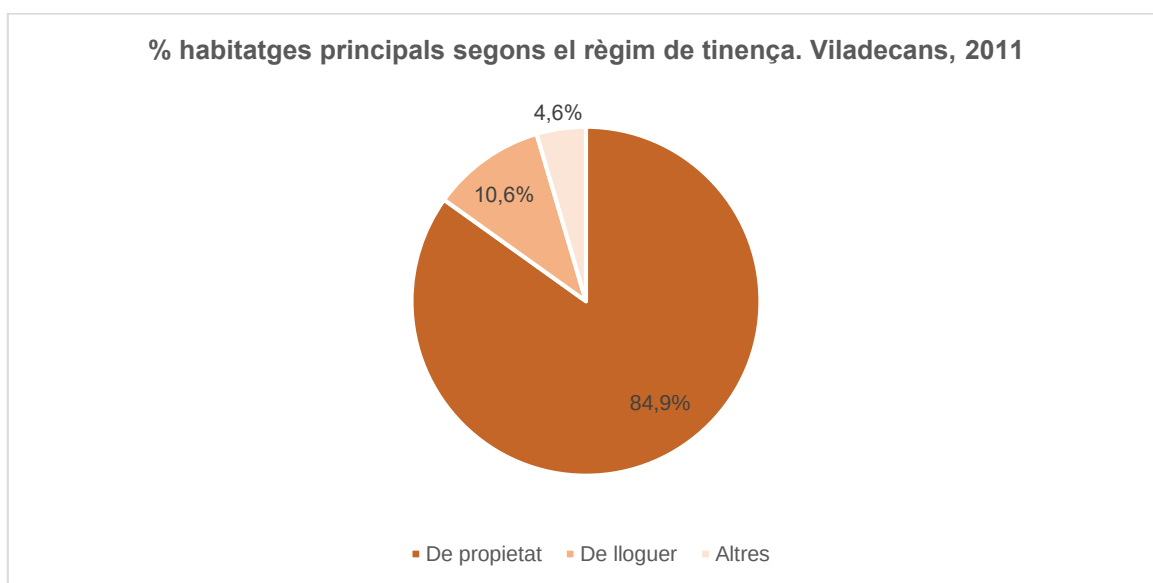

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat (2016).

La renda bruta familiar disponible (Rbfd) és la macromagnitud que mesura els ingressos de què disposen els residents d'un territori per destinar-los al consum o a l'estalvi. Aquesta renda no solament depèn dels ingressos de les famílies directament vinculades a la retribució per la seva aportació a l'activitat productiva (remuneració d'assalariats i excedent brut d'explotació), sinó que també és influïda per l'activitat de l'Administració pública mitjançant els impostos i les prestacions socials. Així, com es pot comprovar en l'anterior gràfic, els ingressos de què disposen els veïns i veïnes per destinar-los al consum o l'estalvi a Viladecans se situen per sota de la mitjana comarcal, metropolitana i de Catalunya.

A banda del preu i la renda, existeix un tercer factor que condiciona la capacitat emancipatòria del jovent, relatiu a l'oferta d'habitatge existent. A Viladecans hi ha, segons dades del propi Ajuntament, 23.938 habitatges ocupats (2018) -dels quals el 26% són menors de 80m², el 44% tenen entre 80m² i 120m², i el 30% restant són majors de 120m²- i un total de 1.498 habitatges buits. El 57% dels habitatges són de construcció anterior a 1980 (la majoria entre la dècada dels anys 60 i 70), i el 33% són construïts entre el 1981 i el 2002. Per tant, la majoria dels habitatges tenen un mínim de 40 anys d'antiguitat, i són majoritàriament mitjans i grans.

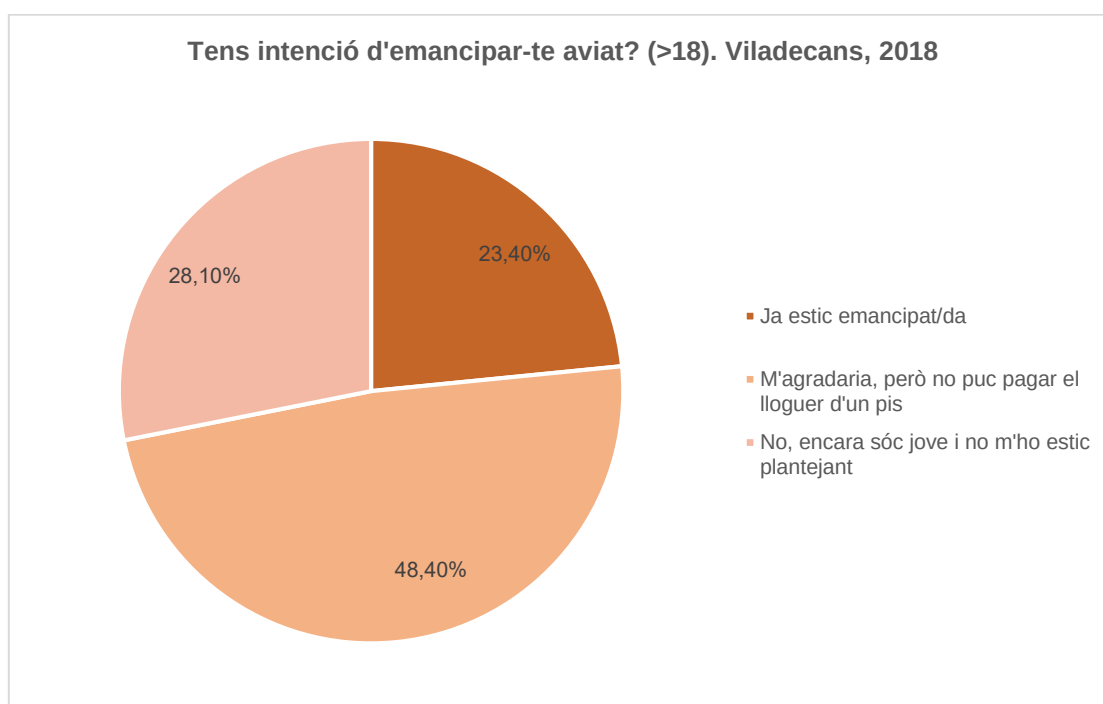
A més tal com mostren les dades percentuals vinculades al règim de tinença dels habitatges, Viladecans és, seguint la tònica preponderant a la major part del país, un municipi amb un parc d'habitatge fortament concentrat en la propietat (85%). Tenint en compte que, habitualment, el jovent sol buscar pisos de lloguer, aquesta variable és especialment negativa per al col·lectiu juvenil i té efectes importants sobre l'accessibilitat d'aquest a l'habitatge.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat.

Totes les xifres exposades fins aquí dibuixen un panorama en què l'accés a l'habitatge emergeix clarament com a problemàtica important a tenir en compte a l'hora d'entendre i analitzar la vida dels i les joves de Viladecans. I encaixen perfectament amb els raonaments que van expressar els i les pròpies joves del municipi quan se'ls va demanar per la seva emancipació en els grups de discussió, que van confirmar les dificultats d'accés a l'habitatge existents al municipi i les van posar en relació amb la precarietat laboral i la manca de disponibilitat d'habitatge de lloguer.

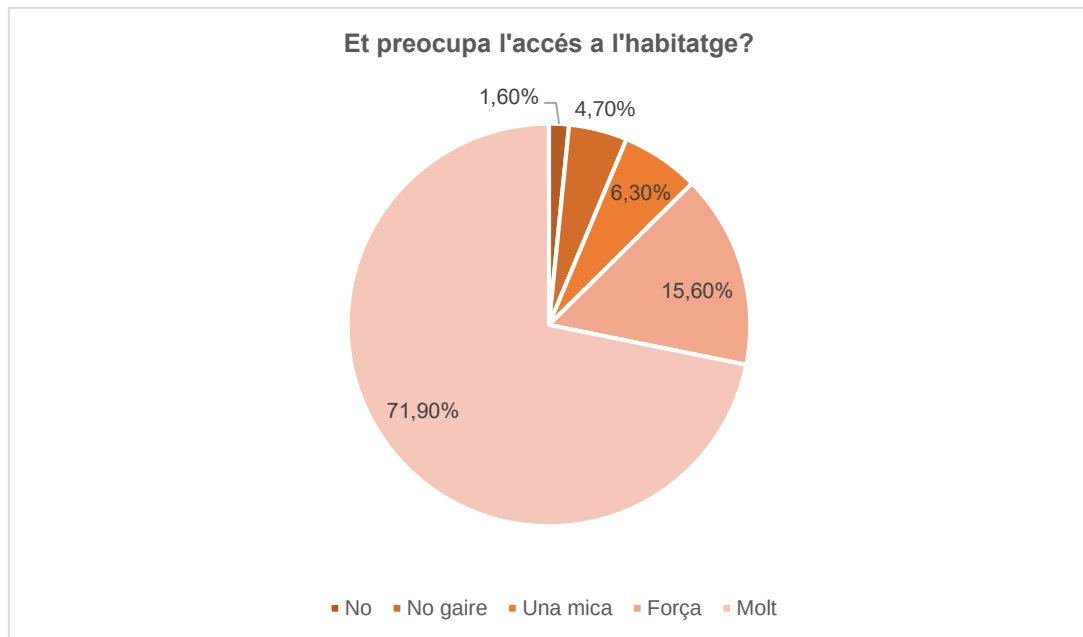
De la seva banda, l'enquesta plantejada als i les joves del municipi amb motiu de la present diagnosi, també fa palesos aquests efectes. La dada més significativa en aquest sentit és el 48% de joves majors de 18 anys que declara que, tot i tenir la voluntat d'emancipar-se, no pot pagar el lloguer d'un habitatge. És a dir, que la meitat del col·lectiu juvenil de Viladecans voldria marxar de casa dels pares i mares però no ho pot fer per no tenir la capacitat de costejar-se el lloguer de l'habitatge.

Font: Enquesta a joves de Viladecans (2019).

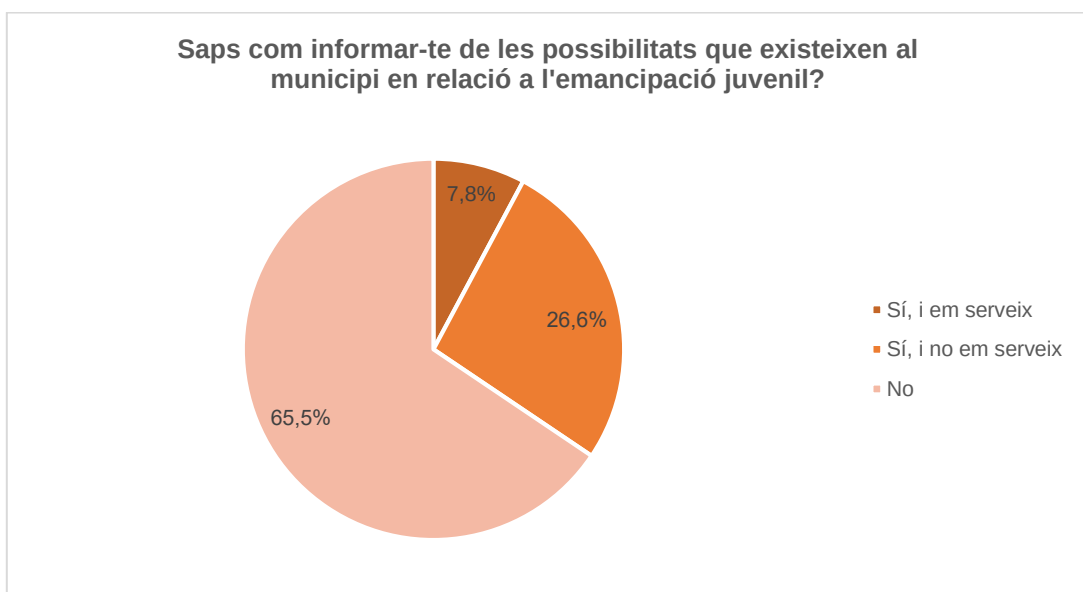
S'és conscient que aquest fet, de nou, sense més variables explicatives, pot tenir tant l'origen en el propi preu del lloguer o en la manca d'accés al mercat laboral o ocupació precària (o una combinació de totes). En qualsevol cas, queda clar en l'enquesta que l'accés a l'habitatge és una de les preocupacions més rellevants per al jovent en edat

d'emancipar-se de Viladecans, tal com demostra el 87,5% de persones que declaren estar bastant o molt preocupades per aquest tema.

Font: Enquesta a joves de Viladecans (2019).

I com a dada a tenir en compte, les enquestes mostren un cert desconeixement sobre com accedir a informació sobre aquest procés d'emancipació, malgrat els serveis existents a la ciutat com són l'Oficina Local d'Habitatge o el Centre de Recursos per a Joves Can Xic.

Font: Enquesta a joves de Viladecans (2019)

En el PNJCat, el procés de transició domiciliària és considerat com una etapa fonamental en l'evolució cap a la vida adulta. Malgrat es consideri que el trencament de la linealitat en les transicions juvenils s'ha de fer amb certa cautela, es percep que l'accés a l'habitatge representa un punt d'inflexió en les trajectòries d'emancipació dels joves. En conseqüència, l'èxit en la transició domiciliària es converteix en un dels reptes principals de la joventut i és estudiat en aquest treball diagnòstic.

Per analitzar les polítiques de joventut que es duen a terme s'ha creat una taula amb la globalitat de les accions i serveis que s'implementen actualment des de l'Ajuntament en termes d'habitatge.

HABITATGE	
POLÍTICA	DESCRIPCIÓ
Oficina Local d'Habitatge	Servei no específic per al col·lectiu jove que ofereix: servei de mediació entre propietaris i llogaters, tramitació d'ajuts a l'accés a l'habitatge, pagament de lloguer, rehabilitació, registre de sol·licitats d'habitatge protegit, etc.
SIJ	Recursos informatius sobre àmbits d'interès per al joves, entre aquests l'habitatge.

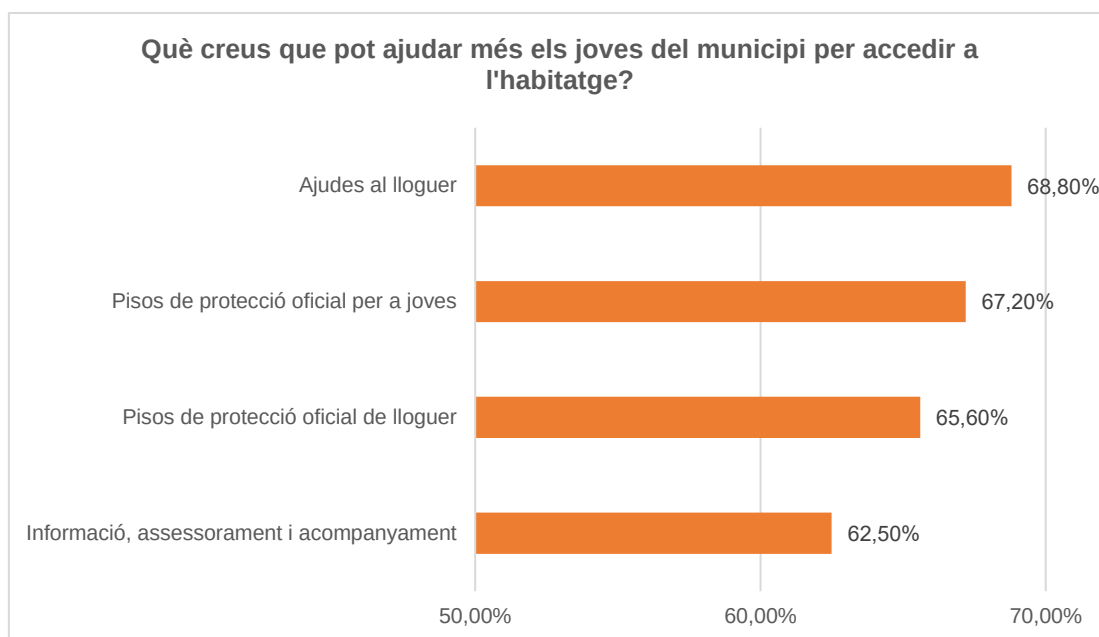
L'habitatge és, sens dubte, un dels àmbits en els quals el marge de maniobra dels ajuntaments per tal de donar resposta a les necessitats juvenils és més escàs, ja que depèn de variables que escapen al control de l'administració, com ara el volum i característiques dels pisos existents, el règim de tinença i la major o menor predisposició dels propietaris a posar els seus pisos al mercat de lloguer. L'Oficina Local d'Habitatge desenvolupa moltes accions que es dirigeixen al conjunt de la població, integrant així les que existien fa anys específiques per a joves.

La Borsa d'Habitatge Jove, una iniciativa pionera conjuntament amb la ciutat de Terrassa, es va acabar integrant a la Borsa de Mediació per al Lloguer Social. En les entrevistes amb

els tècnics municipals va sorgir la necessitat de recuperar alguna iniciativa que s'enfoqui específicament als joves de fins a 35 anys, atès els baixos índexs d'emancipació i l'augment constant del preu de lloguer. En concret es va apuntar la possibilitat de fer accions d'orientació perquè els i les joves puguin accedir a futures promocions d'habitatges nous en règim protegit. En aquest sentit, tècnicament s'apunta que en els propers anys sorgiran oportunitats en el marc del desenvolupament del pla urbanístic del sector Llevant.

La realitat de l'Oficina Local d'Habitatge és que ha estat enfocada, darrerament, a situacions d'emergència habitacional. En concret, del 2011 al 2016 la seva principal missió era fer front a les nombroses execucions hipotecàries derivades de la crisi econòmica que va esclatar el 2008, i a partir del 2016 centra els esforços en evitar els anomenats "desnonaments silenciosos", que es produeixen sobretot quan els propietaris augmenten el preu del lloguer de manera considerable fent que els inquilins no hi puguin fer front, i que en part provoca un lleuger repunt del fenomen de l'ocupació. De les entrevistes amb els i les professionals del consistori es desprèn que l'OLH és un servei en constant adaptació a la realitat i que és possible que en els propers anys es puguin plantejar serveis més específics per a joves.

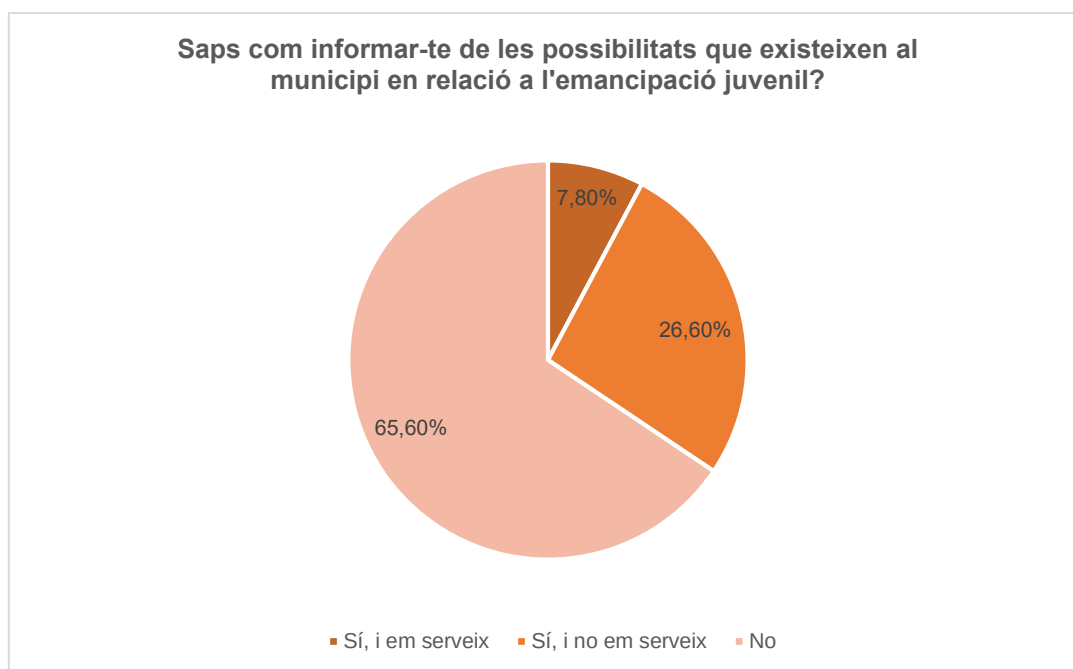
El propi jovent, en les sessions de debat realitzades per a aquesta diagnosi, apunten a la necessitat d'implementar mesures clares en aquesta direcció, com ara l'habilitació d'eines per fomentar/facilitar compartir pis, la incentivació del lloguer de pisos buits o les noves fórmules d'accés a l'habitatge. Si bé totes elles són mesures d'impacte clar i directe sobre la problemàtica d'accés a l'habitatge, també s'ha de ser conscient del fet que, degut a la manca d'instruments i recursos de les administracions locals, són de difícil implantació. És per això que resulta d'allò més adient el recull de respostes que es va realitzar en l'enquesta juvenil en relació a les possibles "solucions" a la problemàtica de l'habitatge, que presenten un to molt realista. Com es pot veure en la taula següent, tot i que accions com les ja esmentades -més ambicioses i estratègiques- són considerades positives, també són percebuts com a molt útils -per part d'una part important del jovent- altres recursos complementaris, que podríem definir com a menors, com per exemple serveis d'informació, assessorament i acompanyament.

Font: Enquesta a joves de Viladecans (2019).

El fet que el jovent destaquï aquesta tipologia de recursos, a banda de posar de manifest un gran realisme i visió pràctica, ens pot indicar o bé que els joves ja són usuaris d'aquests recursos i els troben útils o bé que no tenen accés a aquest tipus de recursos i creuen que són necessaris. El gràfic següent, provinent del mateix qüestionari, sembla apuntar directament cap a la segona lectura i donaria a entendre que els i les joves se senten una mica mancats de recursos i eines per a informar-se de les possibilitats per emancipar-se al municipi.

Caldria, així doncs, apostar pel foment d'aquest tipus de serveis, ja sigui potenciant l'Oficina Local d'Habitatge amb una secció específica per al jovent, destinant més recursos a la tasca de difusió dels serveis ja existents o creant espais de coordinació entre el Centre de Recursos per a Joves Can Xic i l'Oficina Local d'Habitatge. Totes 3 eines representarien, sens dubte, aproximacions adients i efectives a la problemàtica de l'accés de les persones joves a l'habitatge.

Font: Enquesta a joves de Viladecans (2019).

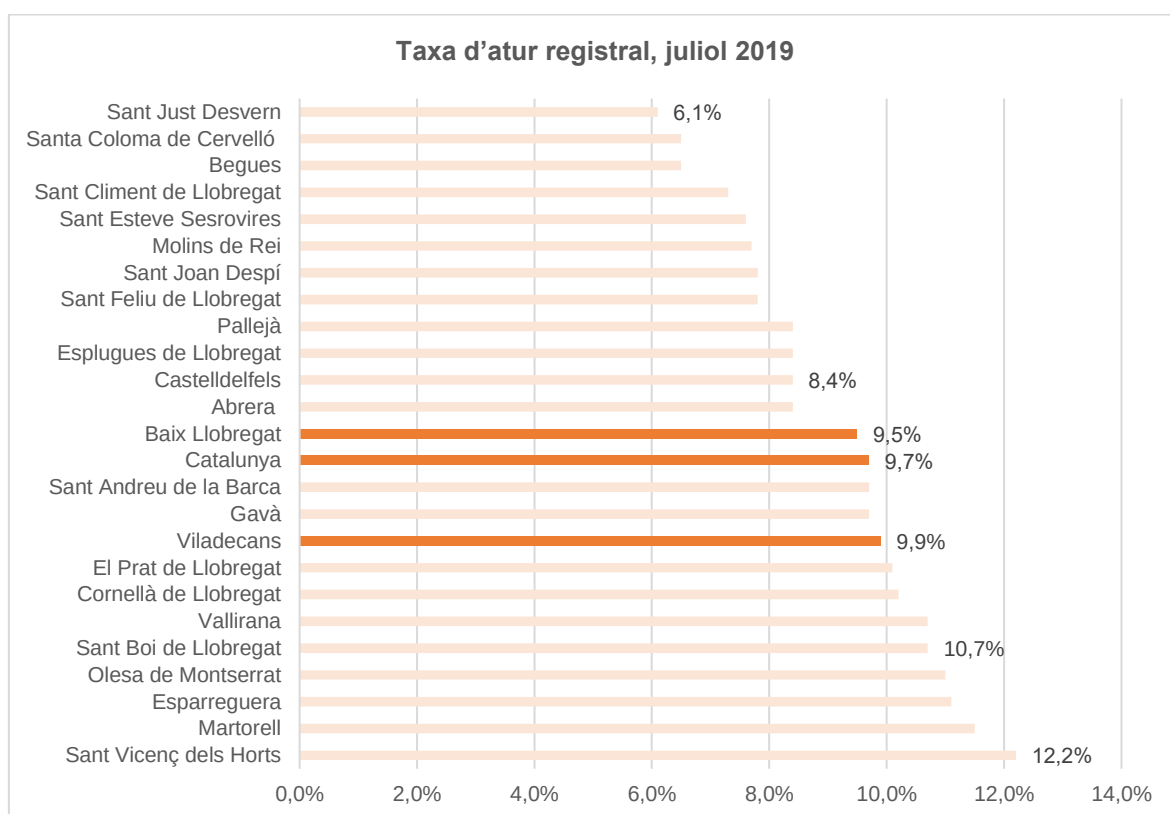
Cal tenir en compte que, en l'enquesta, els i les joves que l'han respost s'han mostrat majoritàriament favorables a quedar-se a viure a Viladecans i no buscar altres oportunitats lluny del seu municipi, malgrat que un terç dels mateixos confessa que no ho veuen possible i destaquen com els principals motius que els motivarien a marxar el preu dels pisos i la mobilitat i les mancances del transport públic.

Tot comptat i debatut, podem concloure que els i les joves mostren una preocupació important en l'àmbit de l'habitatge, tenen voluntat de fer la seva vida a Viladecans i que existeix una gran sensibilitat a l'Ajuntament cap a aquesta temàtica. Manca, doncs, només trobar els instruments i els recursos adients per poder fer-hi front de forma efectiva.

EIX 2. TREBALL, OCUPACIÓ I EMPRENEDORIA

ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL EN MATÈRIA DE TREBALL I OCUPACIÓ

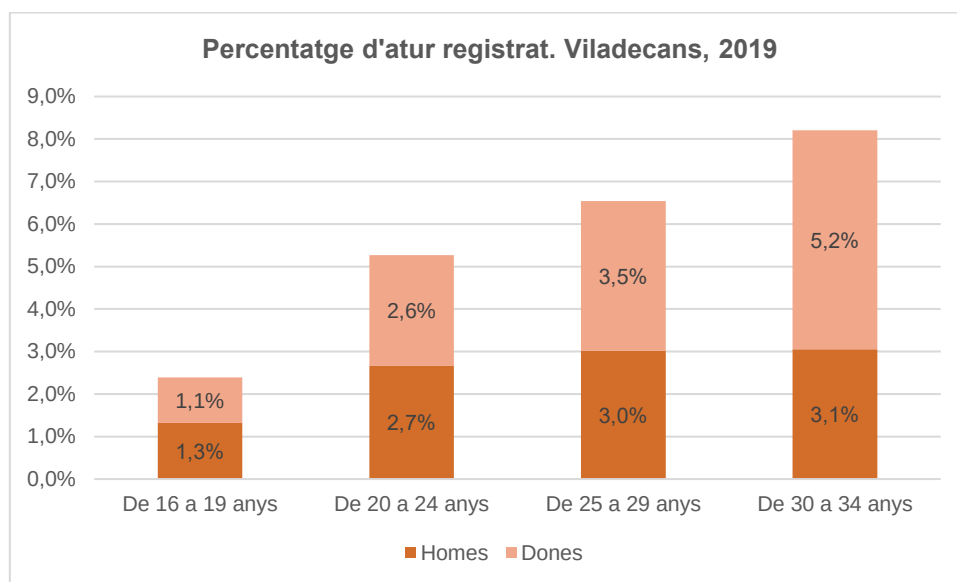
Per tots és sabut que la crisi econòmica va colpejar de manera especialment forta el col·lectiu jove i que les derivades dels anys de crisi són una precarització del mercat de treball i un increment molt notable de les persones desocupades, especialment joves. En aquest sentit, la taxa d'atur dels menors de 25 anys al conjunt de Catalunya ha augmentat del 13,4% l'any 2007 al 30,4% l'any 2017, tot i que l'any 2012 es va marcar el pic històric amb un 50,4%. Si bé les dades macroeconòmiques mostren una tendència positiva de l'ocupació des del 2012, la realitat és que no augmenta massa el nombre de persones ocupades, sinó que disminueix la quantitat de persones actives (aquelles que tenen o busquen feina). Aquest fet queda clarament reflectit en la taxa d'activitat a Catalunya, que ha disminuït al voltant del 10% des de l'inici de la crisi¹. La raó d'un descens tan important és que moltes persones deixen de buscar feina, ja sigui per desmotivació davant la dificultat d'accedir al mercat laboral o perquè decideixen allargar o reprendre el seu itinerari formatiu.

Font: Observatori Comarcal del Baix Llobregat (2019).

¹ Observatori Català de la Joventut (2016). *Estat de la joventut 2015*.

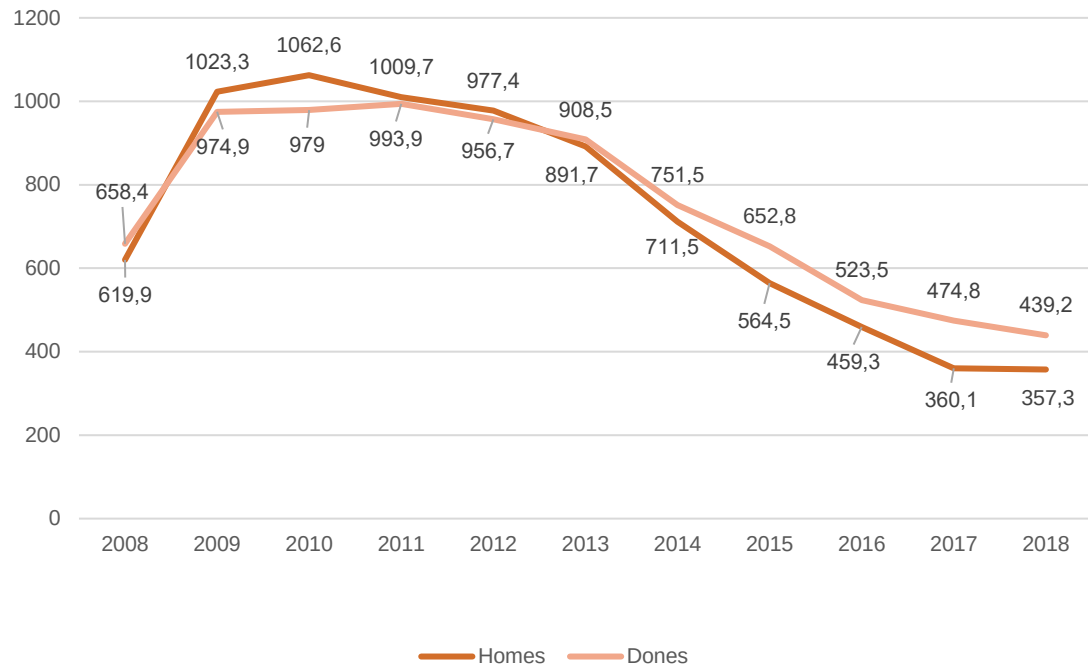
El municipi de Viladecans es veu clarament immers en aquesta mateixa dinàmica i, de fet, mostra certs desavantatges respecte al Baix Llobregat i Catalunya, situant-se a la banda dels municipis amb una taxa d'atur més elevada de la comarca. Pel que fa a l'atur en el segment d'edat que inclou les polítiques de joventut a Viladecans, les dades estan en sintonia amb les del Baix Llobregat i les de Catalunya, al voltant d'un 22-23% d'atur registrat dels i les joves d'entre 16 i 34 anys.

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat.

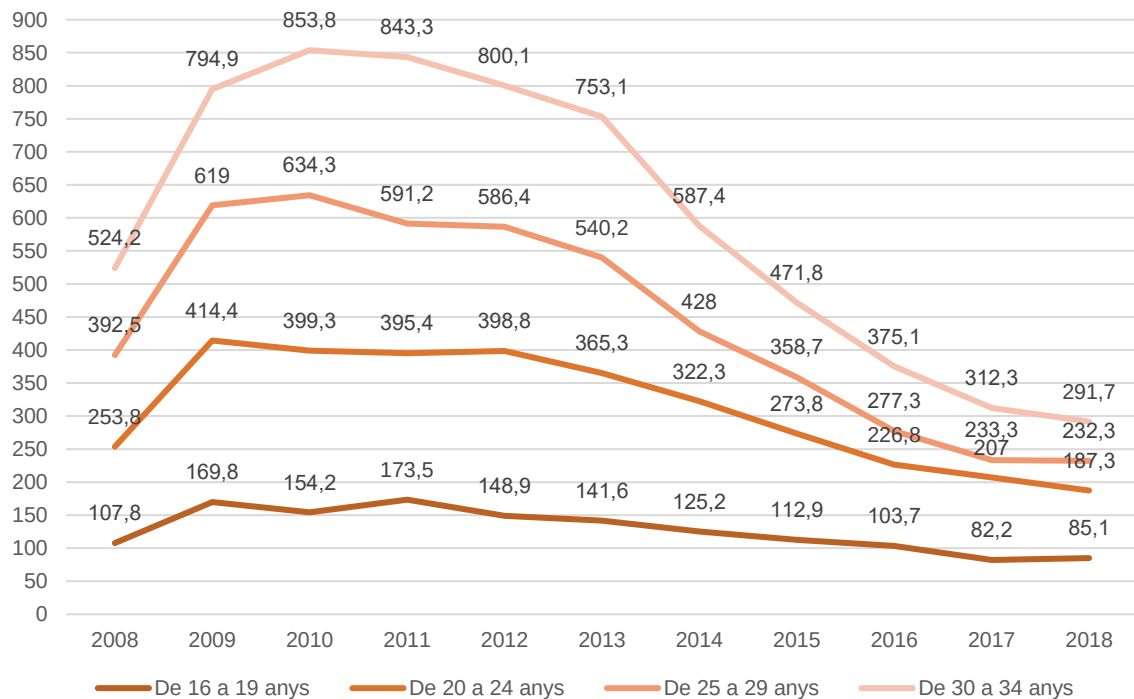
Les elevades dades d'atur del col·lectiu que presenta avui Viladecans són fruit d'una evolució similar a la viscuda per les taxes d'atur global relatives a tota la població: un augment sostingut en els primers anys de crisi (2008-2010) i un descens molt lleu durant els anys en què s'allarga aquesta, fins al 2016-17, en què es recuperen números similars als previs a la crisi. Si observem l'evolució per sexes, podem apreciar com, malgrat que els efectes de la crisi van impactar de manera més marcada en els homes joves -degut a l'impacte especial que va tenir sobre sectors altament masculinitzats com la construcció-, la recuperació també ha sigut més ràpida entre els homes. Així, si bé a partir del 2016, i sobretot del 2017, entre les dones joves es tornen a recuperar el número d'aturades dels anys previs a la crisi, ens tornem a situar en un moment on, de manera sostinguda, hi ha, tot i que no són diferències molt grans, més atur entre les dones que entre els homes.

Evolució de l'atur (16-34 anys) per sexes. Viladecans, 2008-2018

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del departament de Treball de la Generalitat.

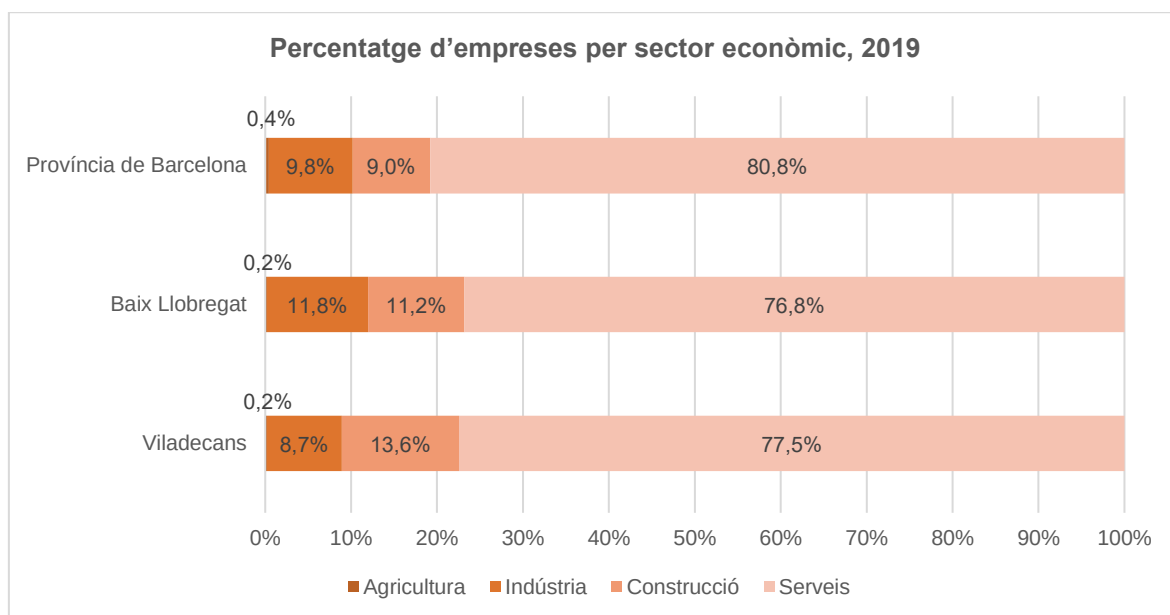
Evolució de l'atur per grups d'edat. Viladecans, 2008-2018

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del departament de Treball de la Generalitat.

Si ens fixem ara en l'estat de les xifres d'atur segmentades per grups d'edat, detectem una evolució similar en totes les franges, tot i que amb unes pendents més accentuades en les dues franges de joves més grans (25-29 i 30-34 anys) tant pel que fa a la pujada del període 2008-2010 com a la disminució de l'etapa 2010-18.

Fent un cop d'ull a l'estructura econòmica de Viladecans, ens trobem que es tracta d'un municipi amb una forta presència dels sectors industrials i serveis, en sintonia amb l'entorn del Baix Llobregat, metropolità i barceloní, tot i que amb alguns matisos. Com mostren les dades del 2019 de l'ecosistema empresarial, a Viladecans el pes del sector serveis és enorme (77,5%), en sintonia amb la resta de la comarca i lleugerament inferior al conjunt de la província; la construcció (13,6%) és el segon sector econòmic, per sobre dels àmbits geogràfics comarcal i provincial; i la indústria cau al darrer lloc (8,7%) amb nivells inferiors que els altres àmbits territorials.

Font: Informació estadística local de la Diputació de Barcelona (2019).

Vistes totes les dades presentades, podem concloure que el municipi de Viladecans s'ha vist fortament afectat per la realitat de precarització del mercat de treball que s'està vivint a Catalunya i Espanya com a conseqüència de la crisi econòmica. I que aquesta realitat afecta particularment el col·lectiu de joves, que pateix una taxa d'atur superior a la del seu entorn.

Dins del PNJCat, l'ocupació s'entén com un element central respecte de la configuració de les identitats i de les trajectòries d'emancipació de les persones joves. La posició en el mercat laboral ve generalment determinada per la trajectòria educativa i la influència de les transicions d'emancipació domiciliària i familiar. De la mateixa manera, també afecta la posició social i les oportunitats de desenvolupament personal de les persones joves. En aquest context, el PNJCat encamina les polítiques ocupacionals pels joves a la millora de llurs oportunitats laborals, procurant així tant pal·liar les desigualtats socials com promoure la millora de la qualitat del treball.

Per analitzar les polítiques de joventut que es duen a terme a Viladecans s'ha creat una taula amb les accions i serveis que s'implementen actualment des de l'Ajuntament adreçades a millorar l'ocupabilitat dels i les joves del municipi, així com per ajudar-los a accedir al mercat laboral (veure pàgina següent).

FORMACIÓ I TREBALL PER A JOVES

SERVEI	DESCRIPCIÓ
Xarxa de Transició Escola-Treball	Es tracta d'una comissió de treball interdepartamental en el qual tècnics municipals es coordinen per oferir oportunitats formatives i laborals a joves que no acrediten els ensenyaments obligatoris. D'aquests en neixen dues comissions, una per treballar l'orientació a la preinscripció als Programes de Formació i Inserció (PFI) i la comissió de Necessitats Educatives Especials que cerca recursos per a aquests joves. També es compta amb Servei Local de Transició Escola- Treball al Servei de Formació i Ocupació del Centre Can Calderon, on s'atén el dimarts a la tarda.
Servei Local Transició Escola-Treball	Punt d'informació i assessorament al Servei de Formació i Ocupació del centre Can Calderon, on s'atén els dimarts a la tarda, a les famílies i les persones joves que no acrediten els ensenyaments obligatoris.
Can Calderon	És l'equipament municipal dedicat a la promoció econòmica, on estan adherits els Serveis de Formació i Ocupació i els Serveis d'Empresa i Innovació. Es desenvolupen programes de transició educativa i treball, orientació i acompanyament per a la millora de l'ocupabilitat de les persones, promoció de l'ocupació, formació professionalitzadora, suport a les persones emprenedores i a les empreses, programes de foment del comerç local i del turisme. Es troba ubicat al polígon industrial Can Calderon, al límit amb Sant Boi de Llobregat
Assessora't	Servei que ofereix un acompanyament i assessorament personalitzat per a la definició de l'itinerari professional de les persones, per assolir una millora de la seva ocupabilitat.
Borsa de Treball	Servei d'intermediació laboral entre l'oferta de treball de l'empresa i la demanda de treball de les persones que cerquen feina, en el marc de la Xarxa de Serveis Locals d'Ocupació (plataforma Xarxa Xaloc) de la Diputació de Barcelona. S'ofereix assessorament i acompanyament tant a les persones demandants com a les empreses.
Ocupa't	Espai de consulta i informació en tot el procés de recerca de feina. També es realitzen activitats concretes, com ara tallers i monogràfics.

Serveis per a persones emprenedores	Conjunt d'activitats per a promoure la cultura emprenedora i donar a conèixer els recursos i eines necessàries per a desenvolupar idees de negoci i projectes empresarials. S'ofereix assessorament en el desenvolupament del pla d'empresa.
Projectes Singulars	Programa d'àmbit comarcal adreçat a joves d'entre 16 i 29 anys inscrits al Programa de Garantia Juvenil que combina formació, orientació i pràctiques al voltant d'un ofici concret. Els i les joves obtenen un certificat de professionalitat i realitzen pràctiques en empreses. Els/les joves participants rebran un acompanyament personal d'orientació laboral i intermediació laboral per accedir al mercat de treball o continuar els seus estudis. A més una vegada finalitzat el període formatiu, durant o abans del mateix, el màxim de joves del programa passen per una darrera fase de contractació, consistent en una relació laboral d'un mínim de 6 mesos. Especialitats 2020 (Certificats de professionalitat): • Activitats auxiliars de magatzem (nivell 1) • Serveis per al control de plagues (nivell 2)
Casa d'Oficis	Programa adreçat als barris que ofereix formació especialitzada i professionalitzadora als i les joves de 16 a 24 anys, dura dotze mesos i es divideix en dues fases: en els primers sis mesos s'ofereix formació específica de l'ofici i transversal, i després s'obté un contracte de formació amb l'Ajuntament de sis mesos. Actualment s'està portant a terme les especialitats de Polimanteniment d'edificis i d'Instal·lació i manteniment de jardins i zones verdes.
Jornada d'Orientació entre Iguals	Sessió d'orientació entre els joves que realitzen programes a Can Calderon i els i les joves que acaben l'ESO i possiblement no obtinguin el títol. La jornada s'organitza a principis d'abril, just abans de les preinscripcions als diferents itineraris formatius, i reuneix alumnes de PFI perquè comparteixin amb estudiants d'ESO les seves experiències en la formació i animen a participar-hi.
Programes de Formació i Inserció (PTT)	Formació adreçada a joves de més de setze anys i, prioritàriament, menors de 21 anys, que finalitzen l'etapa de l'ensenyament secundari obligatori sense el títol de graduat/ada en ESO. Els aprenentatges assolits es reconeixen tant en l'àmbit acadèmic (tant en les proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà com per a les d'obtenció del graduat d'educació secundària) com en l'àmbit laboral (obtenció de certificat de professionalitat). Especialitats (Certificat de professionalitat nivell 1): • Auxiliar de muntatge i manteniment d'equips informàtics • Auxiliar en activitats d'oficina i serveis administratius generals • Auxiliar en comerç i atenció al públic • Auxiliar en fontaneria i calefacció i climatització
Programes de Formació i Inserció (NEE)	Formació adreçada a joves de 16 i 21 anys (16 anys complerts o que els compleixin abans del 31 de desembre de l'any d'inici del programa) que finalitzen l'etapa de l'ensenyament secundari obligatori sense haver obtingut el títol de graduat/ada en ESO amb necessitats educatives especials derivades de diversitat funcional.

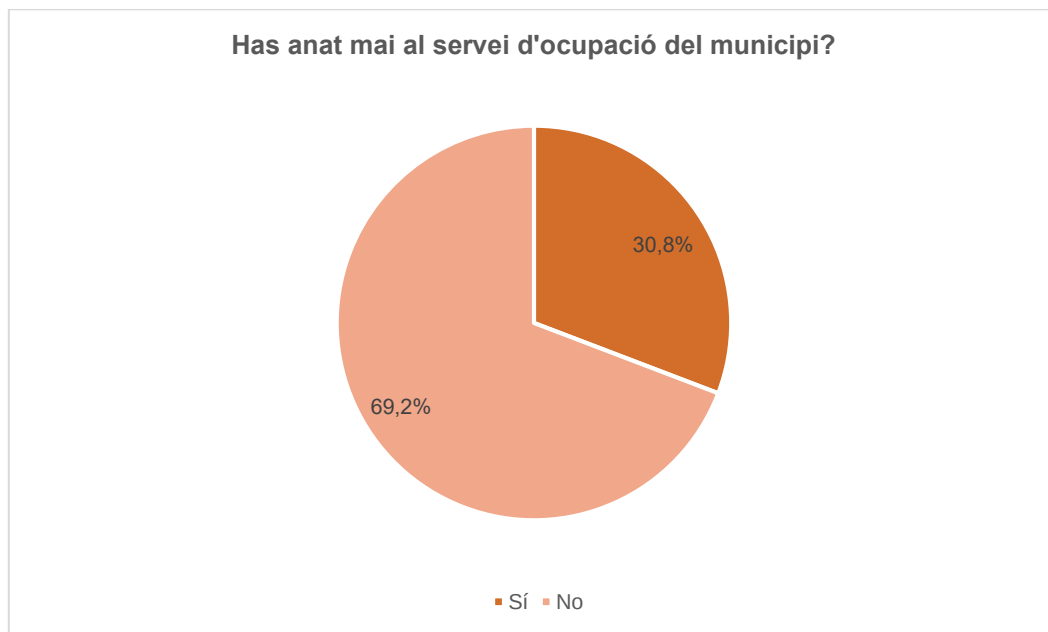
	Especialitat (Certificat de professionalitat nivell 1): • Auxiliar en comerç i atenció al públic
Inscripció en el programa de Garantia Juvenil	Des de l'Ajuntament es duen a terme els tràmits per a la inscripció en el programa de Garantia Juvenil i es fa un seguiment i acompanyament de les persones inscrites.
Formació d'Oferta en àrees prioritàries	Formació professionalitzadora adreçada a persones a l'atur majors de 16 anys, inscrites a l'Oficina de Treball com a demandants d'ocupació. En aquesta formació s'inclouen els certificats de professionalitat, que acrediten competències professionals i es pot accedir amb la formació requerida per a cada nivell. En cas de no disposar-ne, es pot accedir mitjançant la superació de les proves d'accés al Certificats de Professionalitat. Especialitats 2019-2020 (Certificats de professionalitat): • Activitats administratives en la relació amb el client • Eficiència energètica en edificis • Operacions auxiliars de Serveis administratius i generals • Confecció i publicació de pàgines web • Serveis per al control de plagues • Activitats auxiliars de comerç • Activitats auxiliars de magatzem • Formació en competències personals per a l'ocupació • Habilitats de comunicació Altres especialitats 2019-2020: • Anglès (A1) • Anglès (A2)
E-learning	-Punt homologat d'Acreditació de competències en tecnologies de la informació i la comunicació (ACTIC). Es tracta de la certificació acreditativa de la competència digital. L'ACTIC permet a qualsevol persona de més de 16 anys demostrar les seves competències en TIC, obtenint un certificat (bàsic, mitjà o avançat) que emet la Generalitat, i que els possibilita acreditar un determinat nivell (1, 2 o 3, respectivament) de competències en TIC davant de qualsevol empresa o administració. -Aula Mentor És una formació on line, oberta i flexible adreçada a persones que desitgen ampliar les seves competències personals i professionals.
Programa 30 Plus	Actuacions ocupacionals per afavorir la inserció laboral de persones en situació d'atur de 30 anys i més, preferentment d'entre 30 i 45 anys i amb baix nivell de formatiu, proporcionar-los recursos, la formació i competències necessàries per ocupar un determinat lloc de treball. El perfil més atès a Can Calderon, però, és major de 35 anys, on es marca el límit de l'àmbit de joventut a Viladecans. Actuacions: • Contracte mínim de 6 mesos

- Formació adaptada al lloc de Treball
- Tutories d'orientació i acompanyament durant la formació i el contracte

Programa Contractació en practiques de persones joves beneficiàries del Programa Garantia Juvenil	Incentivació a la contractació laboral en pràctiques de persones joves amb formació, beneficiàries del Programa de Garantia Juvenil, amb la finalitat d'adquirir les aptituds i les competències laborals per afavorir la seva inserció en el mercat de treball.
Programa Talent a les Aules	Projecte de sensibilització vers l'emprenedoria a les aules de secundària. El concurs s'adreça a l'alumnat de 4t. d'ESO, 1r i 2n de Batxillerat i Cicles Formatius dels centres educatius de Viladecans i Gavà. Els alumnes han de pensar una idea de negoci orientada a qualsevol sector econòmic. Els projectes s'hauran de presentar en format de memòria. Els alumnes compten amb l'ajut dels seus professors, empreses de la ciutat i de l'equip del Talent a les Aules.
Hackathon Teen	La Hackathon és una trobada d'un o dos dies on un grup de joves desenvolupen solucions co-creatives i col·laboratives vinculades al desenvolupament tecnològic, que donin resposta a reptes plantejats per empreses i/o institucions.

A l'hora d'analitzar el mapa de recursos orientats a fomentar l'ocupació dels i les joves de Viladecans cal distingir entre les actuacions de caire general i les destinades específicament al jovent. Pel que fa a les primeres, que són les pròpies de qualsevol servei d'ocupació local, van enfocades a un públic universal i també s'adrecen a joves, però sense posar-hi un èmfasi especial: hi ha una borsa de treball i l'espai Ocupa't que ofereixen tota mena de serveis d'assessorament, suport i acompanyament en la cerca de feina de qualsevol persona que ho necessiti. I pel que fa a les segones, és a dir, a aquelles concretament orientades al col·lectiu juvenil, es detecten diversos programes encaminats a ajudar i reconduir aquelles persones joves que presenten majors dificultats en l'accés a un lloc de treball digne o que es troben en contextos personals susceptibles de conduir a situacions d'exclusió social efectiva. Estem, així doncs, davant d'un mapa de recursos per a l'ocupació divers i transversal que té en compte, de forma específica, el col·lectiu jove, o almenys aquella part del segment que presenta majors dificultats.

No obstant, dotar-se d'un mapa sòlid de recursos i serveis per a l'ocupació no és ni molt menys sinònim de que el potencial públic destinatari en faci ús. En el cas concret del jovent de Viladecans, no es coneix exactament el nivell de penetració de totes aquestes actuacions entre el col·lectiu jove, però els resultats de la diagnosi apunten a la necessitat de seguir treballant per tal de garantir el coneixement i l'accés entre els i les joves d'aquest tipus de serveis.

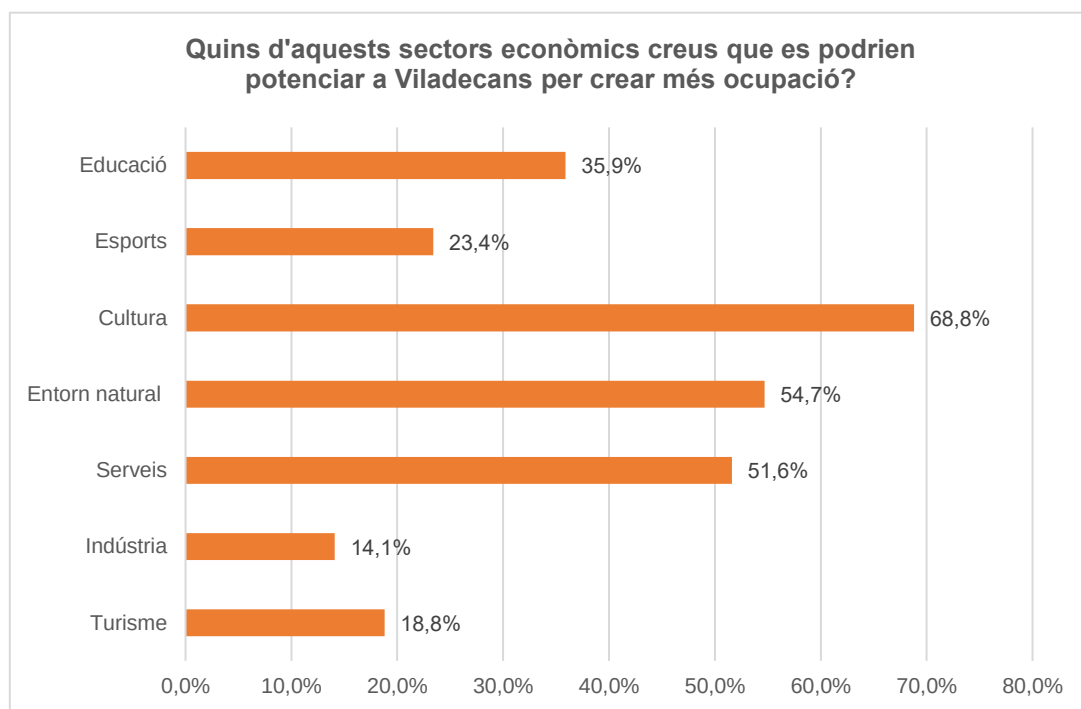

Font: Enquesta a joves majors d'edat de Viladecans (2019).

Tal com pot observar-se en la gràfica anterior, un 31% del jovent enquestat afirma haver anat alguna vegada al servei d'ocupació del municipi, davant del 69% que no hi ha anat mai. Aquest és un fet tenir en consideració, ja que podria estar indicant cert grau de desconeixement dels serveis oferts o bé a la seva eventual utilitat. A més, els resultats dels grups de discussió semblen corroborar aquest context i hi apareix la necessitat de continuar reforçant les accions i estratègies per acostar al jovent els recursos i serveis disponibles en aquest terreny.

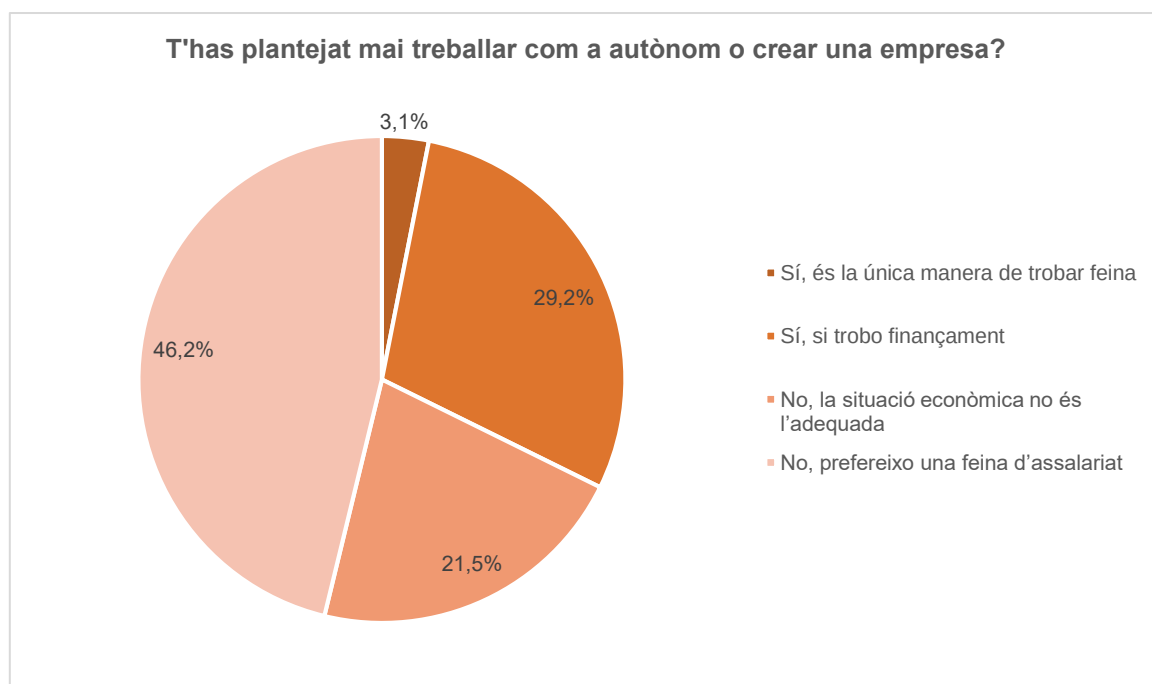
Tenint en compte aquestes diverses consideracions, l'apropament dels serveis d'ocupació al jovent o el desenvolupament de serveis específics que responguin millor a les necessitats particulars del col·lectiu emergeixen com a parcel·les de treball a abordar de forma específica amb el futur Pla. Una necessitat que es veu reflectida en els resultats de l'enquesta juvenil relatius als interessos del jovent, en què fins a un 49% de les persones enquestades que són majors d'edat i un 30% de menors de 18 voldria tenir més informació en relació a l'àmbit del treball i tot allò que l'envolta. Les enquestes també fan un esment

explícit d'alguns àmbits que es consideren potencials nínxols de creació d'ocupació per a la ciutat, com ara la cultura, l'entorn natural i els serveis.

Font: Enquesta a joves majors d'edat de Viladecans (2019).

També destaca el poc interès que genera la idea d'establir-se pel seu compte, malgrat les avantatges que s'han promogut des del conjunt de les administracions públiques en els darrers anys, també en el cas de Viladecans. Potser seria un àmbit on aprofundir en programes experimentals, ampliant encara més les sinergies i estratègies conjuntes amb Can Calderon, tot i que a inestabilitat general del món laboral no sembla ser el millor escenari per insuflar al jovent la confiança necessària per tal de tirar endavant projectes empresarials o d'emprenedoria.

Font: Enquesta a joves majors d'edat de Viladecans (2019).

Una de les principals conclusions extretes de les reunions amb tècnics municipals és la constatació del vincle Can Xic- Can Calderon com un eix de futur estratègic i susceptible de generar grans sinèrgies que redundin en un millor resultat dels programes que s'impulsen des d'ambdós espais. Com a exemple d'aquesta necessitat de reforçament mutu s'apunta, per exemple, el fet que en aquesta darrera convocatòria de PFI hagin quedat places vacants, o que el Projecte Singulars s'hagi acabat omplint amb joves dels municipis del voltant.

Si bé és cert que en diverses reunions amb tècnics municipals i representants polítics s'ha posat sobre la taula el fet que l'equipament de promoció econòmica queda lluny del nucli urbà i això desincentiva fer-ne un ús regular, per altra banda es considera que per fomentar l'autonomia dels i les joves no seria bo descentralitzar-lo, ja que es desvirtuaria el ric ecosistema existent dins l'equipament, configurat com un gran centre de promoció de l'ocupació i el desenvolupament professional.

D'aquesta manera, una de les idees que ha sorgit d'aquest treball de diagnosi amb els tècnics municipals ha estat la de reforçar la figura de l'orientador laboral de Can Xic, que podria treballar a la vegada a Can Calderon i esdevenir la referència dels i les joves que busquin feina o reorientar el seu futur professional, atenent-los i acompanyant-los indistintament en els dos equipaments, evitant així la pèrdua dels i les joves en les actuals derivacions d'un centre cap a l'altre. A més, s'assenyala la necessitat de tenir una

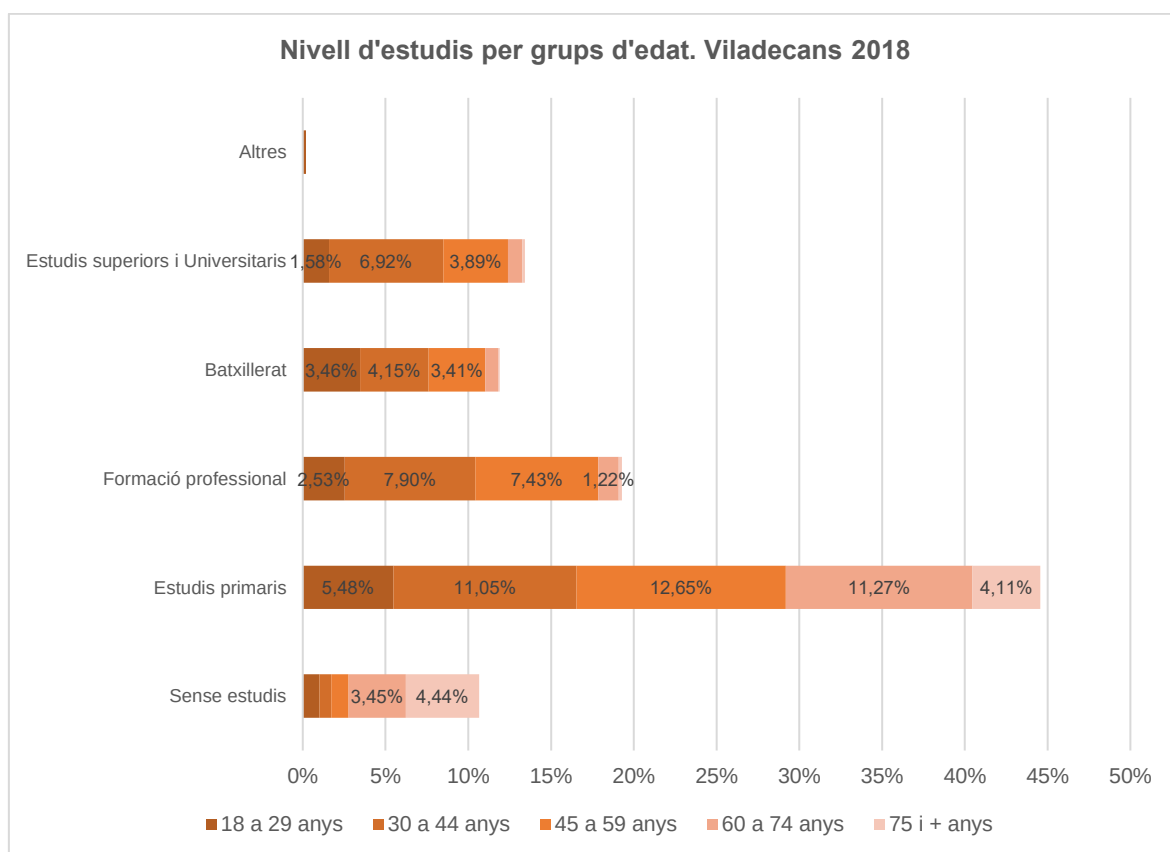
coordinació més directa entre els departaments de promoció econòmica i joventut, perquè la informació flueixi més eficaçment i ambdós siguin coneixedors dels projectes de l'altre.

Aquest escenari de reforçament del treball conjunt entre Can Xic i Can Calderon hauria d'anar complementat, necessàriament, d'un acompanyament continuat per part dels canals comunicatius i informatius de l'Ajuntament.

EIX 3. EDUCACIÓ

ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL EN MATÈRIA D'EDUCACIÓ

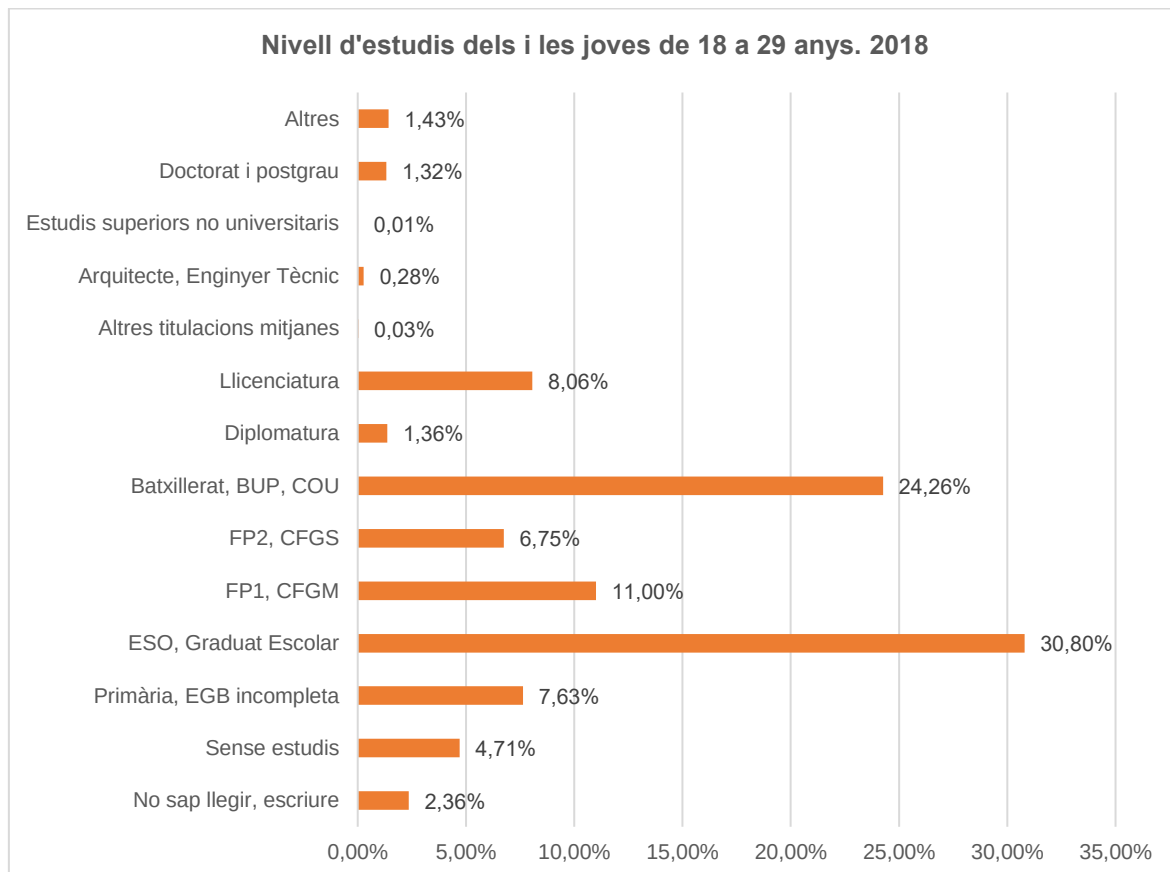
La població de Viladecans es caracteritza per una majoria de persones que no tenen estudis o bé només han cursat estudis primaris (55%), però aquesta és una dada que amb el pas del temps s'anirà veient modificada, ja que les noves generacions presenten uns índexs d'estudi molt més elevats que aquelles que ara tenen de 60 anys cap amunt. Tot i això, destaca, per altra banda, el fet que més de la meitat de les persones que sí han progressat acadèmicament disposen de títols d'estudis superiors i universitaris, la qual cosa ens indica la tendència a considerar la formació com un àmbit necessari per al desenvolupament del pla de vida.

Font: Ajuntament de Viladecans, Anuari Estadístic (2018)

Tot i que les polítiques de joventut a Viladecans s'allarguen fins els 35 anys, no disposem de dades que englobin fins a aquesta franja pel que fa al nivell d'estudis de la població jove major d'edat. Pel que podem observar a la següent taula, la majoria dels i les joves de 18

a 29 anys acrediten fins als ensenyaments obligatoris (30%), i tenen estudis superiors aproximadament un 45% de la població. Aquestes dades mostren una certa estabilitat al llarg dels darrers anys.

Font: Ajuntament de Viladecans, Anuari Estadístic (2018)

Viladecans compta amb un total 10 centres d'educació secundària: sis centres públics (Institut Sales, Institut Miramar, Institut Josep Mestres i Busquets, Institut Josefina Castellví, Institut Torre Roja i Institut Viladecans VI) i quatre concertats (Col·legi Sagrada Família, Col·legi Teide, Escola Goar i Col·legi Sant Gabriel). L'Institut Viladecans VI va començar el seu projecte l'any 2017 i es troba ubicat en mòduls prefabricats (barracons) al costat de l'Escola pública Mediterrània.

En el curs 2017-2018, 10 centres oferien ESO, repartits en 106 grups i 3.154 alumnes, dels quals gairebé el 74% estan escolaritzats en els sis centres públics del municipi.

Cens escolar d'ESO, curs 2017-2018. Viladecans

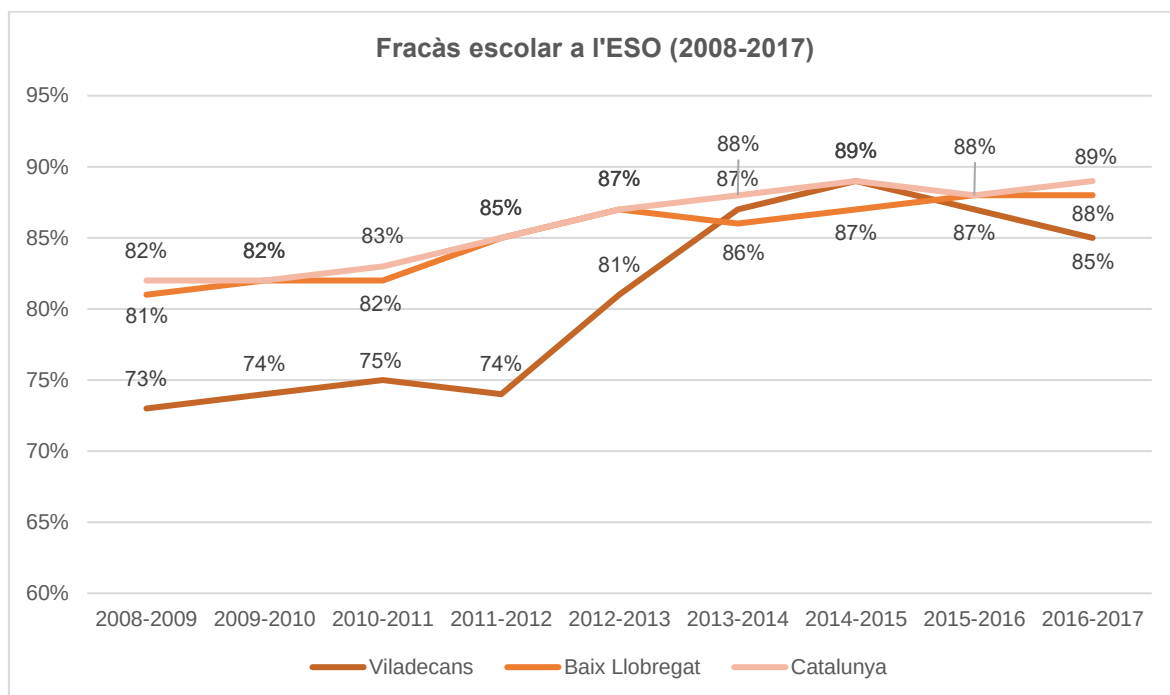
	1r	2n	3r	4t	Total
INS Mestres i Busquets	106	88	93	95	382
INS Sales	98	94	92	90	374
INS Miramar	119	152	116	118	505
INS Torre Roja	114	177	158	140	589
INS Josefina Castellví	117	79	90	92	378
INS Viladecans VI	91	0	0	0	91
Total alumnes pública	645	590	549	535	2319
Col·legi Goar	60	61	67	49	237
Col·legi Sant Gabriel	60	62	62	59	243
Col·legi Teide	30	30	33	26	119
Col·legi Sagrada Família	58	62	58	58	236
Total alumnes concertada	208	215	220	192	835
Total alumnes ESO	859	805	769	727	3154

Font: Ajuntament de Viladecans, Anuari Estadístic (2018)

Per cursos, podem observar que el darrer, 4t d'ESO, és el que presenta un nombre inferior de matriculats, seguit pel tercer curs, cosa que podria ser interpretada com una tendència a la baixa a partir del segon cicle, que podria ser una qüestió merament demogràfica o un primer indicador, en la nostra anàlisi, d'abandonament escolar prematur.

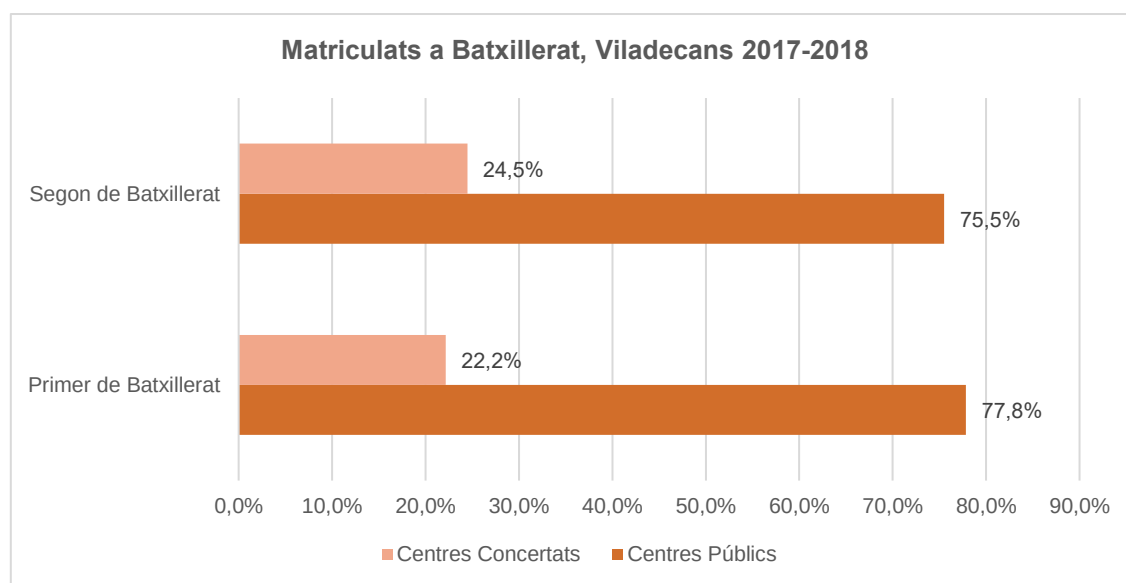
Precisament el fracàs escolar és una de les dades que ha estat objecte d'anàlisi en la present Diagnosi. Si ens fixem en les dades dels últims 10 anys, veiem que la mitjana d'èxit educatiu de l'alumnat d'ESO de Viladecans se situa en una forquilla que va del 73 al 87%, amb una clara tendència a l'alça que l'any 2014-15 va arribar situar les dades a tocar del 90%. Comparat amb la realitat de Catalunya i el Baix Llobregat, que presenten uns registres i evolució molt similars, l'escenari de Viladecans es caracteritza per una certa bretxa

negativa durant el període 2008-13 que s'ha anat corregint a partir de 2014 fins arribar a una certa convergència i equiparabilitat.

Font: Elaboració pròpia a partir de Anuari Estadístic de Viladecans (2018) i els informes de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat (2018)

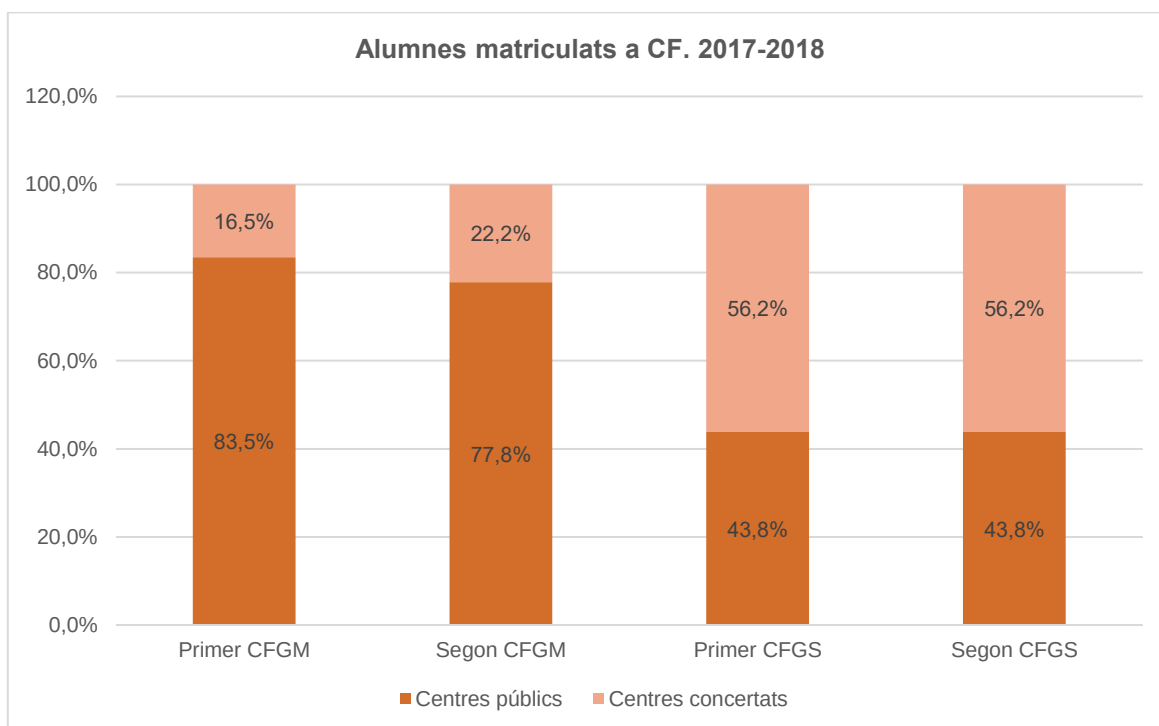
Pel que fa al Batxillerat, en el curs 2017-2018 hi ha 8 centres que l'oferien, repartits en 25 grups i 736 alumnes, dels quals gairebé el 77% estaven escolaritzats en els sis centres públics del municipi.

Font: Ajuntament de Viladecans, Anuari Estadístic (2018)

En els darrers cursos l'èxit dels i les estudiants matriculades a Batxillerat ha anat en augment, situant-se el percentatge d'acreditacions al 82% l'any 2015-2016, una dada perfectament equiparable als nivells comarcal i català.

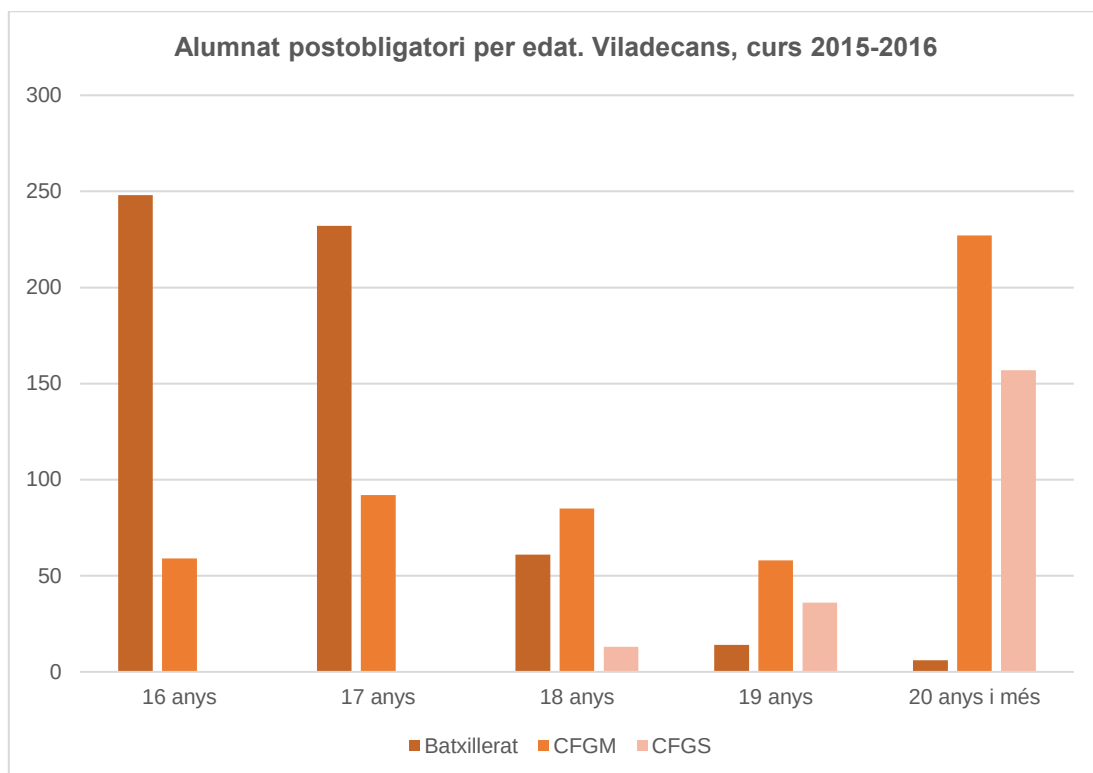
Pel que fa als cicles formatius, tant de Cicle Mitjà com de Cicle Superior, l'oferta ha anat augmentant durant la darrera dècada, amb tres centres de la ciutat que n'ofereixen (els públics INS Sales i INS Torre Roja, i el concertat Col·legi Sant Gabriel). De fet, aquesta evolució a l'alça ha provocat que en el curs 2017-2018 l'alumnat matriculat a cicles formatius (827) superés en nombre absolut el matriculat a Batxillerat (736). Per nombre d'alumnes, destaquen els cursos de Cures Auxiliars d'Infermeria (126), Higiene Bucodental (111) i Farmàcia i Parafarmàcia (109).

Font: Ajuntament de Viladecans, Anuari Estadístic (2018)

No obstant, aquesta proporció entre Batxillerat i cicles no és igualment aplicable ni homogènia en tots els grups d'edat. Les dades del curs 2015-16 ens mostren que, d'entre les persones joves de 16 i 17 anys, la major part d'aquelles que continuen els estudis ho fan amb Batxillerat, una elecció que pràcticament duplica la dels cicles formatius de grau mig. En canvi, a partir de la majoria d'edat, s'inverteix aquesta situació i podem observar com entre els joves de 18 i 19 anys una majoria fan cicles formatius de grau mig, seguits pels que continuen el Batxillerat, gairebé el mateix número dels que estudien cicles

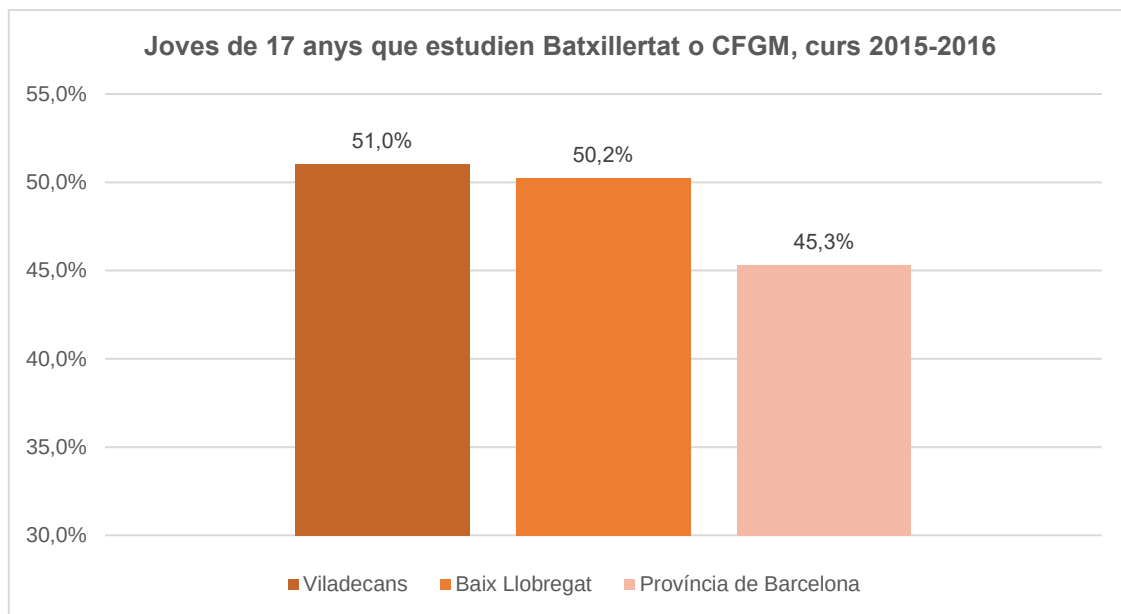
formatius de grau superior. Per últim, entre els joves de 20 anys o més, la gran majoria fan cicles de grau superior, per davant dels que trien els cicles de grau mig.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Diputació de Barcelona

Aquests resultats indiquen que, si bé -com mostren les dades del cens escolar- les opcions formatives professionalitzadores atrauen molts alumnes i són, de fet, majoritàries, la transició de l'educació obligatòria a aquestes opcions no és directa (en el sentit que no es dona tant sovint en joves que acaben de finalitzar la seva etapa formativa obligatòria), sinó que es dona de manera més general en els joves a partir dels 20 (i més) anys. Aquesta observació ens podria estar indicant un dificultat en la transició formativa després de l'etapa obligatòria, ja sigui per desorientació acadèmica, manca d'interès o falta d'informació sobre les opcions existents.

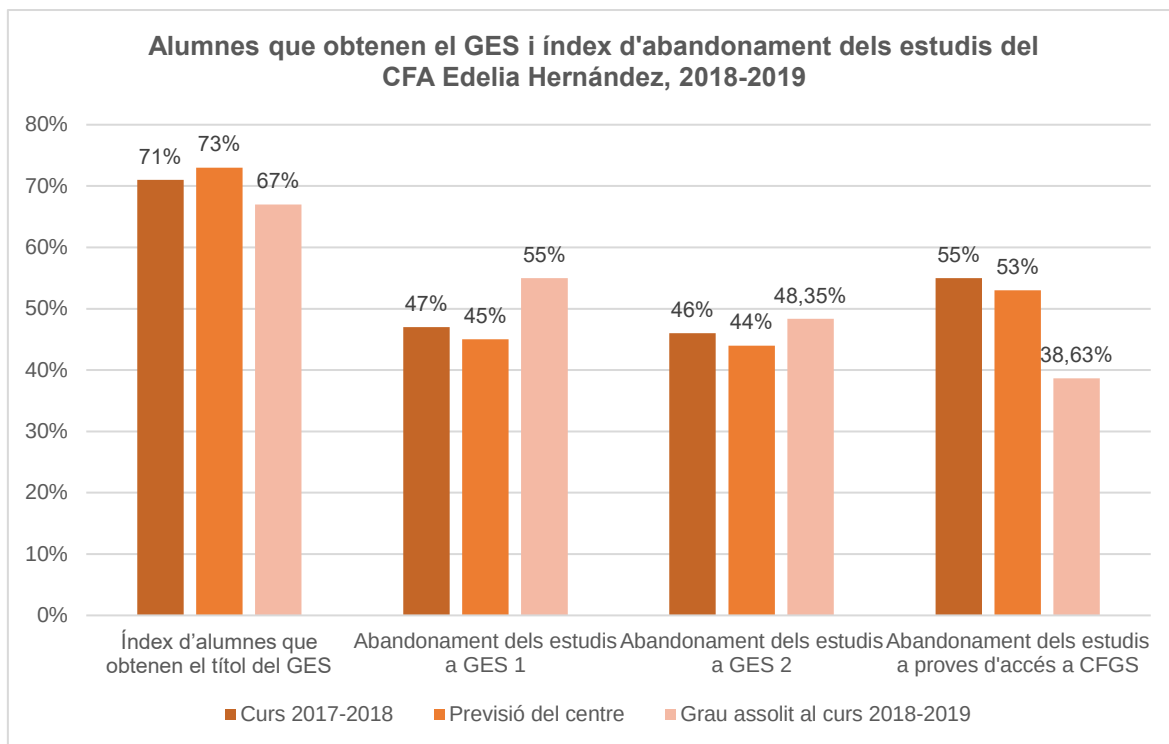
Si posem en relació totes les dades relatives a estudiants de cicles i batxillerat amb el nombre total de joves de Viladecans, podem observar que als 17 anys hi ha un 51% de persones que continuen estudiant. Aquesta xifra situa Viladecans lleugerament per sobre de la mitjana del Baix Llobregat i notablement per sobre del conjunt de la província de Barcelona (+6 punts).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Diputació de Barcelona

Un altre dels elements d'anàlisi rellevants és el funcionament del Centre de Formació d'Adults Edelia Hernández. L'equipament, en marxa des del 2007, dona resposta a les demandes de formació de persones adultes de les poblacions de Viladecans, Sant Climent de Llobregat, i també de zones properes com Gavà i Sant Boi. El curs passat el número d'alumnes va ser de 885 matriculats (64% dones i 36% homes), repartits entre els diferents blocs d'ensenyament i nivells que ofereix el centre (des de competències bàsiques fins a proves d'accés a CFGS i accés a la universitat), i hi ha hagut en llista d'espera unes 230 persones. Segons les dades i conclusions que podem llegir a la memòria anual del centre, cada vegada tenen més alumnes menors d'edat i amb necessitats educatives especials, la qual cosa està fent augmentar la taxa de fracàs del centre.

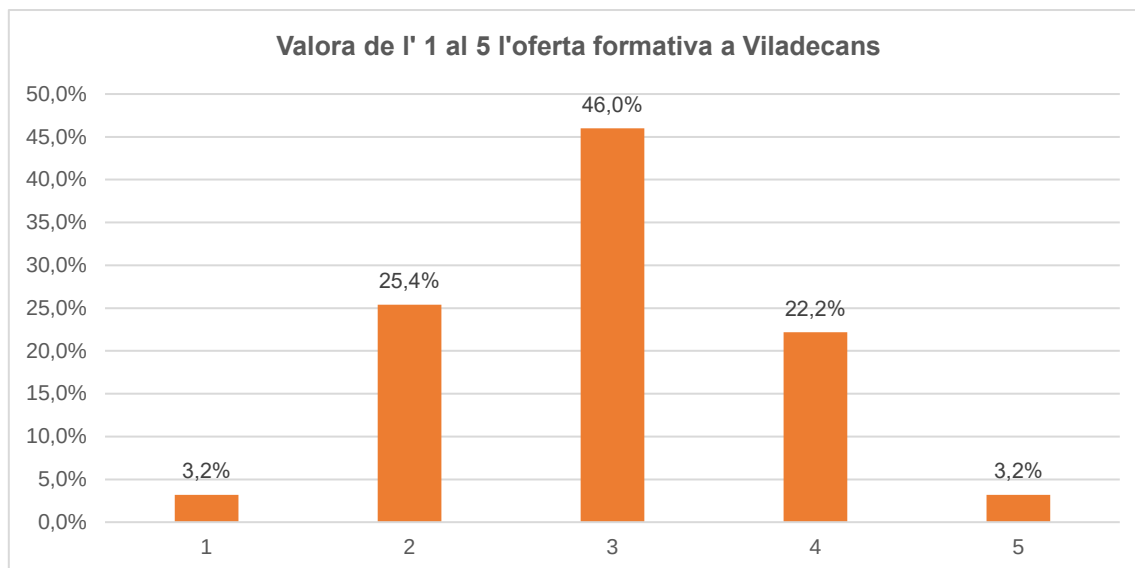
Si ens fixem en els estudis per obtenir el Graduat d'Educació Secundària (GES), títol clau en el currículum acadèmic de qualsevol jove, el centre apunta que el darrer any hi ha hagut un repunt de l'abandonament del GES 1 (ha augmentat en un 11%, del 46% al 55%). El centre apunta que les baixes són, majoritàriament, de caire voluntari: el 41% ha estat per motius laborals i el 27% per problemes personals. Una altra part dels abandonaments (27%) correspon a baixes d'ofici per superar el període d'absència injustificada a classe sense cap comunicació per part de l'alumne. Pel que fa l'abandonament del GES 2 (ha augmentat del 44% al 45%) s'apunta que un 16% de l'alumnat ha abandonat els estudis per motius personals i un 11% ho ha fet per motius laborals.

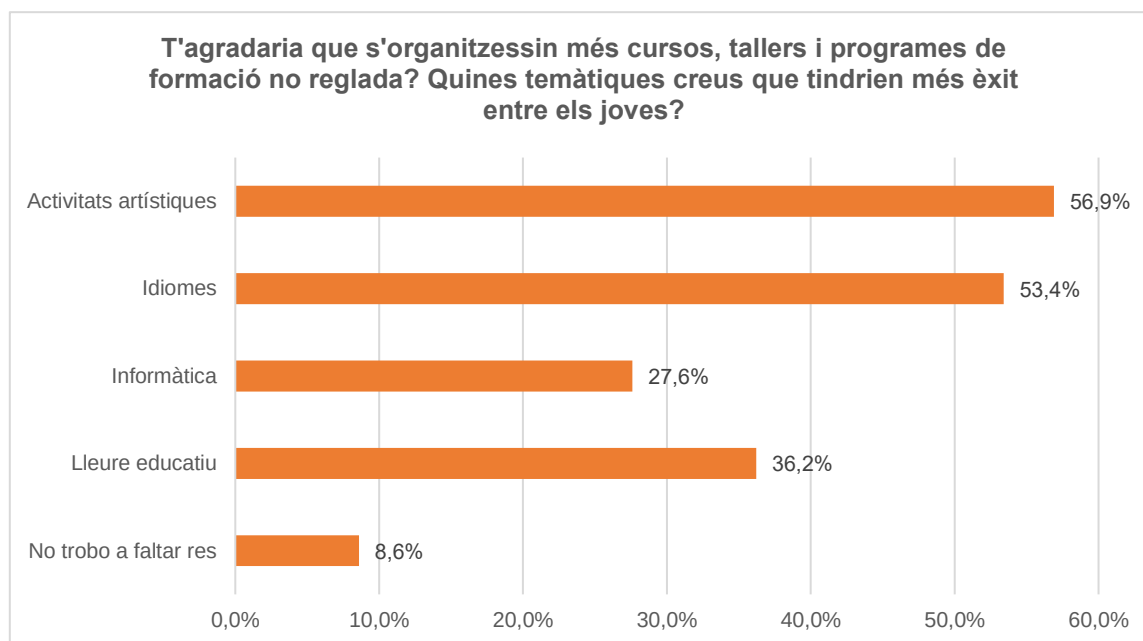
Font: Memòria Anual de Centre 2018-2019

Tot comptat i debatut, es pot identificar la transició educativa i la transició formació-ocupació com dos elements clau en els quals l'administració pot intervenir per millorar el nivell educatiu i l'ocupació dels i les joves. I es constata que a dia d'avui les estratègies polítiques ja van en aquesta direcció, tal com es veu reflectit en diversos Plans d'Acció Municipal i corroborat en la sessió participativa amb tècnics municipals, que apuntaven aquest eix -l'educació- com un dels més rellevants del consistori.

Pel que fa a la formació no-reglada, amb les dades de l'enquesta realitzada a joves del municipi no podem extreure una conclusió clara sobre la valoració que el jovent fa de l'oferta formativa existent al municipi, ja que les puntuacions atorgades se situen, majoritàriament, en un punt mig (valoració de 3 sobre 5). Estem parlant, així doncs, d'una certa satisfacció general, però susceptible de millores. Sí que existeix, en canvi, una coincidència generalitzada en la necessitat de seguir enriquint, en la mesura del possible, l'oferta de la ciutat en aquest terreny. De fet, només un 8,6% de les persones enquestades afirmen que l'oferta disponible és suficient i que no troben a faltar res. Entre les temàtiques que el jovent troba a faltar destaquen l'àmbit artístic (57% de les respostes), els idiomes (53% de les enquestes) i, en menor mesura, el lleure educatiu (36%).

Font: Enquesta a joves de Viladecans (2019).

Font: Enquesta a joves de Viladecans (2019).

Pel que fa a l'àmbit dels idiomes, cal destacar molt positivament el fet que la ciutat compti amb una Escola Oficial d'Idiomes, que en el curs 2017-2018 va ser capaç d'absorbir la demanda de formació d'anglès, francès i alemany a un total de 625 alumnes. En concret, l'anglès ofereix cursos des de primer fins a C1, i hi havia apuntades 328 persones, la majoria infants i joves. Tot i així, tal com es pot apreciar en la gràfica anterior, l'àmbit dels idiomes presenta una demanda creixent i els joves segueixen considerant necessari ampliar l'oferta en aquest terreny. Caldria, així doncs, valorar la demanda real i la viabilitat

d'obrir nous programes formatius relacionats amb els idiomes a fi que l'oferta pugui abastar encara a un major nombre de població.

A banda d'aquestes temàtiques més àmplies i habituals, en ser preguntats de forma oberta per la tipologia concreta de cursos o tallers que voldrien que fossin incorporats, el jovent va posar èmfasi en qüestions poc habituals, com ara el gènere i la gestió emocional. El fet que ambdues siguin temàtiques escassament esmentades de forma espontània en aquest tipus de sessions, sembla indicar-nos un primer indicatiu de l'existència de mancances en aquest àmbit que, més endavant, quan analitzem l'eix temàtic de salut, corroborarem. També és digne de menció la demanda explícita, tant en els grups de discussió com en l'enquesta juvenil, d'una major varietat de cicles formatius.

Pel que fa a l'orientació acadèmica, els i les joves menors d'edat que han respost l'enquesta han mostrat que hi ha pràcticament un empat entre els que tenen suficient informació de cara a definir el seu itinerari formatiu (51,3%), i els que no (48,7%). A l'hora d'identificar quin recurs troben més adequat per trobar orientació, la majoria assenyalen el Centre de Recursos per a Joves Can Xic (45,9%), per sobre dels centres educatius (40,9%). Això mostra el nivell de coneixement del servei i el bon funcionament dels recursos que s'ofereixen a l'espai juvenil.

Pel que fa als i les joves majors d'edat, cal destacar que la majoria dels que han respost l'enquesta creuen que s'han de seguir formant (només un 9,5% no vol seguir estudiant) i una immensa majoria (67%) els agradaria estudiar fins a obtenir una diplomatura de grau o postgrau/màster. Això, sumat a les reflexions que es desprenen de les sessions participatives, indica la consciència existent sobre la formació com a via principal per a la realització del projecte de vida, i que el consistori pot trobar camins a recórrer en aquest sentit per donar suport a les necessitats dels i les joves.

Una derivada d'aquest fet és la demanda de millors serveis de mobilitat, en concret de transport públic. Segons la darrera enquesta de l'Institut d'Estadística de Catalunya (curs 2017-2018) el 80% dels alumnes del Baix Llobregat d'ensenyaments no universitaris estudien al mateix municipi on resideixen, mentre que el 20% restant es desplaça a altres llocs per estudiar, majoritàriament dins de la mateixa. En els ensenyaments post obligatoris, aquest percentatge disminueix de manera significativa, en especial entre els matriculats a cicles formatius superiors, on només el 17% dels estudiants estan matriculats en el seu municipi de residència. En concret, a Viladecans, diàriament 1.876 persones marxen per estudiar ensenyaments no universitaris, i 1.175 per estudis universitaris.

El PNJCat exposa que l'educació ocupa un paper cabdal en el desenvolupament de la persona. De fet, les polítiques educatives incideixen en el cicle vital de les persones joves des d'una doble vessant. D'una banda, l'elecció dels estudis i els resultats acadèmics encaminen la trajectòria dels i les joves en el món laboral. D'altra banda, l'aprenentatge d'habilitats i d'actituds influeixen la configuració d'identitats i el desenvolupament personal de les persones joves. En conseqüència, el PNJCat considera que les polítiques educatives són una eina determinant per incidir en les trajectòries vitals de les persones joves. És per això que ocupen un paper central en el conjunt de les polítiques de joventut en tant que estan relacionades i connectades amb bona part de les estratègies que han de permetre abordar la resta de reptes del PNJCat.

Per analitzar les polítiques de joventut s'ha creat una taula amb les accions i serveis que s'implementen actualment i que estan adreçades a les persones joves (veure pàgina següent).

EDUCACIÓ

PROJECTE/SERVEI	DESCRIPCIÓ
Activitats per la millora de l'èxit educatiu	Cada any, l'Ajuntament posa a l'abast dels centres educatius de la ciutat un ampli ventall de propostes perquè els i les docents treballin amb l'alumnat els continguts curriculars d'una forma més pràctica i vivencial. Hi ha activitats orientades a cadascun dels diferents nivells educatius: escoles bressol, educació infantil, primària, secundària, batxillerat i formació professional. Hi ha tallers, xerrades, sortides culturals, etc. programades al llarg del curs en diversos àmbits: coneixement del medi, promoció de la salut, promoció de la cultura, educació en valors i educació ambiental...
Consell Municipal d'Educació	Òrgan creat el 1989 amb l'objectiu de mantenir un corrent d'informació, estudi i deliberació entre l'Ajuntament i la comunitat escolar sobre la planificació, actuacions i problemàtica general que afecta els centres educatius de la ciutat.
Pla Educatiu d'Entorn	El Pla Educatiu d'Entorn de Viladecans és una proposta de col·laboració educativa, entre l'Ajuntament de Viladecans i el Departament d'Educació de la Generalitat, amb el suport i la col·laboració d'altres departaments. Vol involucrar a tota la comunitat educativa, associacions i entitats del municipi, i en general, a tots els agents implicats en l'àmbit educatiu (tant de dintre com de fora dels centres educatius). Aquesta forma part del Pla local per la Millora de l'Èxit Educatiu, que és un projecte més ampli adreçat a tota la població.
Xerrades d'orientació acadèmica i professional	El Pla d'Orientació, coordinat pel Servei de Joventut de l'Ajuntament, engloba tot un conjunt de xerrades d'orientació acadèmica i professional adreçades a l'alumnat de 4t d'ESO i 1r i 2n de batxillerat. Es realitza amb la col·laboració del Punt d'Informació del Servei Local de Transició Escola-Treball.
Oficina Municipal d'Escolarització	L'Oficina Municipal d'Escolarització de Viladecans (OME) és un servei de l'Ajuntament en col·laboració amb la Generalitat que facilita als ciutadans i ciutadanes els mecanismes necessaris per realitzar el procés de preinscripció i matriculació de l'alumnat als centres docents d'educació infantil, primària i secundària dels municipi, finançats amb fons públics.

Reflexionem i aprenem junts “Formació per a famílies”	Programa per estimular la participació reflexiva, el debat i l'intercanvi d'experiències dels pares i mares per mitjà de propostes informatives, formatives i d'orientació-acompanyament.
Suport a entitats	Servei de gestió de les sol·licituds i justificació dels ajuts que des de l'Ajuntament s'atorguen a les entitats vinculades a la Regidoria d'Educació. I préstec un cop l'any de les infraestructures necessàries per al desenvolupament d'una activitat organitzada pel centre educatiu o entitat.
Xarxa d'Innovació Educativa	A l'octubre del 2013 es va crear la Xarxa d'Innovació Educativa (XIE), un espai ciutadà per a impulsar nous projectes a les aules dels centres educatius de manera col·laborativa. L'objectiu de la XIE és impulsar projectes innovadors, sobretot utilitzant les noves tecnologies, perquè tothom tingui les mateixes oportunitats per a aconseguir l'èxit escolar. Uns dels projectes derivats de la XIE és el projecte de cotutorització dels Treballs de Recerca, amb un tutor provinent d'una empresa, així com els projectes W!lab, Pla TAC, Formació de docents dels centres educatius de Viladecans, Projecte d'educació emocional, i les Estadetes a l'Empresa a batxillerat.
Assessoria acadèmica	Servei d'orientació educativa per a joves com a recurs permanent del Centre de Recursos per a Joves Can Xic: assessoria vocacional, informació d'estudis i planificació curricular, informació sobre serveis educatius locals, atenció a pares i mares, ajut a tràmits acadèmics i beques.
Equipaments educatius de la ciutat	Centres de Secundària públics: • Josep Mestres i Busquets, Miramar, Sales, Torre Roja, Josefina Castellví, Olímpia Centres de Secundària concertats: • Col·legi Goar, Col·legi Sant Gabriel, Col·legi Teide, Col·legi Sagrada Família • Altres: Centre de Formació d'Adults Edelia Hernández, d'adults, Escola Oficial d'Idiomes, Unitat d'Escolarització Compartida (UEC)
Oferta de Cicles Formatius	Institut Torre Roja: • Gestió administrativa (CFGM) • Activitats comercials (CFGM). FP Dual • Sistemes microinformàtics i xarxes (CFGM) • Atenció a persones en situació de dependència (CFGM). FP Dual • Gestió de vendes i espais comercials (CFGS). FP Dual • Gestió de vendes i espais comercials (CFGS).

	Institut de Sales: • Cures Auxiliars d'Infermeria (CFGM). • Farmàcia i parafarmàcia (CFGM). FP Dual • Dietètica (CFGS) • Documentació i administració sanitàries (CFGS) • Higiene bucodental (CFGS) Col·legi Sant Gabriel: • Carrosseria (CFGM) • Electromecànica de vehicles automòbils (CFGM) FP Dual • Conducció d'activitats físicoesportives en el medi natural (CFGM) • Ensenyament i animació socioesportiva (CFGS) Acadèmia Frandaser: • Perruqueria i cosmètica capil·lar (CFGM) • Estètica personal decorativa (CFGM)
Xarxa Local de Transició Escola Treball	La Xarxa Local de Transició Escola-Treball té la missió d'orientar els i les joves d'entre 16 i 20 anys sense el graduat d'ESO que abandonen el sistema educatiu. Ofereix accions formatives, així com suport i informació a les famílies. S'edita una guia informativa amb tots els recursos per a centres educatius i per als i les joves.
Aules d'estudi	Serveis educatiu fora de l'horari escolar. Actualment s'ofereixen aules assistides i no assistides des de diversos espais del municipi: Centre de Recursos per a Joves Can Xic i Biblioteca de Viladecans.
Jornades d'Orientació Professional	Mostra d'estudis organitzada per als i les estudiants de segon de batxillerat i CFGS anomenada «Construeix el teu futur», en la qual participen professionals, empreses i antics alumnes de centres de la ciutat per explicar de primera mà les seves experiències sobre els estudis, les sortides professionals i el propi desenvolupament laboral.
Mart XXI	És un programa de la Universitat Politècnica de Catalunya que vol fomentar les vocacions científicotècniques. La iniciativa utilitza l'anàlisi de la possibilitat d'establir una colònia humana al planeta Mart perquè alumnat de segon cicle d'ESO s'engresqui a resoldre el dubte. Mart XXI es desenvolupa en cinc sessions al Campus de Castelldefels.
Campus Ítaca	La Universitat Autònoma de Barcelona organitza el Campus Ítaca, un programa socioeducatiu per a incentivar els alumnes d'ESO de l'INS Josep Mestres i Busquets a continuar la seva formació, com a clau per a assegurar-se un bon futur professional i laboral. El

	programa consisteix en una estada de dues setmanes, durant els mesos de juliol i agost, per a fer-hi diverses activitats.
Projecte Òrbita	Programa de tastet d'oficis i professions dirigit a joves amb la finalitat que coneguin el mercat laboral i els ajudi a orientar-se acadèmicament. Es fa des de l'any 2006, i els i les joves durant unes hores a la setmana canvien les classes per una experiència al món laboral a través d'una estada en una empresa: així són conscients de la realitat que els espera fora de les aules i de la importància d'estar ben preparats per a afrontar-la.
Talent a les aules	És un programa per a animar a descobrir el talent de la gent jove i utilitzar-lo per a tirar endavant projectes d'autoocupació laboral. Es tracta d'un concurs per a l'alumnat de 4t d'ESO, batxillerat i cicles formatius de grau mitjà i superior en què, per parelles, poden presentar un projecte de negoci i rebre mentoratge d'empresaris locals experts. Es realitza conjuntament amb l'Ajuntament de Gavà. El primer premi és un viatge a Silicon Valley.
Programes de Formació i Inserció (PFI)	Els PFI estan pensats per a joves d'entre 16 i 21 anys que han deixat l'educació secundària obligatòria i no segueixen estudis en el sistema educatiu ni participen en cap acció formativa. L'objectiu dels PFI és proporcionar-los, d'una banda, la possibilitat de tornar al sistema educatiu (a la formació professional) i, de l'altra, l'aprenentatge imprescindible per accedir al mercat de treball. Els programes que hi ha són: 1. Pla de transició al treball: • Auxiliar de muntatge i manteniment d'equips informàtics. 1000 hores. Can Calderon. • Auxiliar en activitats d'oficina i en serveis administratius generals. 1000 hores. Can Calderon. • Auxiliar en comerç i atenció al públic. 1000 hores. Can Calderon. • Auxiliar en fontaneria i calefacció i climatització. 1000 hores. Can Calderon. 2. Formació i aprenentatge professional • Auxiliar de pintura. 975 hores. Pràctiques en empreses. Institut Torre Roja 3. Programa de Qualificació Professional Necessitats Educatives Especials • Auxiliar en comerç i atenció al públic. 820 hores de formació i 180 hores de pràctiques en empreses. Can Calderon.

Espais d'estudi assistit	És un projecte de suport als i les alumnes d'ESO que tenen dificultats socioeconòmiques i amb risc de no superar el curs. Durant unes hores a la setmana diversos estudiants d'ensenyaments superiors de Viladecans els donen suport per fer els deures i resoldre els dubtes acadèmics que tinguin. Així, també suposa una oportunitat laboral pels joves que els fan de suport.
Servei Local de Català de Viladecans	L'SLC de Viladecans, adscrit al Consorci per a la Normalització Lingüística, és un ens creat a partir de la voluntat comuna de la Generalitat i de nombrosos ajuntaments, consells comarcals i diputacions amb l'objectiu de facilitar el coneixement, l'ús i la divulgació de la llengua catalana en tots els àmbits de la societat.
Patis oberts	Obertura dels patis escolars com a espais de joc i de trobada per a infants, joves i les seves famílies
Projecte de prevenció d'absentisme	Servei encaminat a intervenir i realitzar el seguiment dels alumnes que es consideren absentistes lleus., prevenir la formació d'alumnes absentistes crònics començant per treballar amb aquells alumnes que són recuperables des del propi centre, alumnes que encara no s'han derivat a Serveis Socials, però que desperten preocupació en l'equip docent per l'absentisme presentat.
Suport per a l'acompanyament als alumnes magrebins i romanís	Suport de dues professionals mediadores, una magrebí i l'altra romaní, que treballen per fer una intervenció global de les necessitats i/o potencialitats de les famílies magrebines i romanís de la ciutat. Treballarà de manera transversal en tres àmbits: educació, serveis socials i salut. Donen suport als centres educatius i a les famílies que aquests deriven.
Servei comunitari	Es tracta d'un projecte d'"Aprentatge- Servei". Els alumnes de segon cicle d'ESO col·laboren amb alguna entitat de la zona durant deu setmanes – en total 40 hores-. L'objectiu és doble: d'una banda, els estudiants s'acosten a les diferents realitats socials del seu barri i reflexionen sobre la importància del voluntariat, i, de l'altra, donen un suport real a les entitats de la ciutat
Els Juliols de la UB	Els Juliols és el programa d'estiu de la Universitat de Barcelona que té com a objectiu generar interès pel coneixement. Els cursos tracten temes d'actualitat, d'interès social i de referència des d'una perspectiva multidisciplinària i crítica, i abracen diversos àmbits de coneixement.

Tal com es pot observar, l'Ajuntament de Viladecans dona un pes molt important a l'àmbit de l'educació. Tant és així que existeix un mapa de recursos i serveis ampli i transversal, amb una sensibilitat especial cap al jovent i, concretament, cap a la continuïtat educativa de tots els perfils juvenils, també d'aquells més desfavorits o amb majors dificultats. En aquest, sentit pren especial rellevància el Pla de Millora de l'Èxit Educatiu, el document marc que recull tots els serveis i programes que es desenvolupen tècnicament per afavorir que els i les joves aconseguixin assolir els objectius acadèmics que es proposin.

El Pla Local per a la Millora de l'Èxit Educatiu és una aposta política de l'Ajuntament que, tot i no tenir les competències en matèria educativa, vol completar i reforçar l'acció educativa dels centres escolars donant suport a la seva tasca amb recursos i iniciatives i establint continuïtat amb les diferents dinàmiques socials i culturals de la ciutat. Pretén construir una xarxa estable de suport al treball educatiu a partir del que ja s'està fent des dels diferents serveis i recursos municipals i d'altres institucions o entitats d'àmbit social, cultural i/o esportiu. El Pla és una manera d'ordenar, dinamitzar, millorar, optimitzar i dotar d'una nova dimensió a les actuacions educatives que ja es realitzen a la ciutat. A més, pretén crear i promocionar la consciència de coresponsabilitat, potenciar el sentit de pertinença dels diferents agents (entorns, persones, administracions, institucions...) en aquest procés, i visibilitzar-lo a partir de les seves funcions, responsabilitats i nivell de compromís.

Tenint en compte els reptes detectats en l'apartat anterior, aquestes polítiques educatives del municipi ja van en la direcció correcta: projectes que incentiven i faciliten les transicions educatives i ocupacionals (SLTET, PFI); informació, orientació i assessorament (assessoria acadèmica, xerrades d'orientació, jornada d'orientació professional, etc.); i actuacions destinades a reduir l'abandonament escolar (aules d'estudis assistides, projecte Òrbita...).

Entre aquestes cal destacar especialment el PEE, per la seva vessant comunitària, en el marc del qual s'estan duent (o estan previstes) diverses accions que, al seu torn, també apunten en la direcció esmentada: tallers d'estudis assistits, patis oberts, programa de treball comunitari. I també són dignes de menció, per les bones valoracions de què són objecte entre els usuaris i usuàries, el programa SLTET i els PFI.

No obstant, i malgrat la bona feina feta, segueixen latents necessitats importants en matèria educativa que el propi jovent reconeix de forma explícita, com ara una certa desorientació, encara, de moltes persones a l'hora d'enfocar la continuïtat en els seus estudis; un abandonament escolar prematur no estructural; i una demanda de major diversitat temàtica pel que fa a oferta formativa, especialment la no reglada. Una formació que és entesa, pel

propi jovent, com un bon pont de reinserció en el sistema educatiu reglat i un complement valuós de cara a adquirir competències capacitadores que facilitin l'accés a millor ofertes laborals.

De fet, com a resultat del procés d'anàlisi de les polítiques educatives i de les entrevistes amb els tècnics municipals se'n desprèn la importància de l'orientació cap a la formació professional, ja sigui com un itinerari formatiu per a joves que acrediten l'ESO o com una opció motivadora de futur per als joves que es troben en algun programa de suport i prevenció de l'abandonament escolar. Recentment, s'ha posat en marxa una Taula de la Formació Professional per abordar aquest àmbit, en la qual no s'hi troba el departament de Joventut, fet que ha estat apuntat com una mancança i que s'hauria de canviar. L'orientació que fa Can Xic és clau en molts aspectes, tal com el propi jovent afirmava en les sessions, no només perquè força joves reconeixen positivament el servei d'orientació acadèmica que s'hi ofereix, sinó perquè un dels objectius de l'equipament hauria de ser esdevenir el centre de referència per a tots ells/elles i, tenint en compte l'aposta clara i important del consistori amb les polítiques d'educació, Can Xic hauria de jugar un paper fonamental en la branca d'orientació i acompanyament.

A més, les professionals tècniques apunten la necessitat que s'ampliï l'oferta de cicles formatius a la ciutat, i també que aquesta aculli un IFE (Itinerari Formatiu Especialitzat) per a joves amb discapacitat. Amb aquests temes està treballant la recent creada Taula; i Joventut hi hauria de ser ben present.

Pel que fa a l'abandonament escolar, tècnicament s'apunta que en els darrers deu anys s'ha reduït de forma molt notable. Això és degut a una premissa de "Tolerància 0" amb l'absentisme, fet que suposa que s'hi hagi destinat molts recursos i indica que les polítiques de detecció de possibles casos i de derivació cap als serveis corresponents ha de ser un aspecte a treballar molt bé per part del servei de Joventut. En aquest sentit, de les entrevistes amb tècnics municipals se'n desprèn que cal millorar el suport als i les joves que es troben en situació de risc, atès els pocs recursos dels centres educatius i la manca de professionals especialitzats (educadors socials, vetlladors, etc.).

Per altra banda, un dels aspectes que ja s'ha apuntat en l'àmbit de l'ocupació i que en aquest torna a emergir com a estratègic és la tasca comunicativa i informativa. I és que, malgrat tots els esforços realitzats, encara existeixen joves que afirmen no conèixer gaire bé els serveis que tenen a l'abast en l'àmbit educatiu.

Tot comptat i debatut, assolir l'èxit en aquestes necessitats detectades passa, necessàriament, per l'existència d'espais que mantinguin una actitud proactiva quant al

contacte i seguiment del jovent des de prop a fi d'anar detectant les seves demandes, ajudar-los a orientar-se acadèmicament i acompanyar-los en el seu trànsit cap al món laboral. L'assessoria acadèmica del Centre de Recursos per a Joves Can Xic representa una eina molt adequada per al desenvolupament d'aquesta funció i hauria d'erigir-se en veritable espai de referència informativa i orientadora del jovent de Viladecans en matèria d'educació i en un fre a l'abandonament escolar prematur, exercint un rol decisiu per a la continuïtat educativa dels i les joves.

EIX 4. SALUT

ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL EN MATÈRIA DE SALUT

La salut juvenil és una dimensió que fa referència a la promoció dels hàbits de salut dels i les joves i a la prevenció de les conductes de risc que es poden donar dins d'aquest període vital. Aquesta doble vessant de la salut ve donada per una definició multidimensional on la salut s'entén com un conjunt de benestar físic, mental i social. Així doncs, en l'àmbit de la salut juvenil els principals elements a tenir en compte són aquells relacionats amb la prevenció i la promoció, entesos com hàbits saludables i la reducció de comportaments de risc com poden ser el consum de drogues i els riscos associats a la sexualitat i les relacions afectives.

Pel que fa al consum de substàncies, les xifres generals del país mostren algunes tendències negatives. D'una banda, es detecta un increment del consum de drogues legals (alcohol i tabac), ja que la tercera part del jovent (de 15 a 34 anys) afirma haver-se emborratxat alguna vegada, 2 de cada 10 almenys un cop al mes, i 1 de cada 10 ho fa amb una freqüència més elevada², mentre que aproximadament una tercera part de la població juvenil reconeix fumar de manera diària o ocasional (la gran majoria diàriament), amb una edat mitjana d'inici del consum situada als 16 anys i amb uns consums que tendeixen a augmentar fins els 29 anys per a disminuir després³. La darrera *Enquesta de la Joventut a Catalunya* (2013) situa el consum d'alcohol i tabac entre les persones joves com un dels principals problemes de salut pública que afecten Catalunya. En el cas de l'alcohol, la seva perillositat no vindria tant dels efectes directes sobre la salut com de les conductes de risc associades: conducció temerària, violència o pràctiques sexuals no segures, entre d'altres. I en el cas del tabac, representa un dels factors de risc més importants de les principals malalties cardiovasculars i respiratòries cròniques, així com d'un nombre important de càncers.

D'altra banda, s'aprecia un extensió progressiva del consum de drogues il·legals en els últims anys entre les persones joves. De fet, algunes d'aquestes drogues, principalment les anomenades toves, com l'haixix o la marihuana, han passat a consumir-se de manera normalitzada en molts ambients juvenils.

² *Enquesta a la Joventut de Catalunya 2012* (2013)

³ ídem

Pel que fa estrictament a la població escolar d'entre 14 i 18 anys, la darrera enquesta ESTUDES (Encuesta sobre uso de drogas en Enseñanzas Secundarias en España, 1994-2016) assenyala que les drogues consumides per un major percentatge d'estudiants, en els últims dotze mesos, segueixen sent les de lícit comerç entre els majors d'edat. En primer lloc, l'alcohol (75,6%) i en segon lloc el tabac (34,7%). El cànnabis es situa en tercer lloc - primera droga il·legal- amb una prevalença (proporció de població que el consumeix) del 26,3%, seguit dels hipnosedants (Orfidal, Valium, Trankimazin... amb i sense recepta), que arriben al 11,6%. La resta de drogues tenen unes prevalences més reduïdes. Les noves substàncies psicoactives arriben al 3,1%; la cocaïna es queda en un 2,5%; l'èxtasi en un 1,6%; les amfetamines en un 1,2% i la resta de les substàncies estudiades (més de 20) se situen en l'1% o per sota. El consum de totes les drogues il·legals està més estès entre els homes que entre les dones, tot i que amb les drogues de lícit comerç -alcohol, tabac o hipnosedants- succeeix el contrari.

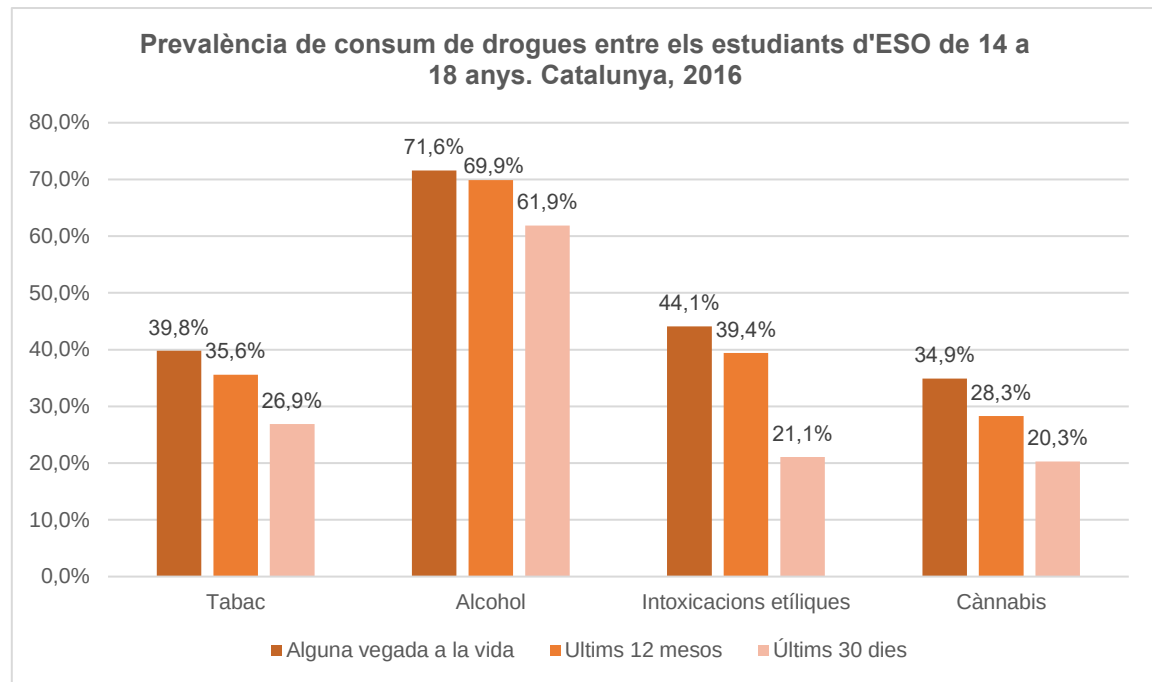
Edat mitjana d'inici de consum de drogues. Catalunya, 2016

	Tabac	Tabac a diari	Alcohol	Cànnabis
Edat	14,0	14,6%	14,0%	13,9%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'ESTUDES (2018).

Pel que fa a la percepció del risc, l'alcohol és la substància que es percep com menys perillosa, amb una notable diferència davant de totes les altres. Tan sols el 56,1% atribueix molts o bastants problemes al consum de 5 o 6 unitats de begudes alcohòliques (canyes/copes) al cap de setmana. En canvi, persisteix la consideració del tabac com a droga més perillosa que el cànnabis. Pel que fa a la disponibilitat percebuda, es confirma la tendència descendent iniciada el 2010 per a totes les drogues, excepte alcohol i cocaïna. En el cas de l'alcohol i del tabac, 9 de cada 10 estudiants no aprecia cap dificultat per aconseguir-los. La droga il·legal que es percep com més disponible és el cànnabis: el 65,9% opina que és fàcil o molt fàcil adquirir-lo.

Per últim, si s'analitza el consum de drogues entre els 14 i 18 anys en relació amb el oci, s'aprecia que el consum, tant de substàncies de lícit comerç com il·legals, s'incrementa en augmentar la freqüència de sortides nocturnes i al retardar l'horari de tornada a casa. La prevalença de consum d'alguna droga de lícit comerç (alcohol, tabac o hipnosedants) supera el 90% per els estudiants que arriben a casa de les 2 del matí en endavant.

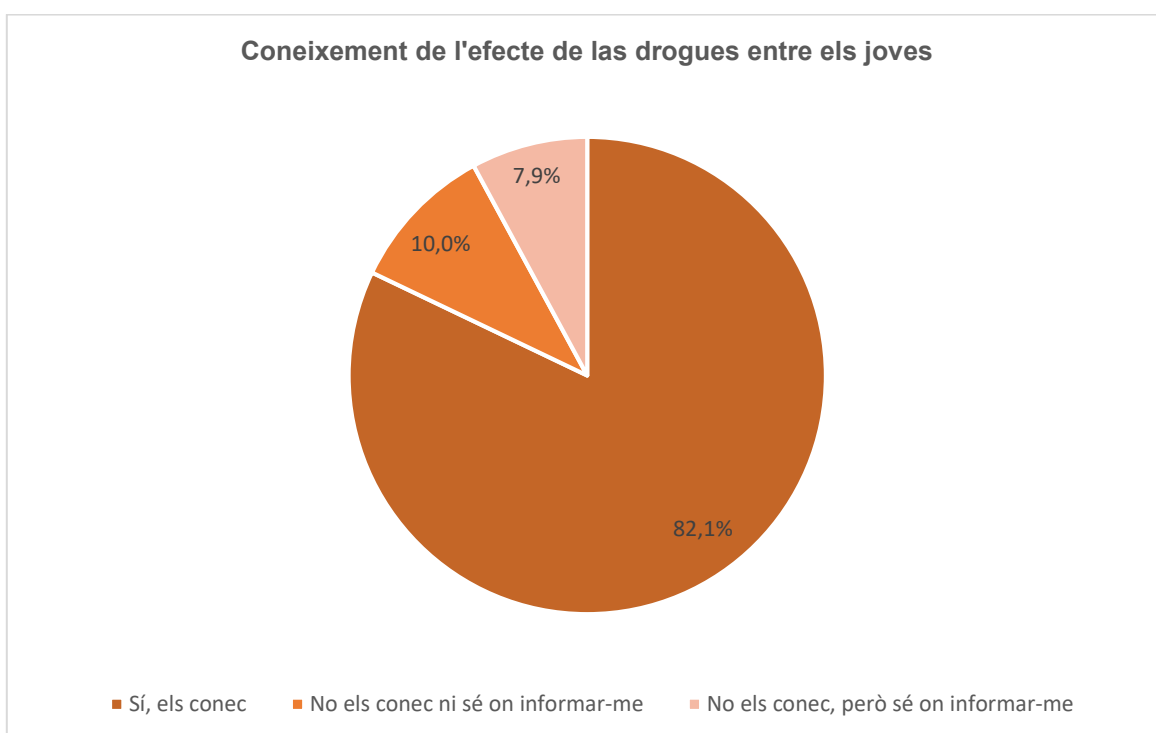
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'ESTUDES (2018).

En el cas de Viladecans, tot partint de les conclusions plasmades al Pla Local de Prevenció de les Drogodependències 2012-2016, es detecten algunes tendències similars. El document assenyala que l'edat mitjana d'inici del consum s'avança a l'adolescència i que augmenta el policonsum (especialment l'alcohol amb cànnabis i drogues de síntesi); constata la baixa percepció de risc que tenen tant els adults com els joves per la gran permissivitat social quant el consum d'algunes drogues com el tabac, l'alcohol i el cànnabis; certifica la major accessibilitat, i que el tipus de consum també s'ha transformat, abandonant prejudicis de drogoaddicció vinculada a la marginació i la delinqüència, i passant-la a relacionar amb l'oci, sortir els caps de setmana, i l'ús recreatiu.

En aquest sentit el PLPD advoca per evitar l'inici del consum de drogues, i/o endarrerir-lo el màxim possible; prevenir que el consum ocasional o d'experimentació es converteixi en un ús quotidià; la detecció precoç de consums que s'estan convertint en problemàtics; i reduir els d'anys de salut i socials derivats. A més, assenyala que les accions per arribar a aquests objectius són donar a conèixer a la població i als diferents serveis comunitaris les accions i els programes que es realitzin des del Pla local de prevenció de drogues del municipi; formar els i les professionals d'educació secundària en la detecció del consum de drogues i promoure el disseny d'un protocol comú per a la detecció i actuació de casos als centres; i sensibilitzar la població en general de les conseqüències socials, familiars i

educatives que suposa el consum de drogues i especialment promoure la importància de la prevenció del consum de drogues des de les famílies.

Sobre aquest darrer punt, l'enquesta juvenil realitzada en el marc de la present Diagnosi també pot aportar algunes llums. Una gran majoria dels participants assegura que té coneixement suficient sobre l'efecte de les drogues, mentre que un 18% reconeix no tenir prou informació. Per altra banda, i com a fet molt destacable, més de la meitat d'aquestes persones enquestades reconeix que no sap on pot informar-se sobre el consum.

Font: Enquesta a joves menors d'edat de Viladecans (2019).

Aquestes dades poden indicar, d'una banda, una alta confiança del jovent respecte als seus propis coneixements sobre el consum i els recursos disponibles i, de l'altra, un desconeixement dels recursos i serveis disponibles. En aquest sentit, són del tot encertades les línies estratègiques recollides en el Pla Local de Prevenció de les Drogodependències, que situa la informació com a element prioritari.

Línies Estratègiques PLPD

Eix 1. Informació

1. Difondre a la pàgina web municipal els recursos i la informació d'accés als serveis especialitzats en drogodependències
2. Utilitzar els mitjans de comunicació local: TV, premsa, xarxes socials, etc. per apropar a la població temes de salut incidint en el consum de drogues tant legals com il·legals. Aprofitant les efemèrides i festes senyalades de més consum.
3. Organització d'activitats de sensibilització a la població en general aprofitant les efemèrides com ara: dia mundial sense tabac, dia mundial contra la droga, dia mundial sense alcohol, etc

Eix 2. Prevenció i seguiment

4. Donar a conèixer el recurs públic SPOTT, centre de prevenció i tractament de les drogodependències per als adolescents i els joves fins als 21 anys i les seves famílies, als diferents col·lectius: educació, serveis socials, sanitat, etc.
5. Seguiment de l'aplicació del nou protocol de prevenció, detecció i intervenció sobre drogues als centres d'educació secundària.
6. Fomentar hàbits saludables i tasques de sensibilització entre els joves a la Festa Major a través dels programes SOMNIT i FesTa la teva! on es treballaria la reducció de riscos.
7. Continuar amb el programa "Mens Sana in Corpore Sano". Augmentar la pràctica d'activitats esportives per fomentar hàbits saludables a joves en risc, de 16 a 25 anys que tenen dificultats per exercir la pràctica esportiva.
8. Implementar, entre els menors, la Mesura Alternativa a la Sanció Administrativa, amb la col·laboració del Centre SPOTT de la Diputació de Barcelona.

Eix 3. Formació

9. Tallers escolars de prevenció de les drogues en general que es realitzen en els diferents nivells educatius: ESO, PFI, Centre Adults
10. Tallers escolars de prevenció de les drogues il·legals i implicacions legals que es realitzen en els diferents nivells educatius: ESO, PFI, Centre Adults (impartits pels Mossos d'Esquadra)
11. Tallers escolars de prevenció de l'alcohol que es realitzen en els diferents nivells educatius: ESO, PFI, Centre Adults
12. Tallers escolars de prevenció del tabac que es realitzen en els diferents nivells educatius: ESO, PFI, Centre Adults (impartit per l'Associació Espanyola Contra el Càncer, Catalunya)
13. Tallers escolars sobre l'ús responsable de les pantalles i la prevenció de les addiccions a les mateixes: ESO, PFI, Centres Oberts de Joves.
14. Tallers i/o xerrades preventives del consum de drogues amb pautes concretes d'actuació per a pares i mares d'adolescents.
15. Tallers i/o xerrades preventives sobre addicció a les pantalles amb pautes concretes d'actuació per a pares i mares d'adolescents de centres educatius i centres oberts.
16. Curs de capacitació, per a professionals que treballen amb adolescents, per a la detecció precoç, orientació i derivació, si s'escau, del consum de drogues.

Font: Pla d'actuacions pel PLPDV (2019).

En aquest sentit, i respecte a les dades que indiquen el gran grau de coneixement sobre els efectes de les drogues, és important destacar les accions desenvolupades pel departament de Salut i Consum d'incidència als instituts, que entre altres hi ha les "Xerrades a les Escoles" sobre prevenció de les drogodependències, el taller específic per a la prevenció del tabac i el taller adolescència i alcohol. A més d'aquestes temàtiques, també s'aborden altres aspectes de la salut que tenen interès per a la població jove, com ara les malalties de transmissió sexual, l'alimentació sana, els tatuatges i els pírcings i la higiene postural.

Activitats i participants del "Xerrades a les escoles". Curs 2016-2017

	Participacions			
	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Xerrades a les escoles				
Prevenció de drogodependències	647	433	544	136
Informació i prevenció de malalties de transmissió sexual/ Sexualitat i Afectivitat	281	335	704	643
Taller específic per a la prevenció del tabac	-	215	92	-
Taller de primers auxilis	-	146	142	274
Tallers adolescència i alcohol	387	685	576	658
Informació i prevenció de la SIDA	-	-	-	-
Alimentació equilibrada i trastorns alimentaris/Xerrades d'alimentació	647	631	1105	753
Teatre i salut	-	-	112	-
Els animals de companyia a l'escola	-	-	-	-
Tallers d'higiene postural	-	170	170	156
Tatuatges i pírcings	145	117	180	164
Creix amb el peix	-	-	-	334
Formació a les famílies				
Taller de primers auxilis	-	11	36	33

Tallers prevenció de drogodependències	-	48	51	28
Formació en salut a la ciutadania				
Taller Cuina sense pares	-	29	22	23
Formació al professorat				
Tallers de salut per a professorat (primers auxilis, higiene postural i foment de l'autoestima)	-	36	75	55
Curs prevenció drogues pel professorat	-		20	
TOTAL	2107	2859	3824	3211

Font: Anuari Estadístic de Viladecans, 2018.

Un altre dels temes que darrerament s'està identificant com a problemàtic i que s'engloba dins des les addiccions és Internet i l'ús dels dispositius mòbils. Segons la *Encuesta sobre uso de drogas en Enseñanzas Secundarias en España*, l'ús compulsiu d'internet ha crescut fins al 21% entre els estudiants de 14 a 18 anys. Això suposa un 4,6% més que en l'anterior edició de l'ESTUDES (2014). S'adverteix una major prevalença entre les noies (23,8%) que entre els nois (18,3%) i és als 16 anys quan es presenten les xifres més altes en l'ús compulsiu d'internet (22,3%).

Per últim, un dels temes que va sorgir arrel de les entrevistes amb les tècniques municipals és la identificació de menors que estan "enganxats" als jocs d'apostes amb diners. Segons l'ESTUDES el 6,4% dels estudiants de 14 a 18 anys de l'Estat s'ha jugat diners a internet alguna vegada en l'últim any (9,8% el 2014), amb una diferència significativa en funció del gènere: 10,2% entre els nois i 2,5% entre les noies. I el 13,6% dels entrevistats s'ha jugat diners fora d'internet en els 12 mesos anteriors a l'enquesta, on s'observa el mateix patró de gènere: 21,6% en el cas dels nois i 5,4% en el de les noies.

A banda dels consums i/o les addiccions, s'ha pogut identificar que les tres temàtiques que més preocupen els joves del municipi en l'àmbit de la salut són aquelles relacionades amb la salut mental, la sexualitat i la violència masclista i altres tipus de violències i discriminació (aquest darrer punt també s'analitza en *Anàlisi de la realitat juvenil en matèria de participació i cohesió social*).

Pel que fa a la salut mental, i a falta de dades específiques de Viladecans, es pot observar un destacat augment de casos en els darrers anys de diverses malalties vinculades a la salut mental entre les persones joves a Catalunya, sobretot per ansietat o depressió; no en va, un 20% de joves a Catalunya manifesten tenir símptomes de mala salut mental (depressió, angoixa o ansietat), principalment entre les dones joves i s'incrementa amb l'edat⁴. Les investigacions en aquest àmbit mostren com l'augment d'aquestes patologies està condicionat per variables estructurals (origen, classe social i sexe) i per la pressió de les trajectòries formativa i laboral⁵.

Els i les joves amb problemàtiques de salut mental i/o emocionals són, juntament amb les persones joves que realitzen un consum abusiu de drogues, el col·lectiu més procliu a experimentar situacions de vulnerabilitat. Tant és així que, molt sovint, trastorns vinculats a la salut mental com l'ansietat o la depressió duen associats quadres de discriminació, estigmatització o bullying. De fet, encara avui un 80% de les persones amb un problema de salut mental ha patit discriminació i estigma, i el 55% ho fa bastant o molt freqüentment⁶. D'altra banda, el 16% dels catalans i catalanes afirmen que no estarien disposats conviure amb una persona amb una patologia de salut mental i el 17% no li donaria cap tipus de responsabilitat⁷.

Les problemàtiques de salut mental i les conseqüències socials que se'n deriven (discriminació, estigma...) poden arribar a tenir efectes molt greus en les persones que les pateixen, ja que representen la principal causa de suïcidi entre els i les joves, essent el suïcidi la primera causa de mort prematura entre la població entre 25 i 34 anys a Catalunya⁸. Atesa la gravetat que pot arribar a revestir, aquest va ser un dels àmbits abordats en els grups de discussió amb joves, que van coincidir de forma majoritària en la necessitat de crear al municipi recursos específics per al col·lectiu juvenil davant d'aquest tipus de trastorns i van recollir na demanda generalitzada de més tallers de gestió emocional, millora de les habilitats relacionals i potenciació de l'autoestima.

Per últim, la salut sexual és també un element clau de la salut dels joves i, de fet, està entre els temes que desperta major interès i preocupació entre aquest col·lectiu. Tant és així que en els grups de discussió apareixien moltes reserves sobre l'educació sexual que reben els

⁴ Enquesta a la Joventut de Catalunya, 2012

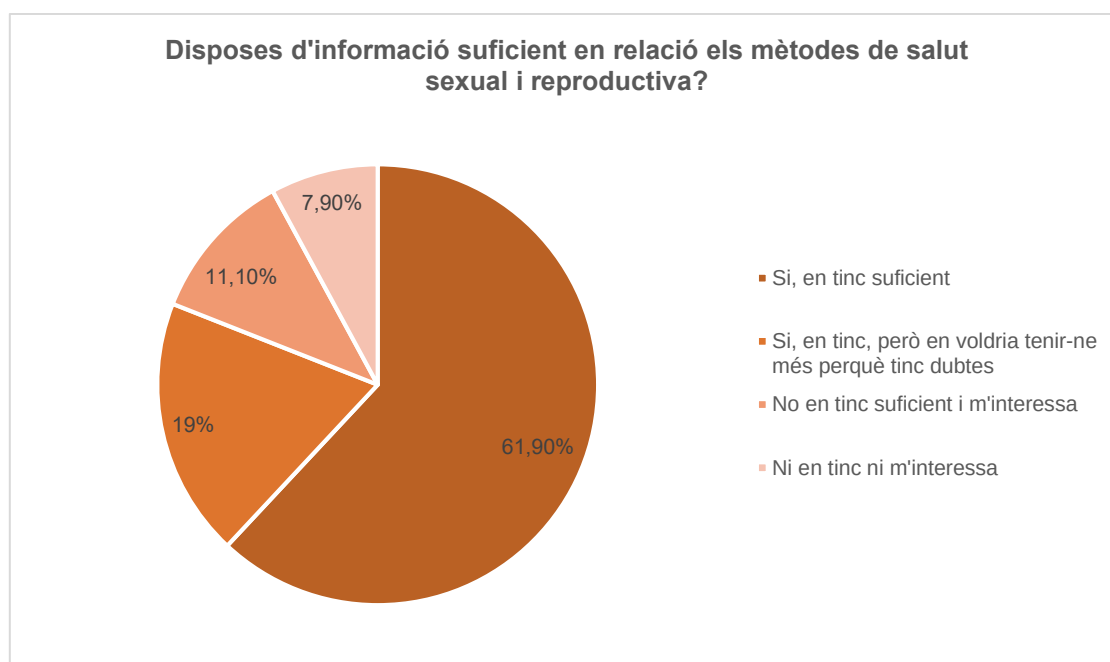
⁵ PNJCat 2020

⁶ Obertament (2016). *L'estigma i la discriminació en salut mental a Catalunya*

⁷ *Desestigmatitzem la salut mental*, 2016

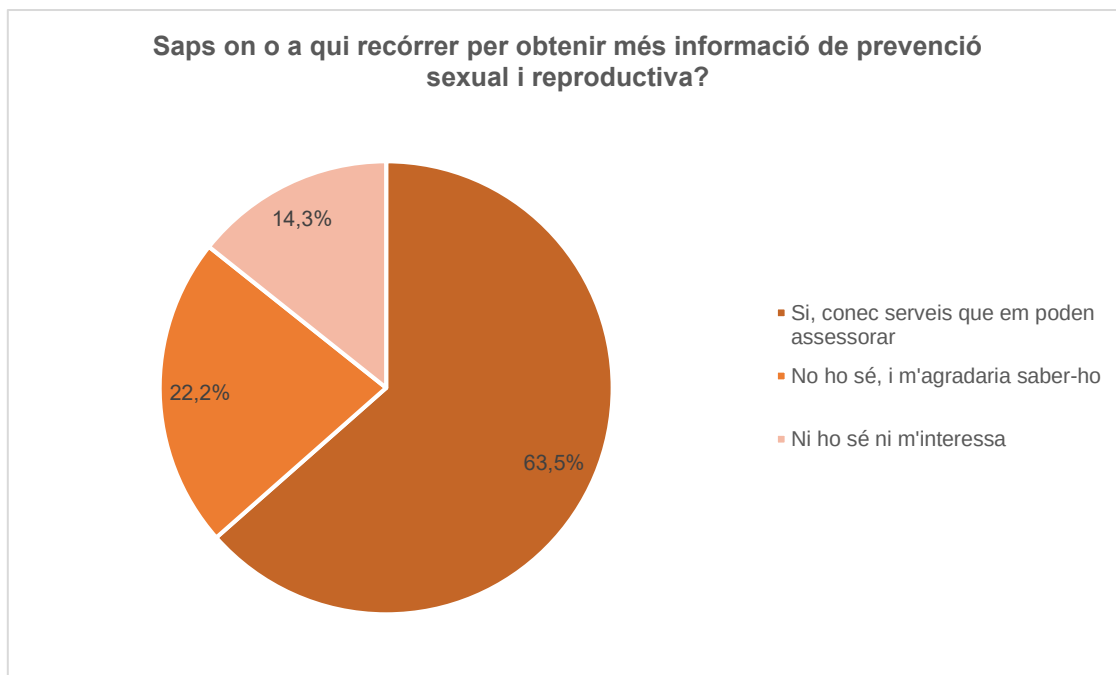
⁸ *Trenquem tabús, parlem de suïcidi*, 2015

i les joves; la necessitat d'actualitzar els continguts que es fan arribar al jovent; el dèficit d'orientació i atenció al col·lectiu LGTBI; i la demanda de major vinculació entre els/les agents educadors i les persones joves. En aquest sentit, es proposa l'especialització i actualització de la formació, la creació de nous espais d'informació (festes majors, entitats, trobades...) i l'aprofundiment en la sensibilització i naturalització de la diversitat sexual i la no-discriminació en aquesta matèria. L'enquesta juvenil també abunda en aquest estat d'opinió, havent-hi gairebé un 40% de joves que afirma voler o necessitar més informació sobre aquest àmbit de la que actualment té.

Font: Enquesta a joves de Viladecans (2019). S'han agrupat les dades dels dos segments d'edat

Igualment, sobre els recursos i serveis d'informació, tot i que la meitat de les persones enquestades diu conèixer-los, és rellevant destacar que més d'una tercera part (36%) reconeixen no estar al cas d'aquests recursos i serveis malgrat tenir-hi interès. De nou, aquestes dades poden mostrar un desconeixement dels recursos disponibles, però també una alta confiança sobre el propi coneixement.

Font: Enquesta a joves de Viladecans (2019). S'han agrupat les dades dels dos segments d'edat

La sensació de coneixement és sempre un fet amb una doble cara. D'una banda, és un símptoma positiu d'autoestima, responsabilitat i auto-confiança, però d'altra banda pot comportar una certa percepció d'invulnerabilitat i l'assumpció de riscos. L'accés a la informació des d'edats primerenques és rellevant en aquest sentit, sobretot tenint en compte la tendència general a l'avançament en l'edat d'inici de l'activitat sexual⁹ (*Enquesta de la Joventut a Catalunya*, 2013).

⁹ *Enquesta de la Joventut a Catalunya*, 2013

Tot seguit es relacionen les polítiques, accions i serveis relacionats amb la salut que s'implementen actualment des de l'Ajuntament i s'adrecen a les persones joves, així com als espais i equipaments existents sanitaris existents.

SALUT	
POLÍTICA	DESCRIPCIÓ
Serveis sanitaris	CAP Maria Bernades CAP Mas Font CAP Montbaig Hospital de Viladecans
Pla Local de Prevenció de les Drogodependències	Document marc que va néixer el 2012 per prevenir i/o reduir el consum de drogues en la població de Viladecans i sensibilitzar i educar davant la problemàtica de les drogodependències.
Xerrades a les escoles	Acció als centres educatius de primària i ESO de promoció d'hàbits saludables, en particular promovent xerrades als i les alumnes, a les famílies i al professorat sobre alimentació, drogoaddicció, tatuatges, etc.
Drogodependències i pantalles - Centre SPOTT	Servei de la Diputació de Barcelona en el qual s'ofereix suport per a prevenir el consum problemàtic de drogues i proporcionar atenció especialitzada i integral a nois i noies i a les seves famílies.
Alternatives a les sancions per consum	Els i les joves que reben alguna sanció per consum a la via pública poden commutar la sanció per sis jornades de formació i teràpia al centre SPOTT.
Punt de Salut a Can Xic	El Centre de Recursos per a Joves ofereix el servei del Punt de Salut un cop a la setmana, on s'hi desplaça una professional que atén les consultes dels i les joves, en especial sobre salut sexual i reproductiva. Es fa a la sala + íntim de l'equipament.
Punt de salut de la Festa Major	Punt físic d'atenció i assessorament que durant el transcurs de la Festa Major atén a joves i fomenta el consum responsable de drogues i la prevenció de riscos per la salut i la convivència, a més de prevenir les relacions sexuals de risc i les relacions abusives.
Activitats d'inclusió social a Can Xic	Programació de tallers adaptats a joves amb diversitat funcional de diferents temàtiques (art i manualitats, economia domèstica, cuina, teatre, etc.). Amb l'objectiu d'oferir la possibilitat a aquest col·lectiu de conèixer i fer ús de l'equipament juvenil i d'integrar-se a les diferents activitats municipals dirigides als i les joves.

Mens sana in corpore sano

Programa del departament d'Esports per facilitar la pràctica de l'esport i de l'exercici físic per tal de millorar la salut física i psíquica dels joves de 16 a 25 anys, vincular-los amb entitats esportives i recursos municipals, promoure entre ells hàbits de vida saludable i fomentar la formació per a la seva inserció laboral en relació a l'activitat física.

La salut, i més concretament les seves manifestacions a nivell emocional, sexual i de consums, representa una font de preocupació important per al jovent de Viladecans, que en els grups de discussió va posar l'accent en la necessitat de crear espais, fora dels centres educatius, on es tractin i es pugui rebre informació més directa, propera i personalitzada sobre totes aquestes temàtiques. Aquesta preocupació, així com l'extensió d'hàbits poc saludables entre el col·lectiu jove, ja va ser detectada en l'anterior PLJ i abordada per l'Ajuntament a través del Pla Local de Prevenció de les Drogodependències, que apunta en la bona direcció (informació, proximitat, prevenció, atenció i seguiment, etc.).

Malgrat tot, els resultats de la diagnosi apunten cap a cert àmbits en els quals és necessari aprofundir:

- serveis de proximitat: informació de primera mà que connecti amb el jovent, però fora dels centres educatius
- ampliació de l'objecte d'actuació dels serveis i recursos en matèria de salut per posar l'accent en temàtiques com la gestió emocional i la salut mental

Per tal d'esdevenir exitós, l'aprofundiment en aquests àmbits hauria d'anar acompanyat de la incorporació de metodologies com la prevenció entre iguals i tenir molt en compte la importància de que els espais de suport i atenció estiguin diferenciats dels centres educatius i de que el missatge i el tracte siguin més propers al jovent.

Els i les professionals tècniques entrevistades de diferents departaments van coincidir en el preocupant repunt del consum drogues per part dels i les joves menors d'edat, fet que es vincula amb l'absentisme i el fracàs escolar. I en l'apartat d'addiccions es posa molt de relleu el tema de les pantalles. I, derivat d'això, les transaccions econòmiques que incorporen certs videojocs online vinculats al progrés del mateix fan que cada cop més menors d'edat s'iniciïn en el món de les apostes.

EIX 6. IGUALTAT

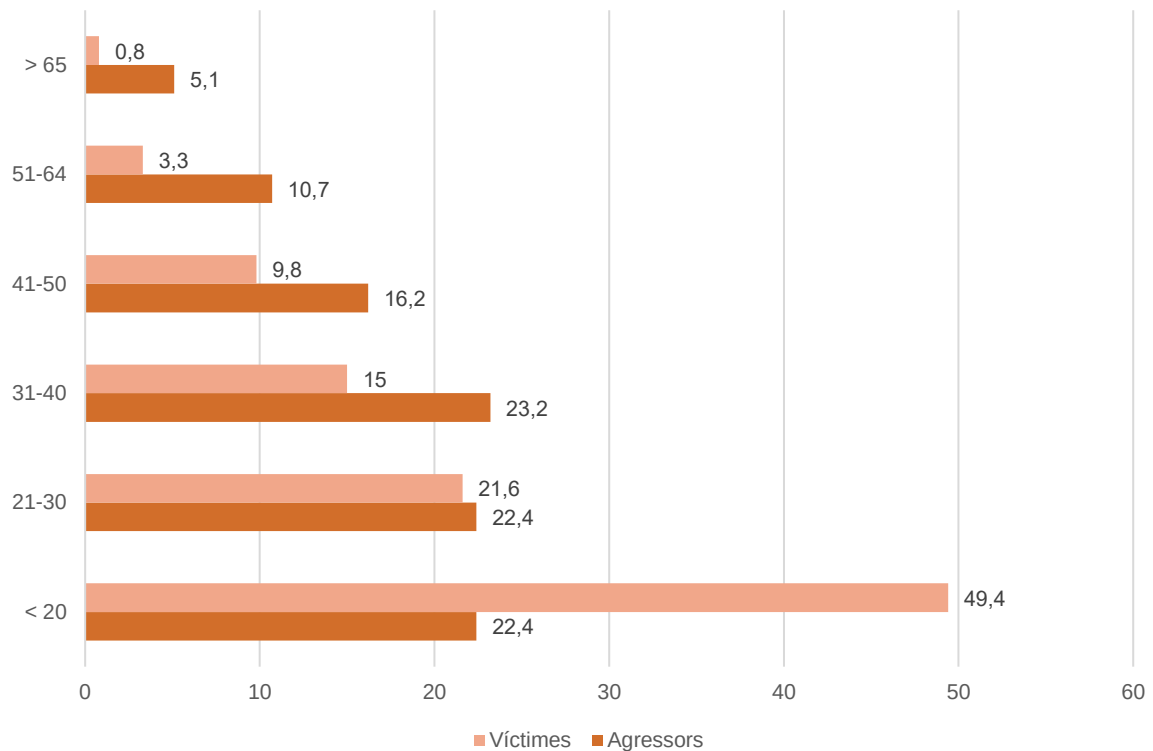
ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL EN MATÈRIA D'IGUALTAT

77

Respecte a les polítiques d'igualtat i prevenció de les violències masclistes cal destacar que, en termes generals, és en l'etapa juvenil on es comencen a detectar les actituds d'agressió i dominació, fet que resulta rellevant per tal d'establir mecanismes de prevenció i atenció a les joves víctimes. Segons les dades recollides pel Departament d'Interior l'any 2017 pel que fa a la violència masclista en l'àmbit social o comunitari, més del 49% de les víctimes tenia menys de 20 anys. El 54% de les dones ateses per les Oficines d'Atenció a les Víctimes de Catalunya tenien entre 18 i 40 anys. El segon grup d'edat quant a més dones ateses a les OAV són les de 41 a 60 anys (28%). Les dones més grans de 60 anys i les menors també ateses per les Oficines d'Atenció a les Víctimes van suposar el 5% del total de dones ateses, respectivament.

Així mateix, una de les dades més rellevants que es podien extreure de l'estudi "Percepció social de la violència de gènere entre joves i adolescents", portada a terme per la Secretaria d'Estat d'Igualtat i el Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS), és que el 33% dels joves espanyols d'entre 15 i 29 anys veuen inevitable o acceptable en algunes circumstàncies la denominada violència masclista de control, que consisteix a impedir que la parella vegi la seva família o amistats, no permetre-li que treballi o estudiï, vigilar els seus horaris i, en definitiva, dir-li el que pot fer o no pot fer.

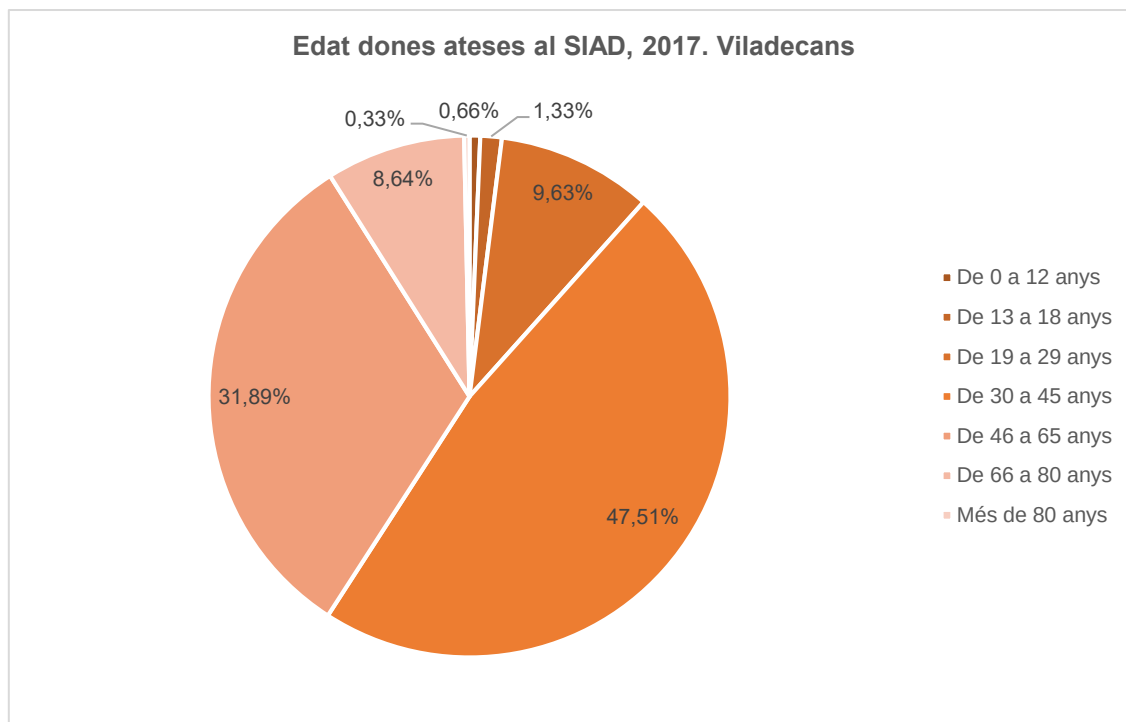
**Violència masclista en l'àmbit comunitari, segons edat.
Catalunya, 2017**

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del departament d'Interior de la Generalitat.

Segons indica l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat, en el segon trimestre de 2019 els partits judicials del Baix Llobregat van registrar 566 denúncies per violència de gènere, el 83% de les quals van ser rebudes per atestat policial amb denúncia de la pròpia víctima de violència masclista, el 7% per atestat policial amb intervenció directa de la policia i el 6% per informe de lesions. Es registren 35 denúncies més respecte el primer trimestre de 2019 i 2 més respecte el segon trimestre de 2018.

En el cas de Viladecans, les dades disponibles semblen emmarcar-se en la tendència observada a tot el país. Així, la meitat de les dones ateses pel Servei d'Informació i d'Atenció a les Dones durant el 2017 es trobaven en situació de violència de gènere. A més, la majoria de dones ateses es troben entre els 30 i els 45 anys (47,5%). Si a aquest fet hi afegim que aquestes dades només ens mostren aquelles dones que accedeixen als serveis i que, per tant, es pot estar invisibilitzant una problemàtica major, podem afirmar que estem davant d'un comportament, el de la violència masclista, que es comença a manifestar amb força en la joventut.

Font: Informe de gestió. Regidoria Oficina d'Atenció a les Dones i polítiques d'igualtat. 2017

Algunes de les percepcions detectades en els grups de discussió abunden en aquestes problemàtiques. Primer de tot, com ja veurem en l'apartat d'anàlisi de l'eix de cohesió social, hi ha certa percepció d'inseguretat entre les joves, que està sovint relacionada amb l'adequació de l'entorn urbà, però també a actituds d'assetjament en alguns espais concrets del municipi. D'altra banda, es considera que els casos d'assetjament a les aules o en espais de socialització dels i les joves no s'estan tractant adequadament o amb prou profunditat. En aquest sentit, es demanen espais per treballar les violències masclistes, acompanyament i eines disponibles per al propi col·lectiu per desenvolupar projectes o activitats en aquest àmbit específic.

Aquestes percepcions també són recollides en altres documents d'avaluació de polítiques i serveis del municipi. En particular, la diagnosi del Protocol Marc d'abordatge de les agressions sexistes i LGTBIfòbiques als espais públics de Viladecans (2019) observa agressions masclistes reiterades en espais privats i al carrer. De fet, el 42% de les dones que van participar en aquesta diagnosi va manifestar haver patit violències sexuals amb alta i mitjana freqüència als locals privats d'oci, i el 40% de les dones ha patit violències sexuals amb alta i mitjana freqüència al carrer.

Com també esmentem en l'apartat *Anàlisi de la realitat juvenil en matèria de participació i cohesió social*, aquesta percepció d'inseguretat i les agressions i assetjaments, en

particular en aquest espai, també afecta altres col·lectius, com el LGTBI. En aquest sentit, el Pla Local per la Igualtat de Gènere i els Drets del Col·lectiu LGTBI de Viladecans reconeix que és urgent eliminar les discriminacions i vulneracions de les persones LGTBI, especialment en l'etapa adolescent, i en particular el bullying legtbifòbic.

Tot seguit es relacionen les polítiques, accions i serveis relacionats amb la igualtat que s'implementen actualment des de l'Ajuntament i s'adrecen a les persones joves, així com els serveis existents.

IGUALTAT	
POLÍTICA	DESCRIPCIÓ
Xerrades als instituts	Acció als centres educatius de secundària de prevenció de les relacions abusives a través del Catàleg d'activitats educatives a les escoles i instituts així com al mateix Can Xic.
Servei d'Atenció Integral	Aquest servei d'informació, orientació i suport a les persones LGTBI Viladecans s'ha posat en marxa recentment, dona servei un cop a la setmana a la Torre del Baró i un cop per setmana a Can Xic. Promou activitats de sensibilització conjuntament amb Joventut, com per exemple la Festa Holi.
Servei d'Informació i Atenció a les Dones	Servei municipal que ofereix informació, formació, assessorament i atenció especialitzada en temàtiques d'interès per a les dones (familiar, laboral, educatiu, social...). Inclou, entre d'altres coses, grups de suport de dones, s'organitzen activitats com per exemple d'autodefensa, i un servei d'atenció psicoemocional per a dones que hagin estat víctimes de violències masclistes. També duen a terme activitats de sensibilització als centres educatius, a través del catàleg d'activitats educatives.
Punt "Afectes" del SIAD a Can Xic	El Centre de Recursos per a Joves ofereix el servei del Punt d'Afectivitat dos cops al mes, on s'hi desplaça una professional del SIAD ofereix eines d'informació, reflexió i assessorament sobre àmbits com la parella, la família, les amistats, la dependència afectiva, la sexualitat, l'orientació sexual o la identitat de gènere. Es promouen accions de sensibilització i activitats a Can Xic, un espai que al contrari del que es pressuposa és percebut per la majoria de noies com a molt masculinitzat.

Protocol local contra les agressions sexistes i lgtbifòbiques en els espais públics	Document que recull un pla d'actuació on es considera que en tots els espais de relació i oci (diürn i nocturn) es poden produir violències sexuals. Per això, desplega circuits d'actuació específics per atendre casos d'agressions sexuals i sexistes segons es donin en un equipament o a la via pública.
Punt Lila de la Festa Major	Punt físic d'atenció i assessorament que s'ha estrenat aquest any durant el transcurs de la Festa Major, i atén in situ dones que se sentin agredides.
25N. Dia contra les violències masclistes	Organització d'activitats de sensibilització i formació amb la participació de diferents departaments de l'Ajuntament. Destaca l'activitat "No Solo Duelen los Golpes", un espectacle teatral que s'ofereix als centres educatius i que en algunes edicions també s'ha ofert a polítics i entitats.

S'aprecia un esforç important, des de l'Ajuntament, per fer front a les violències masclistes a través del Servei d'Informació i Atenció a les Dones, el Servei d'Atenció Integral, el Punt Lila de la Festa Major, el desenvolupament del Protocol local contra les agressions sexistes i lgtbifòbiques en els espais públics i campanyes de sensibilització en aquests àmbits. Malgrat tot, els resultats de la diagnosi apunten que seria necessari aprofundir en les mesures enfocades a la sensibilització i la formació de joves en matèria de feminisme, masculinitats positives i a la prevenció de la violència de gènere en totes les seves manifestacions. Per tal d'esdevenir exitós, l'aprofundiment en aquest àmbit hauria d'anar acompanyat de la incorporació de metodologies com la prevenció entre iguals, com en el cas de l'àmbit de la salut, i tenir molt en compte la importància de que els espais de suport i atenció estiguin diferenciats dels centres educatius i de que el missatge i el tracte siguin més propers al jovent.

Per altra banda, l'elaboració del Protocol local contra les agressions sexistes i lgtbifòbiques en els espais públics va posar de manifest diverses realitats, com per exemple que algunes noies consideraven Can Xic un "espai masculinitzat" en el qual no s'hi acabaven de trobar a gust, malgrat que els indicadors mostren que la majoria d'usos dels espais són realitzats per noies. A més, gairebé la meitat de les enquestades per la diagnosi s'han sentit assetjades o directament agredides per homes, que el mòbil és el camp on es lliuren moltes batalles d'abús i masclisme, o la necessitat d'un transport públic nocturn segur i camins segurs per tornar de nit cap a casa.

Així, ens trobem davant de noves realitats que el PLJ hauria d'afrontar per tal de convertir-les en oportunitats d'acostament al jovent i de millorar la resposta a les seves necessitats, que són canviants i evolucionen amb la societat. Cal assenyalar, en aquest punt, que el treball dels departaments de Salut i Consum, d'Igualtat i Joventut és excel·lent i marca el camí a seguir en el futur. Però la percepció juvenil fa pensar que cal reforçar els espais existents i fins i tot crear-ne de nous quan s'escaigui.

Tot un camp per explorar és el treball d'accions de promoció de la salut i de prevenció de les relacions abusives amb les entitats del municipi. Si bé és cert que les dinàmiques d'aquestes fa que sigui relativament complicat trobar espais i moments per realitzar accions de sensibilització, sembla necessari poder incidir en aquests col·lectius ja dinamitzats que inclouen joves, i que en el sí de la pròpia entitat es puguin tractar aquestes problemàtiques en un entorn on els i les joves es trobin entre iguals.

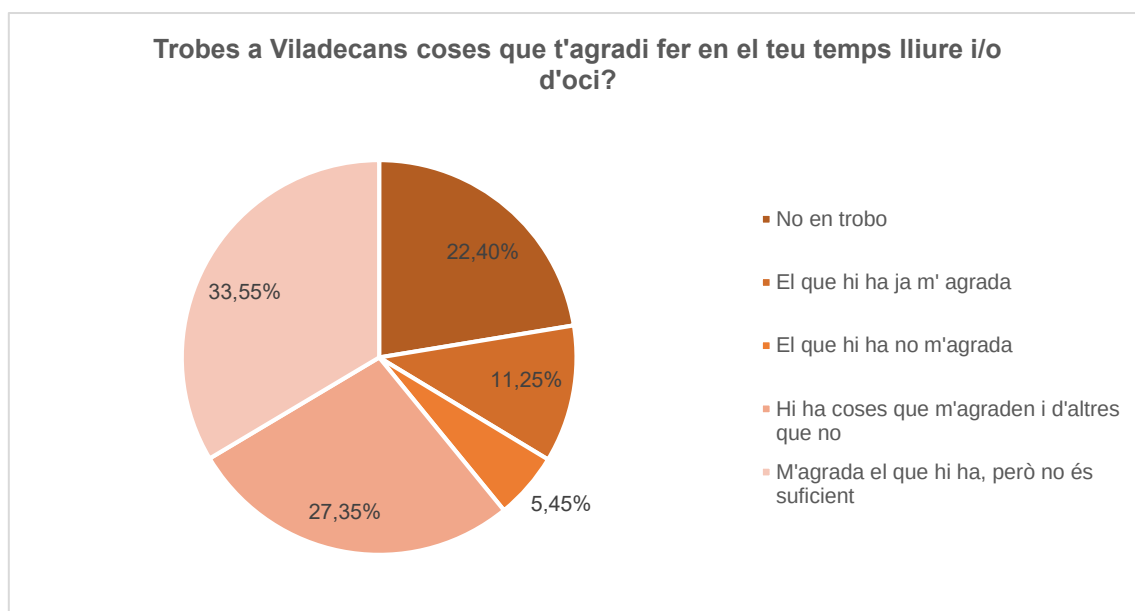
EIX 6. CULTURA, OCI I ESPORT INCLUSIU

ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL EN MATÈRIA DE CULTURA, OCI I ESPORT INCLUSIU

L'oci, el lleure i la cultura són activitats que en l'etapa juvenil juguen un paper molt rellevant com a elements configuradors de les identitats col·lectives i individuals. Actualment, a nivell català, les activitats que més es realitzen en aquests àmbits pertanyen a l'univers audiovisual i digital¹⁰. A manca de dades específiques, es poden observar les tendències generals en aquest àmbit. En l'actualitat, les activitats de lleure i oci i la participació dels joves en activitats culturals i esportives es veu condicionada per les noves tecnologies i els mitjans d'accés a la informació i a l'entreteniment. El CONCA identifica que el consum d'oci, i, concretament, el posicionament respecte a aquest, és el nou element configurador de les identitats. Així doncs, el tipus d'activitats d'oci i culturals, l'accés a aquestes, i la seva varietat i qualitat són elements bàsics a l'hora de configurar les identitats en un període clau en la socialització de les persones com és la joventut.

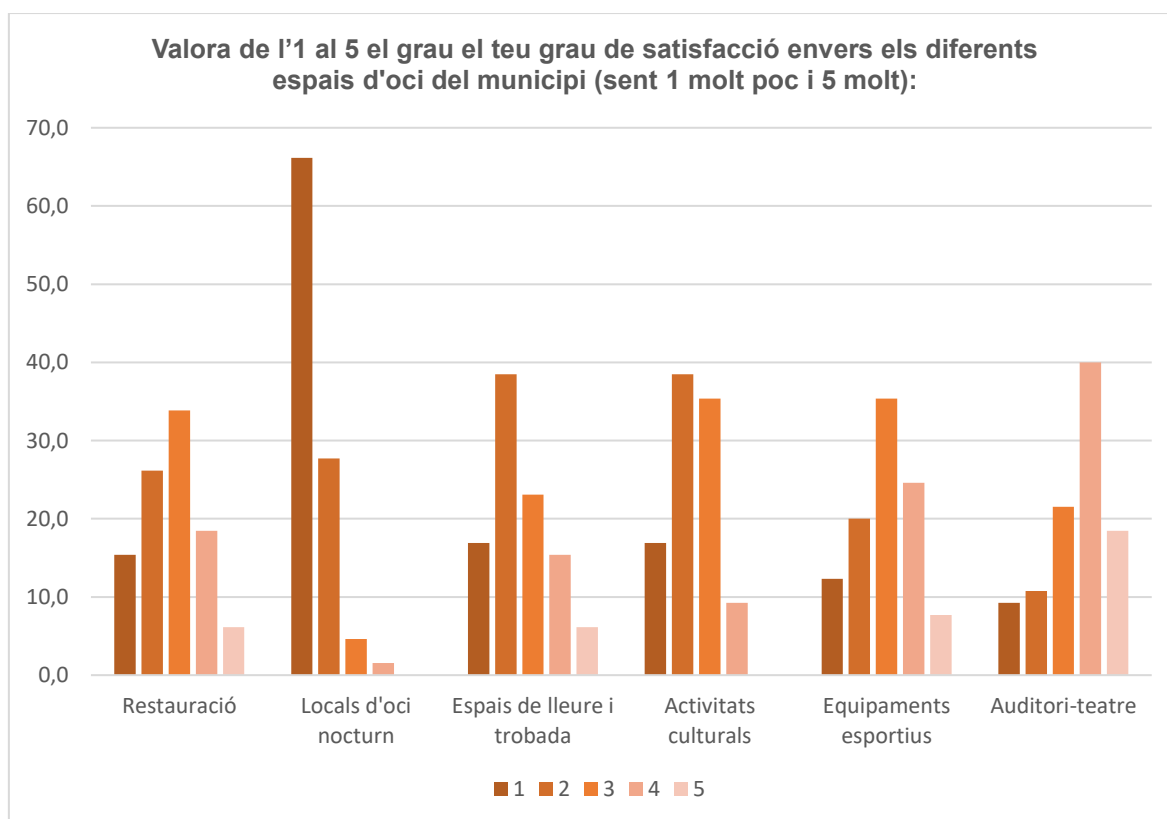
L'oferta d'oci és un dels àmbits que tradicionalment genera més demandes per part del col·lectiu jove, i Viladecans no és diferent. De fet, arran de les enquestes a joves majors i menors d'edat, en la valoració general sobre l'oci i el temps lliure al municipi es pot observar un mapa de percepcions en què existeix una part ressenyable de joves que no acaben de trobar en l'oferta de la ciutat una resposta del tot satisfactòria a les seves necessitats.

¹⁰ CONCA (2016). *La participació cultural de la joventut catalana 2001-2015*

Font: Enquesta a joves de Viladecans (2019).

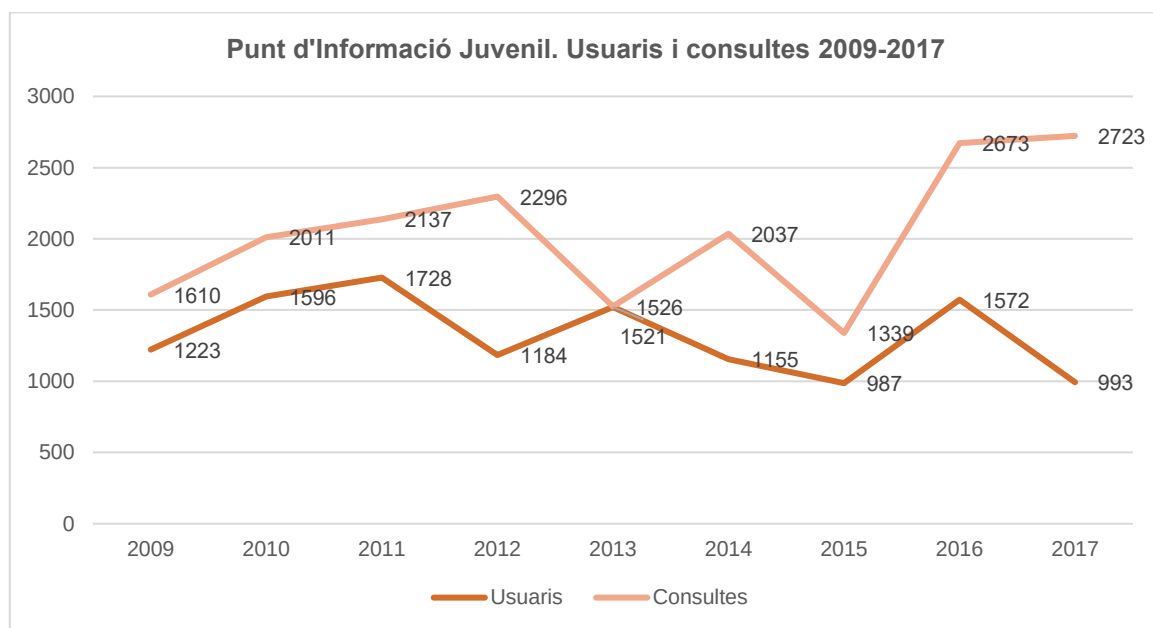
Si entrem en un nivell més alt de concreció, veiem com entre les demandes en relació a l'oci de Viladecans emergeix com a necessitat més destacada l'oci nocturn i l'accessibilitat a espais per a la pràctica d'aquest tipus d'oci.

Font: Enquesta a joves de Viladecans (2019).

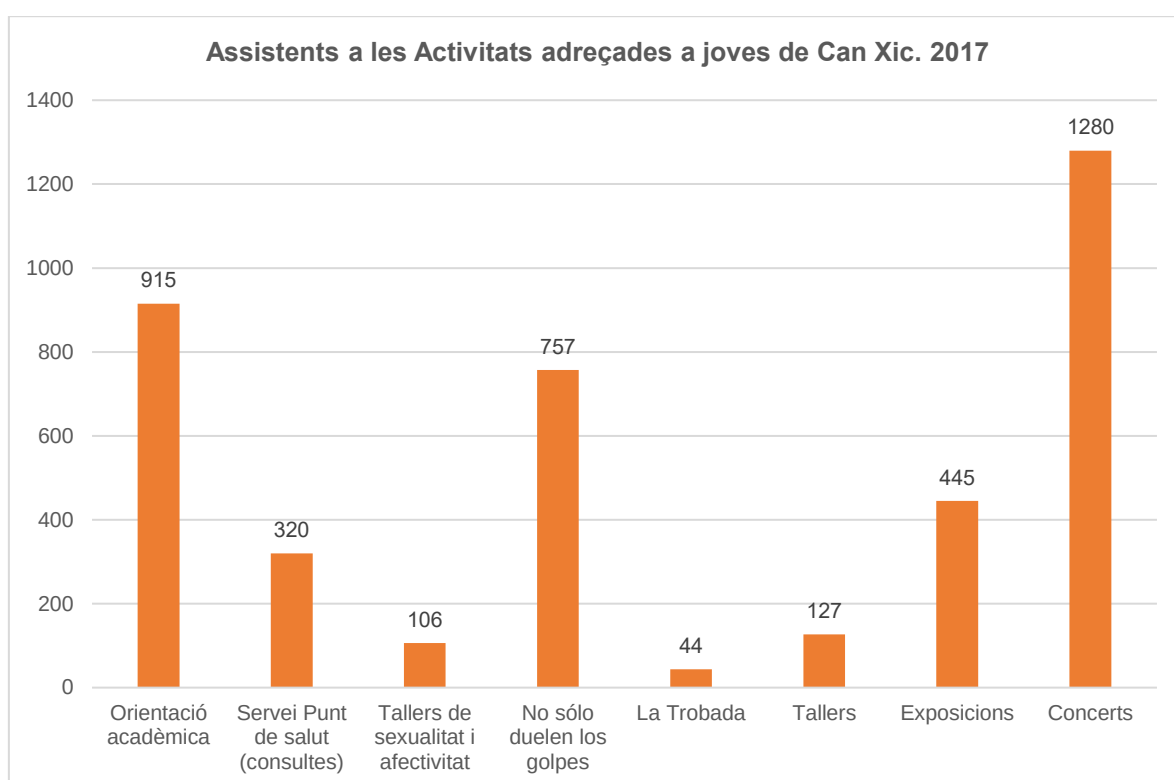
Per aprofundir en aquest àmbit es pot recórrer a les sessions participatives realitzades amb el propi jovent. Destaca, per sobre de tot, la percepció generalitzada de que la ciutat ofereix poques alternatives d'oci nocturn estable al jovent. Una situació que, eventualment, es veuria agreujada pels horaris dels esdeveniments puntuals i festius que tenen lloc al municipi, que en opinió dels i les persones joves assistents a les sessions caldria ampliar una mica més. A aquest fet se li suma, finalment, la gran quantitat d'oferta d'oci que hi ha a les poblacions veïnes, com és el cas de Barcelona, el polígon Femades de Cornellà de Llobregat, o les zones marítimes de Gavà i Castelldefels, i el greuge que va suposar el tancament dels multicines Lauren. El dèficit d'alternatives d'oci nocturn a Viladecans és un fet amb gran impacte sobre la vida del jovent que no pot ser obviat.

Més enllà de la problemàtica de l'oci nocturn, l'altre element clau a analitzar per entendre la realitat juvenil en matèria de lleure a Viladecans és el Centre de Recursos per Joves Can Xic, que està en un context de consolidació. L'equipament celebra 10 anys i està considerat com a espai de trobada i oci de referència per al col·lectiu jove, essent, així doncs, l'eix director sobre el qual articular les polítiques juvenils de futur. Malgrat que el Punt d'Informació Juvenil ha anat perdent usuaris al llarg de tot aquest temps, i fins i tot des que estava ubicat a la Torre del Baró, el cert és que el nombre de consultes ha anat augmentant, demostrant que queda molta feina per fer en termes de difusió i notorietat de l'espai, però evidenciant alhora que, un cop conegut i provat, es tracta d'un equipament de referència per al jovent.

Font: Anuari Estadístic de Viladecans (2018).

Malgrat aquestes bones dades, cal dir que Can Xic és encara un espai principalment de trobada i amb molt d'espai per créixer quant a altres usos i recursos. De fet la seva accessibilitat i referencialitat són aspectes susceptibles, encara, de millora (veure *Anàlisi de la realitat juvenil en matèria de participació i cohesió social*). Pel que fa als grups de discussió, generalment l'equipament està molt ben valorat malgrat que hi ha algunes demandes de millora, vinculades als tipus d'activitats que es realitzen a l'equipament. Concretament, hi ha una demanda específica d'ampliar els horaris de les sales per estudiar tant de dilluns a divendres com els cap de setmana; així com una altra en el sentit d'ampliar la varietat i freqüència d'activitats i cursos.

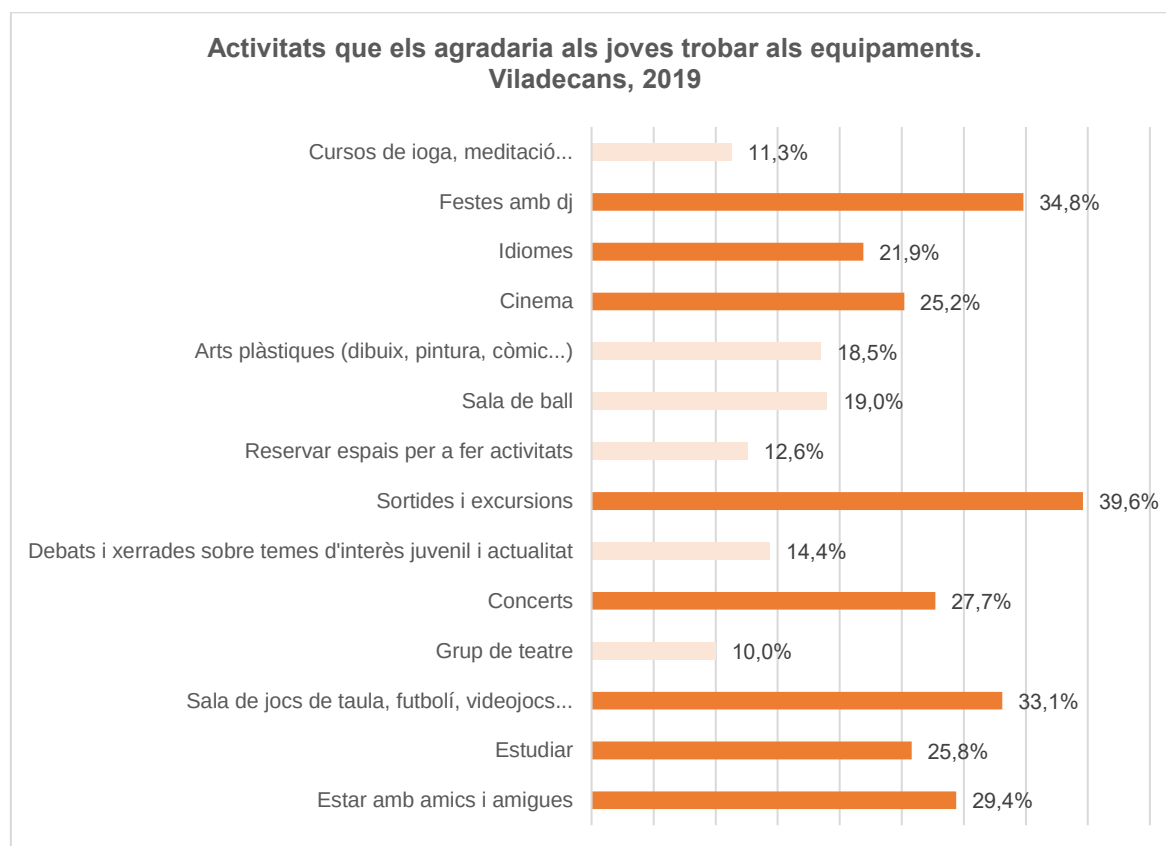

Font: Anuari Estadístic de Viladecans (2018).

Més enllà d'aquestes demandes concretes sobre l'oferta d'activitats, és interessant observar com es valora l'ambient de Can Xic. Tot i que no apareix molt recurrentment en els grups de discussió, sí que és interessant poder apuntar que, entre alguns joves, Can Xic no és vist com un espai del tot propi i que no s'hi senten del tot còmodes, percebent els grups que hi van assíduament com a "tancats"... Aquesta és una realitat molt habitual en el sector dels equipaments juvenils de tot el país i obliga els equips de gestió de tots ells a mantenir una actitud continuada de permeabilitat enfront de les demandes que vagin

sorgint, d'identificació de nous públics potencials i d'acostament explícit als col·lectius que, per la raó que sigui, es percebi que no estan participant prou en la dinàmica dels espais en qüestió. A Can Xic aquest treball és una realitat des de fa temps, però cal seguir apostant per aquesta línia perquè el centre guanyi en centralitat, referencialitat i capacitat de penetració entre el jovent.

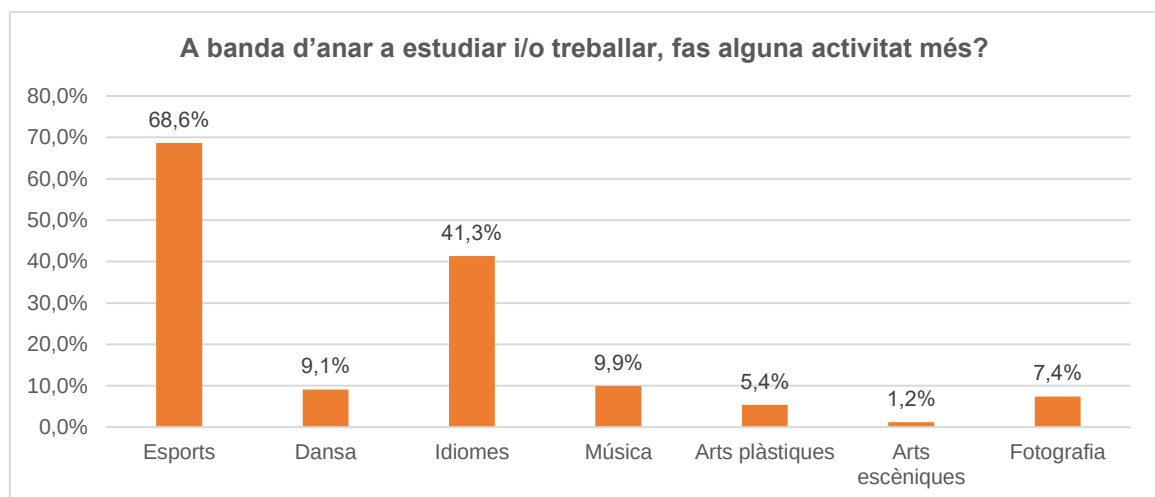
En consonància amb el usos actuals, si observem les demandes formulades pel propi jovent en les sessions participatives i en l'enquesta, es percep que hi ha menys interès en activitats organitzades i/o dirigides que en un tipus d'oci més lliure, espontani i auto-organitzat. No en va, les reclamacions principals recollides van enfocades a la dotació d'espais on trobar-se i practicar l'oci (espais de trobada, esport, internet i videojocs...), tot i que també apareixen algunes activitats dirigides i formatives artístico-culturals (sortides, fotografia, arts escèniques, ioga, música...). També hi ha hagut certa coincidència en que la majoria de les propostes d'oci que agraden sorgeixen d'iniciatives populars i no des de l'oferta cultural municipal.

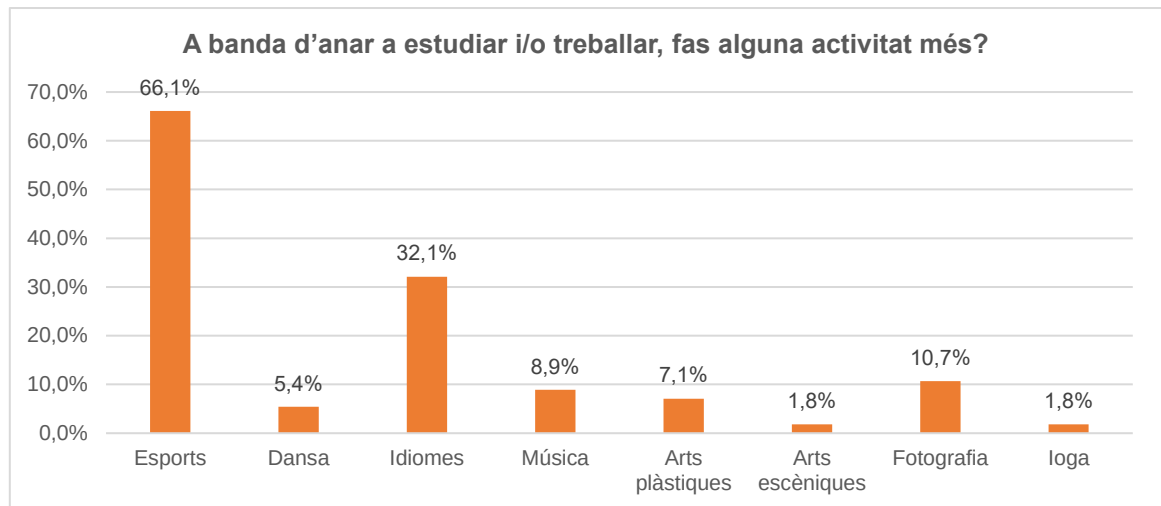
Font: Dinàmiques amb joves i enquesta a joves de Viladecans (2019).

Aquest fenomen de canvi de paradigma en l'oci, d'altra banda normal en el conjunt global de la joventut catalana segons l'informe abans esmentat del CONCA, ens situa en un context en el qual l'oci és una activitat més lliure i individual poc vinculada o controlada per l'administració. En aquest sentit, en els grups de discussió apareixen demandes d'espais joves autogestionats, l'ús lliure dels equipaments (patis oberts, per exemple) i el reconeixement de grups i col·lectius informals.

Més enllà de Can Xic, una de les parcel·les de l'àmbit de l'oci i el lleure que més rellevància té en la vida del jovent és l'esport. De fet, amb un sol cop d'ull a les respostes de l'enquesta juvenil referides a les activitats dels i les joves fora de l'horari acadèmic o laboral ja es pot apreciar el grau d'importància que tenen les activitats esportives en el dia a dia d'aquest col·lectiu. Tal com es pot veure en les dues gràfiques següents, l'esport és, amb diferència, l'activitat que desperta un major interès entre el jovent, tant major com menor d'edat, de Viladecans.

Font: Enquesta a joves menors d'edat de Viladecans (2019).

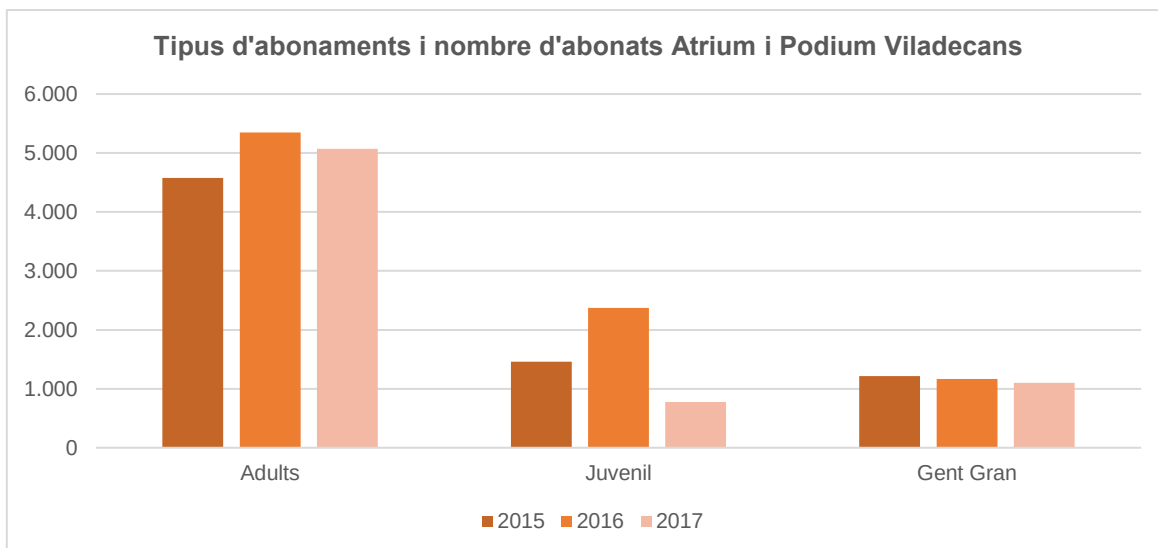

Font: Enquesta a joves majors d'edat de Viladecans (2019).

Viladecans compta, a dia d'avui, amb dos grans equipaments esportius: Atrium i Podium. Tots dos són equipaments espaiosos i multiusos, però, a tenor de les opinions recollides en les sessions participatives, a vegades es queden curts per cobrir tota la demanda existent. De fet, el propi Pla Director d'Equipaments Esportius de Viladecans ja estableix que, a fi de garantir una total igualtat d'accés a les instal·lacions esportives entre tots els veïns i veïnes de la ciutat, caldria habilitar un tercer equipament.

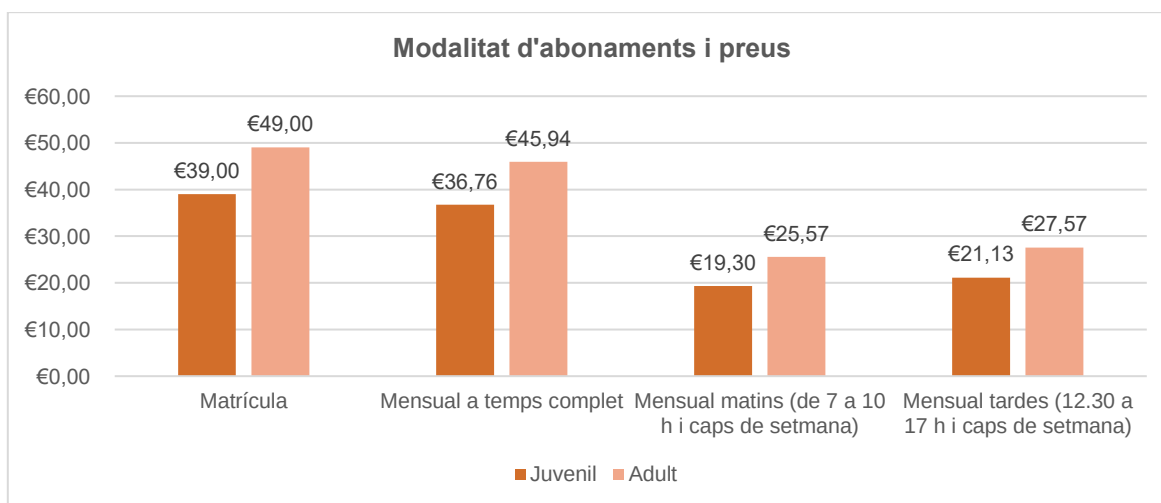
L'Atrium es va inaugurar el 2003 fruit del Pla Estratègic Municipal, que va comptar amb participació ciutadana i va ser una de les grans apostes del govern municipal per transformar el centre de la ciutat després de la urbanització del Torrent Ballester. És un complex cultural i esportiu amb piscines i pistes esportives cobertes i descobertes, una sala de teatre auditori i una sala polivalent. En termes generals, els i les joves en fan una bona valoració, però també apunten la necessitat de millorar algunes parts de les instal·lacions.

L'altre gran equipament esportiu de la ciutat és Podium, construït el 2015 on hi havia l'antiga piscina municipal Joan Masgrau, malmesa per un temporal de pluja i vent i que va haver de tancar les portes. El nou equipament acull tres grans *ambients* esportius, que són: el pavelló, les sales de fitness i activitats i la zona d'aigües, amb piscina coberta i descoberta. Si bé el conjunt de l'equipament és molt ben valorat, els i les joves mostren tan en les enquestes com en les sessions participatives que els agradaria que hi haguessin més activitats dirigides, i consideren que les mides de la piscina exterior del Podium són reduïdes per a la demanda existent.

Font: Anuari Estadístic de Viladecans (2018).

A banda dels espais en si dels dos equipaments esportius de la ciutat, el jovent que va participar en les sessions presencials també va obrir un debat sobre el preu dels abonaments i, concretament, al voltant de la modalitat d'abonament juvenil que s'ofereix en ambdós equipaments. D'una banda, es va dir que no tenia massa sentit que l'horari més econòmic es trobi en una franja en què els i les joves es troben desplaçant-se per anar a estudiar o treballar (recordem la mobilitat generada per estudis repassada en l'apartat d'educació d'aquesta diagnosi) i que el preu reduït de tardes finalitzi a les 17h, precisament el moment del dia en què els i les joves podrien acabar les seves obligacions acadèmiques i dedicar temps a l'esport. I d'altra banda, es va considerar excessiva la matrícula a què han de fer front els i les majors de 20 anys, tenint en compte la precarietat laboral que predomina, encara, en aquesta franja d'edat.

Pel que fa a l'esport associat, en general hi ha un cert consens, entre les entitats, al voltant de la idea de que els poliesportius actuals s'han quedat una mica petits per donar cobertura a la rica demanda d'espais per part de clubs i entitats del municipi.

Pel que fa a la participació del jovent en els clubs i les entitats esportives, en les entrevistes amb personal municipal es va apuntar que els clubs gaudeixen de molt bona salut pel que fa a esportistes en edat escolar, però que a partir de secundària resulta una mica més complicat mantenir el mateix volum de participants, molt especialment entre el col·lectiu femení. Des de qui elabora aquest PLJ es considera que, tot i que aquesta és una realitat generalitzada a tot el país i no acotable només a Viladecans, seria interessant que des de l'Ajuntament i les entitats es formulessin propostes per incentivar la pràctica esportiva un cop sobrepassada l'etapa educativa obligatòria.

Pel que fa a l'oferta cultural, Viladecans compta amb dos equipaments de referència, que són l'Atrium, en la seva vessant d'arts escèniques, i l'Ateneu de les Arts, actualment ubicat al barri de Can Sellarès. Ambdós equipaments estan gestionats per l'empresa pública Viladecans Qualitat.

L'Atrium és un teatre públic que es dedica especialment a la programació cultural diversa i per a totes les edats. L'equipament disposa de dos espais diferenciats: l'Auditori i la Sala Petita. El primer compta amb 828 localitats i un espai escenotècnic adaptat per a qualsevol tipus de gènere i format. La Sala Petita és un espai polivalent on tenen cabuda tot tipus d'actes. Aquests espais també poden ser llogats per empreses i institucions per fer-hi convencions o altres activitats. L'equipament, en coordinació amb el departament d'Educació de l'Ajuntament, ofereix una programació durant l'any per als alumnes d'escoles i instituts en horari lectiu, en el qual hi poden veure obres de teatre i altres espectacles. Des de la direcció del centre s'apunta que el darrer any han participat d'aquest projecte més de 12.000 alumnes.

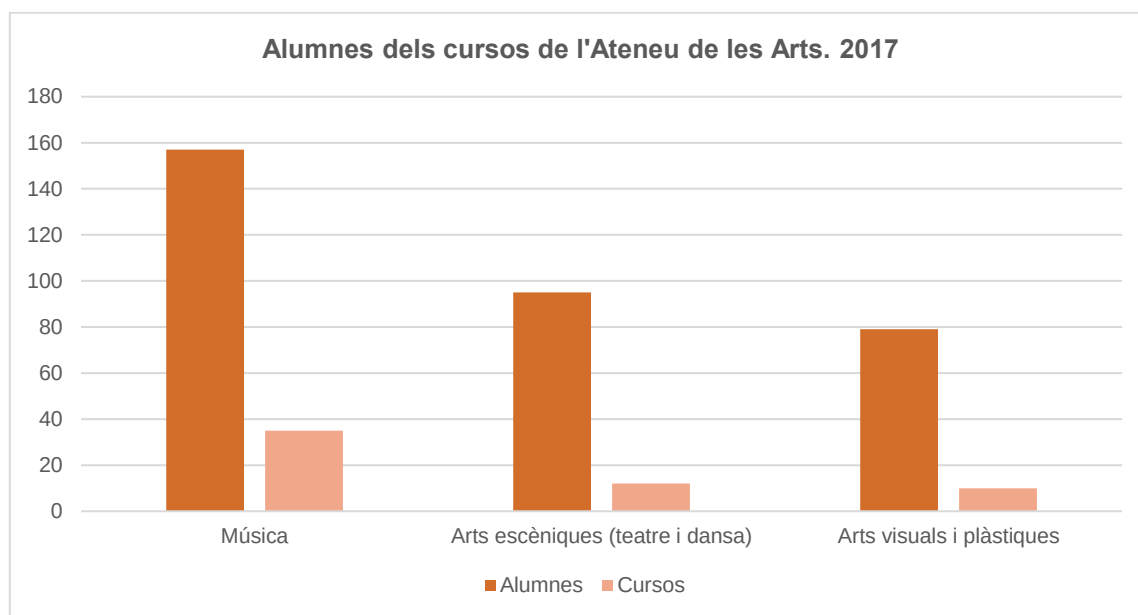

Font: Anuari Estadístic de Viladecans (2018).

A banda de la programació d'arts escèniques, l'altra vessant de l'oferta cultural és la formació no reglada prestada des de l'Ateneu de les Arts. L'equipament ofereix cursos de formació no reglada d'arts escèniques, música i arts visuals i plàstiques, i organitza activitats de promoció cultural i formació destinades a ciutadans i ciutadanes de totes les edats. Una gran part de la seva activitat és oferir projectes artístics per a les escoles i els instituts de la ciutat, fet que fa pujar el nombre d'usuaris de l'equipament fins als 4.200 l'any. La majoria dels projectes es dediquen a la primària, com per exemple la Mostra de Teatre, artteràpia, l'Ateneu de l'Àngela Roca o la Cantanta Escolar, i pel que fa l'ESO i Batxillerat l'equipament es converteix en una "tercera aula" per als instituts Josefina Castellví i Mestres i Busquets (els alumnes fan les classes de música i algunes assignatures de Batxillerat en aquest equipament). Amb aquesta orientació marcadament pedagògica, s'aconsegueix vincular alguns joves a l'activitat artística. Tot i això, des de la direcció del centre s'explica que, com passava en l'apartat d'esports, a partir dels 14 anys els i les joves es desvinculen de l'equipament i no se'n percep un cert retorn fins als 25 o 30 anys.

Per altra banda, en les entrevistes amb personal municipal s'apunta que es detecta un cert desconeixement de l'equipament entre els segments juvenils, fet que es corrobora també amb les dinàmiques participatives realitzades amb els i les joves, bona part dels quals no coneixia massa bé els cursos que ofereix l'equipament. El projecte fa deu anys que està en marxa, però en fa cinc que es troba ubicat a l'antiga escola dr. Fleming, en ple barri de Can Sellarès. Aquesta ubicació allunyada del centre de la ciutat va ser una aposta per tal

de dinamitzar socioculturalment el barri, fet que s'ha assolit amb escreix, entenent la cultura com a eina integradora i cohesionadora.

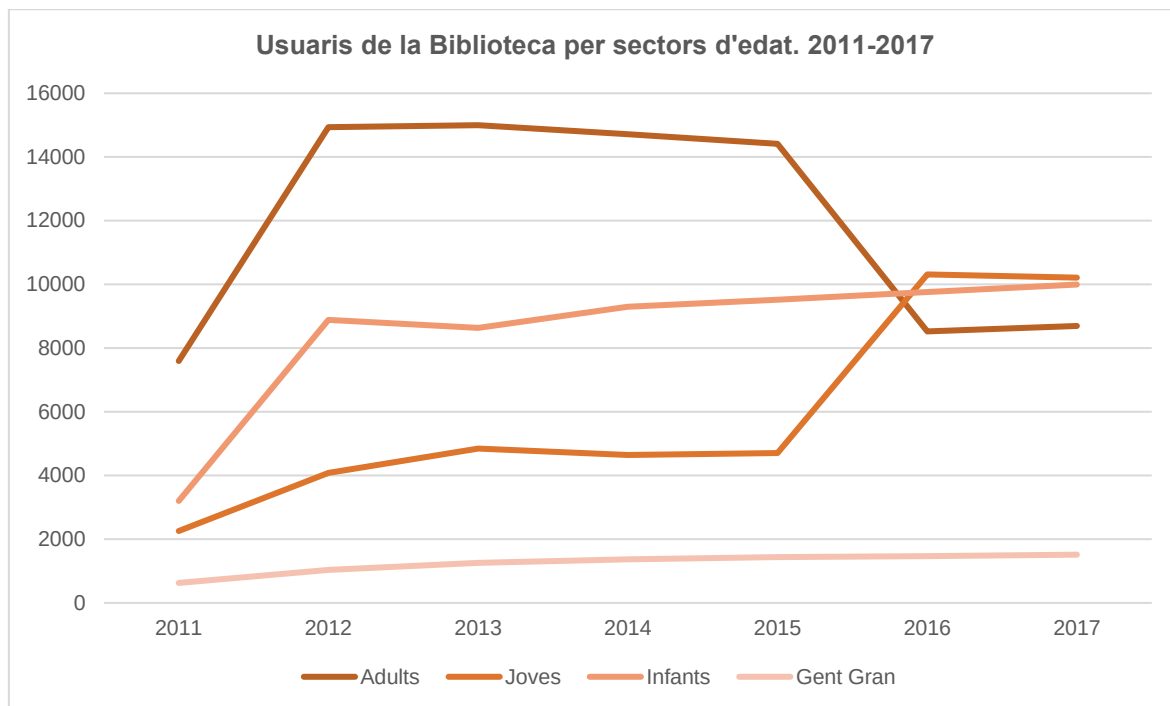

Font: Anuari Estadístic de Viladecans (2018).

Pel que fa als esdeveniments culturals de la ciutat, destaca per sobre de tots el Festival de Teatre al Carrer, que enguany ha celebrat la 30a edició i desplega una programació d'allò més completa, on hi tenen cabuda tot tipus d'actuacions, des de teatre fins a música o dansa, passant per circ, màgia, clown, espectacles pirotècnics o instal·lacions lúdiques. Es tracta d'un esdeveniment singular a nivell comarcal, que genera molta participació en forma d'assistència de públic i que cada any compta amb molts voluntaris i voluntàries en tasques organitzatives i informatives a peu de carrer, que articula Can Xic. Així, cada any un grup de joves (aproximadament una trentena) participen activament en la realització d'aquest festival.

Per últim, un altre dels equipaments de referència per a la població juvenil és la Biblioteca municipal. Situada al parc de Can Xic, el centre s'ha transformat en una gran aula d'estudi i va ser objecte, en les sessions participatives juvenils, de moltes demandes quant als espais i els horaris. Cal dir, en aquest sentit, que ja existeix la previsió, per part de l'Ajuntament, de donar resposta a aquestes demandes amb una ampliació de l'espai i el servei actual. La Biblioteca ofereix, també, connexió a internet i aules d'estudi en èpoques d'exàmens, a part de l'habitual servei de préstec de documents, i organitza activitats

culturals de foment de la lectura. Els dos primers serveis són els més utilitzats per la població juvenil, qui poc a poc ha anat fent-se seu l'equipament.

Font: Anuari Estadístic de Viladecans (2018).

Amb l'objectiu de descongestionar i descentralitzar els serveis d'aquest equipament es va posar en marxa el programa Biblioteques de barri, emmarcat en el Pla Educatiu d'Entorn, amb el que les biblioteques de diversos centres educatius obren les portes més enllà del seu horari escolar i ofereixen serveis de consulta dels llibres, espais per fer els deures i treballs en grup, i activitats i tallers per a grans i petits del barri. Formen part d'aquesta iniciativa les biblioteques de les escoles de primària Montserratina, Marta Mata i Enxaneta i de l'Institut de Sales. Ofereixen el seu servei a les tardes, entre els mesos d'octubre i juny, amb una persona encarregada de dinamitzar-lo.

ANÀLISI DE LES POLÍTIQUES EN MATÈRIA DE CULTURA, OCI I ESPORT INCLUSIU

Per analitzar les polítiques de joventut que es duen a terme s'ha creat una taula amb les accions i serveis que s'implementen actualment des de l'Ajuntament adreçades a les persones joves. Així mateix, s'ha fet un inventari amb tots els equipaments esportius i culturals del municipi, ja que, tot i no estar destinats de forma específica al jovent, són espais que estan a la seva disposició i dels quals, per tant, poden fer ús.

CULTURA, OCI I ESPORT INCLUSIU	
RECURS/SERVEI	DESCRIPCIÓ
Centre de Recursos per a joves Can Xic	Equipament juvenil de la ciutat. Disposa d'espais de punt de trobada, punt de connexió a internet, sala polivalent, per estudiar i assessorament. També ofereix una programació d'activitats com tallers, cursos, exposicions, i dinamització. En l'actualitat centralitza gran part dels serveis municipals destinats a les persones joves.
Equipaments esportius	Atrium i Podium Esports Camp de futbol municipal Camp de futbol municipal de la Torre Roja Estadi de Beisbol i Softbol municipal Poliesportiu municipal de l'Escola Montserratina Pistes de bàsquet del parc de la Pau Zona d'street Work-out Skatepark Zona de running del parc de la Marina Pistes poliesportives de dimensions reduïdes als parcs de Can Xic, Can Guardiola, Can Sucre i Can Palmer
Biblioteques	Biblioteca municipal de Viladecans Projecte de biblioteques de barri a centres educatius
Equipaments culturals	Atrium arts escèniques Ateneu de les Arts Teatre del Centre Cultural Sant Joan Museu municipal Ca n'Amat

Centres cívics i culturals	Ateneu d'Entitats Pablo Picasso Ateneu de Cultura Popular Can Batllori Casals de barri (Montserratina, Sales, Hispanitat, Ponent i Alba-Rosa)
Programa de Foment de l'Esport	El departament d'Esports ofereix tota mena d'activitats dirigides a les escoles i a nivell de ciutat. Aquestes darreres no s'adrecen específicament al col·lectiu jove, però hi ha molts/es usuaris/àries joves
Projecte Educació i Cultura	Programa municipal del departament d'Educació vinculat amb l'Ateneu de les Arts i Àtrium Arts Escèniques, per apropar tot tipus d'arts a les escoles i instituts del municipi, com és el cas del programa "Anem al Teatre", adreçat als i les joves dels instituts de secundària i escola adults de la ciutat.
Projecte musical Ateneu de les Arts a l'Institut Joseфина Castellví	Fomentar l'aprenentatge musical a partir de la pràctica instrumental i oferir a l'alumnat de l'ESO l'oportunitat de tocar en un grup de música en un espai adient com és l'Ateneu. La finalitat és apropar l'aprenentatge d'instruments a l'alumnat de secundària en horari lectiu, així com, treballar la cohesió de grup i la resolució de conflictes a través d'una activitat motivadora com és la música.
Programació d'oci a la sala polivalent de Can Xic	Durant el curs es programen diverses activitats a la sala polivalent. En destaquen els concerts de músics locals cada trimestre, a més d'activitats puntuals d'iniciativa de l'equipament o d'iniciativa de les entitats.
Festa Major del municipi	La Festa Major presenta un ampli ventall per a tots els gustos i edats, incloent el públic jove. Una nit de programació musical al parc de la Marina la promou Can Xic, a través d'un procés participatiu per escollir el cap de cartell, i altres nits la programació recau en les entitats.
Festes majors de barri	Les festes majors de barri també tenen poc en compte el públic jove i inclouen programació més dedicada a les famílies i al gent gran.
Voluntariat dinamitzat des de Can Xic	Es demana la col·laboració dels joves des de l'equipament per a la realització de diverses activitats a nivell de ciutat, en concret amb els patges reials durant l'etapa nadalenca i els informadors del Festival de Teatre al Carrer.
Campus esportiu	El departament d'Esports organitza, a l'estiu, un campus esportiu per a joves d'entre 12 i 16 anys, que poden realitzar activitats dirigides diverses a les instal·lacions d'Àtrium i Podium
Viladekns Park Fest	Projecte nascut el 2013 a iniciativa de joves interessats en disciplines tan diverses com el hip hop, el skate, la bike, la música, etc. L'organitza el departament de Joventut i es realitza anualment a l'skatepark.

Futbol Net	Projecte esportiu dirigit a joves en risc d'exclusió social, promogut per la fundació del FC Barcelona, en el que els i les participants entrenen i juguen a futbol a la vegada que es treballa l'educació en valors.
Esportistes d'elit	Subvencions per a ciutadans que es dediquen a l'esport a nivell professional.
Suport a l'esport femení	Línia de subvencions per a noies i dones que es dediquen a l'esport.
Esport i Instituts	Jornades esportives en horari lectiu a les instal·lacions esportives municipals, Atrium Viladecans o Podium, així com desenvolupar Unitats didàctiques i Cursets Fitness. S'encabeix en l'assignatura d'Educació física d'Educació secundària ha de treballar pel desenvolupament de les capacitats i qualitats físiques i per generar hàbits de pràctica esportiva saludable de forma continuada.

Com es pot observar, Viladecans compta amb un ampli ventall d'equipaments, tant esportius com culturals i, per tant, una de les línies d'actuació del nou PLJ ha de ser la de millorar l'accés del jovent a aquests espais, adaptant-los als seus usos, interessos i necessitats. En aquest sentit, és necessari comptar amb vies de comunicació i interlocució constants amb joves, associats i no associats, per poder desenvolupar activitats, espais i serveis que aprofitin el potencial màxim de l'extens mapa d'equipaments del municipi.

En el centre d'aquest mapa d'equipaments, Can Xic és i ha de continuar sent, sens dubte, un espai de referència per al col·lectiu jove, tant en termes d'informació com d'organització d'activitats d'oci alternatiu i culturals. I en aquest sentit, és necessari ampliar el grau de penetració de l'equipament entre el col·lectiu juvenil, garantint una oferta d'oci i cultural apropiada i que doni resposta a les necessitats i demandes d'un espectre encara més ampli de la població juvenil. Aquest objectiu implicarà, molt probablement, ajustos en el funcionament i un esforç important en matèria de comunicació, difusió i acostament de l'espai per tal de vèncer els prejudicis o idees preconcebudes que puguin existir al voltant de l'equipament.

D'altra banda, i tenint en compte el canvi de paradigma del lleure juvenil apuntat en les pàgines anteriors, també s'ha detectat una demanda de més recursos i espais disponibles per al jovent per poder realitzar activitats de forma lliure i no-dirigida. Can Xic és, sens dubte, un bon exemple d'espai que compleix amb els requisits per tal de poder esdevenir

un marc adequat en què realitzar aquest tipus d'activitats, però també ho poden fer altres equipaments o espais, per així garantir l'accés de tot el jovent amb igualtat d'oportunitats.

L'oferta cultural i d'oci a Viladecans ha estat dels aspectes que més debat va generar en el marc de les sessions participatives i també en les entrevistes amb personal tècnic municipal. Concretament, es va discutir sobre el paper que ha de jugar l'administració en l'àmbit de l'oci juvenil, que pot ser el de facilitador d'espais i recursos o el de promotor directe. Tenint en compte les dades analitzades, que posen de manifest la preferència, per part del jovent, d'un tipus d'oci més espontani i menys organitzat, sembla lògic pensar que una línia de treball encertada en aquest terreny seria la de potenciar els espais de trobada i permeabilitzar tant com sigui possible la xarxa d'equipaments de la ciutat a les demandes dels i les joves, deixant en mans del propi col·lectiu bona part del pes d'impulsar i organitzar les activitats lúdiques, i assumint l'Ajuntament un rol cada cop més facilitador.

Pel que fa a l'esport, l'oferta de la ciutat és certament àmplia i transversal, però la demanda d'activitats i espais també creix cada any. En aquest sentit, es jutja d'allò més interessant i necessària la possibilitat d'iniciar projectes d'intervenció en pistes esportives de centres educatius per tal de millorar-ne les instal·lacions (cobrint la pista, per exemple) i fent que puguin acollir activitats fora de l'horari escolar, descarregant així l'Atrium i el Podium de la saturació que pateix en alguns moments concrets de la setmana. També destaca en l'àmbit esportiu la voluntat de l'Ajuntament de crear subvencions específiques per a entitats que fomentin l'esport femení, ja que s'ha detectat un abandonament de la pràctica esportiva més important en les noies que en els nois. Finalment, caldria avaluar la política d'abonaments dels dos principals espais esportius de la ciutat i analitzar si existeix la possibilitat d'aplicar algun ajustament addicional adreçat al col·lectiu jove, tot i que es constata, des de qui redacta aquest PLJ, que ja s'ha realitzat un esforç important en aquest terreny i es valora molt positivament l'existència d'abonament específics per al públic juvenil.

Per últim, entre els tècnics i tècniques municipals també es va posar de manifest la voluntat de millorar la coordinació i comunicació de les activitats i projectes que es promouen des de Can Xic, i es va expressar la voluntat de buscar sinergies entre departaments a fi d'arribar millor al jovent en totes les àrees. En aquest sentit, l'optimització dels canals de comunicació i les vies informatives utilitzades des de Can Xic per donar a conèixer les seves activitats hauria de ser un objectiu a perseguir per tal que les polítiques de joventut adquireixin la transversalitat necessària.

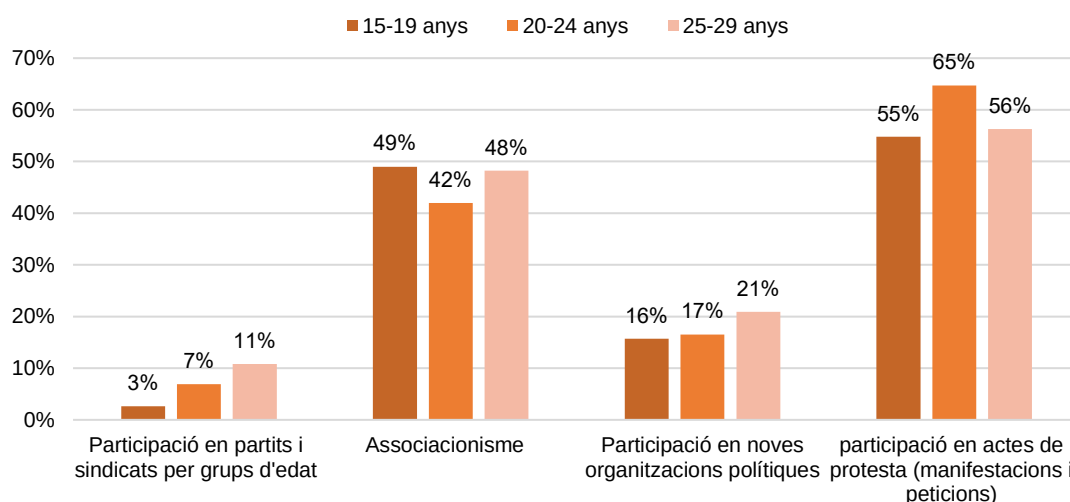
EIX 7. PARTICIPACIÓ I COHESIÓ SOCIAL

ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL EN MATÈRIA DE PARTICIPACIÓ I COHESIÓ

De cara a verificar si les tendències i dinàmiques locals detectades en l'enquesta i els tallers participatius formen part d'una realitat genuïna del municipi o, per contra, s'emmarquen en una tònica global del jovent català, ens sembla interessant començar l'anàlisi d'aquest àmbit observant la tendència general a Catalunya respecte a la participació dels i les joves.

Si ens fixem en les dades agregades, el que es detecta és un canvi en les formes de participació. Així, les noves generacions presenten nivells baixos de participació en els mecanismes tradicionals (vot, associació a partits i sindicats, etc.), a canvi d'uns nivells més alts en nous mecanismes de participació. En aquest sentit, la participació política dels i les joves es caracteritza per la desafecció i la desconfiança en les institucions i les formes de participació tradicionals, i la substitució d'aquestes per noves formes de participació, menys institucionals i més horitzontals. La participació política juvenil s'ha vist condicionada per la crisi econòmica i la desafecció institucional. En particular, les dificultats per completar les diverses transicions juvenils (residencial, ocupacional, etc.) i les fallides del sistema politicoinstitucional, com el cas de corrupció, generen allunyament i desafecció dels i les joves respecte les institucions polítiques i la política tradicional.¹¹

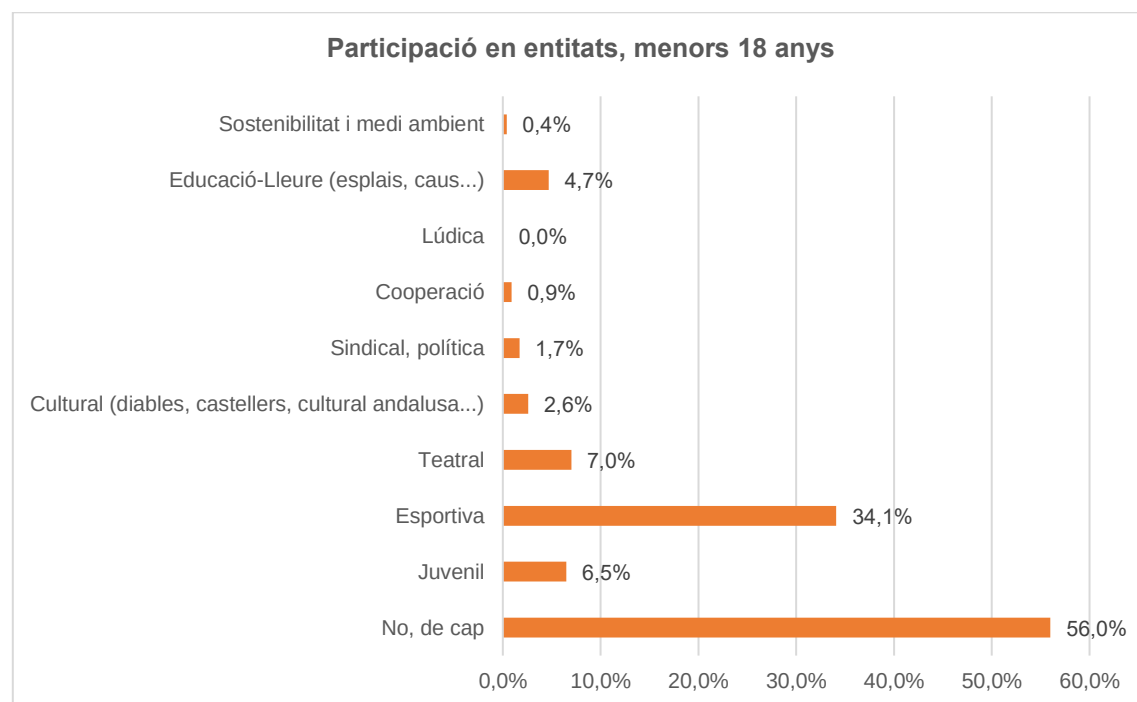
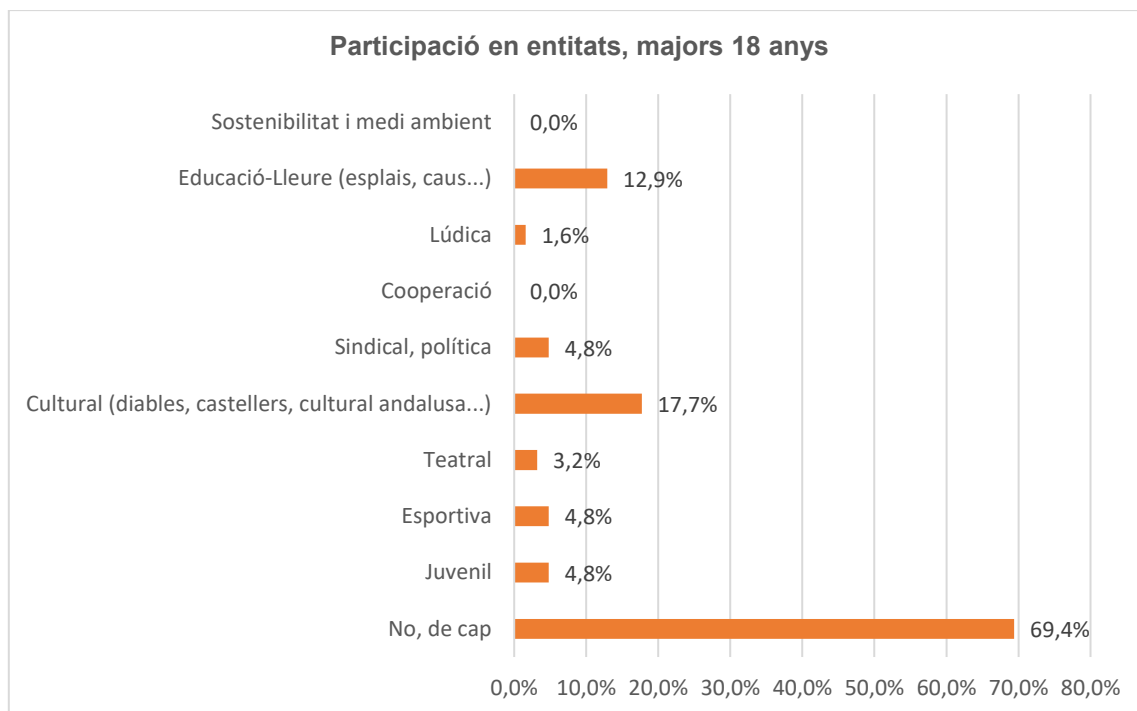
Participació juvenil a Catalunya. 2014

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta de Participació i Política, Direcció General de Joventut

¹¹ Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2020 (2013)

En general, sovint hi ha la percepció que el col·lectiu jove es caracteritza per una baixa participació. I les dades recollides en les enquestes realitzades a joves de Viladecans apunten més o menys en aquesta mateixa direcció. De fet, el 62% de les persones enquestades declara no participar en cap entitat del municipi. Aquesta realitat encara és més evident en el jovent major d'edat, que fins a un 70% declara no participar de cap entitat.

Font: Enquesta a joves de Viladecans (2019).

En aquest context es consolida un canvi en les formes de participació entre la joventut. Les generacions joves prefereixen formes de participació no convencionals, menys institucionalitzades i sense mediació d'organitzacions tradicionals, com partits i sindicats. La forma majoritària és la participació en actes de protesta (60%). Igualment, al voltant d'un 40% dels i les joves de Catalunya participa en associacions i, en canvi, només un 17% ho fa en noves organitzacions polítiques.

De fet, en el debat generat en el marc dels grups de discussió amb joves, els eixos de la participació i la cohesió social són dels que més preocupació van semblar suscitar entre els i les joves participants. Concretament, es van formular aportacions quant a tres sub-àmbits o dimensions diferents:

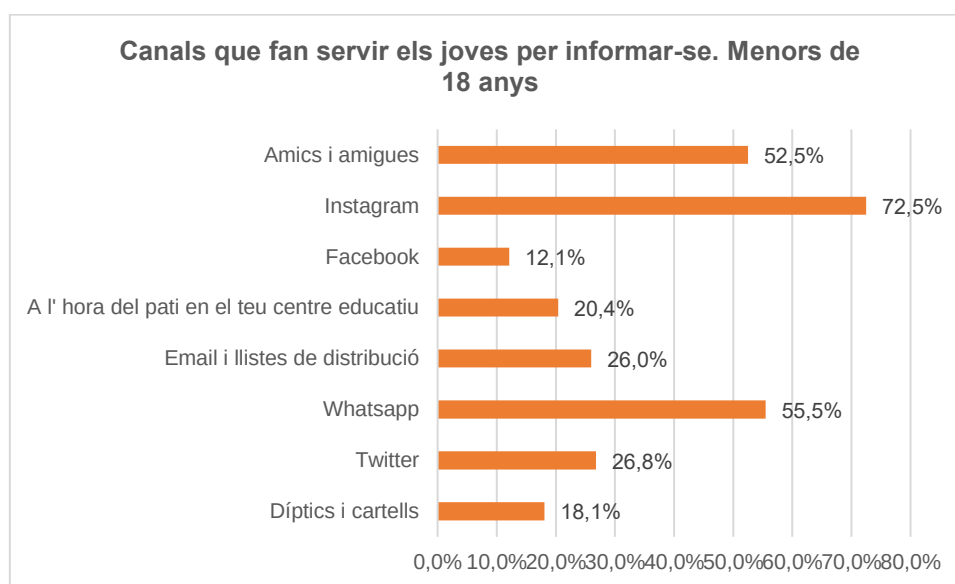
- a) Participació
- b) Espai públic
- c) Convivència i seguretat

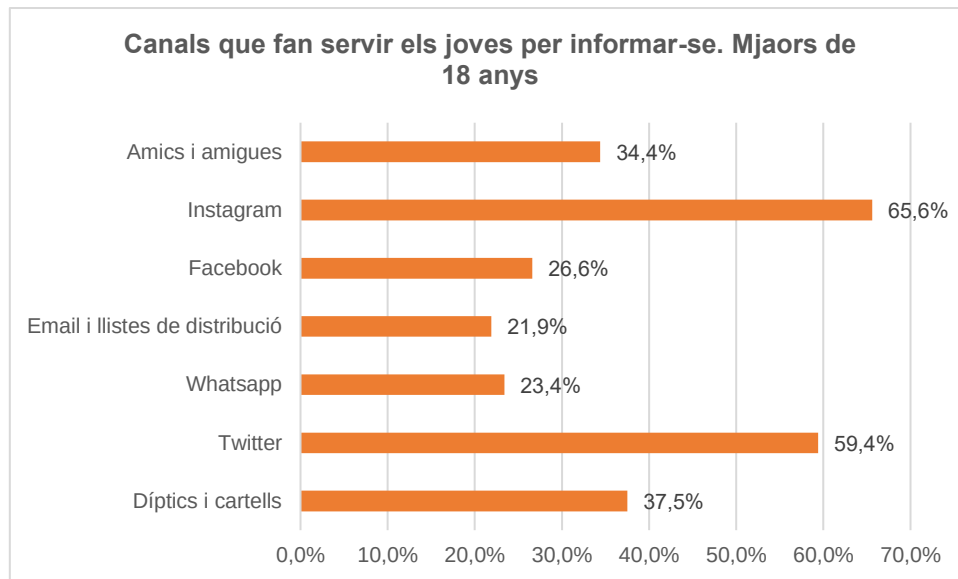
Tot seguit es descriuen les principals conclusions que es desprenen del treball de diagnosi realitzat en el marc d'aquest PLJ a partir de les enquestes juvenils i les sessions participatives amb el propi jovent.

- a) Respecte a la participació del jovent, un dels principals aspectes a abordar és l'accessibilitat i grau d'obertura dels espais de participació, tant d'aquells propis de l'administració -com Can Xic-, com d'aquells propis de la societat civil -associacions i entitats-. Com hem vist, en un context de baixa participació institucionalitzada, el foment d'aquests espais és una tasca difícil per part de les administracions locals. Malgrat les dificultats, però, la participació és un element rellevant que cal treballar, particularment entre els i les joves, per tal d'incidir positivament en aspectes com la cohesió social.

El paper d'un espai jove referencial és clau per al foment de la participació dels i les joves i, en aquest sentit, és necessari desenvolupar metodologies que permetin la interrelació, comunicació, decisió i, en definitiva, la participació permanent per part dels i les joves per tal de conèixer les seves demandes i poder ajustar els espais a les seves necessitats (veure *Els equipaments joves. Reflexions, certeses i reptes*. DIBA, 2017). El procés de reformulació, redisseny i replantejament realitzat a Can Xic amb implicació del jovent seria un exemple d'aquest tipus de treball d'adaptació continuada i actualització que tot equipament juvenil ha de tenir per bandera.

Dins d'aquesta línia de potenciació d'un espai jove referencial, hi juga un paper principal la comunicació/informació, ja que sense un bon nivell de coneixement de l'espai no és possible que aquest esdevingui referencial per a un grup ampli de joves. En aquest sentit, és del tot imprescindible conèixer els canals de comunicació més efectius amb el col·lectiu jove. A partir de les dades obtingudes en les enquestes realitzades en el marc d'aquesta diagnosi, es pot observar que el jovent menor i major de 18 anys coincideix en l'ús de les xarxes socials i la missatgeria instantània com els principals canals de comunicació i informació utilitzats, però amb un predomini destacat del WhatsApp i d'Instagram. Els dos col·lectius d'edat també coincideixen en situar les relacions personals com una font d'informació rellevant, però difereixen en la valoració dels canals tradicionals, com díptics i cartells, que en el cas dels i les joves majors de 18 anys són encara força utilitzats (37%), i en el de les persones menors de 18 apareixen com a residual (18%).

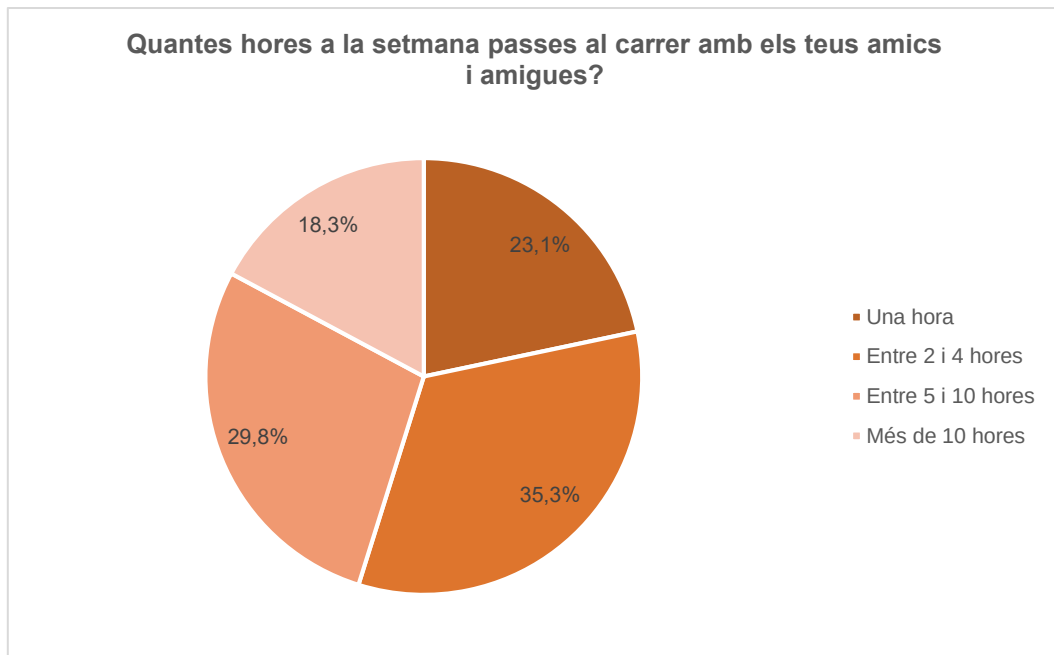

Font: Enquesta a joves de Viladecans (2019).

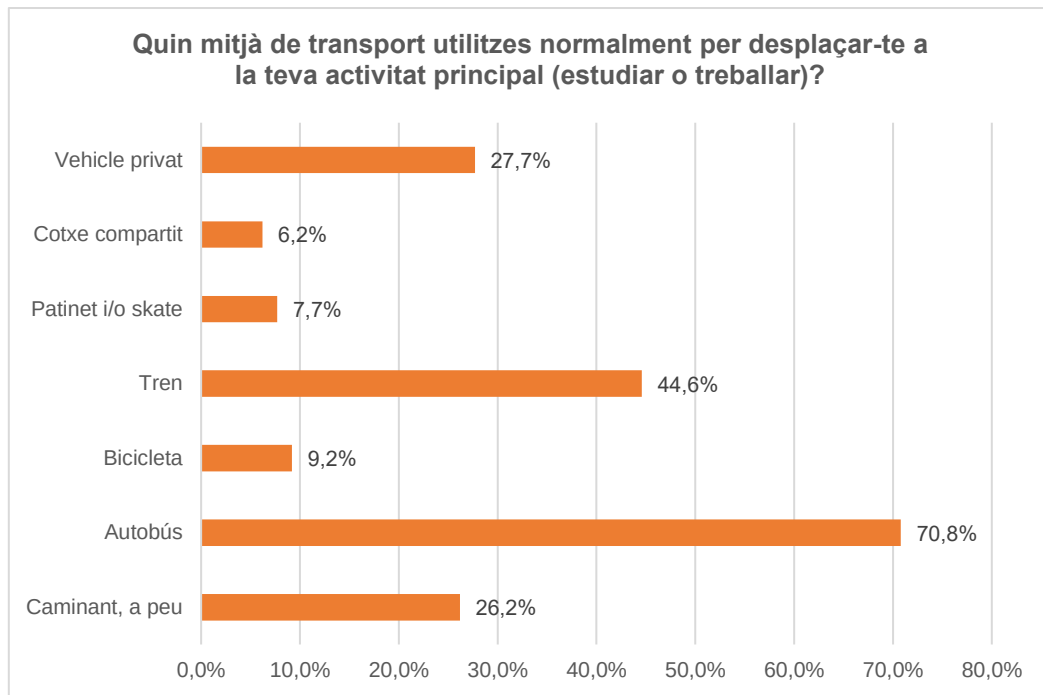
A banda de comptar amb un espai referencial per a la pràctica d'una participació més lúdica, també cal dotar el jovent de canals i mecanismes per a la participació ciutadana en un sentit més polític, és a dir, la implicació en la presa de decisions municipals, potenciant en la mesura del possible formes de participació no presencials i basades en temàtiques susceptibles d'interessar a una part important del col·lectiu.

- b) En l'àmbit de l'espai públic, cal tenir present que gairebé la meitat del col·lectiu juvenil menor de 18 anys de Viladecans passa més de 5 hores a la setmana al carrer, unes dades que demostren la importància que té l'urbanisme, i el disseny d'un espai públic amable i proper, sobre els hàbits d'oci del col·lectiu juvenil.

Font: Enquesta a joves menors d'edat de Viladecans (2019).

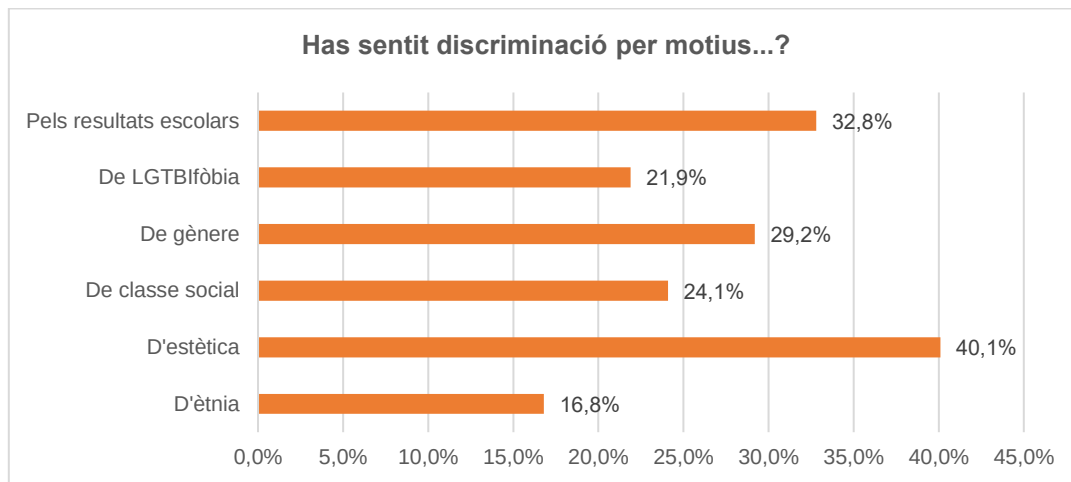
En l'àmbit de la mobilitat, una de les principals reclamacions del jovent recollides tant en les enquestes com en les dinàmiques participatives és la millora del transport públic, esdevenint el servei de Rodalies de RENFE el principal ase dels cops. Si bé és cert que s'ha millorat en la freqüència dels trens que paren a l'estació durant els caps de setmana (des de l'obertura de l'Outlet), els continus retards i el fet que l'estació es trobi allunyada del centre de la ciutat -i moltes persones s'hagin de coordinar amb el bus urbà- fan que la mobilitat ferroviària sigui molt criticada. Tot i que aquest és un terreny en el qual l'Ajuntament té poca capacitat d'intervenció, es detecta una actitud continuada per part del consistori de demanda i reclamacions de millora en el servei. l'actitud del consistori. De fet, en els darrers anys els municipis del sud del Baix Llobregat (de Castelldefels a Sant Boi de Llobregat) s'han ajuntat per realitzar reclamacions conjuntes de millora del transport públic, des de l'allargament de la línia 1 del Metro de Barcelona fins a la construcció d'una nova línia ferroviària que uneixi el centre d'aquestes poblacions amb l'estació intermodal de Cornellà de Llobregat (que uneix la línia de Rodalies R1, el Trambaix i la L5 del Metro).

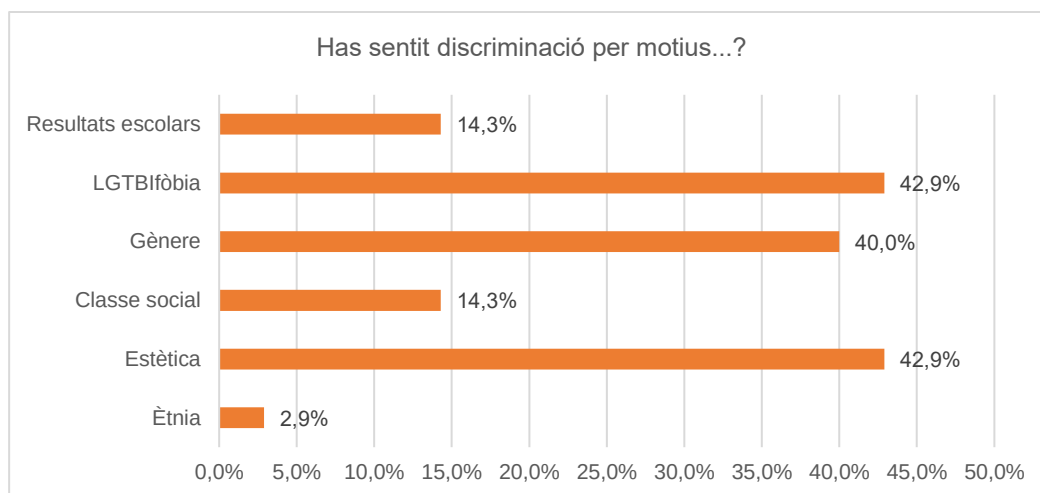
Font: Enquesta a joves majors d'edat de Viladecans (2019).

- c) En darrer terme, cal analitzar la dimensió relacionada amb la cohesió social que genera més preocupació entre el jovent, que és la relacionada amb temes vinculats a la convivència i la seguretat. Algunes de les problemàtiques en aquests àmbits estan relacionades amb l'ús de l'espai públic, en particular a la inseguretat d'alguns espais per manca d'il·luminació i sensació d'inseguretat. Aquesta preocupació la podem trobar particularment entre les noies, les quals, en el marc de la diagnosi per l'elaboració del Protocol Marc d'abordatge de les agressions sexistes i LGTBIfòbiques als espais públics de Viladecans, van expressar certa por/inquietud cap a possibles agressions i van identificar alguns espais concrets com a "problemàtics". En aquest sentit, es fan demandes explícites de millorar la seguretat en l'espai públic, així com a visibilitzar i apropar a les joves els recursos destinats a treballar aquestes problemàtiques. Un dels recursos clau que hi ha en aquest àmbit per part de l'Ajuntament són les agents cíviques, treballadores municipals que fan funcions d'informació ciutadana i recollida de dades a peu de carrer i que, en molts casos, esdevenen persones d'interlocució amb els i les joves que detecten les problemàtiques que es generen a l'espai públic. Representen una figura molt rellevant de cara dinamitzar el jovent i apropar la informació i els recursos que poden generar Can Xic i el conjunt de serveis municipals.

I més enllà de la seguretat -encara en l'àmbit de la convivència-, es detecta una certa generalització de determinats tipus de discriminacions, tant entre el col·lectiu de joves majors com en el de menors d'edat.

Font: Enquesta a joves menors d'edat de Viladecans (2019).

Font: Enquesta a joves majors d'edat de Viladecans (2019).

Les dues gràfiques anteriors posen de manifest un cert enquistament o normalització d'actituds i comportaments discriminatoris, que entronquen amb la necessitat de tallers, formació, intervencions i campanyes expressada per les persones assistents als grups de discussió. Molt especialment, s'observen percentatges força elevats de discriminació per estètica, gènere i orientació sexual, amb algunes diferències importants entre els dos grups d'edat, com per exemple en el cas de l'homofòbia, molt més acusada entre el col·lectiu major d'edat.

ANÀLISI DE LES POLÍTIQUES JUVENILS EN MATÈRIA DE COHESIÓ SOCIAL I PARTICIPACIÓ

En el PNJCat, la participació es planteja no sols com una metodologia de treball, sinó també com un objectiu a promoure a través de l'acció pública. De fet, es percep que mitjançant el compromís amb allò col·lectiu, la persona es transforma a sí mateixa i millora la pròpia societat. És per això que l'enfortiment de la cultura participativa i del capital social de la ciutadania des de les polítiques de joventut apareix com un repte de futur. En conseqüència, es considera que cal promoure l'enfortiment de l'associacionisme juvenil per tal de reforçar la salut democràtica de la pròpia societat.

I pel que fa a la cohesió social, el PNJCat es planteja incidir en l'entorn i en el context social de les persones joves per tal d'enfortir les seves possibilitats de desenvolupament. Així, es considera que no sols s'ha d'incidir en la trajectòria vital de les persones joves i aquells factors que hi intervenen, sinó que també cal incorporar aquelles accions que contribueixin a avançar cap a un model de país i de societat més cohesionada, vertebrada territorialment, sostenible i inclusiva en les formes d'organització col·lectiva.

Per analitzar les polítiques de joventut que es duen a terme en les esferes de la participació i la cohesió social s'ha creat una taula amb les accions i serveis que s'implementen actualment des de l'Ajuntament adreçades a les persones joves (veure pàgina següent).

PARTICIPACIÓ I COHESIÓ SOCIAL

SERVEI/RECURS

DESCRIPCIÓ

Servei d'Informació Juvenil

Ubicat a Can Xic, el Servei d'Informació Juvenil és un punt transversal d'atenció a les consultes del jovent que atén de manera personalitzada de dilluns a dissabte.

Comunicació

Can Xic disposa de perfils propis en les principals xarxes socials existents: instagram, facebook i twitter. Així doncs, i més enllà dels canals generals de l'Ajuntament, la Regidoria de Joventut compta amb eines pròpies per fer arribar informació al jovent de Viladecans

Servei de formació i assessorament d'entitats

El departament de Comunitat de l'Ajuntament disposa d'un servei especialitzat per dinamitzar l'associacionisme, i un equipament considerat com la seva seu, que és l'Ateneu d'Entitats Pablo Picasso. S'organitza un pla de formació que ofereix informació clau pel funcionament de les associacions (normativa, subvencions, canvis de junta, etc.) així com aspectes de comunicació i difusió.

Subvencions a entitats

Dotació anual de recursos econòmics, materials i humans a les entitats juvenils del municipi en relació amb els seus projectes.

Concert jove de Festa Major

Els darrers anys des de Can Xic s'organitza un procés participatiu online amb el qual els i les joves poden escollir el cap de cartell dels concerts de la nit jove, entre una llista de possibles candidats. El que rep més vots és qui s'intenta programar aquella nit.

Cessió d'espais municipals per a activitats d'entitats

Can Xic com la majoria dels equipaments municipals disposen d'espais polivalents els quals les entitats poden fer-ne ús. En el cas de Can Xic és l'únic equipament on les entitats juvenils tenen pràcticament l'exclusivitat de l'ús de la sala polivalent.

Suport a iniciatives juvenils

Can Xic també té la missió de donar sortida a les iniciatives que els i les joves a títol individual o bé en col·lectiu vulguin portar a terme. A part d'oferir espais propis, els professionals del servei interlocuten amb les entitats i procuren facilitar, en la mesura del possible, que es duguin a terme activitats a la ciutat com la Festa Major d'Hivern o la revetlla de Sant Joan.

Centres Oberts	Centre Obert Can Palmer (6-12 anys) Centre Obert Montserratina (6-12 anys) Centre Obert Sant Jordi (6-12 anys) Centre Obert de Joves (12-18 anys)
Col·lectiu de Joves La Fede	Durant tot un curs lectiu la persona encarregada de la dinamització de Can Xic s'encarrega també de la dinamització d'aquest col·lectiu no formal, format amb diferents estudiants de 3er i 4art de la ESO, els quals treballen durant el curs proposades molt diverses de sensibilització social, de temàtiques culturals, lúdiques, etc. amb l'objectiu de fomentar la participació juvenil. A més un cop l'any, normalment a principi de curs, es realitza una sortida coneguda com "La Trobada". Un espai de relació grupal i coneixement individual que els i les joves estudiants valoren molt positivament.
Mostra d'entitats	Fira de l'associacionisme de Viladecans, emmarcada en la Fira de Sant Isidre. Durant tres dies l'esplanada del parc de la Marina és l'ubicació de desenes d'stands on les entitats mostren la seva tasca, es donen a conèixer i organitzen activitats.

El Centre de Recursos per a Joves Can Xic és, sens dubte, l'espai participatiu més important que té al seu abast la joventut de Viladecans. Es tracta d'un equipament ben enfocat, degudament dinamitzat i amb uns bons índexs de participació. No obstant, tal i com ja s'ha explicat en l'eix dedicat a l'oci i l'esport inclusiu, existeix encara un marge de maniobra gran pel que fa al grau de penetració entre un espectre juvenil cada cop més ampli, la qual cosa implica necessàriament vèncer alguns recels o prejudicis que algunes parts del jovent té en relació a l'espai. Així mateix, tal i com es desprèn de les entrevistes i el treball realitzat amb el personal de l'Ajuntament, el treball de Can Xic es veu a vegades massa acotat als límits físics del propi equipament i es troba a faltar una activitat més al carrer i dinamitzant els i les joves que no van al centre; més encara tenint en compte l'ús intensiu que fa el jovent de l'espai públic, com s'ha mostrat anteriorment.

Més enllà de Can Xic, a Viladecans les polítiques de participació són perfectament homologables a les de qualsevol municipi de dimensions similars: existeix un departament que promou la participació; es dona suport a les entitats, tant econòmic com material o d'equipaments; es treballa per donar a conèixer a la població la tasca que duen a terme les associacions, amb l'existència d'un Portal d'Entitats i sobretot una Mostra d'Entitats com a eina principal; es presta assessorament al teixit associatiu; i es duen a terme processos participatius de forma regular, essent els Pressupostos Participatius el projecte estrella dins d'aquest àmbit. Ara bé, totes aquestes polítiques van encaminades al conjunt general de

la població i, tal com explicàvem unes línies més amunt, el col·lectiu jove presenta unes particularitats especials quant a demandes i hàbits participatius que cal tenir en compte de forma específica.

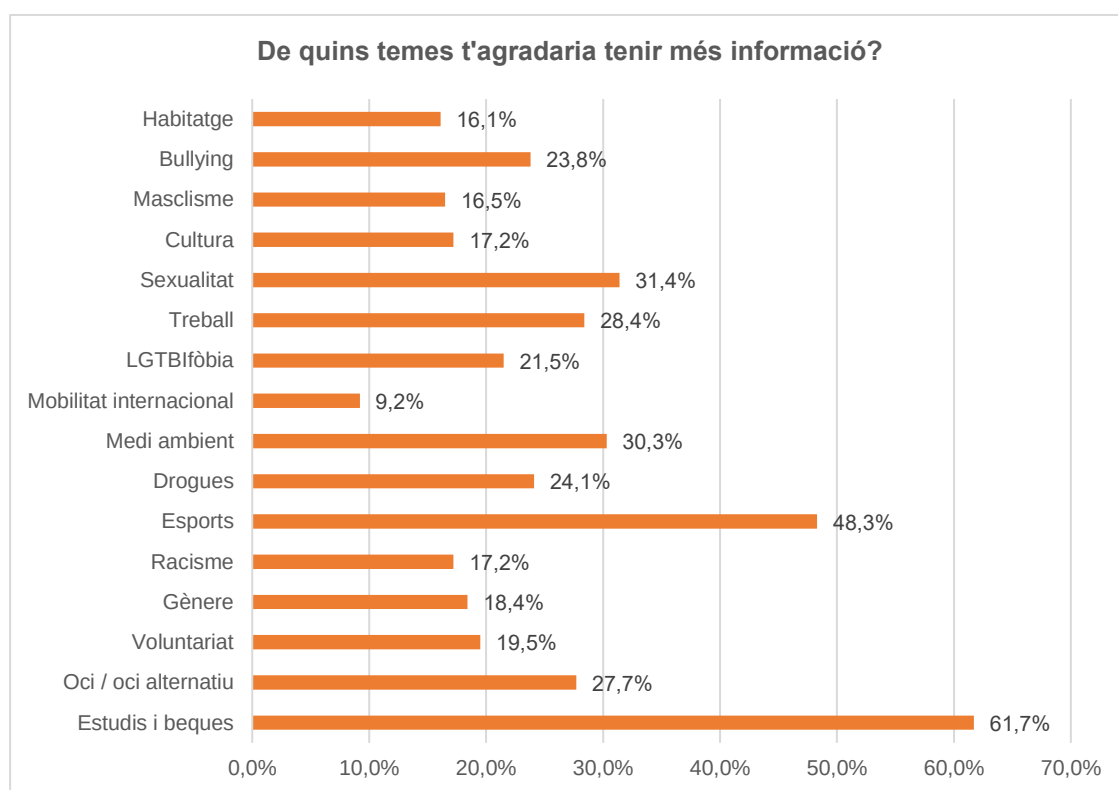
En aquest sentit, el principal camp a desenvolupar per part de l'Ajuntament de Viladecans quant a participació en el futur més proper hauria de ser el dels espais i processos participatius específicament adreçats al jovent i al foment de la implicació d'aquest col·lectiu en la discussió i la presa de decisions sobre aspectes de gestió i construcció de la ciutat. I és que, si bé és cert que el jovent prefereix un tipus de participació no reglada i de caràcter més obert i espontani que la que s'ofereix des dels canals i instruments clàssics, això no significa que des de l'Ajuntament no es pugui exercir un paper d'impuls i foment, posant les bases i els recursos per tal que el jovent pugui auto-mobilitzar-se i organitzar-se. I tot plegat sense oblidar l'habilitació, al mateix temps, d'algun espai més formal o dirigit per a aquelles persones joves més motivades per aquest tipus de participació.

No cal dir que tota aquesta feina ha d'anar acompanyada d'un treball potent de comunicació i difusió no només dels espais o canals participatius a l'abast del jovent, sinó també de la gran varietat i riquesa d'entitats i associacions que presenta el municipi, encara desconeguda per part de bona part del col·lectiu juvenil de Viladecans. No es pot influir en el major o menor interès del jovent pel fet associatiu, però sí que es pot fer, si més no, tot el possible per tal que el jovent sigui coneixedor, almenys, de l'oferta associativa que té al seu abast.

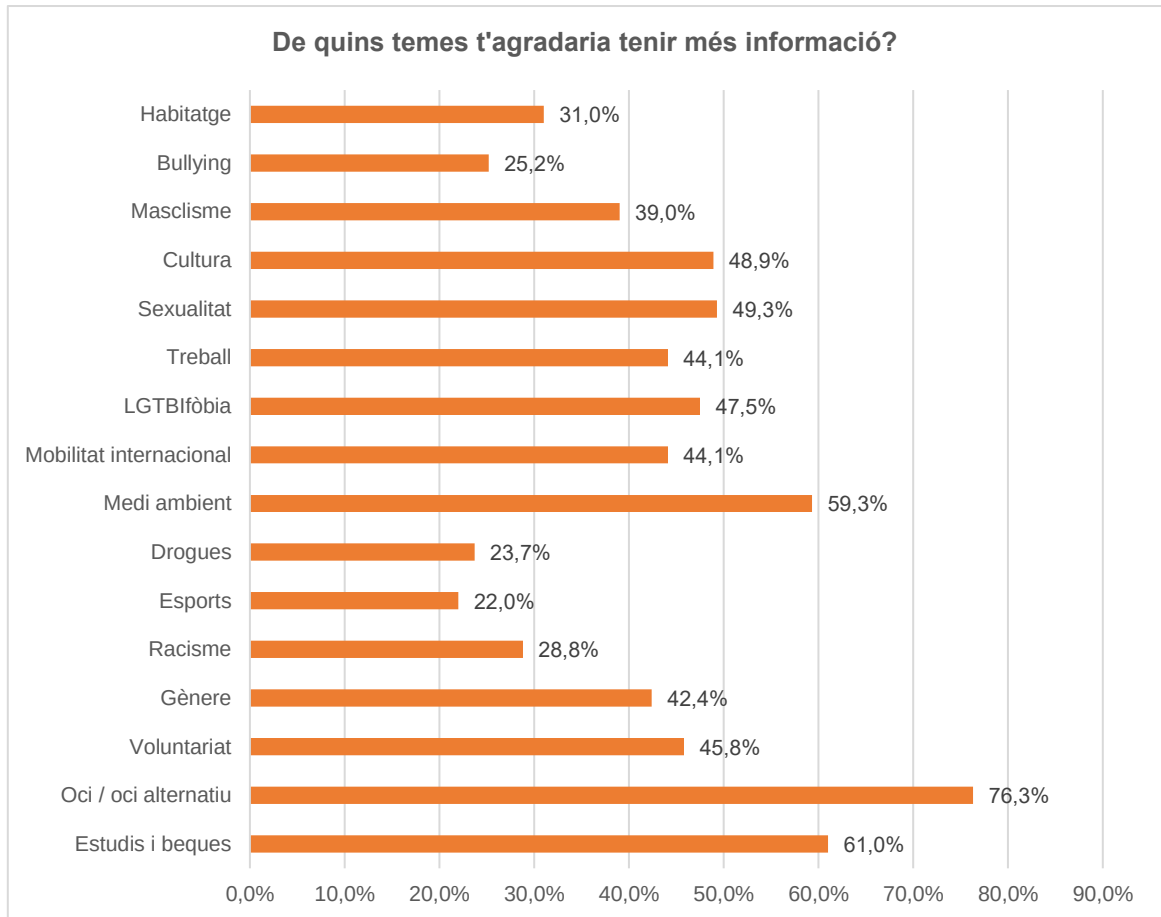
Lligat amb l'àmbit de la Comunicació, cal valorar si, en termes generals s'està duent a terme una bona tasca informativa entre el jovent i si no hi hauria alguns altres canals amb major capacitat de penetració entre aquest col·lectiu, com per exemple el Whatsapp, tal com posen de manifest les dades recollides amb l'enquesta relatives a les fonts d'informació del jovent, ja analitzades unes línies més amunt. És clar que les xarxes socials representen una via important a seguir explotant -sobretot l'Instagram, actualment molt ben explotat a nivell de Can Xic-, però tot el personal tècnic entrevistat coincideix en la dificultat de fer arribar al jovent les polítiques, serveis i recursos disponibles en cadascuna de les àrees de l'Ajuntament, una apreciació que coincideix amb el desconeixement important que el propi col·lectiu jove ha demostrat d'alguns serveis i espais municipals que estan al seu abast en diferents àmbits i parcel·les.

Pel que fa a la cohesió social, l'altre gran àmbit d'estudi del present eix de treball, el mapa de recursos del municipi és força complet i transversal. De fet, un simple cop d'ull a les polítiques d'inclusió realitzades al llarg dels darrers anys fa evident la preocupació i

sensibilitat de l'Ajuntament de Viladecans per aquesta temàtica. Estem, així doncs, davant d'un àmbit que l'Ajuntament té molt present i treballa en totes les seves dimensions, sobretot pel que fa a la branca assistencial. Caldria, no obstant, seguir reforçant tota la vessant relativa a la transmissió de valors i formació quant a discriminacions, convivència i integració, atenent així les demandes del jovent, formulades en les pròpies sessions participatives, en matèria de qüestions com la diversitat, la bona convivència, les noves masculinitats, etc.

Font: Enquesta a joves menors d'edat de Viladecans (2019).

Font: Enquesta a joves majors d'edat de Viladecans (2019).

Les dues gràfiques anteriors, relatives al jovent enquestat en el marc del present PLJ, corroboren les opinions recollides en els grups de discussió i posen de manifest el gran interès que hi ha entre el jovent per temàtiques relacionades amb la convivència, com ara l'homofòbia, el racisme, la LGTBIfòbia o el masclisme. No cal dir que el treball formatiu i informatiu en aquestes parcel·les s'hauria de dur a terme de forma transversal en els principals espais de localització de joves -centres educatius, equipaments esportius, Can Xic, entitats, esdeveniments culturals i lúdics-, així com també en l'entorn digital i virtual, en què les xarxes socials generals de l'Ajuntament i les específiques de Can Xic hi haurien de tenir un protagonisme destacat.

PROGRAMES ACTUALS DEL PLA JOVE

RELACIÓ D'ACCIONS QUE ES REALITZEN ACTUALMENT DES DEL SERVEI DE JOVENTUT

La **missió** del servei de joventut és:

Garantir l'accés universal i normalitzat dels i les joves de Viladecans als recursos, serveis i programes que els facilitin l'acompliment de les seves necessitats i inquietuds, de manera que puguin triar lliurement i en igualtat de condicions en el seu desenvolupament integral com a persona, el procés d'emancipació, la seva plena ciutadania, i en definitiva, en el seu projecte de vida individual i col·lectiu.

El Servei de Joventut de Viladecans segueix unes línies establertes en el **Pla Local de Joventut de Viladecans 2015-2019** per donar una resposta als problemes i les inquietuds dels i les joves de Viladecans. Aquestes prioritats i eixos de treball, també queden emmarcats en el **Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020** que és el marc conceptual i metodològic comú que inspira els Plans de joventut a nivell local per tal d'aconseguir uns objectius compartits en matèria de polítiques juvenils al territori català.

El Pla Local de Joventut de Viladecans 2015-2019 estableix el seu treball en els àmbits d'Emancipació i Participació. Els eixos que es treballen en aquest projecte s'articulen al voltant del set eixos temàtics que es troben en consonància amb els set reptes que planteja el PNJCat 2010-2020. Els diferents eixos que emmarquen les accions que s'han dut a terme en el projecte són els següents:

Eix 1. Èxit en la trajectòria educativa de les persones joves.

Eix 2. Èxit en la trajectòria laboral de les persones joves.

Eix 3. Èxit per l'emancipació de la llar familiar

Eix 4. Benestar, igualtat i salut de les persones joves.

Eix 5. Participació, cohesió social i ciutadania.

Eix 6. Cultura, oci i esport.

Eix 7. Informació i comunicació.

D'aquesta manera el projecte quedava relacionat amb el Pla director 2015-2018 i el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020 que estableix les línies a treballar.

La voluntat del Servei de Joventut de Viladecans és seguir amb les accions que sorgiren de l'anterior Pla Local de Joventut, per tal de seguir oferint un servei de qualitat en els eixos

anteriorment plantejats i afegir en la programació dels següents 4 anys aquelles accions que sorgeixen del Pla Local de Joventut 2020-2023.

ACCIONS REALITZADES (*avaluació de les accions*)

A continuació es detallen les accions que corresponen als diferents eixos desenvolupats al projecte del servei de joventut de l'Ajuntament de Viladecans.

L'avaluació de les accions es presenta de manera visual des de tres vessants; emmarcar els objectius que es plantegen amb l'execució i avaluació de les accions així com les propostes de millora de cadascuna. Tanmateix s'afegeixen els indicadors, si s'escau, a continuació de cada eix treballat en forma de taula i/o gràfic.

Les accions que es detallen en aquesta memòria corresponen als següents eixos:

Eix 1. Èxit en la trajectòria educativa de les persones joves.

6 accions

Eix 2. Èxit en la trajectòria laboral de les persones joves.

3 accions

Eix 3. Èxit per l'emancipació de la llar familiar

1 acció

Eix 4. Benestar, igualtat i salut de les persones joves.

5 accions

Eix 5. Participació, cohesió social i ciutadania.

7 accions

Eix 6. Cultura, oci i esport.

5 accions

Eix 7. Informació i comunicació

6 accions

La present memòria dona resposta a 34 accions, la gran majoria de les quals queden recollides en el Pla Local de Joventut 2015-2018.

Eix 1: Èxit en la trajectòria educativa de les persones joves

Pla d'Orientació als Centres de Secundària

Objectius	Assessorar als i les joves sobre les diferents sortides professionals que tenen i quins camins o estudis poden triar.
------------------	---

117

El Pla d'Orientació als centres de secundària engloba un conjunt de xerrades que permeten oferir informació i assessorament als i les estudiants per tal d'aclarir els dubtes que puguin tenir respecte el seu futur acadèmic i laboral.

La proposta és realitzar un cicle de xerrades orientatives a cada etapa o cicle, secundària, batxillerat, Programes de Formació i Inserció, GES, Cursos d'Accés i Cicles Formatius.

Espai de Suport a l'estudi

Objectius	Donar suport, eines i recursos als i les joves que hi participen per tal d'afavorir la motivació vers l'aprenentatge i, alhora, adquirir habilitats i destreses vers les tècniques d'estudi.
------------------	--

Aquesta actuació es desenvolupa durant tot el curs escolar i es coordina amb el departament d'Educació de l'Ajuntament de Viladecans. A banda, els centres educatius tenen un referent (caps d'estudis, TIS...), que és qui fa la derivació cap a aquest servei.

Aules d'estudi nocturnes

Objectius	Oferir un espai d'estudi als i les joves del municipi en èpoques d'exàmens Ampliar l'horari del servei d'aules d'estudi normalitzades.
------------------	---

Espai d'estudi nocturn en èpoques d'exàmens a la biblioteca municipal.

Hi ha un servei de 4 persones contractades, dues que fan de dilluns a divendres i 2 que realitzen els caps de setmana.

Assessoria acadèmica

Objectius

Informar, assessorar i acompanyar als i les joves en la tria del seu itinerari acadèmic així com altres temes que siguin del seu interès; per facilitar la seva promoció social, cultural i el seu desenvolupament personal, així com l'accés als serveis, recursos que la ciutat els ofereix i la seva participació social com a ciutadans de ple dret; posant especial èmfasi en els col·lectius menys informats, els que es troben en situació d'exclusió social i aquells que tenen més dificultats per accedir a la informació.

Oferir als i les joves orientació i informació sobre el futur formatiu i educatiu (cicles formatius, proves d'accés, certificats de professionalitat, entre d'altres així com tramitacions de preinscripcions, convalidacions d'estudis estrangers i beques), acompanyant-lo en la tria en el seu itinerari acadèmic i professional.

118

Aquest servei s'emmarca dins de l'espai *del Punt d'Informació Juvenil*. La principal funció del servei és atendre les consultes dels i les joves de forma individualitzada i en determinats casos, en petits grups, oferint respostes fidedignes i ajustades a les seves demandes.

Aquesta atenció es pot realitzar a través de diferents canals: presencial, telefònic, mail, formulari web de Can Xic i per altres mitjans com xarxes socials.

A més, aquesta assessoria porta a terme tallers i xerrades gratuïtes que complementen l'oferta trimestral de la programació.

Xarxa de Transició Escola – Treball

Objectius

Atendre als i les joves com a col·lectiu que pot ser objecte d'exclusió social, tot establint un model propi per a la ciutat

Coordinar amb els diferents agents que actuen al territori per estructurar l'oferta de formació en les línies de desenvolupament del municipi

La Xarxa Local de Transició Escola-Treball està composta pel Departament d'Educació, el Departament de Serveis Socials, el Departament de Joventut, l'Àrea de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Viladecans, la Inspecció, representants dels centres d'ensenyament secundari públics, l'EAP, el CRP, l'Assessora LIC i la UEC, del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Els eixos d'actuació principals de la Xarxa TET són la prevenció i la Informació i l'orientació. És en aquesta segona vessant que el Departament de Joventut té un pes important. En concret, les accions que s'han portat a terme són:

- Jornada anual de presentació del SLTET.
- Suport en l'organització de les Jornades d'orientació a batxillerats al centre de recursos per a joves Can Xic.
- Suport i difusió en els instituts dels diferents punts d'informació i atenció als/les joves que hi ha al municipi.
- Difusió i presentació d'activitats d'interès pels centres com ara projectes de mobilitat internacional, tallers de sexualitat i igualtat de gènere i tallers de diferents matèries oferts en la nostra programació trimestral de Can Xic.
- Atenció personalitzada de consultes de joves i famílies i consolidació del Pla d'Orientació.

W!lab (Fablab – Laboratori de fabricació tecnològica) – Assessoria Tecnològica

Objectius

Apropar les noves tecnologies als i les joves de 14 a 35 anys.

Posar a disposició dels i les joves, així com dels centres educatius de la ciutat, un espai tecnològic de fabricació digital ubicat al mateix equipament juvenil.

Servei d'innovació tecnològica, incubadora d'idees i projectes per fomentar l'aprenentatge tecnològic i la fabricació digital dels i les joves de Viladecans.

Servei iniciat el novembre de 2017 que posa a l'abast del/la jove una sala amb quatre impressores 3D i una talladora làser, monotoritzada per un tecnòleg, treballador de la Fundació Ciutat de Viladecans, oferint la possibilitat de treballar projectes en l'àrea tecnològica, així com també donar suport en treballs de recerca d'aquesta àrea.

Eix 2: Èxit en la trajectòria laboral de les persones joves

Assessoria Laboral

Objectius	Apropar el servei de Promoció Econòmica als i les joves en un horari i ubicació diferent a l'habitual.
------------------	--

120

Gestionada des del mateix Punt d'Informació juvenil, l'assessoria laboral està centrada en donar eines i recursos per a què els i les joves puguin tenir més habilitats a l'hora de cercar feina.

En aquesta els i les joves poden trobar assessorament sobre com fer currículums, cartes de presentació, borses específiques de treball, assessorament per al disseny del seu recorregut laboral.

Xarxa ocupació

Objectius	Crear canals de comunicació amb els diferents serveis i agents que ofereixen recursos en matèria d'ocupació al municipi per a joves. Apropar la informació i recursos en matèria d'ocupació als i les joves.
------------------	---

Es tracta d'un recull i treball en xarxa de totes les actuacions que es realitzen en matèria d'ocupació per a joves a la ciutat. Es coordina amb el Centre de Promoció Econòmica i Serveis a les Empreses i el Departament de Joventut. Aquesta xarxa el que permet és oferir una oferta laboral conjunta entre els diversos departaments de l'Ajuntament, així com fer visible als i les joves els serveis i recursos que ofereix el municipi, aconseguint una oferta més variada, completa i de qualitat.

Assessoria mobilitat internacional

Objectius	Facilitar als i les joves orientació per poder fer una estada a l'estranger.
------------------	--

Donar eines i recursos per a joves que vulguin anar a l'estranger, així com informar de tots els projectes de voluntariat i intercanvi internacionals.

Assessoria especialitzada, mancomunada amb el Consell Comarcal del Baix Llobregat, per informar i orientar sobre possibilitats de formació, ocupació, voluntariat, intercanvi, entre altres a l'estranger.

L'assessoria de mobilitat internacional té lloc a l'equipament els dimarts amb una freqüència quinzenal, amb horari de 17.00h a 20.30h.

Xerrades o tallers sobre diferents temàtiques relacionades amb l'assessoria, dins la programació cultural i de formació del servei de Joventut.

Eix 3: Èxit per l'emancipació de la llar familiar

Xerrades i tallers per l'emancipació de la llar familiar

Objectius	Informar als i les joves sobre els procediments i la negociació en l'accés a l'habitatge.
	Donar eines als i les joves per organitzar aspectes quotidians de l'emancipació.

Programa de xerrades i tallers sobre emancipació domiciliària per donar informació i recursos als i les joves sobre temes d'habitatge, economia familiar, entre altres.

Eix 4: Benestar, igualtat i salut de les persones joves

Assessoria de Salut Sexual

Objectius	Informar i assessorar de forma confidencial i gratuïta als i les joves del municipi en temes de sexualitat, afectivitat, anticoncepció, drogues, trastorns d'alimentació i salut emocional.
------------------	---

Promoure i garantir el benestar dels adolescents i joves mitjançant tallers de sensibilització al Centre de Recursos per a Joves Can Xic.

Servei descentralitzat del PASSIR (Programa Assessorament Salut Sexual i Reproductiva del Centre d'Atenció Primària).

Es troba emmarcat dins dels serveis d'assessories del *Punt d'Informació Juvenil* on una professional en l'àmbit de l'obstetrícia, els escoltarà i orientarà de forma individualitzada sobre sexualitat, anticoncepció, detecció de malalties de transmissió sexual, hàbits alimentaris entre d'altres consultes; en un espai equipat, confidencial i íntim. El servei es porta a terme *tots els dilluns de 15'30 a 21'00 h* prioritzant als i les joves que tenen cita prèvia i trencant amb les franges horàries anteriors, que eren: de 15'30 a 18'30h destinada a joves amb cita prèvia i de 19 a 21 h sense cita.

Tallers de sexualitat i afectivitat

Objectius

Informar i assessorar als i les joves del municipi sobre temes de sexualitat, afectivitat, anticoncepció i drets sexuals.

Prevenir conductes sexuals de risc.

Tallers formatius que es realitzen als centres de secundària de la ciutat, així com al Centre de Recursos per a Joves Can Xic, per tal de donar informació i orientació als i les joves en aquesta matèria.

Circuit d'atenció a víctimes de violència de gènere

Objectius

Detectar situacions de violència entre joves i fer la intervenció corresponent.

Prevenir situacions de violència extrema mitjançant la introducció de la persona jove al circuit.

Participació al circuit de prevenció i detecció de violència de la ciutat. Presència a les diferents accions formatives i derivació i detecció de casos al SIAD.

El servei de joventut té presència en el circuit d'atenció a víctimes de violència de gènere.

També es manté una coordinació constant des del servei de joventut amb el SIAD, especialment pel que fa a la detecció de casos que tenim al centre de recursos per a joves Can Xic.

Prevenció de relacions abusives

Objectius	Promoure la prevenció sobre relacions abusives.
	Sensibilitzar als i les joves sobre les desigualtats de gènere existents.

Programa de tallers i activitats sobre la prevenció de les relacions abusives entre les parelles joves. Activitats al llarg de l'any, però especialment pel que fa al 25 de novembre per lluitar contra la violència de gènere.

Assessoria jove – Antena SIAD. Servei Afectes

Objectius	Promoure la prevenció sobre relacions abusives.
	Sensibilitzar als i les joves sobre les desigualtats de gènere existents.
	Oferir un servei d'acompanyament i recolzament al i la jove en situació de violència.

Creació d'un espai d'informació i recursos per a joves emmarcat dins el Programa d'igualtat de gènere. Aquesta atenció es va crear inicialment per atendre a noies joves, tot i que al darrer any s'ha ampliat a usuaris nois. La intencionalitat de l'assessoria és donar suport al jovent per fer front a les preocupacions pròpies com són les amistats, la sexualitat, l'orientació sexual, confusió, entre altres. Es tracta d'un punt d'informació i orientació per a joves sobre temes personals individual, confidencial i gratuït.

Eix 5: Participació, cohesió social i ciutadania

Participació de joves a voluntariats i activitats de ciutat (Patges Reials, Festival Al Carrer...)

Objectius	Fomentar la participació dels i les joves en els actes del municipi. Establir i enfortir la relació entre el jovent i l'equipament juvenil.
------------------	--

124

Col·laboradors/es i 124oven124lmente124 de joves a la ciutat en projectes 124oven124lmente culturals com són el Festival Al Carrer i Patges Reials, entre d'altres. Any rere any, el 124oven dels diferents centres educatius del municipi, i els i les joves pertanyents al col·lectiu jove conegut com #LaFede, participen com a col·laboradors/es a diferents actes de ciutat, organitzats per l'Ajuntament de Viladecans.

Pla d'inclusió Social (Mens Sana in Corpore Sano)

Objectius	Conèixer quines situacions de vulnerabilitat o risc d'exclusió social existeixen al municipi. Analitzar els factors que generen exclusió social. Proposar accions transversals que donin resposta a les necessitat més urgents i actuar de manera preventiva sobre les causes que originen situacions de desigualtat.
------------------	---

Accions transversals per millorar la inclusió social dels i les joves. Algunes actuacions es porten a terme al Centre de Recursos per a Joves Can Xic, amb el treball transversal de diferents agents.

Moltes d'aquestes activitats també s'obren a altres persones que no formen part del pla d'inclusió social, així es 124ona més cobertura als joves del municipi.

Assessorament sobre associacionisme i participació

Objectius	Promoure i donar suport a grups i col·lectius de joves no organitzats així com a les entitats juvenils.
------------------	---

Suport i assessorament, tècnic i econòmic, per a l'organització d'activitats, i el funcionament i gestió de les entitats juvenils i de grups no formals. A continuació es passa a detallar les diferents actuacions que s'han dut a terme des del servei de joventut:

- Trivial 'Coneixes Viladecans'
- Concert Vermut FM d'hivern
- Calçotada popular CAU Garbí
- Gimkana intergeneracional + Repte de Sant Isidre
- Final de curs de l'Ateneu de les Arts
- Revetlla de Sant Joan
- 2n Torneig de Patchwork de Viladecans
- Teatre "Nora"

Programació d'activitats de dinamització al Centre de Recursos per a Joves Can Xic

Objectius

Definir espais i propostes per mobilitzar la 125è referència dels i les joves en propostes de 125è referència cultural, 125è referència o social.

Establir Can Xic com un punt de trobada i 125è referència per els i les joves del municipi.

S'han realitzat reunions setmanals els divendres per la tarda de 17:30 a 20h amb estudiants i joves residents a Viladecans d'entre 14 i 18 anys que formen el grup que es coneix com #LaFede (antiga Federació d'estudiants d'instituts de Viladecans), conformant un grup cohesionat que participa de les activitats del municipi, en crea de pròpies i col·labora en projectes dels diferents departaments de l'Ajuntament de Viladecans.

- Voluntariat de Patges Reials (Gener)
- Festa de Carnestoltes Jove (Febrer)
- 8 de Març, Dia Internacional de la Dona (Març)
- Sant Jordi (Abril)
- 17a Mostra d'entitats (Maig)

- Voluntariat Festival Al Carrer (Juliol)
- Festa final de curs de #LaFede (Juliol)
- Hallonyada (Octubre)
- 25 de Novembre, Dia Internacional contra la violència masclista (Novembre)
- Fals Cap d'Any (Desembre)

Activitat de dinamització juvenil: Hallonyada

Objectius

Oferir la possibilitat de que el col·lectiu de joves #LaFede sigui creador i organitzador d'una activitat pròpia.

Fomentar l'aproximació a les arts escèniques des d'una vessant més lúdica.

Crear xarxa entre l'equipament juvenil i la resta d'equipaments municipals i entitats del municipi.

Generar un projecte realitzat íntegrament per joves, on el personal de l'equipament sigui únicament un suport a la gestió.

Els i les joves de #LaFede van responsabilitzar-se de tota la feina més creativa del Passatge, fabricant els elements, les disfresses, els escenaris, escollint la música, l'ordre de les escenes... i també aconseguint els voluntaris i voluntàries necessaris per poder-ho dur a terme.

Jornades de Formació d'Estudiants "La Trobada"

Objectius

Fomentar l'associacionisme estudiantil oferint accions formatives que complementin els aspectes de gestió, planificació i creació de les associacions d'estudiants.

Oferir accions lúdiques que propiciïn la interrelació dels i les estudiants de diferents centres educatius.

Organitzar activitats formatives als i les joves dins de l'àmbit de l'educació no formal que contribueixin a la seva formació integral.

Dinamització i suport als i les estudiants que permet la interacció entre els i les joves de diferents centres educatius creant xarxa comunitària de ciutat.

Les Jornades de formació d'estudiants "La Trobada" són organitzades pel Departament de Joventut i està adreçada als i les alumnes dels centres de secundària del municipi interessats amb l'associació juvenil i/o amb la participació ciutadana

Activitats inclusives	
Objectius	Oferir una oferta d'oci alternativa per a un grup de joves concret, realitzant accions lúdiques per a fomentar la cohesió de grup. Fomentar la inclusió del col·lectiu realitzant activitats a centres normalitzats de la ciutat, amb la participació d'altres usuaris/es de l'equipament juvenil. Possibilitar a un grup de joves amb diversitat funcional a desenvolupar-se de forma autònoma en les esferes de la seva vida quotidiana.

Programació d'activitats varies per a col·lectius amb diversitat funcional. Les activitats es realitzen en dues vies, exclusives amb suport professional i inclusives amb altres grups normalitzats.

Eix 6: Cultura, oci i esports

Suport a joves creadors/es	
Objectius	Impulsar i visibilitzar el treball dels i les joves artistes del municipi.

Oferir suport per a la promoció de joves creadors en qualsevol disciplina: pintura, fotografia, cinema, ball, etc.

Exposicions d'art jove

Objectius

Impulsar i visibilitzar el treball dels i les joves artistes del municipi.

Apropar i fer accessible petites mostres artístiques als i les joves de Viladecans interessats/des en diferents disciplines artístiques o que vulguin apropar-se a aquesta realitat.

128

L'espai on es porten a terme pràcticament totes les exposicions al centre és el Terrat de Can Xic. Es tracta d'un espai adient per fer exposicions, així ho diuen els i les joves que han exposat aquest últims anys, preparat amb la dotació tècnica (anellatges, marcs, etc.) suficient per fer exposicions en petit format d'una manera correcta.

Concerts i Festa Major

Objectius

Donar suport a la creació artística musical dels joves de Viladecans.

Donar promoció als grups musicals locals.

Oferir una programació de concerts d'interès per a joves dins del marc de la Festa Major.

Programació musical integrada per una programació estable de concerts al llarg de l'any organitzada en diferents espais de la ciutat: Can Xic i espais públics a l'aire lliure.

Viladkns Park Fest – Festival urbà

Objectius

Donar suport i generar recursos i serveis per facilitar la creació cultural feta per joves, o per a joves, i la seva difusió, tenint en compte la participació en els processos de programació i producció.

Canalitzar les accions de cultura urbana de la població juvenil per crear noves sinèrgies en la utilització juvenil de l'espai públic.

Reivindicar al col·lectiu jove que utilitza patins, bicis, scooters i skates per expressar-se i/o desplaçar-se.

Programació d'activitats de cultura urbana esportiva en les següents modalitats: BMX, Inline, Skate i Scooter.

Acció formativa i lúdica

Objectius

Oferir una programació formativa i lúdica d'interès per a joves, amb la participació dels i les joves de la ciutat.

Fomentar la participació entre iguals.

Es tracta d'una programació d'accions formatives i lúdiques interdisciplinars; tals com les referents als idiomes, a la gastronomia, a la creació artística, etc. A més d'aquestes accions formatives, també es realitzen de manera esporàdica altres activitats en col·laboració amb entitats i/o col·lectius de joves, com podrien ser les realitzades amb diferents entitats juvenils del municipi.

Eix 7: Informació i comunicació

Informació juvenil

Oferir informació actualitzada i rigorosa sobre qualsevol aspecte que pugui interessar als i les joves.

Tramitar carnets de la Xanascot així com l'ISIC i l'ITIC, mantenint les normatives i els protocols de gestió regits per l'Agència Catalana de la Joventut.

Objectius

Detectar joves amb inquietuds i amb potencial ens diferents vessants, dotar-los d'informació i convalidar-los a que participin al centre i en accions municipals.

Assessorar als i les joves en el seu procés d'emancipació, informant-los de recursos sobre el lleure, sexualitat, cultura, esports, medi ambient, o les TIC.

Apropar la informació als i les joves d'una manera efectiva a través de diferents canals i campanyes.

Atendre , orientar i derivar als serveis de de referència si s'escau qüestions en l'àmbit de les drogodependències, relacions abusives, identitat de gènere, salut mental, trastorns de la conducta, autoestima, entre d'altres.

El servei del punt d'informació dona informació i assessorament sobre els següents àmbits:

- **Ensenyament:** Suport en la gestió de preinscripcions, beques, matriculacions, convalidacions d'estudis estrangers, inscripcions a formació en el lleure: premonitors, monitors de lleure; titulacions esportives: arbitratge, etc. Hem realitzat 110 tramitacions.
- **Emancipació:** Assessorament i informació, recursos d'habitatge, compartir pis, prestacions al pagament de lloguer en funció de seu llinar econòmic i casuística personal, etc.
- **Treball, afers socials:** Orientació laboral i suport en la recerca de feina: recolzament en la creació de CV, cartes de presentació, tramitació d'altres a *feina activa* i en altres aplicatius, informació d'empreses de treball temporal, assessorament de formació professionalitzadora. Detecció de famílies nombroses o monoparentals, que desconeixen els recursos, se'ls informa i deriva al servei pertinent.
- **Cultura i oci:** Informar del programa d'activitats que disposa el municipi, emfatitzant tallers i activats destinades a joves i en el programa d'activitats del propi centre.
- **Tramitació de carnets de la Xanascot:** Tramitació de carnet *Alberguista Juvenil, adult i familiar*. Gestió de carnet d'estudiant internacional ISIC (*Internacional Student Identity card*) i l'ITIC destinat a professors/es (*Internacional Teacher identity*

card). Complint amb les normatives establertes per la Xanascat i l'Agència Catalana de la Joventut)

Xarxes socials: Facebook, twitter, Instagram

Objectius

- Oferir informació de les accions del centre de recursos per a joves Can Xic.
- Incentivar la participació a les accions de joventut.
- Fomentar la complicitat entre el servei de joventut i els i les joves.
- Augmentar el públic diana dels programes de Joventut.
- Crear un espai de consulta privat digital paral·lel al què ja s'ofereix presencialment.

131

Plataformes de comunicació amb els i les joves per difondre les accions del Centre de Recursos per a Joves Can Xic.

En l'actualitat es manté un ritme d'una publicació diària, com a mínim, a Twitter i Instagram. A Facebook el ritme és d'una o dues actualitzacions setmanals. Les xarxes socials que reben major interacció per part dels i les joves del nostre municipi són Twitter i Instagram stories.

Web jovesviladecans.cat

Objectius

- Oferir informació actualitzada sobre les activitats i temàtiques que interessin i preocupen als i les joves.
- Obrir un nou espai de d'interacció i consulta als i les joves del municipi.
- Apropar l'administració pública als i les joves.

Web creada per fer difusió, recollir propostes, consultes i oferir informació de la regidoria de joventut i de les entitats juvenils. La informació de la web s'actualitza constantment. En ella hi ha la informació d'interès pels i les joves de Viladecans, els continguts d'agenda, programació de tallers, activitats, entre altres.

Whatsapp de joventut

Objectius

- Obrir un canal de comunicació més eficaç amb els i les joves.
- Oferir informació actualitzada sobre totes les activitats i temàtiques que preocupen als i les joves.
- Mantenir contacte amb els diferents grups de treball, dels diversos projectes desenvolupats.

132

Donat que la comunicació amb els i les joves és canviant, i cada vegada és més ràpida, es va proposar la creació d'un nou canal de comunicació, el Whatsapp. Així des del mes de març del 2016 el Servei de Joventut compta amb un mòbil propi que té instal·lada aquesta aplicació. El número de mòbil és el 606726292 i qualsevol jove ens pot afegir al Whatsapp per fer-nos consultes. Amb aquest terminal es realitzen les comunicacions més ràpides i directes amb els joves. Es manté la comunicació amb els grups/col·lectius no formals de joves, com poden ser #LaFede, La Trobada, el voluntaris de Patges Reials..., i es contacta amb les entitats juvenils. També es fan recordatoris de tallers o es contacta personalment per fer arribar informació o respostes a consultes. És una forma ràpida de comunicació i que ha resultat ser moltes vegades més efectiva que els mails.

Newsletter ViladecansJove

Objectius

- Obrir un canal de comunicació eficaç amb els i les joves.
- Oferir informació actualitzada sobre totes les activitats i temàtiques que preocupen als i les joves mensualment.

El servei de joventut compta amb una Newsletter mensual que conté informació susceptible d'interès pels i les joves. L'enviament de Newsletter es realitza amb la plataforma Mailchimp.

Comunicació per altres canals de l'Ajuntament de Viladecans

Objectius

- Millorar la comunicació amb els i les joves
- Fer arribar la informació al màxim nombre de joves possibles

La comunicació de les accions que es porten a terme des del servei de joventut no es realitzen exclusivament amb les eines que disposa el propi servei. També es compta amb els mitjans que ofereix el departament de comunicació de l'Ajuntament de Viladecans. Així, mensualment es passa la informació d'agenda i de les actuacions d'interès juvenils que es desenvolupen des del servei de joventut per a que es reculli a la revista municipal.

OBJECTIUS DEL PLJ

OBJECTIUS GENERALS

Tot partint del doble anàlisi realitzat per a cadascun dels sis àmbits abordats al llarg de totes les pàgines precedents, des de Mirada Local detectem 5 blocs d'actuació que, al nostre entendre, requereixen d'una intervenció prioritària per part de l'Ajuntament. Podríem escollir-ne més, però cal tenir present que el futur Pla té uns recursos limitats i, tal com es ve recomanant des de 2011 per part de l'Agència Catalana de la Joventut, el nou paradigma d'elaboració de PLJs busca dotar aquest instrument planificador d'una major operativitat i aplicabilitat respecte a l'exhaustivitat, sovint poc operativa, dels models de plans que es duen a terme anys enrere. D'uns anys cap aquí, els PLJ ja no persegueixen aquell nivell d'exhaustivitat que anteriorment s'exigia, ja que sovint l'esforç per donar resposta a les problemàtiques de tots els àmbits acabava derivant en la plasmació de propostes irrealitzables o poc adequades a la realitat del municipi en qüestió.

Així doncs, i com a resultat de les necessitats detectades en el procés de diagnosi, des de Mirada Local hem valorat convenient posar l'èmfasi en 5 aspectes que ens semblen d'especial rellevància, tots ells aspectes polièdrics que tenen ramificacions en més d'un dels eixos d'anàlisi desgranats al llarg de la present Diagnosi. Veiem, tot seguit, aquests 5 aspectes, formulats en forma de línies estratègiques i objectius generals derivats, és a dir, en tant que línies mestres d'actuació de les quals penjaran totes les accions del PLJ.

Línia estratègica 1. EMANCIPACIÓ

1.1 Impulsar accions, programes i recursos orientats a abordar, de forma conjuminada, les diverses variables que incideixen en el retard de l'edat d'emancipació de les persones joves, en especial en els àmbits de l'educació, l'ocupació i l'accés a l'habitatge.

Tal com es va poder apreciar en els tallers participatius, la impossibilitat d'emancipar-se fins a edats molt avançades és un dels problemes que més amoïnen i impacten en la vida de les persones joves de Viladecans. Es tracta d'una realitat àmpliament compartida pel jovent de molts altres municipis, sobretot d'aquells individus que volen residir en ciutats o pobles de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, però en el cas de Viladecans presenta algunes particularitats diferenciadores.

La més clara està relacionada amb els preus del lloguer, que són elevats -en consonància amb els de la resta de la comarca i superiors a la mitjana catalana-, una diferència que s'ha

anat eixamplant al llarg dels darrers anys. A aquesta dada se li suma un nivell de renda inferior, que es tradueix en un menor poder adquisitiu mitjà.

Com a conseqüència d'aquesta correlació, el percentatge d'ingressos dels i les veïnes de Viladecans -siguin joves o no- destinats a pagar el cost de l'habitatge són molt elevats. Un fet que es veu agreujat per les condicions d'un mercat de treball creixentment precaritzat, que castiga especialment el col·lectiu jove. No en va Viladecans presenta uns índex de població aturada clarament superiors a la mitjana de la comarca, ja de per sí elevada si la comparem amb la resta del territori català.

Però, com es pot fer front a la problemàtica de l'emancipació? No existeixen solucions clares i definitives, ja que els factors que influeixen en la capacitat del jovent d'accedir a un habitatge (preu dels lloguers, poder adquisitiu...) són sovint incontrolables i estan fora de l'abast de les competències de les administracions locals. Però tot i així, la incidència que té aquest tema en la vida dels i les joves és molt gran i, per tant, cal trobar fórmules imaginatives i realistes d'intervenir des de l'Ajuntament per tal de contribuir, en la mesura del possible, a una millora de la situació. Caldrà abordar de forma directa els tres factors principals que determinen la capacitat emancipatòria d'una persona: l'educació, l'habitatge i l'ocupació.

Atès que construir noves promocions de pisos de protecció oficial no sembla una possibilitat assumible a hores d'ara, les accions en matèria d'habitatge hauran d'incidir sobretot en la incentivació dels propietaris, la detecció i posada al mercat de pisos buits i la potenciació dels serveis d'assessorament, orientació i acompanyament.

Pel que fa a la planificació de programes en l'àmbit de l'ocupació, l'Ajuntament difícilment podrà influir en les condicions laborals que ofereixen les empreses del municipi, tot i que es pot intentar trobar alguna mesura en aquest sentit. A més, cal tenir en compte que el marc geogràfic laboral del col·lectiu jove de Viladecans és molt ampli, gràcies a la bona connectivitat amb Barcelona, i que per tant la incidència sobre les condicions ofertes per les empreses del municipi tindria un impacte limitat sobre el conjunt de la població jove. Així doncs, l'únic camí realment útil i susceptible d'ajudar el jovent a millorar les seves condicions laborals és el de l'acompanyament, l'orientació i la capacitació. Aquest sí que és un terreny en el qual pot incidir amb èxit l'Ajuntament, tot donant continuïtat als serveis i programes que s'estan realitzant en l'actualitat i també explorant vies noves que completin el mapa de recursos actual.

D'aquesta manera, una de les idees que ha sorgit d'aquest treball de diagnosi amb els tècnics i tècniques municipals ha estat la de reforçar la figura de l'orientador laboral de Can

Xic, fent que treballi a la vegada a Can Calderon i esdevingui la referència dels i les joves que busquin feina o reorientar el seu futur professional, atenent-los i acompanyant-los indistintament en els dos equipaments, evitant així la pèrdua dels i les joves en les actuals derivacions d'un centre cap a l'altre.

Més enllà de l'habitatge i l'ocupació, existeix la tercera variable amb un pes específic en la capacitat emancipatòria dels i les joves de qualsevol lloc, que ve a ser una derivada o una ramificació de la problemàtica laboral: la formació. De fet, el nivell educatiu d'una persona és un element clau i molt influent en el grau d'èxit assolit a l'hora d'accedir al mercat laboral amb condicions dignes i suficients com per permetre mantenir un habitatge i poder desenvolupar un projecte de vida autònom i sense servituds. No en va, la formació apareix en les enquestes juvenils com un dels temes en els quals les persones joves desitjarien tenir accés a major informació/orientació.

A Viladecans s'ha observat com les opcions formatives professionalitzadores atrauen molts alumnes i són, de fet, majoritàries, però la transició de l'educació obligatòria a aquestes opcions no és directa (en el sentit que no es dona tant sovint en joves que acaben de finalitzar la seva etapa formativa obligatòria), sinó que es dona de manera més general en els joves a partir dels 20 (i més) anys. Aquesta observació ens podria estar indicant un dificultat en la transició formativa després de l'etapa obligatòria, ja sigui per desorientació acadèmica, manca d'interès o falta d'informació sobre les opcions existents.

Assolir l'èxit en aquestes necessitats detectades passa, necessàriament, per l'existència d'espais que mantinguin una actitud proactiva quant al contacte i seguiment del jovent des de prop a fi d'anar detectant les seves demandes, ajudar-los a orientar-se acadèmicament i acompanyar-los en el seu trànsit cap al món laboral. L'assessoria acadèmica del Centre de Recursos per a Joves Can Xic representa una eina molt adequada per al desenvolupament d'aquesta funció i hauria d'erigir-se en veritable espai de referència informativa i orientadora del jovent de Viladecans en matèria d'educació i en un fre a l'abandonament escolar prematur, exercint un rol decisiu per a la continuïtat educativa dels i les joves.

Així doncs, i en el marc del treball per millorar la capacitat emancipatòria del jovent de Viladecans, el present PLJ també proposarà accions orientades a millorar la continuïtat educativa del jovent, sobretot donant més suport a l'alumnat en el procés de transició escola-treball, disminuir els índexs d'abandonament escolar i oferir una oferta formativa i capacitadora més àmplia i diversa.

1.2 Proporcionar al jovent recursos formatius i informatius atractius i accessibles sobre mobilitat urbana i interurbana i sostenibilitat

Per altra banda, com hem vist anteriorment, la demanda de millors serveis de mobilitat, en concret de transport públic, és una constant entre els i les joves. A Viladecans, i a tall d'exemple, diàriament 1.876 persones marxen per anar a estudiar ensenyaments no universitats, i 1.175 per estudis universitaris. Malgrat que a nivell municipal la capacitat d'incidència en les polítiques de mobilitat és molt reduïda, sí que des de Can Xic es pot realitzar una labor de recollida i articulació de demandes de millora i accessibilitat pels i les joves, a més de facilitadora d'informació respecte horaris, títols de transport i rutes, sobretot pel que fa a la mobilitat nocturna.

També és molt rellevant abordar les noves dinàmiques de mobilitat urbana i interurbana lligades als nous sistemes de transport elèctrics, des de les bicicletes fins als patinets i segways, per informar al jovent sobre la normativa canviant que regula l'ús d'aquests elements i com la ciutat es va adaptant progressivament al seu ús, com per exemple la recent implantació dels nous carrils d'ús compartit entre vehicles amb i sense motor.

Per últim, tot i que en menor mesura, també pren rellevància l'interès juvenil per la sostenibilitat, transició ecològica i el medi ambient. I des de Joventut seria interessant la promoció d'activitats formatives i de conscienciació respecte a aquesta qüestió, posant en valor el patrimoni natural del municipi i la importància de la iniciativa local per posar remei a problemes globals (*glocalització*) com a primer pas del canvi.

Línia estratègica 2. OFERTA D'OCI

2.1 Diversificar l'oferta lúdica i participativa de la ciutat adreçada a joves a través de la creació d'espais per a la pràctica de l'esport, fomentar l'oci espontani i promoure l'associacionisme.

L'oferta cultural i d'oci a Viladecans ha estat dels aspectes que més debat va generar en el marc de les sessions participatives i també en les entrevistes amb personal tècnic municipal. Concretament, es va discutir sobre el paper que ha de jugar l'administració en l'àmbit de l'oci juvenil, que pot ser el de facilitador d'espais i recursos o el de promotor directe. Tenint en compte les dades analitzades, que posen de manifest la preferència, per part del jovent, d'un tipus d'oci més espontani i menys organitzat, sembla lògic pensar que una línia de treball encertada en aquest terreny seria la de potenciar els espais de trobada i permeabilitzar tant com sigui possible la xarxa d'equipaments de la ciutat a les demandes

dels i les joves, deixant en mans del propi col·lectiu bona part del pes d'impulsar i organitzar les activitats lúdiques, i assumint l'Ajuntament un rol cada cop més facilitador.

Pel que fa a l'oci espontani, Can Xic podria ser clau en dos sentits. D'una banda, creant propostes lúdiques innovadores en coordinació amb altres departaments de l'Ajuntament per garantir una diversitat d'oferta d'oci inclusiva i accessible a tots els col·lectius. I, d'altra banda, fomentant la participació juvenil en el disseny i execució d'aquestes noves propostes per tal de dinamitzar els i les joves i fomentar que desenvolupin iniciativa pròpia i siguin ells i elles mateixos els agents proposants i organitzadors d'activitats a diferents espais de la ciutat. Així, és important dotar Can Xic dels suficients recursos humans i materials com perquè pugui actuar de forma autònoma en termes de decisió i organització d'activitats. Només així podrà donar a resposta a les demandes i necessitats juvenils detectades en cada moment. També és clau comptar amb mecanismes d'informació i interrelació amb el jovent que permetin entendre i acotar correctament les seves necessitats i demandes, per naturalesa canviants i evolutives.

Un altre dels aspectes tractats en aquesta diagnosi és la promoció de l'esport. Tenint en compte el que es desprèn de les enquestes i les sessions participatives, l'interès per la pràctica esportiva és molt elevat tant entre els majors com els menors d'edat. No obstant, els espais esportius actuals presenten limitacions d'espai i també són qüestionats per algunes persones joves en termes de preus. En aquest sentit, es jutja d'allò més interessant i necessària la possibilitat d'iniciar projectes d'intervenció en pistes esportives de centres educatius per tal de millorar-ne les instal·lacions (cobrint la pista, per exemple) i fent que puguin acollir activitats fora de l'horari escolar, descarregant així l'Atrium i el Podium de la saturació que pateix en alguns moments concrets de la setmana. També és digna de menció, en l'àmbit esportiu, la voluntat de l'Ajuntament de crear subvencions específiques per a entitats que fomentin l'esport femení, ja que s'ha detectat un abandonament de la pràctica esportiva més important en les noies que en els nois. Finalment, caldria avaluar la política d'abonaments dels dos principals espais esportius de la ciutat i analitzar si existeix la possibilitat d'aplicar algun ajustament addicional adreçat al col·lectiu jove, tot i que es constata, des de qui redacta aquest PLJ, que ja s'ha realitzat un esforç important en aquest terreny i es valora molt positivament l'existència d'abonament específics per al públic juvenil. Tots aquests factors configuren un escenari d'oportunitat per a Can Xic d'articular propostes en favor de la pràctica esportiva, ja sigui incidint en les polítiques municipals per tal que s'adeqüin les propostes a l'interès d'aquest col·lectiu, com sent directament els promotors de les mateixes.

I en relació al foment de l'associacionisme juvenil, Can Xic també hi podria tenir un paper cabdal. L'equipament podria esdevenir centre de referència de les entitats i de col·lectius no formals de caràcter juvenil, on aquestes tinguessin el seu espai de reunió i treball, obert i permeable. Aquest assentament a Can Xic no només revertiria en una millor capacitat per organitzar activitats per part de les entitats, sinó també en un paper motivador per a altres joves, convertint Can Xic en un motor d'idees i participació. No cal dir que tota aquesta feina ha d'anar acompanyada d'un treball potent de comunicació i difusió no només dels espais o canals participatius a l'abast del jovent, sinó també de la gran varietat i riquesa d'entitats i associacions que presenta el municipi, completament desconeguda per part de bona part del col·lectiu juvenil de Viladecans. No es pot lluitar contra el major o menor interès del jovent pel fet associatiu, però sí que es pot fer, si més no, tot el possible per tal que el jovent sigui coneixedor, almenys, de l'oferta associativa que té al seu abast.

Per últim, i en relació a l'àmbit de la participació més política, el principal camp a desenvolupar per part de l'Ajuntament de Viladecans en el futur més proper hauria de ser el dels espais i processos participatius específicament adreçats al jovent i al foment de la implicació d'aquest col·lectiu en la discussió i la presa de decisions sobre aspectes de gestió i construcció de la ciutat. I és que, si bé és cert que el jovent prefereix un tipus de participació no reglada i de caràcter més obert i espontani que la que s'ofereix des dels canals i instruments clàssics, això no significa que des de l'Ajuntament no es pugui exercir un paper d'impuls i foment, posant les bases i els recursos per tal que el jovent pugui auto-mobilitzar-se i organitzar-se. I tot plegat sense oblidar l'habilitació, al mateix temps, d'algun espai més formal o dirigit per a aquelles persones joves més motivades per aquest tipus de participació.

Línia estratègica 3. CENTRE DE RECURSOS PER A JOVES CAN XIC

3.1 Ampliar i pluralitzar els públics de Can Xic tot aprofitant altres equipaments i espais públics per a la realització d'activitats i programes.

Can Xic compleix deu anys en un bon estat de salut, una xifra d'usuaris que ronda el miler i ben valorat pels usuaris que el coneixen i l'usen. Va néixer amb la vocació d'esdevenir el pal de paller de l'oci i l'atenció juvenil i poc a poc s'ha anat consolidant com un espai central i protagonista dins del segment juvenil. No obstant, al llarg del treball d'anàlisi per al desenvolupament de la present Diagnosi s'han pogut detectar certes conductes de recel entre alguns joves que donen a entendre que l'equipament no és percebut per tothom com

a prou generalista ni ha assolit el mateix grau de penetració entre tots els segments juvenils, Es tracta d'una realitat molt habitual en els equipaments juvenils, i fins a cert punt inevitable, però això no significa que des de l'Ajuntament no s'hi hagi de seguir treballant amb a mateixa intensitat que fins ara.

En aquest sentit, i més enllà de demandes concretes sobre l'oferta d'activitats i la programació regular de l'equipament, és interessant observar com alguns joves van manifestar, en els grups de discussió, un cert distanciament cap a Can Xic. Concretament, es va parlar de certa percepció de *tancament* o d'excessiva orientació de l'equipament i les seves activitats a grups d'edat molt determinats. No obstant, és important assenyalar que aquesta idea no era, en la majoria de casos, resultat d'una experiència real de contacte amb l'equipament, sinó fruit d'uns inputs externs rebuts de tercers o forjats a partir de comentaris, rumors i aparences.

Aquesta percepció, encara que minoritària, ens dibuixa un primer element per a la reflexió i per al treball si es vol que Can Xic segueixi creixent i consolidant-se com a espai ampli, inclusiu i transversal: com es pot millorar la capacitat de seducció de l'equipament? Quins canvis caldria introduir per tal d'arribar a un públic encara més ampli?

Si ens centrem a revisar els usos actuals de Can Xic, i observem les demandes d'activitats formulades pel propi jovent en les sessions participatives i en l'enquesta, les reclamacions principals recollides van enfocades a la dotació d'espais on trobar-se i practicar l'oci (espais de trobada, esport, internet i videojocs...), tot i que també apareixen demandes relatives a activitats dirigides i sessions formatives artístico-culturals (sortides, fotografia, arts escèniques, ioga, música...). També hi ha hagut certa coincidència en el fet que la majoria de les propostes d'oci que més agraden sorgeixen d'iniciatives populars i impulsades pel propi jovent, estigui o no organitzat. Aquest darrer punt entronca bé amb el canvi de paradigma del lleure juvenil apuntat unes pàgines més amunt, que apunta cap a una demanda creixent, per part del jovent, d'espais on realitzar activitats de forma lliure i no-dirigida. Can Xic és, sens dubte, un bon exemple d'espai que compleix amb els requisits per tal de poder esdevenir un marc adequat en què realitzar aquest tipus d'activitats; i també és un equipament molt complet quant a activitats i programació. En aquest sentit, d'entrada no es considera que les demandes que es van recollir durant el procés participatiu sobre el tipus de mancances de Can Xic hagin de ser considerades com a factors decisius en la menor o major penetració de l'equipament entre el jovent. De fet, és probable que les persones que van arribar a concretar, en l'enquesta, uns determinats usos o activitats que troben a faltar en el casal juvenil siguin ja usuaris de l'espai i que, per tant, no formin part dels grups diana d'aquest esforç d'obertura i universalitat que es jutja necessari fer. Per tot

plegat, no sembla ser, a priori, la programació un factor clau en la percepció de major o menor obertura de Can Xic en l'imaginari d'alguns segments del jovent.

Una altra variable a analitzar a l'hora d'entendre la capacitat de penetració de Can Xic és l'oci nocturn. Tal com s'ha explicat en diversos moments de la present Diagnosi, les mancances en termes d'oci nocturn de Viladecans representen un factor clau en la percepció que moltes persones joves tenen sobre la seva ciutat. I que té afectacions importants quant a hàbits, consums i conductes de moltes persones. És clar que es tracta d'un àmbit en el qual l'Ajuntament té poca capacitat d'incidència, però també és cert que no s'està reclamant un canvi estructural de la situació, que depèn de factors totalment aliens a l'Ajuntament, sinó la realització de petites actuacions que pal·liar parcialment les necessitats que en aquest moment no estan del tot satisfetes. En aquest sentit, i tot i que no formi part dels seus eixos prioritaris d'acció, fora interessant que Joventut analitzés si des de Can Xic es podria tractar d'oferir més alternatives per omplir les franges nocturnes dels caps de setmana. Sens dubte aquest podria ser un camí efectiu per a la captació de nous públics i la percepció entre el jovent de més edat de que l'espai juvenil realitza un cert viratge per esdevenir més inclusiu i transversal.

En un altre ordre de coses, i tot partint d'algunes consideracions recollides en les entrevistes a tècnics i professionals de l'Ajuntament, es percep com a necessària una ampliació del marc físic d'acció de Can Xic en tant que espai d'oci i lleure juvenil de vocació transversal i generalista. I és que Viladecans compta amb una xarxa d'equipaments públics notable que, perfectament, podrien suplementar Can Xic com a espais de realització d'activitats, donant-li l'obertura, la diversitat i la transversalitat que alguns joves troben a faltar en l'equipament juvenil. Tal i com es desprèn de les entrevistes i el treball realitzat amb el personal de l'Ajuntament, haver de treballar amb les parets de Can Xic com a límit físic suposa de vegades una restricció que influeix en la configuració de programes i activitats. I poder comptar amb el suport d'una xarxa subsidiària d'equipaments permetria al propi equip de Can Xic treballar amb més llibertat. Fins i tot el carrer podria ser entès, de vegades, com a espai on realitzar activitats. Aquesta seria, sens dubte, una decisió que contribuiria en gran mesura a fer encara més accessible i proper l'espai juvenil per a un amplíssim ventall de joves. En el centre d'aquest mapa d'espais, Can Xic és i hauria de continuar sent un espai de referència per al col·lectiu jove, així com l'agent motor i impulsor de la major part de les activitats i programes per a joves. Però al comptar amb espais complementaris, podria donar cabuda a un ventall molt més ampli d'activitats i atendre moltes demandes de joves que en l'actualitat no és possible cobrir de forma tan efectiva.

3.2 Optimitzar la tasca informativa relacionada amb els serveis i recursos potencialment d'interès per a joves que ofereixen els diversos departaments de l'Ajuntament, tot centralitzant la funció comunicativa en els canals de Can Xic i creant mecanismes de coordinació interdepartamental.

No podem oblidar, en relació a l'anàlisi sobre la reformulació/optimització de Can Xic realitzat en l'objectiu anterior, el paper de la comunicació, difusió i acostament de l'espai per tal de traslladar aquesta imatge de continua evolució, reinvençió i voluntat de permeabilitat. En aquest sentit, és necessari comptar amb vies de comunicació i interlocució constants amb joves, associats i no associats, per poder desenvolupar activitats, espais i serveis que aprofitin el potencial màxim de l'extens mapa d'equipaments del municipi.

Tal i com s'ha pogut anar llegint al llarg de la present Diagnosi, molts dels serveis de la ciutat als quals els i les joves poden accedir són parcialment desconeguts. Així ho corroboren els grups de discussió, on apareix la potenciació de la informació i difusió com el camí més adient per a assolir millores en termes de penetració, abast i efectivitat dels serveis i recursos municipals disponibles. De fet, en la dinàmica participativa realitzada amb tècnics i tècniques municipals, la comunicació va ser un dels punts rellevants de debat, en què les pròpies professionals del departament manifestaven el seu neguit per no saber o aconseguir arribar al públic juvenil.

Partint d'aquesta base, emergeixen dues dimensions d'actuació a prioritzar i tenir en compte des de l'Ajuntament. D'una banda, es fa necessària la millora de les vies de comunicació externa, és a dir, dels canals orientats a traslladar informació des de l'Ajuntament cap a la població. I d'altra banda, s'entén com un camp a seguir treballant la comunicació interna dins del propi consistori per tal que les persones encarregades de comunicar/informar estiguin permanentment al dia de tots els serveis i projectes que es presten des dels diferents departaments. Ara bé, un cop enteses aquestes dues dimensions, cal definir l'emissor i els missatges més adequats per complir amb els objectius de la comunicació.

És evident que l'equip de Comunicació del consistori ha de dur a terme una tasca informativa regular de tot allò que fa i ofereix l'Ajuntament, ja sigui per a joves, gent gran, famílies o qualsevol altre col·lectiu. No obstant, el segment jove és un col·lectiu molt específic, amb uns hàbits informatius clarament diferenciats dels que poden tenir altres grups demogràfics i, en conseqüència, mereix un tipus de comunicació també específic. Tal com es va verbalitzar de forma explícita en la dinàmica participativa realitzada amb

tècnics municipals, accedir al públic juvenil és quelcom complicat i no n'hi ha prou amb confiar que la informació arribi al jovent per mitjà dels canals generalistes de l'Ajuntament.

Tenint en compte aquesta necessitat d'especificitat, així com també la clara vocació de referencialitat de Can Xic en tant que futur centre de recursos per a joves de caràcter integral i transversal, hauria de ser el propi equip de Joventut, i concretament l'equipament jove, l'encarregat de portar el pes de la comunicació de tots els serveis i recursos adreçats a aquest col·lectiu. I és que, per tal que Can Xic es consolidi com a espai jove referencial, hi juga un paper principal la comunicació/informació, ja que sense un bon nivell de coneixement de l'espai i una bona capacitat d'aglutinar informació sobre tots els recursos i serveis que ofereix l'Ajuntament, no és possible que aquest esdevingui referencial per a un grup ampli de joves. En aquest sentit, és del tot imprescindible que Can Xic i Joventut coneguin els canals de comunicació més efectius amb el col·lectiu jove.

A partir de les dades obtingudes en les enquestes realitzades en el marc d'aquesta Diagnosi, es pot observar que el jovent menor i major de 18 anys coincideix en l'ús de les xarxes socials i la missatgeria instantània com els principals canals de comunicació i informació utilitzats, però amb un predomini destacat del WhatsApp i d'Instagram. Els dos col·lectius d'edat també coincideixen en situar les relacions personals com una font d'informació rellevant, però difereixen en la valoració dels canals tradicionals, com díptics i cartells, que en el cas dels i les joves majors de 18 anys són encara força utilitzats (37%), i en el de les persones menors de 18 apareixen com a residual (18%). Tot i el predomini de l'ús del WhatsApp es fa complicat que la institució el pugui usar efectivament, ateses les restriccions de la Llei de Protecció de Dades, malgrat que es té en compte fer-lo servir.

A la llum d'aquestes dades, cal valorar si en termes generals s'està duent a terme una bona tasca informativa entre el jovent i si no hi hauria alguns altres canals o productes informatius amb major capacitat de penetració entre aquest col·lectiu. Reflexió que no només ha de circumscriure's a les parets de Can Xic, sinó a tota la institució, però que cobra especial importància en el cas de l'equipament juvenil, ja que, tal com s'ha dit unes línies més amunt, hauria de ser Can Xic qui liderés la tasca comunicativa i informativa adreçada al jovent.

Ara bé, com es deia abans, aquest lideratge comunicatiu no pot circumscriure's únicament a les activitats o recursos que s'impulsen o organitzen des de Joventut, sinó que hauria de ser capaç d'abraçar totes les àrees i departaments de l'Ajuntament que ofereixin serveis o recursos potencialment d'interès per als joves, encara que no estiguin estrictament dirigits a aquest col·lectiu. Aquesta concepció integral de la comunicació de Can Xic suposaria un autèntic salt endavant i dotaria els canals d'aquest equipament d'una major preeminència,

interès, importància i rellevància. No obstant, a fi de fer possible aquesta idea és del tot imprescindible millorar la comunicació interna entre departaments, tal com es deia unes línies més amunt. I és que si des de Joventut i Can Xic no es coneixen prou bé les polítiques i programes que s'estan impulsant des dels diferents departaments potencialment susceptibles de ser interessants per al jovent, difícilment s'aconseguirà que la informació en qüestió arribi a aquest col·lectiu. En aquest darrer punt és essencial assenyalar la necessitat d'articular espais regulars d'intercanvi i coordinació entre Joventut i els departaments que treballen els àmbits amb un major impacte en la vida del jovent, que són Ocupació, Educació, Esports i Cultura.

Línia estratègica 4. SALUT

4.1 Proporcionar al jovent recursos formatius i informatius atractius i accessibles en matèria de salut, addiccions i gestió emocional.

La salut, i més concretament les seves manifestacions a nivell emocional, sexual i de consums, representa una font de preocupació important per al jovent de Viladecans, que en els grups de discussió va posar l'accent en la necessitat de crear espais, fora dels centres educatius, on es tractin i es pugui rebre informació més directa, propera i personalitzada sobre totes aquestes temàtiques. Aquesta preocupació, així com l'extensió d'hàbits poc saludables entre el col·lectiu jove, ja va ser detectada en l'anterior PLJ i abordada per l'Ajuntament a través del Pla Local de Prevenció de les Drogodependències, que apunta en la bona direcció (informació, proximitat, prevenció, atenció i seguiment, etc.). Tot i això hi ha noves realitats que esdevenen focus d'atenció per part de les administracions i els i les professionals que hi treballen, com és el cas de la creixent addicció als dispositius mòbils, a les xarxes socials i a certs tipus de videojocs. Sembla necessari que s'han d'abordar aquests reptes d'una manera específica i no genèrica.

Dins d'aquesta línia de treball emergeix com a element clau la necessitat que els espais de formació i informació en aquest àmbit tan global estiguin clarament diferenciats dels centres educatius i que els missatges i el tracte que s'hi donin siguin propers, amens i desenfadats. En aquest sentit, semblen insuficients les tradicionals campanyes genèriques que s'acostuma a realitzar a les escoles, i s'imposa la necessitat d'habilitar serveis d'atenció i informació molt més personalitzats i directes amb el propi jovent, prestats en espais còmodes, propers i confidencials, i fins i tot que aquests espais estiguin auto-gestionats i dinamitzats entre iguals. No cal dir que aquest servei d'atenció i informació, que tindria un

caràcter personalitzat, hauria d'anar acompanyat d'accions grupals i d'intervenció comunitària, que anirien més encarats l'educació i la formació.

Línia estratègica 5. IGUALTAT

5.1 Proporcionar al jovent recursos formatius i informatius atractius i accessibles en matèria d'igualtat, convivència, respecte a la diversitat i la sexualitat.

En les conclusions de la Diagnosi s'aprecia un esforç important des de l'Ajuntament per fer front a les violències masclistes a través del Servei d'Informació i Atenció a les Dones, el Servei d'Atenció Integral, el Punt Lila de la Festa Major, el desenvolupament del Protocol local contra les agressions sexistes i lgtbifòbiques en els espais públics i campanyes de sensibilització en aquests àmbits.

Per millorar encara més les polítiques en aquest àmbit es podria aprofundir amb accions com: informació de primera mà que connecti amb el jovent, però fora dels centres educatius; mesures enfocades a la sensibilització i la formació de joves en matèria de masculinitats positives i a la prevenció de la violència de gènere en totes les seves manifestacions; ampliació de l'objecte d'actuació dels serveis i recursos en matèria de salut per posar l'accent en temàtiques com la gestió emocional i la salut mental. Estem, així doncs, davant d'un demanda de recursos en matèria de formació i informació humana, conductual i de valors que pot ser agrupada sota un mateix paraigües. A dia d'avui, el jovent ja compta amb alguns serveis enfocats en aquesta direcció, però, segons les pròpies persones joves, els recursos existents no acaben de ser del tot adequats per donar resposta a algunes de les mancances i problemàtiques detectades. Tal com ja s'ha descrit en els paràgrafs dedicats a la participació, es troben a faltar accions més concretament adreçades a joves, no tant en la vessant assistencial (el suport i ajuda als col·lectius més desfavorits és universal i, per tant, s'entén que ja té com a destinatàries les persones joves quan s'escau) com en la parcel·la de la transmissió de valors i formació quant a discriminacions, convivència, integració, etc. En aquest sentit, és necessari aprofundir en la formació en valors com el respecte a la diversitat, la bona convivència, contra les actituds masclistes i contra la discriminació de qualsevol tipus a través de campanyes d'informació i tallers i activitats destinades específicament al col·lectiu jove.

En aquest sentit, el present PLJ realitzarà un esforç a fi de fixar actuacions municipals que tractin de donar satisfacció a aquestes demandes, unes accions que passaran necessàriament per la conscienciació, sensibilització i educació proactiva de les pròpies

persones joves i també de les seves famílies, tant en matèria d'igualtat com de convivència i diversitat. Caldrà, no obstant, partir de l'anàlisi de resultats de les estratègies ja utilitzades prèviament a fi d'evitar aquelles línies que hagin demostrat ser poc fructíferes.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Els objectius específics desgranen de forma més concreta aquells àmbits/aspectes a abordar per tal d'assolir amb èxit i en tota la seva amplitud els objectius generals o estratègics plantejats com a línies mestres del PLJ. La decisió dels objectius específics d'un PLJ és el pas immediatament anterior al disseny de les actuacions de futur, ja que aquestes venen a ser l'operativització d'aquells. Tot seguit s'enumeren els diversos objectius específics que hi ha al darrere de les accions incloses en l'apartat 'Programes i actuacions' del present PLJ, classificats en funció de la línia estratègica a la qual s'adscriuen.

Línia estratègica 1. Emancipació

- Aportar eines i recursos que contribueixin a una inserció laboral del jovent més ràpida, estable i satisfactòria
- Dur a terme actuacions encaminades a facilitar l'accés del jovent a un habitatge digne i assequible
- Fomentar el coneixement i pràctica de fórmules d'habitatge alternatives i responsables
- Treballar per tal de disminuir l'índex d'abandonament dels estudis, garantint així un major nivell educatiu del jovent i millors oportunitats laborals
- Eixamplar l'oferta educativa i formativa existent a Viladecans, molt especialment la no reglada
- Oferir recursos pel foment del canvi d'hàbits cap a una societat més sostenible i respectuosa amb el medi ambient

Línia estratègica 2. Oferta d'oci

- Garantir l'existència d'una oferta lúdica, esportiva i cultural àmplia i transversal, que doni resposta a públics diversos i heterogenis de persones joves
- Oferir al col·lectiu jove els espais i recursos necessaris per poder realitzar activitats lúdiques i culturals de forma lliure i no tutoritzada
- Impulsar la creació de processos i espais de participació ciutadana específicament orientats a la implicació de les persones joves en la presa de decisions sobre la gestió de les polítiques del municipi

Línia estratègica 3. Centre de Recursos per a Joves Can Xic

- Dotar Can Xic d'eines que permetin la captació continuada de demandes dels i les joves per tal de mantenir aquest espai permanentment adaptat a les necessitats del seu públic usuari
- Adoptar mesures que contribueixin a acostar Can Xic al jovent i fer-lo més present en el dia a dia dels col·lectius juvenils
- Programar activitats fora de Can Xic, en altres espais públics i equipaments, per captar més públic i potenciar el coneixement dels serveis de joventut
- Difondre i acostar al jovent tots els recursos i serveis al seu abast en àmbits diversos: habitatge, educació, ocupació, salut, participació, voluntariat, etc.
- Ampliar el grau de penetració de Can Xic entre el públic juvenil de Viladecans
- Avançar en la generalització de l'aplicació d'una perspectiva i sensibilitat juvenils en totes les àrees de l'Ajuntament que permeti una major presència del jovent en totes les polítiques públiques que es diguin a terme al municipi

Línia estratègica 4. Salut

- Millorar la formació del jovent de Viladecans en matèria de salut, addiccions, gestió emocional i salut sexual a fi de dotar-los de més instruments
- Proporcionar a les persones joves espais propers, accessibles, amens, còmodes i segurs en què poder trobar assessorament personalitzat sobre temàtiques relacionades amb salut mental, sexualitat, gestió emocional, etc.

Línia estratègica 5. Igualtat

- Millorar la formació del jovent de Viladecans en matèria d'igualtat, convivència, respecte a la diversitat i la sexualitat a fi de dotar-los de més instruments
- Treballar per minimitzar les conductes masclistes, homofòbiques, legetibifòbiques i discriminatòries entre joves, ja sigui a la via pública, als espais d'oci, a les festes, etc.
- Fomentar la convivència i cohesió social al municipi, tot vetllant per la inclusió de les persones joves amb menys recursos i/o majors dificultats personals i socials

PROGRAMES I NOVES ACTUACIONS

2020-2023

En aquest apartat s'introdueixen les noves accions que es desenvoluparan en el marc del Pla Local de Joventut de l'Ajuntament de Viladecans 2020-2023, propostes que enriqueixen la ja extensa oferta de serveis i activitats que s'ofereix des del departament. Així, aquestes noves accions seran un complement per incidir en els eixos d'actuació anteriorment descrits i per desenvolupar els objectius generals i específics.

Jornada sobre l'habitatge alternatiu

OBJECTIU GENERAL

Impulsar accions, programes i recursos orientats a abordar, de forma conjuminada, les diverses variables que incideixen en el retard de l'edat d'emancipació de les persones joves, en especial en els àmbits de l'educació, l'ocupació i l'accés a l'habitatge

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Dur a terme actuacions encaminades a facilitar l'accés del jovent a un habitatge digne i assequible.
- Fomentar el coneixement i pràctica de fórmules d'habitatge alternatives i responsables

DESCRIPCIÓ

Organització d'una jornada sencera centrada en la difusió de les noves formes de tinença i ús d'habitatges, estratègies emergents i models alternatius d'emancipació. La jornada constaria de diverses taules rodones i xerrades amb participació d'experts i també de testimonis que poguessin aportar coneixement sobre qüestions com la masoveria urbana, cessió d'ús, dret de superfície, cooperatives d'habitatge, cohousing, habitatges comunitaris, habitatge compartit, autoconstrucció. Es podrien convidar entitats com Sostre Cívic. També es faria difusió de la guia creada pel Consell Nacional de Joventut de Catalunya "Models alternatius d'accés i tinença de l'habitatge"

DESTINATARIS

Joves d'entre 18 i 35 anys

AGENTS IMPLICATS

Oficina Local d'Habitatge
Regidoria de Joventut
Entitats relacionades amb l'habitatge alternatiu
Can Xic

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre de persones assistents a la jornada

Tauler de pisos compartits

OBJECTIU GENERAL

Impulsar accions, programes i recursos orientats a abordar, de forma conjuminada, les diverses variables que incideixen en el retard de l'edat d'emancipació de les persones joves, en especial en els àmbits de l'educació, l'ocupació i l'accés a l'habitatge

152

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Dur a terme actuacions encaminades a facilitar l'accés del jovent a un habitatge digne i assequible
- Fomentar el coneixement i pràctica de fórmules d'habitatge alternatives i responsables

DESCRIPCIÓ

Dotar l'Ajuntament d'un nou servei dedicat a posar en contacte els i les joves que busquen altres persones del municipi per compartir pis. Aquest programa constaria d'una fase inicial de difusió i, posteriorment, d'una segona fase d'implementació a temps indefinit que tractaria de facilitar als joves la cerca d'un company/a de pis. El servei estaria dinamitzat pels canals de comunicació tan del departament com de l'Ajuntament de Viladecans.

DESTINATARIS

Joves de 18 a 35 anys amb voluntat d'emancipar-se

AGENTS IMPLICATS

Oficina Local d'Habitatge
Can Xic
Departament de Comunicació

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre de peticions d'informació sobre pisos compartits
Nombre d'entrades de sol·licituds

Incubadora de projectes emprenedors

OBJECTIU GENERAL

Impulsar accions, programes i recursos orientats a abordar, de forma conjuminada, les diverses variables que incideixen en el retard de l'edat d'emancipació de les persones joves, en especial en els àmbits de l'educació, l'ocupació i l'accés a l'habitatge

OBJECTIUS ESPECÍFICS

→ Aportar eines i recursos que contribueixin a una inserció laboral del jovent més ràpida, estable i satisfactòria

153

DESCRIPCIÓ

Creació i posada en marxa de l'Incubadora d'Emprenedoria. Adreçada a aquelles persones que tinguin un projecte o idea de negoci de caràcter social, la plataforma oferirà suport a les noves empreses durant el seu primer any de vida. L'objectiu de l'incubadora serà impulsar i donar una empenta als i les joves amb idees de futur per tal que siguin capaços de materialitzar les seves idees i adquirir les capacitats bàsiques per tal de tirar endavant els projectes respectius de forma autònoma. Des de la incubadora s'oferirà als emprenedors i emprenedores una formació transversal basada en l'economia social i col·laborativa en forma de tallers formatius i assessorament individualitzat. La formació serà impartida per professionals del ram o l'àmbit en qüestió, a poder ser persones voluntàries amb vinculació al municipi. També es posarà a disposició dels projectes que estiguin a la incubadora espais de treball compartits.

DESTINATARIS

Joves en edat de treballar i amb ganes de tirar endavant un projecte empresarial o emprenedor

AGENTS IMPLICATS

Serveis d'Empreses i Innovació i de Formació i Ocupació
Can Xic

INDICADORS D'AVUACIÓ

Nombre de projectes o iniciatives empresarials sorgides de la incubadora
Nombre de joves que rebin formació en el marc del projecte
Superfície física destinada a exercir d'espai de treball dels emprenedors/es de la incubadora

Apadrinant el talent

OBJECTIU GENERAL

Impulsar accions, programes i recursos orientats a abordar, de forma conjuminada, les diverses variables que incideixen en el retard de l'edat d'emancipació de les persones joves, en especial en els àmbits de l'educació, l'ocupació i l'accés a l'habitatge

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Treballar per tal de disminuir l'índex d'abandonament dels estudis, garantint així un major nivell educatiu del jovent i millors oportunitats laborals
- Aportar eines i recursos que contribueixin a una inserció laboral del jovent més ràpida, estable i satisfactòria

154

DESCRIPCIÓ

Aquest programa consisteix en utilitzar una metodologia innovadora com és l'entrada en joc de la figura del mentor/a. A partir d'una llista de joves classificats segons nivell d'estudis i àmbit d'especialització s'estableix una dinàmica per trobar i assignar a cadascun/a un mentor/a; una persona que tingui el mateix perfil acadèmic i professional que el/la jove. La missió del mentor/a o padrí no serà ni ajudar-lo a estudiar ni inserir laboralment el/la jove, sinó apoderar-lo/la, tot ajudant-lo/la a descobrir les seves potencialitats i habilitats i, alhora, els seus punts de millora per tal que pugui afrontar la superació del curs o un procés de recerca de feina amb unes possibilitats d'èxit més grans. Per tal de garantir l'èxit de l'actuació, seria interessant que es vehiculés a través d'alguna organització o entitat, que seria l'encarregada de trobar els mentors i mentores.

DESTINATARIS

Joves des del segon cicle d'ESO que necessitin suport i mentors de 18 a 35 anys

AGENTS IMPLICATS

Joves o persones adultes amb ganes d'ajudar altres persones a orientar-se i inserir-se laboralment
Serveis d'Empreses i Innovació i de Formació i Ocupació
Entitats i/o teixit associatiu
Regidoria de Joventut

INDICADORS D'AVUACIÓ

Nombre de mentoratges realitzats
Nombre de joves inscrits en la borsa de demandants de mentoratge
Nombre de persones voluntàries inscrites com a potencials mentors/es

Borsa d'aptituds i capacitats

OBJECTIU GENERAL

Impulsar accions, programes i recursos orientats a abordar, de forma conjuminada, les diverses variables que incideixen en el retard de l'edat d'emancipació de les persones joves, en especial en els àmbits de l'educació, l'ocupació i l'accés a l'habitatge

155

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Treballar per tal de disminuir l'índex d'abandonament dels estudis, garantint així un major nivell educatiu del jovent i millors oportunitats laborals
- Aportar eines i recursos que contribueixin a una inserció laboral del jovent més ràpida, estable i satisfactòria

DESCRIPCIÓ

Habilitació d'un espai dins de Can Xic i altres equipaments destinat a la posada en contacte del jovent viladecanenc amb altres veïns i veïnes del municipi per tal de donar a conèixer les seves habilitats, aptituds i capacitats específiques que puguin ser d'utilitat i "vendibles". El paper de Can Xic seria el d'intermediar entre uns i altres i filtrar tant ofertes com demandes per tal d'oferir a ambdues parts unes mínimes referències recíproques. La tipologia de serveis pot ser d'allò més àmplia, incloent canguratsges, reparació d'ordinadors, classes de repàs, sessions de conversa en anglès, guiatge de muntanya...

DESTINATARIS

Joves d'entre 16 i 35 anys, ja tinguin ocupació estable o no

AGENTS IMPLICATS

Can Xic
Serveis d'Empreses i Innovació i de Formació i Ocupació

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre de joves inscrits en la Borsa

Formació en drets laborals

OBJECTIU GENERAL

Impulsar accions, programes i recursos orientats a abordar, de forma conjuminada, les diverses variables que incideixen en el retard de l'edat d'emancipació de les persones joves, en especial en els àmbits de l'educació, l'ocupació i l'accés a l'habitatge

OBJECTIUS ESPECÍFICS

→ Aportar eines i recursos que contribueixin a una inserció laboral del jovent més ràpida, estable i satisfactòria

156

DESCRIPCIÓ

El procés de recerca de feina és un escenari nou i complex que els i les joves han d'encarar en algun moment de les seves vides. Alhora, en el mercat laboral hi conviuen moltes fórmules de contractes i condicions de treball que el jovent, en la seva majoria, desconeix ja que no hi ha estat en contacte. Per aquesta raó, és necessari preparar els i les joves per a aquesta etapa de la seva vida tot posant a la seva disposició informació relacionada amb els drets dels treballadors/es, pràctiques abusives més comunes emprades per les empreses, de quina manera analitzar un contracte de treball, etc. Aquesta tasca formativa, a banda d'impulsar-se des de la pròpia administració, es podria dur a terme a través de tallers organitzats pels mateixos instituts de la ciutat per tal d'assegurar que la informació arriba als destinataris/àries desitjats.

DESTINATARIS

Joves de secundària postobligatòria

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Serveis d'Empreses i Innovació i de Formació i Ocupació
Centres educatius que imparteixen secundària postobligatòria
Servei de Polítiques d'Igualtat d'Oportunitats
Especialistes formadors/es en dret laboral

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre d'alumnes formats i formades
Nombre de sessions de formació realitzades

Ampliació del servei d'Aules d'Estudi

OBJECTIU GENERAL

- Impulsar accions, programes i recursos orientats a abordar, de forma conjuminada, les diverses variables que incideixen en el retard de l'edat d'emancipació de les persones joves, en especial en els àmbits de l'educació, l'ocupació i l'accés a l'habitatge
- Ampliar i pluralitzar els públics de Can Xic tot aprofitant altres equipaments i espais públics per a la realització d'activitats i programes.

157

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Treballar per tal de disminuir l'índex d'abandonament dels estudis, garantint així un major nivell educatiu del jovent i millors oportunitats laborals
- Programar activitats fora de Can Xic, en altres espais públics i equipaments, per captar més públic i potenciar el coneixement dels serveis de joventut

DESCRIPCIÓ

Ampliar el servei d'aules d'estudi en èpoques d'exàmens, ampliant els horaris de la Biblioteca i obrint altres equipaments de la ciutat. A més de la Biblioteca i el casal de barri de la Montserratina, es podrien obrir altres casals com el de Sales i Alba Rosa, o l'ateneu Pau Picasso de dilluns a dissabte de les 22.00 a la 1.00 h i els diumenges de les 16.00 a la 1.00 h.

DESTINATARIS

Joves d'entre 16 i 35 anys

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Servei de Polítiques d'Igualtat d'Oportunitats
Biblioteca, ateneu Pau Picasso i/o altres equipaments susceptibles d'acollir el servei

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre de joves que assisteixen a les aules

Can Xic's Brotherhood

OBJECTIU GENERAL

- Impulsar accions, programes i recursos orientats a abordar, de forma conjuminada, les diverses variables que incideixen en el retard de l'edat d'emancipació de les persones joves, en especial en els àmbits de l'educació, l'ocupació i l'accés a l'habitatge
- Ampliar i pluralitzar els públics de Can Xic tot aprofitant altres equipaments i espais públics per a la realització d'activitats i programes.

158

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Treballar per tal de disminuir l'índex d'abandonament dels estudis, garantint així un major nivell educatiu del jovent i millors oportunitats laborals
- Eixamplar l'oferta educativa i formativa existent a Viladecans, molt especialment la no reglada

DESCRIPCIÓ

Programa de foment de l'aprenentatge de l'anglès per a joves majors d'edat no escolaritzats. S'organitzarien sessions a Can Xic, la Biblioteca i/o els ateneus per tal de realitzar activitats en anglès de tot tipus: no només classes teòriques, sinó tallers lúdics i activitats culturals que serien íntegrament en anglès, per aprendre vocabulari i practicar-lo en entorns quotidians. Una proposta de curs d'idiomes diferent i més adequada als interessos juvenils

DESTINATARIS

Joves d'entre 18 i 35 anys no escolaritzats

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Servei de Polítiques d'Igualtat d'Oportunitats
Can Xic
Xarxa d'equipaments de la ciutat (Biblioteca...)

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre de joves que realitzen el curs

Programa un Xic de Nit

OBJECTIU GENERAL

- Diversificar l'oferta lúdica i participativa de la ciutat adreçada a joves a través de la creació d'espais per a la pràctica de l'esport, fomentar l'oci espontani i promoure l'associacionisme
- Ampliar i pluralitzar els públics de Can Xic tot aprofitant altres equipaments i espais públics per a la realització d'activitats i programes.

159

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Garantir l'existència d'una oferta lúdica, esportiva i cultural àmplia i transversal, que doni resposta a públics diversos i heterogenis de persones joves

Disseny d'una programació estable d'activitats lúdiques a realitzar durant les nits dels divendres i els dissabtes. Es buscarà dotar el programa de la màxima varietat possible a fi de poder arribar a un públic ampli i transversal, però totes les activitats tindran com a denominador comú que siguin realment atractives per al públic juvenil. En aquest sentit, i tenint en compte l'àmplia difusió que té l'esport al municipi, d'entrada es proposa iniciar aquest cicle amb una seqüència de campionats esportius (bàsquet, futbol...), complementats amb algunes excursions, acampades nocturnes, caminades, gimcanes... En aquest sentit les activitats es programarien dins i fora de Can Xic.

DESTINATARIS

Joves d'entre 14 i 30 anys

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Regidoria d'Esports
Can Xic
Servei de Polítiques d'Igualtat d'Oportunitats

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre d'activitats nocturnes organitzades
Nombre de participants en les activitats nocturnes del programa

Jocs Olímpics de Viladecans

OBJECTIU GENERAL

- Diversificar l'oferta lúdica i participativa de la ciutat adreçada a joves a través de la creació d'espais per a la pràctica de l'esport, fomentar l'oci espontani i promoure l'associacionisme
- Ampliar i pluralitzar els públics de Can Xic tot aprofitant altres equipaments i espais públics per a la realització d'activitats i programes.

160

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Garantir l'existència d'una oferta lúdica, esportiva i cultural àmplia i transversal, que doni resposta a públics diversos i heterogenis de persones joves

Essent l'esport una de les disciplines i modalitats d'oci que més interès desperta entre els joves, es proposa la creació d'un format bianual o coincidint amb la celebració dels Jocs Olímpics (cada quatre anys) de competició esportiva oberta a la participació de tothom. Aquesta activitat donaria resposta al desig de molts joves que no formen part de cap equip ni club esportiu de practicar l'esport que més els agrada de forma competitiva però sense obligació d'estar federats/des.

DESTINATARIS

Tots els veïns i veïnes

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Regidoria d'Esports
Can Xic

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre de participants en les Olimpíades

Circuit d'esport diari

OBJECTIU GENERAL

Diversificar l'oferta lúdica i participativa de la ciutat adreçada a joves a través de la creació d'espais per a la pràctica de l'esport, fomentar l'oci espontani i promoure l'associacionisme.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Garantir l'existència d'una oferta lúdica, esportiva i cultural àmplia i transversal, que doni resposta a públics diversos i heterogenis de persones joves

161

Seguint amb el projecte d'itineraris de *running* i partint de la iniciativa dels circuits saludables per a la gent gran, aquest projecte pretén estimular que els i les joves de Viladecans facin esport a l'espai públic, ja sigui caminant, corrent o amb bicicleta. Es tracta de planificar caminades, circuits urbans i rutes en bicicleta per l'àmbit urbà i natural del municipi, planificat per dies i rutines, amb informació dels temps orientatius per a realitzar-los, les kcal que es consumirien i propostes d'alimentació adequada per a la pràctica esportiva. Es podria disposar tota aquesta informació amb fitxes online i en paper per tal que els i les joves es creïn les seves pròpies rutines. A més, es podria identificar l'espai públic amb panells d'inici i final de recorreguts.

DESTINATARIS

Joves de 14 a 35 anys

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Regidoria d'Esports
Àrea d'Espai Públic

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre de persones que s'interessin pels circuits o se'ls descarreguin del web.

Viladecans Té Talent

OBJECTIU GENERAL

Ampliar i pluralitzar els públics de Can Xic tot aprofitant altres equipaments i espais públics per a la realització d'activitats i programes.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Oferir al col·lectiu jove els espais i recursos necessaris per poder realitzar activitats lúdiques i culturals de forma lliure i no tutoritzada
- Adoptar mesures que contribueixin a acostar Can Xic al jovent i fer-lo més present en el dia a dia dels col·lectius juvenils

162

Impuls d'una mostra o festival d'arts, tan visuals, plàstiques, escèniques i musicals per a la difusió de joves artistes locals. Hi podran prendre part músics, cantants, actors, malabaristes, il·lustradors, pintors, cinematògrafs i tota mena d'artistes de menys de 35 anys. El festival tindrà una periodicitat anual i es concretarà en forma de gala o jornada artística oberta a tot el públic que hi vulgui assistir. Atès que l'objectiu no serà escollir un guanyador/a, sinó tan sols donar a conèixer els artistes locals, la mostra o gala no tindrà format de concurs.

DESTINATARIS

Joves de 16 a 35 anys

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Servei de Polítiques d'Igualtat d'Oportunitats
Servei d'Acció Comunitària
Can Xic
Ateneu de les Arts
Entitats del municipi

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre de participants de la gala

Borsa jove de voluntariat

OBJECTIU GENERAL

Diversificar l'oferta lúdica i participativa de la ciutat adreçada a joves a través de la creació d'espais per a la pràctica de l'esport, fomentar l'oci espontani i promoure l'associacionisme

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Adoptar mesures que contribueixin a acostar Can Xic al jovent i fer-lo més present en el dia a dia dels col·lectius juvenils
- Fomentar l'associacionisme juvenil en tant que instrument d'integració i implicació del jovent en la vida cultural, lúdica i participativa del municipi

163

Seguint amb la línia del projecte comunitari que es desenvolupa als instituts, es proposa l'habilitació d'una borsa, en format de plataforma digital, que serveixi per posar en contacte persones joves amb ganes de col·laborar amb algun projecte de ciutat, entitats i les associacions del municipi. Per tal de poder fer-ne ús, els i les joves només hauran de crear un perfil i descriure allò que estan buscant; seran les entitats les que accediran a totes les candidatures i es posaran en contacte amb les persones susceptibles d'interessar-se per l'activitat de la seva entitat.

DESTINATARIS

Joves de 16 a 35 anys

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Regidoria de Solidaritat i Cooperació
Entitats del municipi

INDICADORS D'AVUACIÓ

Nombre d'inscrits/es a la borsa

Pressupostos participatius juvenils

OBJECTIU GENERAL

- Diversificar l'oferta lúdica i participativa de la ciutat adreçada a joves a través de la creació d'espais per a la pràctica de l'esport, fomentar l'oci espontani i promoure l'associacionisme.
- Optimitzar la tasca informativa relacionada amb els serveis i recursos potencialment d'interès per a joves que ofereixen els diversos departaments de l'Ajuntament, tot centralitzant la funció comunicativa en els canals de Can Xic i creant mecanismes de coordinació interdepartamental

164

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Impulsar la creació de processos i espais de participació ciutadana específicament orientats a la implicació de les persones joves en la presa de decisions sobre la gestió de les polítiques del municipi
- Avançar en la generalització de l'aplicació d'una perspectiva i sensibilitat juvenils en totes les àrees de l'Ajuntament que permeti una major presència del jovent en totes les polítiques públiques que es duguin a terme al municipi

DESCRIPCIÓ

Convocatòria anual d'un procés de pressupostos participatius centrat exclusivament en actuacions i programes adreçats al col·lectiu jove. El potencial interès entre els i les joves d'aquest tipus de processos rau en l'alta especificitat de les accions i projectes que se sotmeten a discussió i votació

DESTINATARIS

Joves d'entre 16 i 35 anys

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Àrea de Serveis Generals
Tinença d'alcaldia de Polítiques d'Innovació

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Evolució de la partida pressupostària sotmesa a votació dels i les joves de Viladecans
Evolució del nombre de joves participants en cada convocatòria dels pressupostos participatius

Viladecans de Festa

OBJECTIU GENERAL

- Diversificar l'oferta lúdica i participativa de la ciutat adreçada a joves a través de la creació d'espais per a la pràctica de l'esport, fomentar l'oci espontani i la promoció de l'associacionisme.
- Ampliar i pluralitzar els públics de Can Xic tot aprofitant altres equipaments i espais públics per a la realització d'activitats i programes.

165

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Programar activitats fora de Can Xic, en altres espais públics i equipaments, per captar més públic i potenciar el coneixement dels serveis de joventut
- Ampliar el grau de penetració de Can Xic entre el públic juvenil de Viladecans
- Garantir l'existència d'una oferta lúdica, esportiva i cultural àmplia i transversal, que doni resposta a públics diversos i heterogenis de persones joves
- Oferir al col·lectiu jove els espais i recursos necessaris per poder realitzar activitats lúdiques i culturals de forma lliure i no tutoritzada

DESCRIPCIÓ

Implicar els i les joves de Viladecans en el disseny d'activitats festives del municipi concretes: Festa Major d'Hivern, Carnestoltes, Revetlla de Sant Joan, Festa Major d'Estiu i Halloween. Incloure, en la mesura del possible, les propostes i activitats que proposin els i les joves. Els i les interessats en la participació d'aquestes festivitats s'han d'inscriure a Can Xic. Obrir la programació festiva a possibles propostes que facin arribar els i les joves en altres dates: Nits amb Passió (Setmana Santa), Sant Isidre, Cap d'Any, Nit de Reis i Reines (vigília de la diada de Reis), etc.

DESTINATARIS

Joves de totes les edats

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Can Xic
Servei d'Acció Comunitària
Entitats del municipi

INDICADORS D'AVUACIÓ

Nombre de joves que participen en les accions prèvies a les activitats
Nombre de joves que participen el dia de l'activitat

Reimagina Can Xic

OBJECTIU GENERAL

- Diversificar l'oferta lúdica i participativa de la ciutat adreçada a joves a través de la creació d'espais per a la pràctica de l'esport, fomentar l'oci espontani i la promoció de l'associacionisme.
- Ampliar i pluralitzar els públics de Can Xic tot aprofitant altres equipaments i espais públics per a la realització d'activitats i programes.

166

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Difondre i acostar al jovent tots els recursos i serveis al seu abast en àmbits diversos: habitatge, educació, ocupació, salut, participació, voluntariat, etc.
- Ampliar el grau de penetració de Can Xic entre el públic juvenil de Viladecans
- Dotar Can Xic d'eines que permetin la captació continuada de demandes dels i les joves per tal de mantenir aquest espai permanentment adaptat a les necessitats del seu públic usuari
- Adoptar mesures que contribueixin a acostar Can Xic al jovent i fer-lo més present en el dia a dia dels col·lectius juvenils
- Programar activitats fora de Can Xic, en altres espais públics i equipaments, per captar més públic i potenciar el coneixement dels serveis de joventut

Organització d'una seqüència de consultes juvenils orientades a completar i adaptar la programació i els continguts de Can Xic a les demandes dels i les joves, molt especialment a les del col·lectiu d'entre 18 i 25 anys (a dia d'avui el menys participatiu). Aquestes consultes, que caldrà vehicular a través de la plataforma de participació electrònica ja explicada en una altra fitxa, tindran per objecte recopilar idees per a noves temàtiques d'activitats i tallers a realitzar a l'equipament que siguin susceptibles d'atreure l'interès d'un ventall més ampli de persones.

DESTINATARIS

Joves d'entre 16 i 35 anys

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Can Xic

INDICADORS D'AVUACIÓ

Enquestes de satisfacció sobre les activitats de Can Xic
Nombre de joves participants en tallers, activitats i tornejos de Can Xic

Cultura a la platja

OBJECTIU GENERAL

- Diversificar l'oferta lúdica i participativa de la ciutat adreçada a joves a través de la creació d'espais per a la pràctica de l'esport, fomentar l'oci espontani i la promoció de l'associacionisme.
- Ampliar i pluralitzar els públics de Can Xic tot aprofitant altres equipaments i espais públics per a la realització d'activitats i programes.

167

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Ampliar el grau de penetració de Can Xic entre el públic juvenil de Viladecans
- Adoptar mesures que contribueixin a acostar Can Xic al jovent i fer-lo més present en el dia a dia dels col·lectius juvenils
- Programar activitats fora de Can Xic, en altres espais públics i equipaments, per captar més públic i potenciar el coneixement dels serveis de joventut

Millora de l'oferta d'oci i de les infraestructures d'oci i esport a la platja, en col·laboració amb els serveis d'oci i restauració existents (guinguetes). Cada setmana hi podria haver una activitat lúdica o cultural a partir que comença a pondre's el sol, com ara concerts, espectacles de teatre al carrer, monòlegs, micros oberts...

DESTINATARIS

Joves d'entre 16 i 35 anys i ciutadania en general

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Servei d'Acció Comunitària
Can Xic

INDICADORS D'AVUACIÓ

Nombre de persones que participen en aquesta programació

Portes Obertes d'Entitats Juvenils

OBJECTIU GENERAL

Diversificar l'oferta lúdica i participativa de la ciutat adreçada a joves a través de la creació d'espais per a la pràctica de l'esport, fomentar l'oci espontani i la promoció de l'associacionisme.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Ampliar el grau de penetració de Can Xic entre el públic juvenil de Viladecans
- Adoptar mesures que contribueixin a acostar Can Xic al jovent i fer-lo més present en el dia a dia dels col·lectius juvenils

168

Organització d'una jornada a la ciutat de promoció de les entitats juvenils, les quals podrien organitzar tot un dia d'activitats en un equipament o en un espai públic per donar a conèixer els seus objectius i missió, així com captar joves interessats en participar i formar part de l'associació. Es podria vincular a Sant Isidre i la Mostra d'Entitats, per un espai diferenciat que permetés un format més adequat a aquestes entitats.

DESTINATARIS

Joves d'entre 16 i 35 anys i ciutadania en general

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Servei d'Acció Comunitària
Entitats juvenils del municipi

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre d'entitats i joves que en formen part que participen de l'organització
Valoració qualitativa de les entitats

Programa d'acompanyament d'entitats i col·lectius

OBJECTIU GENERAL

- Diversificar l'oferta lúdica i participativa de la ciutat adreçada a joves a través de la creació d'espais per a la pràctica de l'esport, fomentar l'oci espontani i promoure l'associacionisme
- Ampliar i pluralitzar els públics de Can Xic tot aprofitant altres equipaments i espais públics per a la realització d'activitats i programes.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Garantir l'existència d'una oferta lúdica, esportiva i cultural àmplia i transversal, que doni resposta a públics diversos i heterogenis de persones joves
- Oferir al col·lectiu jove els espais i recursos necessaris per poder realitzar activitats lúdiques i culturals de forma lliure i no tutoritzada
- Fomentar la convivència i cohesió social al municipi, tot vetllant per la inclusió de les persones joves amb menys recursos i/o majors dificultats personals i socials
- Oferir recursos pel foment del canvi d'hàbits cap a una societat més sostenible i respectuosa amb el medi ambient

DESCRIPCIÓ

Creació d'una antena del servei de suport a les entitats, especialitzada en entitats i col·lectius juvenils, treballant amb un doble objectiu: dotar d'eines les pròpies entitats per tal que puguin millorar la seva tasca de forma autònoma, així com potenciar l'associacionisme i l'organització de la ciutadania potenciant la seva participació en el municipi. El servei s'oferiria des de Can Xic de forma complementària. El servei oferiria orientació i suport per la concreció i desenvolupament de qualsevol projecte originat en el marc de col·lectius formals, no formals i iniciatives individuals, desplaçant-se si fa falta a altres punts de la ciutat per tal de dinamitzar aquests col·lectius i acompanyant-los de manera més estreta per la consecució dels seus objectius.

DESTINATARIS

Joves de totes les edats

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Servei d'Acció Comunitària
Entitats juvenils

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre d'atencions realitzades a entitats i altres col·lectius.
Nombre d'activitats realitzades per col·lectius arrel del suport del servei de Can Xic

Càpsules audiovisuals per a les xarxes socials

OBJECTIU GENERAL

- Optimitzar la tasca informativa relacionada amb els serveis i recursos potencialment d'interès per a joves que ofereixen els diversos departaments de l'Ajuntament, tot centralitzant la funció comunicativa en els canals de Can Xic i creant mecanismes de coordinació interdepartamental
- Proporcionar al jovent recursos formatius i informatius atractius i accessibles en matèria d'addiccions, gestió emocional i salut sexual

170

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Difondre i acostar al jovent tots els recursos i serveis al seu abast en àmbits diversos: habitatge, educació, ocupació, salut, participació, voluntariat, etc.
- Ampliar el grau de penetració de Can Xic entre el públic juvenil de Viladecans
- Millorar la formació del jovent de Viladecans en matèria d'addiccions, gestió emocional i sexualitat a fi de dotar-los de més instruments
- Treballar per minimitzar les conductes masclistes, homofòbiques, legetibifòbiques i discriminatòries entre joves, ja sigui a la via pública, als espais d'oci, a les festes, etc.
- Fomentar la convivència i cohesió social al municipi, tot vetllant per la inclusió de les persones joves amb menys recursos i/o majors dificultats personals i socials

DESCRIPCIÓ

Elaboració de píndoles audiovisuals breus i concises per a la seva difusió a través d'Instagram, WhatsApp i de les xarxes socials de Can Xic. El contingut de les píndoles aniria enfocat a la sensibilització sobre tots els temes d'interès juvenil.

DESTINATARIS

Joves de totes les edats

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Departament de Comunicació i Premsa
Fundació Ciutat de Viladecans
Viladecans TV

INDICADORS D'AVUACIÓ

Nombre de càpsules elaborades
Abast total d'usuaris/àries i públic de les càpsules elaborades
Impacte de les píndoles (likes, comparticions, mencions...)

Programa de foment de lideratges positius

OBJECTIU GENERAL

Proporcionar al jovent recursos formatius i informatius atractius i accessibles en matèria d'igualtat, convivència, respecte a la diversitat i la sexualitat
Proporcionar al jovent recursos formatius i informatius atractius i accessibles sobre mobilitat i sostenibilitat

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Millorar la formació del jovent de Viladecans en matèria d'addiccions, gestió emocional i sexualitat a fi de dotar-los de més instruments
- Treballar per minimitzar les conductes masclistes, homofòbiques, legetibifòbiques i discriminatòries entre joves, ja sigui a la via pública, als espais d'oci, a les festes, etc.
- Fomentar la convivència i cohesió social al municipi, tot vetllant per la inclusió de les persones joves amb menys recursos i/o majors dificultats personals i socials
- Proporcionar a les persones joves espais propers, accessibles, amens, còmodes i segurs en què poder trobar assessorament personalitzat sobre temàtiques relacionades amb salut mental, sexualitat, gestió emocional, etc.
- Oferir recursos pel foment del canvi d'hàbits cap a una societat més sostenible i respectuosa amb el medi ambient

171

DESCRIPCIÓ

Desplegament d'un cicle de xerrades enfocat a la difusió entre el jovent de lideratges alternatius i positius. Els ponents haurien de ser persones joves amb històries d'èxit personal i professional -en disciplines i àmbits que siguin font d'admiració per al jovent- que hagin destacat per remar a contracorrent, ser assertius i saber mantenir la seva pròpia personalitat en contextos de pressió social. L'objectiu de les xerrades seria donar a entendre a les persones joves que la capacitat de sobreposar-se a la pressió grupal és una característica molt positiva que pot ajudar a triomfar en la vida. Fins i tot es podrien portar referents juvenils -com esportistes, per exemple- que expliquessin obertament que no beuen ni fumen i que aquest fet és molt determinant per al seu èxit professional

DESTINATARIS

Joves de totes les edats, però especialment menors de 20 anys

AGENTS IMPLICATS

Can Xic
Entitats de Viladecans

INDICADORS D'AVUACIÓ

Nombre de xerrades realitzades
Sumatori del nombre total de persones assistents a les xerrades cada any

Programa d'Agents pel Canvi

OBJECTIU GENERAL

Proporcionar al jovent recursos formatius i informatius atractius i accessibles en matèria d'igualtat, convivència, respecte a la diversitat i la sexualitat
Proporcionar al jovent recursos formatius i informatius atractius i accessibles sobre mobilitat i sostenibilitat

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Treballar per minimitzar les conductes masclistes, homofòbiques, legetibifòbiques i discriminatòries entre joves, ja sigui a la via pública, als espais d'oci, a les festes, etc.
- Fomentar la convivència i cohesió social al municipi, tot vetllant per la inclusió de les persones joves amb menys recursos i/o majors dificultats personals i socials
- Oferir recursos pel foment del canvi d'hàbits cap a una societat més sostenible i respectuosa amb el medi ambient

172

DESCRIPCIÓ

Lligat amb el desplegament del cicle de xerrades de lideratges positius, es proposa la creació d'un programa de formació dinamitzat per entitats del tercer sector, en el qual s'apoderi i es doni eines als i les joves interessats en la transformació social. En aquest programa es tractarien temes d'addiccions, gestió emocional, convivència, respecte a la diversitat, sexualitat, i sostenibilitat, i es donaria l'oportunitat als i les participants a participar d'activitats culturals, comunitàries, de mediació i de conscienciació per tal d'aplicar els coneixements adquirits durant el programa. D'aquí podrien sortir els i les joves professionals que dinamitzarien el punt lila de la Festa Major, per exemple, o que oferirien les xerrades d'hàbits saludables a les escoles.

DESTINATARIS

Joves d'entre 16 i 35 anys

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Regidoria d'Igualtat de gènere i LGTBI
Regidoria de Salut i Consum
Entitats de Viladecans

INDICADORS D'AVUACIÓ

Nombre de participants als tallers de formació
Nombre de joves que participen en projectes de ciutat derivants d'aquesta formació

Ampliació del protocol contra les agressions sexistes

OBJECTIU GENERAL

Proporcionar al jovent recursos formatius i informatius atractius i accessibles en matèria d'igualtat, convivència, respecte a la diversitat i la sexualitat

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Millorar la formació del jovent de Viladecans en matèria d'igualtat, convivència, respecte a la diversitat i la sexualitat a fi de dotar-los de més instruments
- Treballar per minimitzar les conductes masclistes, homofòbiques, legetibifòbiques i discriminatòries entre joves, ja sigui a la via pública, als espais d'oci, a les festes, etc.

173

DESCRIPCIÓ

Es proposa donar continuïtat a l'aplicació del protocol ja existent, fins ara implementat a la Festa Major i altres esdeveniments, fent-lo extensiu a altres esdeveniments i activitats d'oci importants que es duguin a terme al municipi. L'aplicació del protocol hauria d'anar acompanyada de la creació de nous Punt Lila específics per a cada esdeveniment, que servien per avaluar l'èxit del protocol, així com avançar en els camins segurs i les parades a demanda del transport públic nocturn. Des de Can Xic es podria fer una crida, conjuntament amb el SIAD, de joves interessats i interessades en el seguiment i control de l'aplicació del Protocol i que en fessin noves propostes.

DESTINATARIS

Veïns i veïnes de Viladecans

AGENTS IMPLICATS

Can Xic
SIAD
Regidoria d'Igualtat de gènere i LGTBI
Regidoria de Salut i Consum
Entitats de Viladecans

INDICADORS D'AVUACIÓ

Nombre d'atencions realitzades en els Punt Lila.
Joves implicats en el control d'aplicació del Protocol.

Els pares i mares no m'entenen

OBJECTIU GENERAL

Proporcionar al jovent recursos formatius i informatius atractius i accessibles en matèria de salut, addiccions i gestió emocional.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Fomentar la convivència i cohesió social al municipi, tot vetllant per la inclusió de les persones joves amb menys recursos i/o majors dificultats personals i socials
- Ampliar el grau de penetració de Can Xic entre el públic juvenil de Viladecans

174

DESCRIPCIÓ

Consolidar i ampliar les xerrades que ofereix Salut i Consum dirigides a pares i mares i professionals docents que desitgin aprendre i adquirir noves eines educatives de cara a fer front a eventuais situacions complicades, com ara el consum de substàncies, els problemes alimentaris les conductes de risc o l'excés d'alcohol per part dels seus fills/es. Es tractaria de sessions regulars durant el curs escolar, amb la dinamització d'una persona professional de la psicologia, que anés abordant en cada sessió diferents temàtiques, i dotat d'un equip d'especialistes en àmbits concomitants que poguessin participar en alguna sessió de forma puntual. Fora interessant que el projecte s'impulsés des dels centres educatius i servís també com a nexa entre les famílies i les escoles.

DESTINATARIS

Mares i pares i professionals docents dels centres educatius de secundària

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Regidoria de Salut i Consum
AMPA's
Centres educatius

INDICADORS D'AVUACIÓ

Sumatori del nombre total de persones participants en les sessions formatives

Espai de Salut Integral (ESI)

OBJECTIU GENERAL

Proporcionar al jovent recursos formatius i informatius atractius i accessibles en matèria de salut, addiccions i gestió emocional

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Proporcionar a les persones joves espais propers, accessibles, amens, còmodes i segurs en què poder trobar assessorament personalitzat sobre temàtiques relacionades amb salut mental, sexualitat, gestió emocional, etc.
- Treballar per minimitzar les conductes masclistes, homofòbiques, legetibifòbiques i discriminatòries entre joves, ja sigui a la via pública, als espais d'oci, a les festes, etc.

175

DESCRIPCIÓ

Creació i desplegament d'un programa formatiu en matèria de salut integral, és a dir, que inclogui la salut física i la gestió emocional, adreçat al públic juvenil amb inquietuds en aquests àmbits. Les sessions haurien de tenir un enfocament molt pràctic i amè, amb tallers i dinàmiques que vagin molt més enllà de les conferències i "classes magistrals", a fi de fer-les atractives per a un públic ampli de joves. Podrien incloure sessions de ioga, tallers d'alimentació, espais de reflexió i debat, etc.

DESTINATARIS

Jovent d'entre 16 i 35 anys

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Regidoria de Salut i Consum
Regidoria d'Igualtat de gènere i LGTBI

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre de sessions organitzades
Nombre de persones assistents a les sessions
Valoració subjectiva de les sessions per part del propi jovent a partir d'enquestes de satisfacció posteriors a cada sessió
Valoració qualitativa del propi equip de professionals que imparteixi les sessions a partir d'una enquesta de fites i reptes assolits realitzada al final de cada sessió

Viladecans sobre rodes

OBJECTIU GENERAL

Proporcionar al jovent recursos formatius i informatius atractius i accessibles sobre mobilitat i sostenibilitat

176

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Difondre i acostar al jovent tots els recursos i serveis al seu abast en àmbits diversos: habitatge, educació, ocupació, salut, participació, voluntariat, etc.
- Oferir recursos pel foment del canvi d'hàbits cap a una societat més sostenible i respectuosa amb el medi ambient

DESCRIPCIÓ

Creació i desplegament d'un pla informatiu dirigit als i les joves de Viladecans sobre la implantació de la Zona de Baixes Emissions a l'entorn metropolità, els sistemes de transport públic i els mitjans de mobilitat urbana i interurbana sostenible. S'informaria als i les joves sobre l'aplicació dels bicicarrers, drets i deures dels usuaris dels patinets elèctrics, informació i horaris de les rutes de transport públic més habituals, etc.

DESTINATARIS

Jovent d'entre 16 i 35 anys

AGENTS IMPLICATS

Regidoria de Joventut
Àrea d'Espai Públic
Policia Local de Viladecans

INDICADORS D'AVALUACIÓ

Nombre de joves que van al SIJ a interessar-se sobre temes de mobilitat

CALENDARITZACIÓ DE LES ACTUACIONS

Títol de l'actuació	2020	2021	2022	2023
Jornada sobre l'habitatge alternatiu				
Tauler de pisos compartits				
Incubadora de projectes emprenedors				
Apadrinant el talent				
Borsa d'aptituds i capacitats				
Formació en drets laborals				
Ampliació del servei d'Aules d'Estudi				
Can Xic's Brotherhood				
Programa un Xic de Nit				
Jocs Olímpics de Viladecans				
Circuit d'esport diari				
Viladecans Té Talent				
Borsa jove de voluntariat				
Pressupostos participatius juvenils				
Viladecans de Festa				
Reimagina Can Xic				
Cultura a la platja				
Portes Obertes d'Entitats Juvenils				
Programa d'acompanyament d'entitats i col·lectius				
Càpsules audiovisuals per a les xarxes socials				
Programa de foment de lideratges positius				
Programa d'Agents pel Canvi				
Ampliació del protocol contra les agressions sexistes				
Els pares i mares no m'entenen				
Espai de Salut Integral (ESI)				
Viladecans sobre rodes				

METODOLOGIA D'AVALUACIÓ

L'avaluació és una de les fases mes importants del procés de desplegament de qualsevol Pla Local de Joventut, ja que permet determinar el grau d'èxit de les polítiques executades i, fins i tot, la necessitat de reformulació o ajust sobre la marxa d'aquelles que no estiguin assolint els objectius inicialment perseguits. És per això que cadascuna de les actuacions plantejades en l'apartat precedent duu associats un seguit d'indicadors específics i de fàcil càlcul destinats a la valoració de la mateixa.

El present apartat vol ser una petita guia per a l'aplicació i implantació pràctica d'aquests indicadors, que seran utilitzats en diferents moments del procés de desplegament del Pla, així com per diversos actors i agents.

Tal com es podrà observar, els dos eixos directors bàsics del sistema d'avaluació aquí plantejat -i d'aplicació, per tant, dels indicadors construïts- són la interdepartamentalitat i la participació juvenil. Ambdós valors combinats representen una garantia de que l'avaluació assoleix els quatre objectius principals amb què ha estat concebuda:

- Garantir la plena adaptació del Pla a les necessitats reals d'aquelles persones que, a la pràctica, en són les principals destinatàries -el col·lectiu jove-.
- Permetre anar detectant dèficits i carències del Pla i les seves actuacions de futur al llarg del desenvolupament de les mateixes a fi d'ajustar i reformular allò que calgui amb marge i anticipació suficient com per assolir l'èxit al final del període temporal de desplegament del PLJ.
- Convertir el propi procés d'avaluació en la base sobre la qual articular la renovació i disseny del següent PLJ.
- Crear sinergies i espais d'interrelació entre diferents departaments de l'Ajuntament a fi d'anar generant, progressivament, una major consciència i perspectiva juvenil quant a la planificació de serveis i projectes o l'organització d'activitats.

Tenint en compte la necessitat d'interdepartamentalitat i participació juvenil, així com els 4 objectius plantejats, aquest Pla contempla fins a 3 moments o nivells d'avaluació diferents, cadascun dels quals tindrà valor en sí mateix i alhora formarà part d'un tot global.

Avaluació continuada

L'avaluació continuada té l'objectiu de recollir informació quantitativa i qualitativa de les activitats que s'aniran realitzant en el marc del PLJ i fer-ne una valoració sobre la marxa. Gràcies al seu caràcter continu, aquest nivell d'avaluació permetrà a tots els agents implementadors anar introduint canvis, ajustos o millores en aquelles actuacions que no estiguin aconseguint amb els objectius o reptes associats. D'entrada es preveu que l'avaluació continuada sigui feta exclusivament de forma interna -és a dir, per la pròpia Regidoria de Joventut- i que consti de dues dimensions, una de quantitativa i una de qualitativa. Per a la quantitativa es faran servir les dades numèriques relatives a cada actuació o servei que s'indica en les pròpies fitxes que inclou el present PLJ. I per a l'anàlisi qualitatiu, caldrà realitzar al final de cada sessió/activitat/programa una enquesta de satisfacció de les persones usuàries o participants, amb puntuacions de l'1 al 5.

Avaluació anual

Al final de cada any es durà a terme una avaluació de caràcter més global que implicarà una varietat d'agents més àmplia i incorporarà la participació ciutadana. Es partirà de l'avaluació continuada que s'hagi anat fent dels diversos programes i actuacions per tal de revisar, amb certa perspectiva, si s'està donant bon compliment als objectius específics del Pla i si aquests segueixen donant una resposta adequada a la realitat del col·lectiu jove. El mètode d'avaluació utilitzat en aquest nivell d'anàlisi serà la formulació de preguntes d'avaluació estratègiques a respondre i treballar en els diferents espais que s'estableixin.

Avaluació general de resultats del PLJ

Un cop finalitzi el període temporal previst per al desplegament del PLJ, es durà a terme una valoració final de tot el procés. En el marc d'aquest treball, caldrà analitzar un per un els objectius generals del Pla i valorar el seu grau d'acompliment, així com les actuacions desplegades i els ajustos realitzats durant la marxa. Es treballarà en dues dimensions diferenciades, la macro i la micro. Pel que fa a la primera, el focus d'anàlisi seran els 5 objectius generals del PLJ i el seu grau d'assoliment. I en el cas de la segona, es desgranaran les actuacions una per una i es farà una recopilació de tota la informació -numèrica i qualitativa- recopilada i treballada en el marc de l'avaluació continuada per tal de realitzar un diagnòstic global i comprensiu del tot el període de desenvolupament del Pla.

Nivell d'avaluació	Accions d'avaluació	Periodicitat	Qui avalua	Criteris i/o variables d'avaluació	Metodologia de recollida de la informació informació
Avaluació continuada	Reunions de seguiment del PLJ	Mensual	Equip de la Regidoria d'Educació i de Can Xic	Aplicació dels indicadors d'avaluació recollits en cada fitxa d'actuació que s'hagi començat a desenvolupar	Indicadors quantitatius: recomptes bruts (de participants, d'activitats organitzades, d'hores de dedicació...). Cada indicador implica el recompte d'una variable diferent
					Indicadors qualitatius: resultats de les enquestes de satisfacció a les persones usuàries o destinatàries de cada servei o acció. Es considerarà positiva tota aquella valoració que superi una puntuació de 3/5
Avaluació anual	Reunions interdepartamentals	Trimestral: una primera reunió de posada en marxa, una segona per valorar com va, una tercera per fer la valoració de tot l'any	Persones referents de totes les àrees de l'Ajuntament implicades/esmentades en alguna actuació del PLJ	EFICÀCIA Hem assolit els objectius específics plantejats? Estem complint amb la temporització prevista? EFICIÈNCIA Es podrien haver assolit els objectius amb menys costos? Està funcionant la coordinació entre agents? Estem complint amb els costos previstos? EFFECTES Quins han estat els impactes? Quins són negatius? Estaven previstos tots els impactes provocats? ACCESSIBILITAT Arribem a tota la població diana? Hi ha joves que hagin tingut problemes per accedir a accions? CONEIXEMENT Quines accions de difusió hem fet? Quin grau de coneixement tenen els projectes entre el jovent?	Es farà una valoració subjectiva del PLJ en el seu conjunt, tot fent ús de les preguntes d'avaluació establertes
	Sessions participatives amb joves	Anual	Joves del municipi		Es duran a terme dues sessions de treball presencials amb joves, una amb menors d'edat i una altra amb majors de 18 anys. Es farà una valoració subjectiva del PLJ en el seu conjunt, tot fent ús de les preguntes d'avaluació establertes
Avaluació general del PLJ	Sessions participatives amb joves	Any 2023	Joves del municipi	Avaluació macro: valoració del grau de compliment dels 5 objectius generals del PLJ	Recull d'opinions i percepcions subjectives de cadascú i debat/contrast d'opinions
	Jornada de treball interdepartamental	Any 2023	Persones referents de totes les àrees de l'Ajuntament implicades/esmentades en alguna actuació del PLJ	Avaluació micro: valoració del grau de desplegament de les actuacions previstes. De cada actuació s'analitzaran els següents aspectes:	Recopilació dels resultats dels indicadors quantitatius ja utilitzats en l'avaluació continuada
					Preguntes d'avaluació formulades i treballades en el marc de les reunions interdepartamentals de l'avaluació anual

